

Hendrik Schims Bybel- en zede-dichten, bestaende in zinnebeelden, het zalige lantleven, eerkroon der volmaekte overheden, harpgezangen, en gebeden, enz.

<https://hdl.handle.net/1874/190310>

Praz, 1969, p.492

Landwehr, 1970, 603

1962/
506

004 1750
Rar 17
LCY
Schim
1

KUNSTFONDS INSTITUT
DER UNIVERSITÄT WÜRZBURG
LEHRUNG KUNSTLEHRE

VERKLAARING

DER

TITELPUNTTEN

HENDRIK SCHIMS

BYBEL- EN ZEDE-

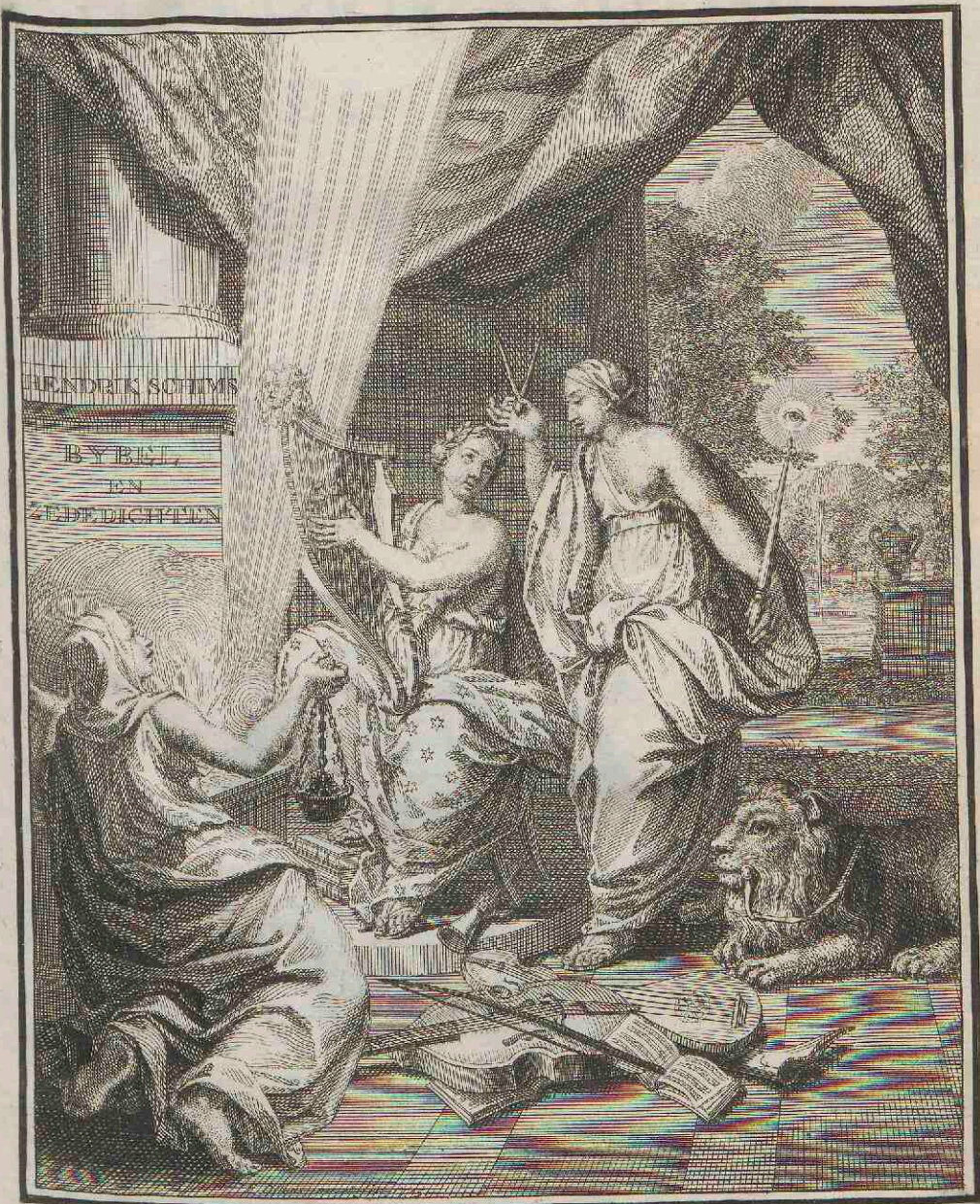
DICHTEN.

MET FIGUREN.

VERKLARING
DER
TITELPRINT.

Wie zou nu twyflen die de Dichtkunst, dus uitstekent,
Gedoft in blaau gewaet vol hel gestarnt, beschout,
Dat zy heur afkomst uit den hogen hemel rekent,
En lieft Gods heerlykheit op hare harp ontvout!
Wie zou 't gelauwert hoofd d' onsterfelykheit ontzeggen!
Haer onvermoeide hant de lier en fleuit verbiên,
En brave boeken die voor hare voeten leggen!
Of mag de Zedekunst die bezigheên niet zien?
o Ja: zy drinkt heur galm, en vergt haer zuivre noten,
Daer ze aen de linker zy die Hemelmaegt verzelt:
Des wil myn Zangeres den frisschen lof vergroten
Van deze eerwaerde Vrouw, die al heur treden telt
En met haer' passer meet: zy roemt haer stil geweten
En nedrigheit, hier door 't gebogen hoofd verbeelt:
Zy wil heur matigheit en kuisheit niet vergeten,
Waer op heur wit gewaet en gouden gordel speelt.
De ryxstaf, op wiens punt een oog staet, ryk van stralen,
Ziet op de toezicht van haer' geest en zelfgezag:
Ook weet die tamme Leeu ons geestig af te malen
Hoe veel een breidel by d'uitsporigheit vermag.
De zuivre Godtsdienst wil 't geheiligt reukwerk branden:
De Hemel steekt het aen, met dit geschenk te vreên:
Dit zinspeelt op den geur der geestlyke offeranden,
En gulde gaven der godtvruchtige gebeên.
De Kerkzuil schynt een schets van heiligheit te geven;
't Verschiet een schaduw van het zalig buitenleven.

HENDRIK SCHIM.

Te DELFT by REINIER BOITET MDCCLXXVI.

lee

HENDRIK SCHIMS

BYBEL- EN ZEDE-

DICHTEN,

BESTAENDE IN

ZINNEBEELDEN, HET ZALIGE LANT-
LEVEN, EERKROON DER VOLMAEKTE
OVERHEDEN, HARPGEZANGEN,
EN GEBEDEN ENZ.

Met zeer kunstige kopere Platen versiert.

TE DELFT

By **REINIER BOITET.** MDCCXXVI.

O P D R A G T

AEN DE WELEDELE VROUWE;

MEVROUWE

ADRIANA VANDER CLOOT;

VROUWE VAN DEN TEMPEL,

BERKEL EN RODENRYS:

GEMALIN VAN DEN

WELEDELEN GROOTACHTBAREN HEERE,

MR. JOHAN VANDER HOEVEN,

HEERE VAN DEN TEMPEL, BERKEL

EN RODENRYS,

RAET EN REGERENT BURGERMEESTER

DER STAT ROTTERDAM.

ENZ. ENZ.

L K heb de bloemen van myn bybelpoëzy,
o ADRIANA, in den bloessem myner dagen,
Gelyk een frissche krans gestrengelt, en al bly,
Aen uw' Gemael, uw' lust en eerkroon, opgedragen;
Die

T O P D R A G T .

*Die thans ten vier demael als Burgervoogt- en Heer,
In't machtig Rotterdam op't Raethuis zit verbeven;
Daer hy van yder wort begroet met lof en eer,
En eeuwig in het hart der burgery zal leven.*

*Thans zwaei ik U, Mevrouw, die d'edle deugt bemint,
U aen den Godtsdienst en de Godtsvrucht hebt gebeiligt,
Om dat uw geest vermaeck in myne dichtkunst wint,
En uw gezag my voor den tant des nyts beveiligt,*

*Dit nedrig maetgedicht eerbiedig toe. ontfang
Dit offer des geklanks, uw zedig aengeboden,
En drink de noten van myn heilig kerkezang,
Waer op ik uw gehoor al juichende uit durf noden.*

*Ik zing den gouden lof der hageblanke Deugt,
Gebult met lauwerloof, bestraelt met hemelluister;
Ik voer haer in triomf in 't rijk der ware vreugt,
En gyzel d' ondeugt in het nimmerdagent duister.*

Dan

O P D R A G T.

Dan worde ik weder op het eeuwiglachent graen
Genodigt, daer ik, in de koele mirtedreven,

De bruine schaduw zoeke, of onder 't paviljoen
Der palmen, vrolyk zing van 't zalig buitenleven.

Gelust u andre stof, hoor na den blyden toon
Der Harpgezangen en gewyde Zededichten,

En hoe 'k myn stem verhef naer Godts genadetroon,
Op dat hy over ons zyn heerlykheit doe lichten.

Nu laet ik me op den Dank- en Vast- en Bededag
Weêr plechtig horen, om de vreugt in 't licht te heffen;

Of doe op 't zwaer verzuim der zonde myn beklag,
Om het versteende hart van Nederlant te treffen.

Dat is 't gesteente dat ik in de krone brei
Der zuivre Dichtkunst, waert in gloeient gout begrepen,

Dat heb ik voor den hals van Sions maegdenrei,
En voor haer zuivre borst als een karkant geslepen.

O P D R A G T.

*Al mangelt 'er iet aen myn lage poëzy,
De godtgewyde stof kan al 't gebrek volmaken,
En uw goetgunstig oog belonkt de schildery
Van myn verbloemde tael, en doet myn yver blaken.
Al schont de sचेle nyt my nu al razende aen,
Algreen my d'afgunst toe met slimme tronytrekken,
Al wou de zwarte haet my met zyn klaeuwen slaen,
Het schilt, de gunst van myn Mevrouw, zal my bedekken.
Ik stap thans welgemoet op uw bescherming heen.
En wensch, in sommer van uw voorzorg neergezeten,
Dat Gy vernoegt en bly ten voorbeeld van 't gemeen,
Tot luister van Godts kerk, met een spierwit geweten,
Tot roem van uw geslacht, ten spiegel van de deugt,
Gezaligt en gerust uw leven slyten meugt.*

HENDRIK SCHIM.

HENDRIK SCHIM

A E N D E N

L E Z E R.

DE gunstige goetkeuring die d'eerstelingen myner Bybelpoëzy by geen onedele vernuften heeft wechgedragen, prikkelde myne ingeschapen neiging tot de Dichtkunde weder aen, om den Dichtkunstenaren, in 't letterperk, met ongelyke stappen van verre naer te streven, en is oorzaak dat dezen bondel myner Bybel- en Zededichten tot zulk ene grootte is uitgedegen.

Neen Lezer, hier zal geen heidensche Zanggodin met een geblanket gelaet, pracht van klederen, dertle zwier, en ene vleiende tonge uwe oogen en ooren betoveren, maer een zedige en
gehei-

M A E N D E N L E Z E R .

geheiligde Zangeres, die in 't gewyde zangkoor van Sion, de goude deugden Godts met feestmuzyk verheerlykt, die dikwyls zoo hoog opgetrokken is in hemelsche bespiegelingen, dat zy geen besef meer heeft van de aertsche ydelheden; en men zou dienen te geloven als men hare vleugelen, dikwyls noch nat van den paradysdou, beschoude, dat zy onder de lommer van Edens eeuwiggroene balsem- en kaneeldreven met de zangzieke luchtkoralen om stryt zong. Dikwyls zet zy de Deugt, die heldre strael der Godtheit en oneindige vonk der onsterfelyke schoonheit een kroon van starren op, en wringt haren roem door 't bochtig gout van haer heldre trompet, om de gemoederen der stervelingen tot deze hemelmaegt te ontfonken; terwyl zy aen den anderen kant de zwarte Ondeugt als ene losgebroke helsche razerny, met de lelykste en afzichtigste trekken afmaelt, om yder een affchrik voor deze wanschape en regelloze boosheit in te boezemen. Nu vermaekt zy zich in ene zagte en diepe stilte, daer zy de gelukstaet van een vroom en wys Bouheer afschildert, terwyl haer 't truischen der frissche watervallen, 't gezang der vogelen,

en

A E N D E N L E Z E R.

en de verflaauwende verschieten opwekken, om de zoetigheden van het zalige Lantleven te zingen. Dan vyzelt zy de loflyke eigenschappen van de eerwaerde en volmaekte Overheit, Godts Stedehouderes op aerde, zoo hoog op, dat zy als ene zichtbare en sterfelyke Godtheit wort aengemerkt, die waerdig is van hare onderdanen d' offerhande van liefde, gehoorzaamheit, en hoogachting t' ontfangen. Dan verquikt zy zich in Koningk Davids heilige Harpgezangen, en haelt dan eerst recht het hart op, als zy haer blakende yver aen de godtgewyde *Lampe* des heilighdoms mag ontfeken, en ruim en breed uitweien om de schoonheit van de gezalfde Vrededorst, en de bevalligheit zyner zalige Ryxprinsesse uit Davids 45ste Snaerlied door den tempel als ene andere bruiloftzael te doen weêrgalmen. En terwyl zy den geheiligden wierook, meest geplukt uit den Kruithof van *P. de Moulvyns* godtvruchtige Gebeden, de Godtheit eerbiedig toezwaeit, en hare zonden voor 't oneindig Opperwezen, in gelove en nedrigheit belyt, schildert de schaemte een mei van rozen op hare wangen, die weder met een zilvren dou van hete tranen besproeit

A E N D E N L E Z E R.

worden, die tot paerlen fremmen om haren blanken hals en boezem te verfieren. Dus uitgestreken komt ze onder 't oog der begaefde Nederlanderen te voorschyn.

Zoo UE, gunstige Lezer, enige gebreken mogten voorkomen, gelieft die ten goede te duiden.

*In 't luit slaen geeft somtyts een snaer wel andre tonen,
Als hart, en hant begeert; men grypt by aventure,
Al denkt men in B mol te grypen, in B duur:
Ook treft de pyl niet steeds daer oog en boog op mikken.*

Zegt Pels niet onaertig. Voor al hope ik, dat UE. de drukfeilen, die zich meest in de zinscheidingen opdoen, al lezende zult verbeteren; ik zal UE. voor deze weldaet gaerne het beste gunnen.

Maessluis 31 Octob. 1725.

OP DE
BYBEL- EN ZEDEDICHTEN

VAN MYNEN ZONE

HENDRIK SCHIM.

Choon ik myn nederduitsche lier,
Op geeftverrukkende gezangen
Niet afgeregt, nog Zangbergzwier,
Ontfnaert heb aen den want gehangen;
En my den toegang wort ontzeit
Door eene wolk van bezigheden,
Om met welvoeglyk zangbeleit,
In 's Dichters heiligdom te treden,
Gy vergt nogtans, beminde Zoon,
Myn doffe snaren laeg van toon.
O Sions kuifch en kostlyk krooft!
Begaefde bloem der jongelingen,
En maegden, die naer wensch getrooft,
Al juichende aan den rei meugt zingen;

Die

Die by 't geloof de goude deugt
En wysheit wilt bevallig paren,
o Diergekogte, schept ge vreugt
In godtgewyde citerfnaren,
Wel aen: wel aen: verheug u vry,
In deze Bybelpoëzy.

Hier wort de Matigheid, die fris
Doet gryzen ouderdom beleven,
Met regt aen Pithagoras disch,
Ver boven d' overdaet verheven.
De Wysheit die, door 't redelicht,
Poogt al 't natuurgeheim t' ontvouwen,
Leert redenerende yders plicht
In huis, de kerk en 't hof beschouwen,
En maekt ons van de heerschappy
Der tomeloze togten vry.

De Rede die Godts heerlyk beelt
Kan in heur adeldom vertonen
Als zy voor deugt en wysheit speelt,
Ziet gy met frisschen lof ook kronen:
De Deugt, die door 't vernieuwt gemoet
Kan Godts volmaekte wet betragten,
Doet, o vergode maegdestoet,
Op uw geloof en liefdeschagten
U zweven boven zon en maen,
Hoe glansryk zy ten reie gaen.

De heilfaet, lang voor u bereit,
Ziet ge op een' starrenhemel pralen,
Daer Godt zyn liefdestralen spreit
Op 't feest des Lams in vreugdezalen:
Grootmoedigheid, schoon zelf 't heelal
In d' eerste onorde mogt verkeren,
Vreest als haer leeuw geen ongeval,
En doet u 't vry gemoet regeeren;
Een beeldespraek en woordenprint
Doen zien hoe d' Eendragt steden wint.

In 't zinnebeeldig dichttafreesel
Ziet gy alleen geen deugden maelen;
Neen: tekenkunst, en dichtpenceel,
Doen deugt by d'ondeugt schoonder pralen;
Gelyk de goude zon haer glans
Van 't straelryk aenzigt best vol luiſter
Verspreit van 's hemels blauwen trans,
Na akeligen zwarten duister.
Dies is 't niet nodig dat ik zing
Voor u van deugtverbastering.

Nu node ik u op 's Dichters trant,
Op 't zalig Lant- en Buitenleven,
Om afgezondert, met verstant,
In hof en lommerryke dreven
Vaer wel te zeggen aen 't gewoel

* * *

Van

Van aertsgezinde wereldlingen,
Aen scepter, kroon en eereftoel,
Waer naer den adeldom durft dingen:
't Lantleven, 't paradysverschiet,
Toont waer men rust en vreugt geniet.

Befchouw in 't beeldryk Dichttapyt,
Met bybelbloemfieraet doorweven,
't Apostelfchap, in volheits tyt,
Door Christus in het vleefch gegeven.
Zelfkennis leert u zonder waen
In uwe leeme wooning dalen,
En naer uw hoogfte goed te ftaen.
De prikkel van Godts liefdeftralen
Maekt door verwondering uw blind,
Terwyl ge u opgetogen vint.

Godts lof. . maer zagt, waer vinde ik my
Vervoert door deze Zededichten,
Die u, o Salems burglary,
In uwen hemelwandel ftichten
En ftrelen in uw' levensloop;
o Heilvreugde in gewenfchte dingen,
Die eene levendige Hoop
Doet zien in geestbefpiegelingen,
Nu Godts gezalfde gunftgenoot
Niet meer beheerfcht wort van de doot.

Neig

Neig ook, o Koningks Dogter, 't oor
Aen Koningklyke Harpgezangen,
Die in Godts heilig tempelkoor
De godtverzakkers kunnen vangen,
Door zoet en leerzaam heilgeklank,
Daer Memfis wysheit voor moet zwichten:
Geef Gode en onzen Dichter dank,
Kan u zyn zuivre lier verplichten;
Daer zyne zanglust speelt en weit
In 't veld van Davids dichtbeleit.

Schoon Christus voor Godts aengezigt
Bidt voor den welstant van de vromen,
Nogtans blyft alle vleesch verplicht
Om welbereit tot Godt te komen.
Dies wort de Kerkpoëet u mont,
Om rein, met reukwerk der gebeden,
Als priesters op een bedestont
Voor Godts genadetroon te treden,
Nu alle volkeren alom
Godt zoeken in zyn heiligdom.

Dus heb ik, o beminde Zoon,
Een dichtschets van uw werk geweven:
Indien u op een' hooger toon
Wort eene lauwerkran's gegeven,

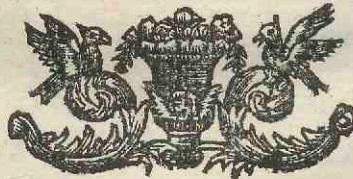
* * * 2

Waer

Waer naer uwe eedle zanglust staet,
Door beeldefpraek, verheve vonden,
Leenspreuken, bloem- en taelfieract,
Naer 't lofgerugt uit Dichters monden,
Die niet misdeelt van lauwerblaên,
Nogtans naer uwe vriendschap staen;

Laet echter nooit de hovaerdy
Uw vry gemoet door waen doen zwellen,
Maer laet de nedrigheit u bly
Godts lof en deugden doen vertellen:
Dan zal den staf der zedigheit
Uw wandel en uw pen bestieren:
't Zy ge in Godts wyze wegen weit,
Of Christus Bruit met deugt helpt fieren.
Stryt door de kunst om lauwerloon,
En door 't gelove om 's levens kroon.

P. SCHIM.

OP DE
BYBEL- EN ZEDEDICHTEN

V A N
H E N D R I K S C H I M.

Nooit steekt de lente, met het eerste groen gehult,
Het hoofd ter kimmén uit, met licht en glans
vergult,

Of 't vrolyk vogeltje begint te tureluuren:
De bloessmryke Mei komt nooit de beemt borduuren
Met bloemen, als zy 't bosch en lieflyk wout herschept
In zangpriëlen; of de leeurik roert en rept
Zyn orgelkeel, en blyft, van gulle vreugt bevangen,
Al zingent boven 't wout en blyde beemden hangen:
Zoo strooit uw Zangnimf nooit een geurig jaargety
Een mei van rozen in uw Duitsche Poëzy,

Zoo wordt het vale velt op 't klinken van uw snaren
Nooit groen en jeugdig, en het wout versiert met blaren,
ô Schrandre HENDRIK, of myn dichtgeest, door 't geluit
Van uwen Zedetoon gelokt ten boezem uit,
Wil zich al zingende op de wassche wieken wagen,
Zoo ver uw lof met uw gedichten wordt gedragen.

Maar is dat wonder? daar wy evenzeer geraakt
Door 't vuur dat in 't gezicht der heilge Dichtkunst blaakt,
En, van een zelve drift en yver aangestoken,
Den geurgen wierook op heur kunstaltaren rooken,
En daar de vrintschap ons, als waarze een priesterin
Dier Godtheit, hant aan hant geleidt ten tempel in,
En legt ons open haar gewyde heiligdommen
En dichtgeheimen, die de onwetenheit verstoffomen,
En toont den lauwer, die de kruin der helden drukt,
Nooit van de steilte door de ledigheid geplukt,
Maar dien de vlugge vlyt u in den bloem der jaren
Heeft tot een eerekrans gevlochten om uw haren.

Hoe

Hoe stont de Godtsdienst niet verwondert, toen hy zag
De schoone Dichtkunst, die zich op te tooijen plag,
Met fabelkennis, en vernuftige ydelheden,
In uwe vaerzen met de zuivre waarheit treden,
En 't voorhoofd hullen in den glans van 't zonnelycht,
Dat van haar borst afftraalt; toen ge in uw bybeldicht
Het Kruisfeest vierde met Godts heilige gemeente!
Maar hoe zal 't kerkgebouw van levendig gesteente
Niet juichen, daar het weêr van uwe Poëzy
Op nieuw wort opgesiert met beelt en schildery,
Niet wedergalmen van 't gezang, zoo onbedwongen
Den grooten Harpenaar van Sion naargezongen,
En lieflyk rieken naar het reukwerk der gebeên!
Hoe vrolyk zal de Deugt in witte broosjes treên,
Als zy de Matigheit, haar dochter, heen ziet stappen
Met Wysheit, Reden, en de heerlyke eigenschappen
Van zuivre Godtvrucht: alsze u ziet den zwarten Nyt,
De Leugen, Laster, en de Gramschap, dol van spyt,
En

En andre monsters, door uw teifteren en zweepen
Ten schuilhoek uitgejaagt, voor't helder daglicht slepen!
Hoe zal de Zedekunft, die leeuwen houdt in bant,
Het zalig leven van uw' Vroomaart op het lant,
De Kroon der Overheên, die naar heur wetten leven,
't Apostelfchap, zoo grootfch en luifteryk befchreven,
En Zelfbefchouwing, niet met vreugt en luft bezien!
Ja zelfs de Godtvrucht zal haar wierookvat miffchien
Ontfteken aan het vuur der Goddelyke liefde,
Die uwe Zangeres den kuifchen boezem griefde;
En zingen met u, door een zelve hemelmin
Godts lof, en 't vroomgeflacht de ware blytfchap in.
Maar magze uw trooftgezag in dees bedrukte dagen
In 't oor der dochter van 't vervolgte Sion dragen,
Daar die bedroefde maagt, te derelyk gefleurt,
Gelyk een tortel in de kloof der fteenrots treurt:
Hoe wil die balfem, als van Gilead gezonden,
Niet heilzaam kleven in de verfchgeflage wonden!

Hoe werdt het harte niet in al den smart verlicht!
Wie weet het, of ze niet, gemoedigt door uw dicht
Haar stem zal naar den klank van uwe snaren dwingen,
Om 't heiltriumpfiet van haar' Koning op te zingen?
Zoo vloeije uw kunst alsints van heilzame artseny.

ó Groot vermogen der vergode Poëzy!
ó Poëzy, geteelt in Paradyswaranden!
ó Heerlyke oefening voor edele Verftanden!
ó Braaf Vernuft, dat dus door uwe naerftigheid
In vrome harten zulk een gloet van ftralen fpreit!
Hoe zal ik mynen toon op uwe glory paffen?
Zy is de palen van myn eng gedicht ontwaffchen,
En ik verlies my in befpiegeling dier ftrof.

Maar gy, Maasfluis, verhoog den roem, verhef den lof
Van uwen Dichter; voer zyn' naam en kunfttafcrcelen
Zoo ver de winden met de vlag en wimpel fpielen
Van uwe Scheepvaardy: op dat de Maasftroom nooit,
Wen gy uw lokken in zyn' fpiegel fchikt en tooit,

* * * *

Zelf

Zelf op uw glory en uw' aanwas zoo zorgvuldig;
U al te onwaardig van ondankbaarheid beschuldig;
Want het is zeker (zoo 't gerucht ooit waarheit sprak)
Dat hy al dikwerf 't hoeft uit riet en biezen ftak,
De winden zwygen deedt, en 't ruischen van zyn baren,
En trager vloeyde, om dus te luistren naar de snaren
Van deze fikse Lier; en dat hy zelf, nu meer
Te vreên in 't sterflot van zyn Dichters dan weleer,
De Rottetroofte, en roemde, alkwam 't de nyt begrimmen,
Op 't dichterlyk geslacht van zyn Maasfluiffche *Schimmen*.

ARNOLD HOOGVLIET.

OP DE
BYBEL- EN ZEDEDICHTEN

V A N

M Y N E N N E E V E

H E N D R I K S C H I M .

Erheve Dichtkunst, ryk van zwier,
Gezet op godtgewyde tonen,
Is waert met dubbelde eer te kronen,
En 's Dichters kruin met lauwerier.
o Neef, o SCHIM, by brave geeften,
Door 't kruisfeest, 't groote feest der feesten,
En keur van Bybelpoëzy,
Geëert als Sions Opperzanger:
Uw geest, door pinxtervonken zwanger,
Baert ons ons weêr letterlekkerny.

* * * * 2

Kon

Kon *Baek*, der dichtren baek en bron,
Door bybelzangen, groot en edel,
Gins uit het donkre graf zyn schedel
Verheffen, als de morgenzon
Van dag tot dag haer goude stralen
Beurt uit de zee om schoon te pralen,
Hy zou gewis een lofgezag,
Uw kunst en geest ter eere zingen,
Thans deunt hy by de hemellingen
Uw roem in 't feestelyk gedrang.

Waer ben ik? opgevoert om hoog!
Zyn hemeltoon bekoort myne ooren,
Ik luister scherp, 't is waert te hooren,

Dus zingt hy door de hemelboog:
Myn SCHIM zweeft vlug op goude wieken,
Die naer den dou van Hermon rieken,
Drie kreiten door: wie volgt zyn vlucht?
Daer strykt hy door de parelpoorte:
Maesfluis, verhoogt door 's Mans geboorte,
Ryft op zyn veder naer de lucht.

Het heugt het feestlyk kerkgezin,
Hoe hy bezweet op Sion stapten,
En als een zwaen zyn vlogels klapten,
Bazuinende Messias min.
Hy bout, noit moede, aen Salems vesten:
En geeft de werelt weér ten besten
Een bondel Dichten, zoet van reuk,
Wech ongodift, en gy kruisketters,
Wykt wat ter zy; dees gulde letters
Zyn voor de kerkbruit vry van kreuk,
Zyn geeft, verliest op poëzy
En aengename wetenschappen,
Volgt my met mannelyke stappen:
Hy plant voor Salems burgery
Veel Zinnebloemen, fris van reuken,
Geboort met koningklyke spreuken:
Hy zwaeit het reukwerk der gebeên,
En speelt en weit in Davids Psalmen,
En komt met godtgewyde galmen
Eerbiedig voor Godts altaer treên.

Wat

Wat froom van gout vloeit langs zyn blaên!
Daer fyne parels zyn te duiken,
Als hy zich zet op groene ftruiken,
In Lantheers netgefchoore laen!
Daer hy in koele en friffche lommer,
Bevryt van aerds gewoel en kommer,
't Lantleven looft met lief geluit.
Wech ftadt en dorp, gy kunt niet halen
By Lantmans groenbewaffche zalen:
Hy neemt een flaepje op bloem en kruit.

Hoe ryft zyn onnavolgbre toon,
Daer hy Meflias, 't licht der volken,
Als Koning vyzelt door de wolken.
Wat ftact de fchoone kerkbruit fchoon
In 't gout gedoft met pronkgewaden!
Gefiert met deugt en puikfieraden,
Op 't Vorftelyke Bruiloftsfeeft,
Omringt van prinsfelyke jofferen,
Terwyl de eilanden gaven offeren,
Voor 't heilryk paer, verheugt van geeft.

Myn SCHIM ontsluit een vollen hof
Van mengelbloemen, schoon en keurig,
Elk blaedje rickt naer Eden geurig.

Men zal 's mans groote naem met lof
Eeu uit eeu in op Sion zingen,
Zyn schedel met een krans omringen
Van twalef starren, ryk van glans!
Hy zal met palmen in zyn handen,
In eeuwiggroenende waranden
Ten rei gaen, op des hemels trans.

o Ja, hy zal in 't Tempelkoor,
In rang met Zede- en Bybelzangers,
Al nachtbestormers, zielenvangers,
Neêrzitten op gedraeit yvoor.
Zoo zong myn *Baek* der dichtren heilig,
In 't zangkoor by Godts troonwacht veilig.

Daer ik op vleugels van 't geloof
Gevlogen was, of opgeheven.
Ik dael van daer weêr in dit leven:
Wat is al 't aerds by 't hemels doof!

Ik hang het zegel met myn naem
Bestempelt aen uw Zang, o Stichter
Van Sion, Maeszwaen, geestig Dichter!

Zing meer en meer: de vlugge faem
Bazuint uw naem door dorp en steden:
U dichtwerk, door geen nyt bestreden,
Bekoort en sticht. Kom kerkgezin,
En gy, o Dichters, hoog te roemen,
Doorsnuffelt meé dees bybelbloemen,
Daer schuilt veel geur en honig in.

JACOB SCHIM.

ZINNE-

ZINNEBEELDEN.

ZINNEBILDEN

AN DER

MATIGHEIT.

Die en goude Matigheid,
 Marmre pyler van het leven,
 Die de doot zyn prooi ontzeit,
 En ten hemel zyt verheven.
 Keurlyk voorbeelt voor de jeugt,
 Spiegel der bedaegde lieden;

A 2

Gulde

Gulde leiflar van de deugt
Die uw lusten moogt gebieden.

Vyandin der overdaet,
Fiere dochter van de reden,
Vastigheid van stat en staet,
Teugel der begeerlykheden,
Ryxvoogdes van 't eel gemoet,
Opgepronkt met heillaurieren,
Die op uw gebreken woet,
En uw driften kunt bestieren.

Eer en luifter der natuur,
Maegdensierfel, blont van wezen,
Geurig Bloempje, lang van duur,
Dat geen onweêr hebt te vrezen;
De gezondheid, d' eelfte fchat,
Zynwe uw goude regels fchuldig,
En, wie naer den welluft vat,
Gy vernytze gansch zorgvuldig.

Door uw orde en goet beleid
Zien wy fraje kunsten bloeien,
Dorp en fteden uitgebreit,
Al de huisgezinnen groeien.

Nimmer leeft gy in gefchil.
In uw wandel zytge zedig,
In uw overdenking ftil
En in ledigheid minft ledig.

D' ongefronfte blyfchap speelt
In uw gansch eerwaerdig wezen,
Dat de ftatigheid verbeelt,
Waer men vrientschap in kan lezen.

D' Elefant verzelt uw zy.
Toom en teugels houdt ge in handen.
Wie 'er leeft in flaverny ;
Gy leeft vry en buiten banden.

Gy, (door 't eten noit bezwaert,
Want gy eet flechts om te leven)
Wort al dikwils hemelwaert,
In verrukking opgeheven,
Daer gy, aen den blaeuwen boog,
Onder 't drajen van de kringen
Wort verbyftert, en uw oog
Wechfmelt in verwonderingen.

Nimmer ryft een quade damp
Naer uw harffens: neen, uw oordeel,

Neen, uw geest, die heldre lamp,
Licht u allesins ten voordeel.

Des kont gy des Scheppers macht,
(Van geen schefsel klaer te ontvouwen,)

In de schepsels, in zyn kracht
Aengewezen, fix aenschouwen.

Gy doorziet al 't ydle schoon,
Hoont de dartele vermaken
Daer de gulzigheit ten troon
Zit in gout en root scharlaken
Met haer langen zwanenhals.
Al 't gestoei der wynpapinnen,
Acht gy ydelheit, en valsch
En niet waerdig te beminnen.

D'edle deugt, uw gezellin,
Breit u eeuwig lauwerlover,
Reikt, met hare zuivre min,
Teffens u een eerkrans over,
Zy beschikt u 's hemels gunst,
D'achting der beschaefde menschen,
Die naer uw wellevens kunst
Met een sterk verlangen wenschen.

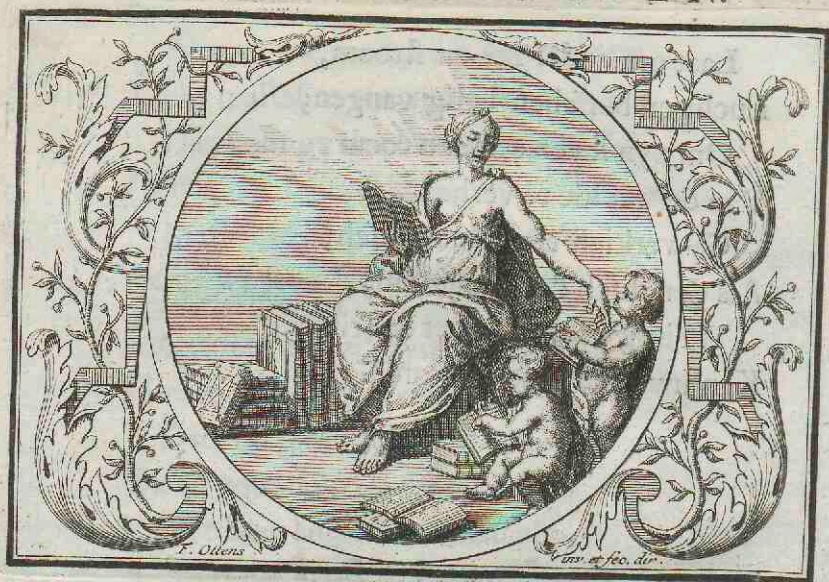
ZINNEBEELDEN.

7

Laet een ander zee en stroom,
Lucht en bosschen ledig vangen,
Om zyn leven aen den toom
Van de weelde te verhangen.
Gy verkieft een sobren disch,
Als den disch der Pitagoren,
Weinig voetsel, goet en frisch,
Kan uw fyne smaek bekoren.

W Y S.

W Y S H E I T.

DE Wysheit, d'eer en 't siersel van de volken,
 De zon der ziel, de star van 't fyn verstant,
 Steekt met haer kruin door 't dunne floers der wolken,
 En blinkt, gelyk een heldre diamant.
 Zy is beschanst met veelderhande boeken,
 En wort bestraelt met enkel hemellicht,
 Om d'eigenschap der scheps'len te onderzoeken
 Die zy doorziet met onbewolkt gezicht.
 Uit alles wat ze naspeurt haelt ze voordeel:

Geen

Geen blinde waen bezielt haer scherp vernuft,
Ze strykt alsins een gansch rechtmatig oordeel,
En vint geen zack waer voor ze zwicht of sust.

Daer is 'er, die heur aengezicht ontmoeten
Met statigheit, om datze statig is.

Daer zit een sloop leerlingen aen heur voeten
Die zy ontheft van alle duisternis.

Zy doet alsins de waarheit zegevieren;
De dwaling laetze als balling henen gaen.

Wie leert als zy de driften net bestieren

En hoe wy ons van d' ydelheên ontslaen?

Ze geeft goe raet in ongelegentheden,

Verrykt ons met een hagelblank gemoet,

Dat nimmer wykt, hoe fel het wort bestreden,

En troost ons in de zwaerste tegenspoet.

Zy weet elx nut en voordeel te beramen,

Is vyandin der laffe vleierey:

Haer woorden en heur daden steimen t'samen,

Want d' edle deugt bekleet haer rechte zy.

Zy is een strael der Godtheit, ryk van luister,

Een gulde vonk van 't eeuwig licht gespat;

Die sterker gloeit en flikkert in het duister.

Een esmerout in gloeient gout gevat.

Zy is een boom des levens, onbederfelyk,
 Die overvloet van lekkre vruchten draegt.
 Zy is en blyft een in een uit onsterfelyk,
 En wort vergeefs van zwaert en vuur belaegt.
 Zy overwint de boosheit der tirannen
 Vokt deugden voort: queekt brave kunsten aen:
 En wint de gunst der wereltwyze mannen
 Die bly van zin naer deze vraegbaek gaen.
 Zy zat voorheen, by d'oude Egiptenaren
 In teek'nen schuil, en in verbloemde tael.
 De fyne Griek, in wetenschap ervaren,
 Bezocht haer koor en hooggewyde zael.
 Te Rome wertze eerbiedig aengebden,
 En ooft en west gewierookt en bemint.
 Ze leeft gerust, vernoegt en wel te vreden;
 En rydt in zege, op vleugels van den wint,
 In eene koets van witte hemelwolken,
 En wort alfins verheerlykt van de volken.

R E D E.

O Rede, goude straël der ongeschape zon,
 O trek van 't godtlyk wezen,
 Uw schoonte is uitgelezen:
 Gy zyt een zilvre vliet der onafmeetbre bron.
 O ziel, en zout, en zuil van 's werelts koningkryken!
 Wie op uw grontslag bout,
 Sticht op een rots van gout,
 Den roeft des tyts ten trots, om nimmer te bezwyken.

B 2

O gro-

O grote Staetvoogdes, vat vry den ſcepter aen:
 Uw wysheit maekt u edel,
 En kroont uw frifchen ſchedel.
 Met eeuwige eer, en wydt u groene gloriblaên.
 Gy kunt de dingen in hun wezen net beſeffen,
 En dryft, en vliegt gezwint,
 Den vluggewiekten wint
 Voorby, en weet u in den hemel te verheffen.
 Gy ſchuift het zwarte floers der duiftre zaken wech,
 En weet in 't pit der dingen
 Onzichtbaer in te dringen.
 Met een doorzichtig oog en ſchrander overleg.
 Gy weet den fellen leeu, met zacht geweld, te tomen,
 Hoe fier en wreet van aert.
 Gy maekt de zee bedaert,
 En ketent met uw tong de losgebroke ſtromen.
 Gy maekt de huilende woefdynen flux gedwee.
 Doorluchte ſtaetbedryven
 Beloont ge met olyven
 En lauren, want gy houdt uw' arm met kranfen ree.
 O Levendige Wet der onbefproke waerheit!
 Godts eeuwige natuur
 Heeft met onfterfelyk vuur
 Uw' ziel doortintelt, en verlicht met hemelklaerheit.
 O Leiftar

O Leiflar van 't verstant, Kompas van ons gemoet,
 O Richtsnoer onzer zeden,
 Bestierfter onzer leden,
 Begaeftde Leermeeftres, wat zyn uw lesfen goet!
 Gy raet ons, tegen 't vleefch te worstelen en ftryden,
 De fno begeerlykheit,
 Die ons bedrieglyk vleit,
 Met onverschrokken moet de hartaër af te fnyden.
 Als ge ons de heiligheit en onbevlekte deugt
 Met kracht beftaet te pryzen,
 Begint uw toon te ryzen,
 Druipt uwe tong van wyn, en zwelt uw borft van vreugt.
 Gy fttaet de Godtsdienft voor, al ftontze omringt met rampen,
 En ftapt bedaert van zin
 Voor d' edle vryheit in,
 Om, tot den bloede toe, voor haer belang te kampen.
 En als d' onnozele in metale boejen fchreit,
 Vaegt gy, in 't hart bewogen,
 De tranen van hare oogen,
 En trooft haer met de kroon der ware onfterflykheit.
 O Rede, parel van de ziel, gy fpreit uw glansen
 In 't hart van Godts geflacht:
 En zult, (wie u veracht)
 Eens blinken als een ftar aen 's hemels blaauwe tranfen.

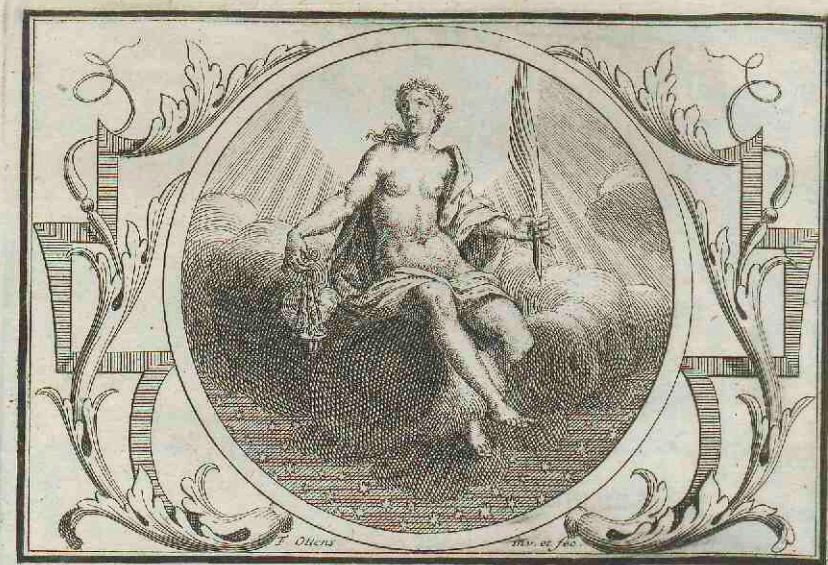
D E U G T.

D' Onsterffelyke Deugt, gansch wars van yzre teugels,
 Vliegt met haer witte vleugels,
 In 'tonbeweeglyk ryk, by Godts gewiekten rei,
 Daerze op de koorschalmei
 De goude deugden Godts verkondigt, naer heur waerde.
 Haer wandel is op aerde
 Verhemelt; heur gewaet met vlek noch smet bemorft.
 Haer hagelblanke borst
 Pronkt met een Aedlyk merk, de heiligkeit des Heren.

Zy

Zy flicht den Vorft der Eren
Een tempel in haer ziel, en zwaait hem, bly te moe,
Daer d' offerande toe.
Zy ftapt, kloekmoedig, door de grootfte dootsgevaren,
En blyft op Jezus ftaren.
Of fchoon de hemel, fchoon 't heelal in duigen viel,
Haer koningklyke ziel
Bleef echter even groot, en ongedeert, en heilig.
En was het lyf noch veilig,
Dan ftapte 't over de gebroke ftukken heên,
Met mannelyke fchreên.
Zy overwint zich zelf. haer edele bedryven
Vergelt men met olyven
Goude appels, leger- muur- en fcheep- en burgerkroon;
Godts ryxgezalvde Zoon
Zal haer, ter goeder uur, naeft zyne zy verhogen,
In top der hemelbogen.

GELUK-

GELUKZALIGHEIT.

IK schets het heil van 't onbepaalde leven:
 En schaduw slechts dat eeuwigblinkent schoon.
 De Zaligheid, ten starrentroon verheven,
 Draegt op haer hoofd een groene lauwerkroon.
 Zy vest haer oog en zielbespiegelingen
 Op Godt, dien zy een zuiver reukwerk brant.
 Zy voelt zich van een hemelvlam omringen,
 En zwiert verheugt een palmtak met haer hant.
 Wie kan naer eisch dees zegestaet ontleden,

Die

Die zich van ver slechts opdoet in 't verschiet,
En niemant, dan door eene duifre reden
En eene wolk van zinnebeelden ziet?
Zy ziet zich blind in 't eeuwig ryk der dagen,
Alwaer Godts heil en deugden zyn te zien,
En nimmer valt te kermen noch te klagen
Of naer een rots uit 's vyants oog te vliên.
Zy leit niet bloot voor rampen en gevaren,
Noch vreesft geen slang of vreeslyk drakenest.
Ze krygt een krans van zuivre olyveblaren,
Want zulk een gift voegt haren schedel best.
Wat strykt zy, met hoogstatelyke passen,
Vol blyfchap, door het zalig feestgewoel,
Met kledren, in het bloet des Lams gewasschen,
Eerbiedig heen naer Godts genadestoel.
Daer heerscht in haer geen hartstocht, uitgezondert
Een driegespan van driften, ryk van vuur:
Zy mint 'er Godt, is vrolyk, en verwondert,
Wanneer ze ziet zyn heilige natuur.
Het hoogste Goet, in 't eeuwig mirtelover
Gezeten, waer de heilbron vliet en speelt,
Reikt zyn genade en min haer gunstig over,
Terwyl het haer verzadigt met zyn beelt.

Zy sterft 'er niet, noch heeft 'er iets van noden,
 (De zonde maekt geen flaven in dat ryk.)
 De Godtheit wil haer op een troon vergoden
 Naest hare zy, is dat niet koningklyk?
 Haer ziel, begaeft met zuivre hemelklaerheit,
 Versmelt schier in den gloet der liefde Godts,
 Verliest zich in den Godt der trouwe en waerheit,
 En leunt op hem, dien onverwrikbren rots.
 Geen quade geest zal oit haer vreugde storen.
 O neen; daer koomt niets onreins in dat huis.
 Zy drinkt 'er niet dan blyschap met hare ooren
 En hemelval: zy weet 'er van geen kruis:
 Doch zoo zy van iet wichtigs heeft te klagen,
 Het is, omdat zy 't eeuwig heil moet dragen.

GROOTMOEDIGHEIT.

Grootmoedigheid, bezielt met geest en leven,
 Zit diep in 't gout, als Ryxvoogdes verheven;
 Zy is gekroont met gout en diamant,
 En zwaait den staf met oordeel en verstant.
 Ze ontbloot den arm, om fyne borstjuwelen
 En dicht metael haer lantaert uit te delen:
 De fiere leeu, die hare zy verzelt,
 Betoomt ze met een mannelyk geweld:
 Ze gaet geruft door vuur en water stryken:
 De tegenspoet zou zy geen voetstap wyken;
 Noit ging myn Vrou, al wert ze fel gedrukt,
 Uit nedrigheit neerslachtig neergebukt.

C 2

oNeen

o Neen; ze ziet het onheil onder d' oogen,
 En staet, gelyk een steenrots, onbewogen,
 Of steekt, gelyk een palm, of ruim zoo fier,
 Haer frissche kruin om hoog, vol geeft en vier.
 Belacht de smaet, hoe fel zy aen mocht schennen:
 Zy schroomt geen nacht gewiekt met zwarte pennen,
 Of zyn gespuis dat in het duister woet,
 Noch velt, bezaeit met lillent brein en bloet:
 Al worstelde het woedent zwarte onweder
 Den afgront los, den hogen hemel neder,
 Al tuimelde 't heel Al in 't wilt daer heên;
 Geen angst zou oit haer rechte zy bekleên,
 Geen bleke vrees zou haer gelaet verbleken;
 By koningen durft zy de waerheit spreken;
 Want niemant vleit ze om eer of ligte gunst;
 De vryheit is haer wapen: d' edle kunst
 Beloont ze met geschenken; ze is te vreden
 Met haer gezag en eigen waerdigheden,
 En over al zich zelf volmaekt gelyk.
 t Is herelyk al wat ze in 't koningkryk
 Van haer gemoet behandelt, en verheven.
 En, klopt de doot, hooftvyant van het leven,
 Aen heur paleis, zy treurt niet, stil noch stom,
 Maer juicht van vreugde en kust hem wellekom.

E E N D R A C H T.

Eerwaardige Eendracht, schoon uw ongefronst gelaet
 De Huisgezinnen doet ontluiken, welig tieren;
 Ge zyt verschriklyk als slagordens met banieren,
 Als ge aen uw' vyant wil, als't op een stryden gaet.

Ge kooft, ge ziet en wint, o Steun van stat en staet!
 't Granaetooft gloeit in 't groen van uwe veltlaurieren.
 De zege kooft uw hair met vredeolyven sieren.
 Gy houdt uw zwaert gereet, en waekt voor 't nadrent
 quaet.

Men laet voor u alsins de witte vendels wagen:
Men sticht u zuil op zuil, gy moogt den scepter zwajen,
En voeren heerschappy in eenen schonen oort.

Maer liefft wilt ge in uw ziel een troon van vrede bouwen,
En eenen tempel, daer de Godtheit feest wil houwen,
Waerin geen hamerslag van tweedragt wort gehoort.

N Y T.

DE wrevelige en uitgeteerde Nyt,
 Vertoont zich zwart met ingevalle wangen,
 Hy spuwt venyn, ziet scheel, en scheurt en ryt
 Zyn' boezem op, en draegt een pruik van slangen:
 Hy eet zyn hart: verbyt de schone deugt,
 En brult, gelyk een felle leeu, vol toren:
 Hy zucht en treurt, om 's naestens heil en vreugt,
 En barst van spyt als hy zyn' lof moet horen:
 Noit sluipt de slaep in 't ongerust gemoet,

Dat

Dat als een bladt wort heen en weêr gedreven,
 Hy verft zyn muil in rein en weerloos bloet,
 Sterft in den ftrop, tot ftraf van 't heilloos leven.
 Dit gruwlyk quaet, dat yder ding vernielt,
 Godts ryk bevecht, zyn bloetvriend durft beftoken,
 Heeft Kains hart met broedermoort bezielt,
 En 't nydig bloet in Jakobs krooft doen koken,
 Om Jozef te beroeren; 't werkte fel
 In Sauls ziel, om David naer te jagen,
 Als of het, door het vuur der zwarte hel,
 Was aengeftookt, om dezen vorft te plagen.
 Ja Kriſtus was het doelwit zyner wrack,
 Dien helt, in wien geen vlek oit is gevonden.
 De zuivre Kerk, wort van den fellen Draek
 Gelafert, en bloetdorftig aengeſchonden.
 Dus wroet dat zwyn Godts akker om; dus knaegt
 Dien worm elkeen aen 't ingewant, dees adder
 Doorboort den buik zyns moeders, en hy plaegt
 De zuivre ziel met zyn vergiften zwadder.
 De maetſchappy der kriſtnen ſtoot het om.
 Dien bloethont durft een fieren helt aenbaſſen,
 Verftoort op zyn doorluchtige eer kolom,
 En ſcharpe knots ten oorlog opgewaſſen.
 Zoo wort de deugt geſchoten naer de hiel,

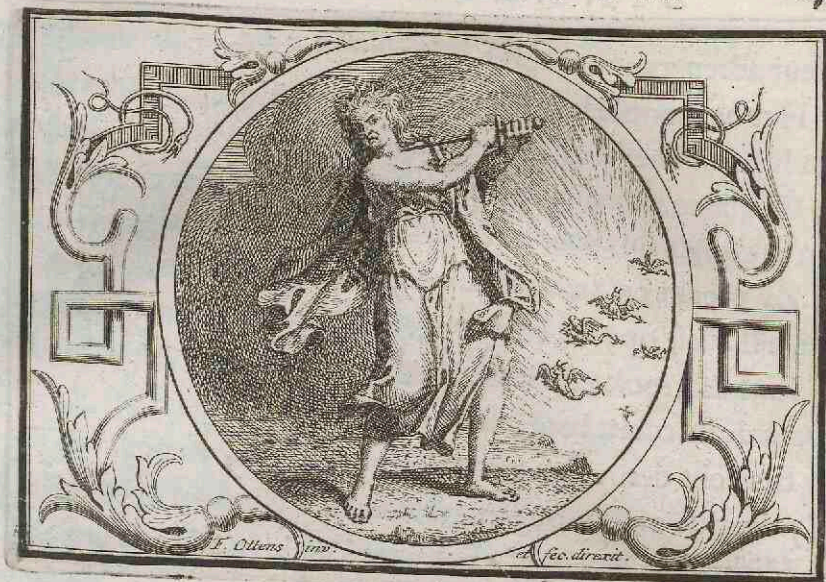
En gaet nochtans met al de glory pryken;
't Is eigenschap van een verheve ziel,
Te staen gelyk een rots, en noit te wyken.
Een groot gemoet blyft altyd even groot.
En wie het zich tot eer of schande rekent,
Dat hem den nyt met zyne prikkels stoot,
Ik acht dien man gelukkig en uitstekent,
Want hy valt staeg op voorspoet en gebiet;
De tegenspoet zal hem niet gaende maken:
De wint treft meer de cedren, dan het riet:
Een storm verschoont de nederige daken.
Laet Neroos nyt, op eer en lof begaen,
Vry smalen op Lukanus puikgedichten,
Wat baet hem dit? Lukanus blyft Lukaen,
En Nero moet voor myn Lukanus zwichten.
Themistokles is om zyn deugt belaeft.
Het zelve lot heeft Kato ondervonden.
En Sokrates, dien vroomaert, is geplaegt,
En Aristiet als balling weggezonden.

D

Doch

Doch dit geflacht is als het kopren beelt
 Der Wysheit , by d' Atheners , waer de raven
 Gansch vruchteloos op pikten. neen, 't verscheelt
 Geen eerlyk man, eerwaerdig om zyn gaven,
 Of hy vervolgt, verdrukt wort of gehaet;
 Hy kent zich zelfs, en , wie hem aenzien weigert,
 Hy volgt de deugt met een ftantvast gelaet,
 Terwyl hy als de maen naer boven fteigert,
 Alwaer hy, wie zyn grote geeft bevecht,
 Zyn wysheit en zyn godtsvrucht wil verminken,
 Gelyk een ftar, aen 't blaegewelf gehecht,
 In weerwil van den magren nyt zal blinken.

G R A M S C H A P.

Gelust het u de Gramschap te beschouwen?
 Hier staet zy met een brandent fel gezicht,
 Een scharpe neus, een voorhoofd ryk van vouwen;
 Heur hair ryst op, de lippen sluitze digt;
 Zy knarst verwoed op haer gespitsste tanden;
 Het zever loopt al schuimende uit den mont;
 't Gelaet verschiet van verf, en met haer handen
 Omhelt zy 't zwaert daer zy zich zelf mee wont:

Heur adren zyn gezwollen, barften stukken;
 Het hart ontstelt, de gal beroert het bloet;
 En lust het haer de hel eens leeg te rukken
 Van boos gespuis, zy stampt slechts met den voet,
 En preft het flux met een' verkorten aeffem;
 Zy vloekt en zweert die boosheên op de been,
 De hel barft op, en eene wolk van waessem
 En sulferrook vlocit daetlyk om haer heen.
 Dees dulle tocht benevelt 't licht der reden,
 Bevecht den wil, en voert den zegestaf;
 Zy doet de ziel in onregeltheden
 Uitbarften, en mat 's lichaems krachten af;
 Zy huilt en bruiſt met vreeffelyk geschater,
 En woed als een schuimbekkent everzwyn:
 Zy stort gelyk een stormwint op het water,
 En wil alſins de ryxvoogdesse zyn:
 Zy wreekt den hoon, doch ſtraft zich, midlerwylen,
 Vry zwaerder door de wraek; zy zwelt van waen,
 Om andren te beſtoken, doopt haer pylen
 In helfch venyn en ſchiet het harnas aen:
 D'onnozelheit vermoort ze, en dekt de velden
 Met lyken, wroet de ſchoonſte ſteden om,
 Vertreet in 't ſtof de koningklyke helden,
 Ontwydt de kerk en 't heilig heiligdom;

Zy scheurt den bant van 't lieve famenleven,
Veracht Godts wet en d' Opperheerschappy,
En maekt zich zelf, door wraek en spyt gedreven,
Als een ontzinde en helsche razerny;
Zy roeit de deugt met stam en tak en wortel
Uit hare ziel, verschopt de nedrigheit,
En slaet al wat haer wederstaet te mortel:
Wie haer omarmt, en zoet en teder vleit,
Ze leent geen oor, wort nimmermeer bewogen,
Al gaf de min haer zelf de rechte hant,
Al schreide het vermogent mededogen,
Dit was, voorwaer, slechts oly in den brant:
Zy woelt, en zal zich zelf te barsten lopen;
Haer ondergang bedoelt ze elk ogenblik:
Ze is bezig om haer leemgebou te slopen,
En breyt zich zelf den schrikkelyken strik,
Waer in zy, voor de raven opgehangen,
Verflonden wort, en door de lucht verteert:
Dus wort zy in haer eigen net gevangen,
En met een radt op 't galgenvelt vereert.

ONGEHOORZAEMHEIT.

DE toomloze Ongehoorzaemheit,
 Die met een lossen drift de boosheit wil hanteren,
 En deugt en godtsvrucht lagen leit,
 Pronkt op haer trotfche kruin met weidsche paeuweveren.
 Zy heft haer stoute hant om hoog,
 Zegt Godt den oorlog aen, en durft zyn wet vertreden,
 Verwerpt met een verguizent oog,
 De goude teugels van de kostelyke reden.
 Zy heeft al, zoo 'k my niet bedrieg,
 In 's waerelts blonde jeugt, de moorttrompet gestoken,
 En met geweld, in 's levens wieg
 De blanke deugt verkracht, en 't heilig recht gebroken.

De

De hemel schoot ter goeder uur
't Metalen harnas aen, en liet zyn slagzwaert scherpen,
Om deze ontaerde, met het vuur
Van zyn verbolge wraek, ten luffthof uit te werpen.
Voorts moestze door 't vervloekte velt
Op scharpe dorens gaen, en als een balling zwerven.
Zy dorst, daer 't hart van boosheit zwelt,
Haer handen in het bloet van een' onnosfen verven.
Om zoo veel vreeslyke euveldaën,
Met eene scharpe roe op 't allerfelft te wreken,
Schoot fluks 't Heelal zyn wapens aen,
Om haren styven hals en yzren nek te breken.
Daer zag men allerlei geweer
En aerde zee en lucht, tot haer verderf vereenigt;
De hemel klonk zyn blixems neer.
Nu wert ze wêer van 't volk naer, d' oude wet, gestenigt.
En zworf ze eens op de ruime zee,
Zy waer het speeltuig van de worstelende winden.
En lande ze aen een goede ree,
Dan gaepde 't aerdryk om haer levent te verslinden.
Flus wert zy in een zoutpilaer
Herschapen, omdat zy de Godtheit dorst weêrstreven.
De moetwil helpt zich in gevaer,
En is een baek voor hen die ongehoorzaem leven.

ONDANKBAERHEIT.

OMdat d' ontrouwe Ondankbaerheit
 Alle eer en vriendschap durft versmaden,
 En haren naesten lagen leit,
 Wort zy te regt verbeelt met scharpe klimopbladen
 En scheurzieke adders in haer hant.
 Ik zie heur laeuwe vingers roken
 Van 't bloet van haren bloetverwant,
 Die zy, gansch schendig, met een moortpriem heeft door-
 stoken:

O wreet

O wreet, en vuilveracht gemoet!
Dat dienst noch hulpe wil erkennen,
En 't oude en versgenote goet
Versmaet, om onbesuift de deugt voor by te rennen.
Stae stil: ondankbre, stae: waer heen?
Ontloopt ge dus de redetomen,
Om yder op den nek te treên?
Moet dan 't onschuld'g bloet uwe enklen overstromen?
Vint ge in die wreetheit uw vermaek?
Maer och! wat of ik daer magh horen!
d' Onnoosle bloetstem roept om wraek,
En ruifcht gelyk een zee in uw gemoet, door d' ooren.
Ai my! waer zult ge henen vliên?
Het aertryk wil uw last niet dragen;
De zon magh uwe schim niet zien.
Spoei voort: verkies, beklim den zwartberookten wagen
Des helvoogts, want gy durft zyn ryk
Met scharp gewet geweer verweren;
Duik, schrikdier, of gy zyt een lyk,
Godt zal uw ondergang ter kwader uur bezweren,
Hy zwenkt zyn yzren staf alree,
Stae vast als hy zyn zwaert zal heffen,
Al steekt het heden in de schee
Van zyn verdraegzaamheit, het kan u morgen treffen.

Leer, bidde ik, van de beesten, leer;
 Maer och! gy wort in 't kwaet verhitter,
 Buig dan voor os en ezel neêr,
 Maer naek de kribbe noit van hunnen erfbezitter.
 Wech, wech, ge zyt geen voeder waert,
 Of smeekt ge om luttel mededogen!
 Zie wat het zwyn u heeft gespaert,
 O Snode, die van een wolvin zyt opgetogen.
 Daer is in 't Libiacnsche wout
 Geen feller monfter oit geboren,
 Dan een ondankbre, die, gansch stout,
 Met tant en klauwen vecht en fcharp gefpitste horen:
 Zy fchent heur naefte vrienden aen;
 En mannen om hun deugt te pryzen,
 Die met hun dappre zegedaên,
 De fteden fterken, durft zy uit haer ftadt verwyzen.
 Lukurgus, Lacedemons hant,
 En oog, om zyn verftant verheven,
 Is in 't ondankbaer vaderlant
 Van 't volk geftenigt en als balling wech gedreven.
 Ook heeft men Solons dienft verfmaet,
 Zyn trou en wetten los vergeten.
 En Ariftides is gehaet,
 Hoe edel van gemoet en zuiver van geweten.

Myn Focion, die met een krans
 Van deugden pronkte en goude zeden,
 Is mee gestoten van zyn' trans,
 En doot noch levent by d' Atheners niet geleden.
 Welsprekentheit wort niet geloont.
 Men vlecht de deugt geen lauwerbladen.
 Hier wort de godtsvrucht scharp gehoont:
 Daer durft men 't heilig recht aenbassen en versmaden.
 Gints wort d' onnozelheit verscheurt.
 Moest Rome op Romulus niet streven,
 Die haer uit niets heeft opgebeurt,
 En 't ver verschoven volk ten eertrap heeft verheven?
 O ja; maer zyn ondankbre Raet,
 Wel meest aen zyne trou verbonden,
 Deet hem het allergrootste kwaet
 En heeft hem als een beest op 't Raethuis fel verflonden.
 Verdiende Scipioos beleit
 En weergaloze krygsbedryven,
 Dat u zyn lykafsch wert ontzeit
 O Rome? en dat hy dus op zyne zark liedt schryven:
Ondankbaer vaderlant, gy mist
Myn kout en levenloos gebeente.
 Wat hebt ge u jammerlyk vergift

Aen uwen Lentulus, de kroon van uw gemeente,
 Die Gracchus krygsmaght vluchten deet,
 En voor uw' vrede en edle wetten
 En ongefehonde vryheit ſtreet,
 Dat gy zyn zuivren naem met laſter dorſt beſmetten.
 Maer Lentul ging, om dezen hoon
 Van 't ongekreekt gemoet te weren,
 Zich nedrig keren tot de Goôn,
 En ſmeekte, om nimmer tot d' ondankbre weer te keren,
 Gelyk hem gunſtig wert vergunt.
 Dus krygt een man, om laeg verſchoven,
 Zoo hy in deugt en trou uitmunt,
 Den hemel tot zyn vrient, en onderſtant van boven.
 Het gae dan hier beneên zoo 't wil,
 O Fiere en onbezweke Helden!
 Betrout de Godtheit, houdt u ſtil:
 Zy zal u zegenen, ſchoon u de menſchen ſchelden,
 Al dorſt men naer uw weerloos bloet,
 Al moet gy onder 't ſtael u buigen:
 Geen noot: een vry en groot gemoet,
 Blyft altyt vry en groot, al valt zyn huis aen duigen.

H O V A E R D Y.

DE trotsche Hovaerdy, die noit de kerkaltaren
 Met offerbloet besprengt, noch zuivren wierook zwacit,
 Pronkt met een purper kleet met gout gestarnt bezaeit,
 En draegt een paerelkroon op haer vergulde haren,
 Waerin heur gloryzucht en eigeliefde speelt,
 Die mee door hare paeuw en spiegel wort verbeelt.

Dees winderige tocht van hoogmoet opgeblaezen.
 En overydlen waen tot barstens toe gevult,

Streeft op de vederen des vogels weits vergult,
 Om met dit leenfieraet de werelt te verbazen,
 Wiens eer zy zoekt, en by 't veragtfte volkje vint,
 Het welk zy d' oogen met haer fchitterglans verblint.

Zy laet heur lokken met ftofpoedergout beftrojen,
 Daer zy heur nagelen en borften mee verfiert,
 En zoo haer niemant met een eerkrans lauweriert,
 Zal zy 't gezalfde hair met mirtetakjes tojen,
 Gelyk zy zelf 't gelaet geleenden glans byzet,
 Als zy 't met lelywit en rozeroot blanket.

Zy laet cipreffen en doorluchte cedren houwen:
 Hier zaegt men marmer en helfchittrent elpenbeen,
 Daer wort het gout genet, en naer de kunft befneën,
 Tot dienft en heerlykheit van hare praelgebouwen,
 Gints ryft 'er een aen 't zwerk, en zy, gansch blytemoë,
 Stygt hoger dan 't geficht naer d' opperftarren toe.

Zy kleed de wanden met befaemde kunftafrelen,
 Die kostlyk met faffier en jaspis zyn bezet.
 Zy treet op kryzolyt: haer zinlyk flaepzalet
 Daer 's winters bloemen zyn dic neus en oogen ftrelen,
 Wort overfchaduw't met een wyngaert van fyn gout,
 Die druivetroffen draegt van dierbaer efmerout.

Zy

Zy stoft op hare koets en paerden weits behangen,
Op duizent knechten, die, zoo dikwils als de mei
Het vaele velt verkleet, verandren van livrei;
Wie tot iet heereelyks en godtlyks wort bevangen:
Zy zoekt, o ydelheit! verbystert door den schyn,
Haer Allerhoogste Goed, in 't diepste van de myn.

Zy rydt in zegeprael door 's werelds tweepaer delen,
Daer zy begroet wort van het wispelturig rot,
Doch van 't beschaefde volk gelastert en bespot:
Zy offert aen 't gebergte om fyne halsjuwelen
En bidt om paerlen en korael en zachte zy,
't Afgodisch oosten aen, o snode Afgodery.

Zy heft de boosheit en de staetzucht op het outer:
Vertrapt de nedrigheit, en pleit voor d' overdaet:
Zy hoont haer evenmensch en brout hem kwaet op kwaet;
Befmet de blanke deugt, en wort gestadig stouter,
Zy haet de Godtheit die ze alle eer en dienst ontzeit,
En knielt voor d' Afgodin der blinkende ydelheit.

LASTER

L A S T E R.

IK laek den zwarm der zwarte lasterschichten,
 En schuw het helsch gebroet,
 Dat anders niet dan leugens kan verdichten,
 En met zyn tonge woet.
 Ik haet dien man die met dien vuilen zwadder
 Zyn' evenmensch bespat,
 En met zyn tong, gespistf gelyk een adder,
 Zyn goeden naem beklat.

Hy

Hy zwiert een tak met netelen en doornen,
En quetft schier yder een;
't Geen dieren doen met tanden klacu en hoornen,
Doet zyne tong alleen.
Geen bazilisk hoeft iemand zoo te fchuwen:
Geen vreeslyk drakenest,
Noch kolken, die ftaeg vuur en zwavel fpuwen,
Dan zulk een helfche peft.
Een Heiden kan zyn fchaduw niet verdragen;
Hy vlucht als hy ze ziet:
Waerom? omdat hy een fiool vol plagen
Op 't hoofd der onfchult giet.
Hy ziet niet om naer Vorften noch Profeten.
Nu is 't op Job gemunt,
Dan is hy weêr op Daniel gebeten.
Hy flypt zyn fcherpe punt,
Om Stefanus en Paulus te doorwonden,
En grypt Godts Zoon by 't hair,
En byt hem toe: gy zyt een vraet bevonden,
En een Godtslasteraer.
De Kerk, Godts Bruit, wort mee ontfint beledigt,
Befmet met kindermoort:
Dus wort de deugt die ftil zich zelf verdedigt,
In hare ruft geftoort.

F

Maer

Maer neen, o neen; de deugt wort niet bewogen,

Haer naem blinkt even schoon:

Haer glans wort met geen lasterwolk betogen:

Zy juicht om al den hoon.

Aristofaen, mag Sokrates, betichten,

Hy trekt het zich niet aen,

Maer lacht en spot met al zyn schimpgedichten,

En netelige blaên.

De lasteraer van eer en deugt verbaftert,

Is naer Charondes wet,

Met alle smaet in 't openbaer gelaftert,

Een spotkroon opgezet.

Egipte gaf hem felle geesselslagen.

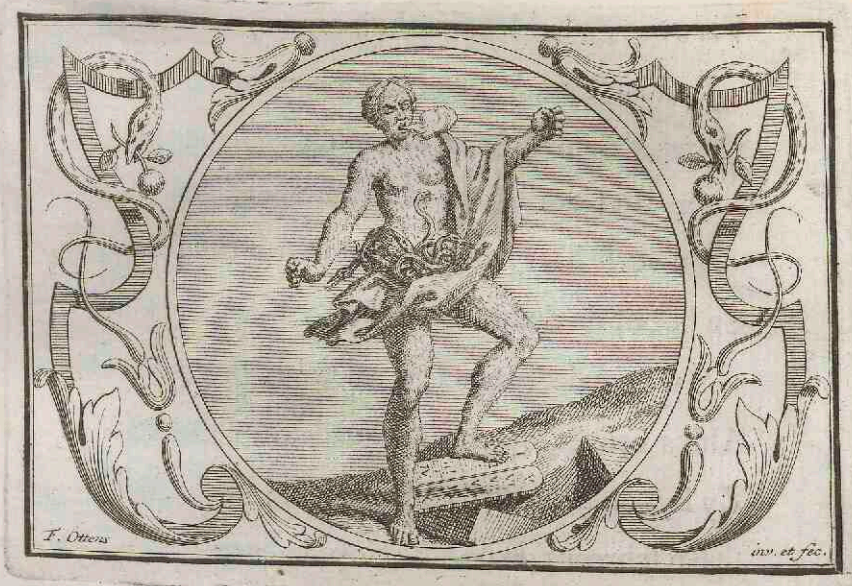
Athenen sloeg hem doot.

Zyn voorhoofd moest te Rome een brantmerk dragen.

Dat 's de eer dien hy genoot.

Maer allerbest zou hy zyn straf ontfangen,

Indien hy aen zyn tong wiert opgehangen.

Z O N D E.

Wie wort 'er van geen schrik bevangen;
 En deift niet schichtig wech en vliet,
 Die slechts van yer de Zonde ziet,
 Omflingert met een trits van slangen?
 Heur hart wort van een worm doorboort:
 Ze is blind, en gaet op steile wegen,

Verwoet de heldre waerheit tegen,
 En blaest verderf en bloet en moort.
 Zy treet doldriftig en uitzinnig
 De Wet des Heren met den voet,
 En verft haer hant in 's naeften bloet,
 En hoont de deugt ontzint en vinnig.
 Zy is melaets van top tot teên,
 Alfins besmet met vuilen zwadder,
 Zy byt en steekt gelyk een adder,
 En schreeut de boosheit op de been.
 Wie zou heur adem dan niet schuwen,
 En huis, dat vreeslyk drakenest,
 Op 't punt des afgronts vastgevest?
 Wie niet voor heure schaduw gruwen?
 Zy heeft den mensch van zyn fieract
 Berooft, zyn heerlykheit verduistert,
 En al dat fyne gout ontluistert,
 En hem omringt met schande en smaet.

Zy heeft, o eeuwig wee en schennis !

De driften, aen Godts wil gefnoert,

In ongeregeltheit vervoert,

En 't fyn verftant, vergult met kennis,

Met bruine nevelen bedekt,

De vrye wil geboeit, gebonden,

Godts beelt verdonkert en gefchonden,

En met een zwarten rook bevlekt.

Ze ontroofst ons van Godts lieflyk wezen,

Omringt ons yder ogenblik

Met eene wolk van angst en fchrik,

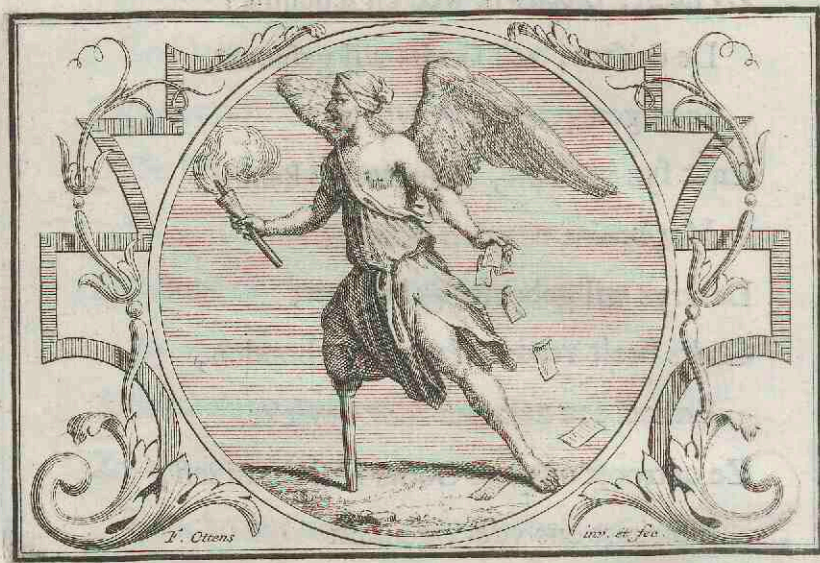
En doet ons onophoudelyk vrezen.

Zy spoort Godts felle gramschap aen,

En drukt en geeffelt vroeg en fpade,

Ons met zyn eeuwige ongenade,

Waer van geen mensch zich kan ontflaen.

L E U G E N.

Wie zich vermaekt met kunstig liegen,
 En zynen naesten te bedriegen,
 Breekt d' ordere der maetschappy,
 Van alle redelyke menschen,
 Die hem uit haren ring verwenschen,
 In een metale slaverny.

De spraek, een tolk van ons gedachten,
Behoorde zich altyt te wachten,
Het vers bedachte met een gryns
En glimp van waerheit te bekleden.
Wie oit de waerheit wil herfmeden,
Verlieft het wezen voor wat schyns.

De leugen heeft twee valsche lippen,
En laet veel ydle tael ontglippen,
En heeft veel tongen in haer' mont.
Zy geeft aen elk haer sprack ten besten
En vliegt van 't oosten naer het westen
En voorts den ganschen aertbol ront.

Zy strooit haer brieven en papieren,
En laetze in ieders handen zwieren,
En lokt, daer ze op een hoogte zit,
Een grote zwarm van blind gepeupel.
Zy gaet aen bei de zyden kreupel,
En staroogt op een avrechs wit.

Zy nadert Godt en, geeft hem eere,
En roept al dikmael, Heere, Heere,
Maer 't harte is vreemt en ver van hem:

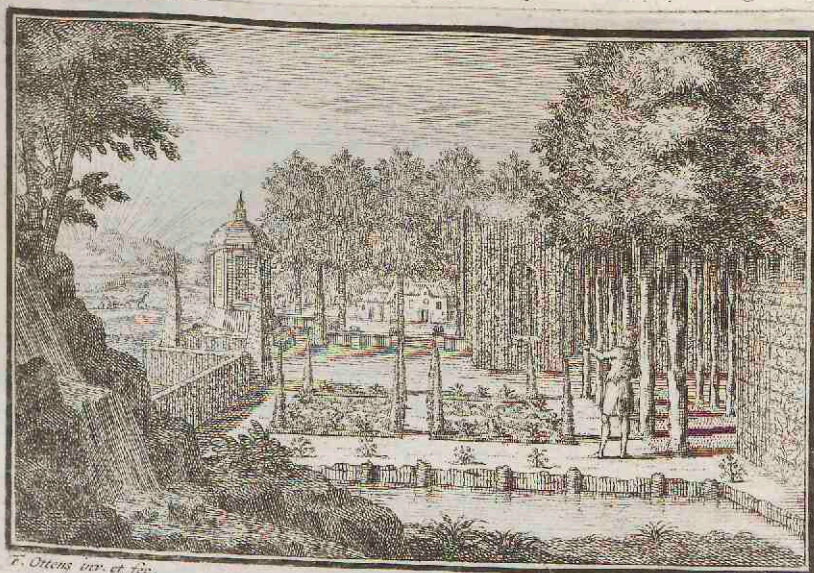
Zy

Zy wil haer bloetvriendin verschalken,
En haren goede naem bezwalken,
Met haer bedrieggelyke stem.

Terwyl ze een ander zoekt te vleien,
Is ze uit om hem een net te spreien.

De waen beheerscht haer ingewant.
Zy hoort haer met verwondring spreken.
Haer fakkel in de hel ontfteken,
Steekt steên en landen in den brant.

Wie zou een Leugenaer verschonen,
Die zelf een Griek bestaet te honen,
En by den Romer is gehaet?
Die by de Perzers wiert verschoven
En zwygen moest, en daer en boven,
Geweert is uit de Magistraet.

F. Otens inv. et fec.

HET ZALIGE
LANTLEVEN.
EERSTE BOEK.

KZing, van edlen lust gedreven,
Want myn nimf wil aen den dans,
't Zoet en zalig buitenleven
Des geruften akkermans.
Eeuwiggroenent lustbosschaedje,
Netgeschildert rozedal,

G

Altyt.

Altytlachend boomplumaedje,
Friffche en heldre waterval,
Onverlepte maegdereien,
Veltfieraet, vol geest en zwier,
Welige akkers, lantlivreien,
Wekt de snaren van myn lier.

Wie fmaekte oit meer vergenoegen
Dan een Lantheer die met vlyt
's Vaders akkers ziet beploegen
In het quikfte van den tyt!
Die gerufft en buiten kommer,
Met een ongekreukt gemoet,
In de lieve lindelommer
Van den wiltzang wort begroet.
Nu ziet hy het dachlicht krieken,
En den nuchtren morgenfont
Met zyn goutgepluimde wieken
Roosjes schildren op den gront,
Die de veltjeugt weet te vlechten.
In de friffche jeugt van 't jaer,
En met goutdraed vast te hechten
Op het maegdelyke hair.
Dan komt, op bebloemde wegen,

Met een eel en groen gewaed,
Hem de lieve Lente tegen,
Op wiens ongefronft gelaet
Lelien en rozen bloeien,
Die men op den boezem drukt,
Aen wier lippen kerfen groeien
Die de blonde zomer plukt.
Hy is al 't gewoel ontweken,
Hooft de fchelle moorttrompet
Nimmer op den akker fteken;
Hier wort noit het zwaert gewet,
Wel een zeis om graen te majen,
Hooi, en ander veltgewas,
Als de zomerwinden wajen,
En het graen jooft naer den tas.
Laet de zee vry, dol van toren,
Schuimen, geeffen 't hoog geftarnt,
Schip en bootflui bei verfmoren,
Als zy vreeslyk bruischt en barnt;
Zy zal noit myn Lantman treffen,
Daer hy in zyn lage ftulp,
Gene baren ziet verheffen,
Noch den drekgoon smeekt om hulp.
Wie de vierschaer na wil lopen,

Daer het onrecht hout de schael,
 Zich de rechter om laet kopen,
 Voor een luttel fyn metael,
 Deze haet die flinxze streken,
 En het redenloze pleit,
 Dat de boosheit voor durft spreken,
 En de godtsyrucht lagen leit:
 Om dit boosgeslacht te schuwen,
 Wil hy liever, wel te vreên,
 Olm en wyngert 't samen huwen,
 Om hier na de pers te treên,
 Vat en fles en kroes te vullen,
 Als de herft, met ooft gelâen,
 't Hooft met peren weet te hullen
 Of met vale wyngertblâen.
 Acht een ander, vry hovaerdig,
 Op de rad'ren der fortuin
 Zich de waardigfte eerplaets waardig,
 Wil hy zyn verheve kruin
 Stoten aen de hemelkringen,
 Laet zyn eerzucht zich vry spoên,
 Lantheer zal zoo hoog niet springen,
 Noch zoo laeg een val niet doen.
 Hy veracht de hoge hoornen,

En het weifflent geluk,
Kent geen rozen zonder doornen,
Zag noit zegen, vry van druk.
Hy versmaet de beste staten,
En 't verheven eergestoelt,
Daer de staetzucht gansch verwaten
Op een anders leven doelt.
Hy kan 't zwierig Hof wel missen,
Daer een wolk van vleient volk,
Braekt een stroom van groetenissen;
Daer men met een' scharpen dolk
Tracht zyn evenmensch te treffen,
Onder schyn van eerbewys;
Daer men d' ondeugt durft verheffen,
d' Edle deugt op lagen prys
Stelt, en in een' naren kerker
Opfluit, boeit en deerlyk hoont;
Daer de boosheit, langs hoe sterker,
Met laurieren wort gekroont;
Daer 't geluk wort aengebeden;
d' Eerzucht tot de wolken stygt,
d' Overdaet met trage treden
Vetgemeest ter aerde zygt.
Wil een ander zich verkloeken,

Trojes puin en asch te zien,
 't Oude Delfos op te zoeken,
 Zyn geheimen te bespien,
 't Overfchot eens gaen begluren
 Van 't Koloffus, of het gruis
 Van de Babilonsche muren,
 Lantman blyft veel liever t'huis;
 Daer hy vrolyk is en zedig,
 Alles heeft naer zynen wil,
 In zyn ledigheid minst ledig,
 In de stilte is nimmer stil.
 Geen Ceilon hoeft hem te vergen
 Daer men zich aen 't gout vergaept,
 Noch de kroon van al zyn bergen
 Daer men zegt dat Adam slaept.
 Zou hy oost en west doorreizen
 Om der volkren zeltzaamheên,
 En hun prachtige paleizen
 Net gevoegt te zien by een?
 Liever wil hy in zyn boeken,
 Eene woordenschildery,
 's Werelds pracht en schoonheit zoeken,
 En als een bezielde by
 't Eêlste zoet by een vergaren

In zyn' luffthof, op 't gebloemt
Van de netbeschreve blaren,
Daer de wysheit zelf op roemt.
Goutgeftikte staetsykleiders,
Met juwelen opgefiert,
En gevlamde vreemde veders
Van het kostlyk pluimgediert,
Net met armelyn gevoedert,
't Hair gansch zwierig opgekrukt,
En met stof van gout gepoedert,
Duim en vingers ryk vergult
Met een schat van fyne ringen,
Purpre schoenen, zachte zy,
Acht hy ydle beuzelingen
En verniste hovaerdy.
Maer hy wil 't gemoet bekleeden
Met inwendig feestfieract,
Witte wol van zuivre zeden;
't Lichaem slechts met grof gewaed
Voor de kou der lucht bedekken:
Rome plag, in vroeger tyt,
Noit iet beters aen te trekken,
Eer de pracht wert ingewyt.
Laet zich Suzan vry vermaken,

Ecbatama, Babilon,
In de goude en zilvre daken
Hunner huizen, die de zon
Met verwondring kost beschouwen,
’t Lant kent die sieraden niet:
’s Mans voornaemste hoofdgebouwen
Zyn gebreit van stro en riet.
Maer zyn wandelgaleryen
Rieken geurig waer hy treet,
Konnen zyn gezicht verblyen,
Daer hy op een groen tapcet
Keuiert van ontloke kruiden,
In de schaduw van ’t geboomt,
Daer het lentemblazent zuiden
Eeuwig speelt, en ’t beekje stroomt.
Wie de zegekar wil ryden,
En in eene wolk van stof
Fix den perkpael weet te myden,
Om een luttel lauerlof;
Of met grofgespiede leden,
Vet van oly, vlug en sterk,
In het worstelperk wil treden,
Bouheer weet wel nutter werk:
Hy bevecht zyn boze tochten,

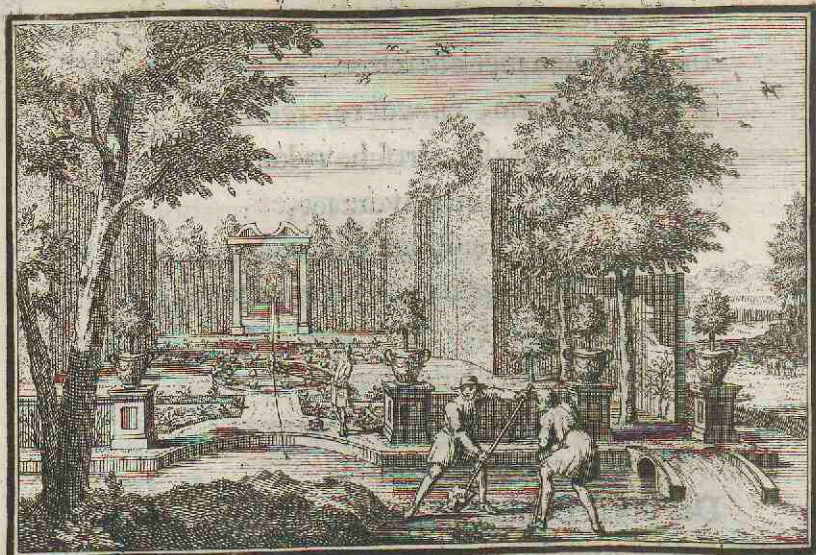
Werpt

Werpt ze moede en overmant,
Door zyn fierheit afgevochten,
Neder in het stuiwent zant:
Dat 's den muil der leuwen snoeren,
't Allergrootste ryxgezag
In het groot gemoet te voeren,
Daer de rede voert de vlag.
Wie zyn Adeldom wil tonen
Uit zyn titel, of geslacht,
Steven- muur- en legerkronen,
Schilderyen, ryk van pracht,
Die zyn marmer voorhuis fieren,
Uit zyn arm, en halsfieraet,
En bevochte veltlaurieren,
Schilt en ring en goutgewaed:
Myn verwinnaer heeft wat anders,
Roemt op star, noch helm, noch lans,
Of verkrege zegestanders
Maer op een' doorluchten krans,
Die de deugt hem heeft gegeven,
Om dat hy met mannenmoet
d'Edle heirbaen op kan streven,
d'Ondeugt neerdrukt met den voet,
En den kanker der gebreken

Uit het dartle lichaem snyt,
 Dat 's in adel uit te steken:
 Zeg, wat baet de gryze tyt,
 Daer ge uw adeldom uit rekent
 Snoodaert! zoo gy heilloos leeft,
 En, in lyf noch ziel uitstekent,
 Voor de schim uws grootvaêrs beeft?
 't Klinkent gelt, hoe ryk van luister,
 By den vrekken gierigaert
 Aengebden in het duister,
 Acht hy niets, of luttel waert.
 't Welig oosten door te draven,
 Diep te wroeten naer het gout,
 't Hart des aertryks door te graven
 Om een heldren esmerout,
 Kan myn Lantheers oog niet strelen:
 Hy verkiest een beter goet,
 Dat geen dieven kunnen stelen;
 Ja zyn vergenoegt gemoet
 Weet al 's werlds grootste schatten
 Met een ongefronst gelaet
 En een dankbaer hart te omvatten:
 Dus bezit hy d'eêlste staet.
 Weegt den groten Alexander

En Diogenes, hoe klein,
In de schalen met elkander,
d'Eene is arm, en wel te vreên,
d'Ander Vorst der aertsche ryken,
Onvernoegt, en onverzaet;
Zeg my, moet de Prins niet wyken
Voor den Wysgeer, hoc gehaet?
Zit men by zyn Paros marmer,
Ofirs gout en chalcedon,
Op zyn' gouden troon wel warmer
Dan in eene kleine ton?
Des hoeft Bouheer met zyn woning,
Met zyn staet en levenswys
Niet te wyken voor een' koning,
Want hy woont in 't paradys,
En geniet door 's hemels zegen
't Eêlste zoet van elx saizoen,
Zyn priëlen, hoven, wegen,
Zyn gewelft met lagchent groen.
Maer ik moet myn geest bepalen;
Want ik kan in een tafreel
Al het lantvermaek niet malen.
Daer ontvalt my 't dichtpensfeel.

Einde van 't Eerste Boek.

F. Ollens inv. et fec.

HET ZALIGE
LANT'LEVEN.
TWEDE BOEK.

NU's mans vreugde en zalig leven
Eens verbeelt met kracht van verf,
En de schoonte net beschreven
Van zyn eigen erflyk erf.
Nu aen 't diepen en verhogen,
Schaduw schilderen en licht.

Maeg

Maer wie styft myn zwak vermogen,

En bezielt myn liergedicht?

Wie zag ooit het jeugdig Eden

Bet herleven, dan myn man,

Als hy door zyn tuin gaet treden

Dat welluftig Kanaän?

Neen, de gront is noit verwildert,

Want de kunstige natuur

Heeft dien zinnelyk beschildert

Met gebloemte, en 't geestig vuur

Net gespreit op al de bladen,

Als het stof van blinkent gout

Die het fyn gezicht verzaden;

Yder bloempje is fraei bedout

Met een frischchen morgenaessem,

Zuivre traentjes uit de locht,

Met een zilvren hemelwaessem,

Of doorschynent parelvocht.

Hier staen aertige violen

Onder 't jeugdig mirtegroen

Om haer nedrigheit verscholen.

't Altydlachende saizoen

Weet het bloemperk op te sieren

Met narfis en tydeloos,

Tulp en keurlyke eglantieren,
 En met een doorluchte roos,
 Welker reuk, als 't licht komt dagen,
 En de zon ter kimme opryt,
 Met vermaeklyke ademvagen
 Lieflyk in zyn harsens glyt.
 Schoon het bloemperk is te roemen,
 't Wykt nochtans met zyn sieraet
 Voor 't geboomt, dat met zyn bloemen,
 Als een schone ruiker staet,
 Yder scheutje looft hier kerfen,
 Yder telgje, schoon van bloos,
 Bruine krieken, ruige perfen,
 Yder bloem een abrikoos.
 d' Appelaer ontsluit zyn knoppen,
 Bloeit gelyk een rozelaer,
 En zyn bloessemryke toppen
 Spellen hem een vruchtbaer jaer.
 Als de lente, blond van verven,
 Met gebloemte en palm bepruikt
 Zat van dagen schynt te sterven,
 In de groente nederduikt,
 Ryft de zomer, blond van tuiten,
 Uit haer afch, en stooft de lucht,

En vervult met sap de fruiten,
Zegent d' aengename vrucht,
Die in groenende tapyten
Hangt geweven, en den mont
Vriendlyk uitnood om te byten:
Dat heet op zyn' eigen gront
Al wat lekker is en heerlyk,
Al wat oog en mont bekoort,
Al wat zoet is en begeerlyk
Te genieten, dat 's een oort
Daer de bomen balsam zweten,
Goude vruchten dragen, daer
Lantman zonder schroom mag eten,
Vry van aklig dootsgevaer.
Als hy in 't vermaek wil delen
Van de veltjeugt, bly te moe,
Heet op aengename spelen,
Vloeit hy met dien feestrei toe;
Daer ziet hy dan yder springen
Met een' losgelaten toom,
Hooft hy 't liefdelietje zingen,
Onder eenen appelboom,
Die de liefde is toegeheiligt;
Daer men in het lief saizoen,

Voor

Voor den zomergloet beveiligt
 Groen wort onder 't loddrig groen:
 Hier valt elk aen 't lieven, kozen,
 Applen werpen naer het hooft,
 Die van zuivre schaemte blozen,
 Door de zon zyn gaer gestooft.
 Nu drinkt hy met bei zyn ooren,
 Als hy in de schaduw rust
 Van de bladerryke koren,
 Daer de wint de blaetjes kufft,
 Aengename woutgezangen,
 Van 't veelstemmig pluimgediert,
 Dat, van enkle vreugt bevangen,
 In de groente tiercliert.
 Daer het zielverrukkend orgel.
 Van den nachtegael, het wout
 Leit by d' ooren, en zyn gorgel
 't Onweêr in den teugel houdt,
 Dat aen zyn gezang gekluifert,
 Naulyx staert noch manen krult,
 In den afgront naer hem luifert,
 Hoe verwoet het anders brult.
 Wil hy zich in 't groen vermeien,
 Hy verkieft het graftapeet,

Gaet in friffche weien weien,
Daer zyn vee op klavers treet,
Daer zyn welgelade koejen,
Groot van uiers, ftyf van room,
Staeg van room en boter vloejen,
Daer zyn fchapeu , zonder fchroom
Voor het wilt gedierte, grazen,
En zyn lamren, wel te pas,
Op de zuivre topjes azen
Van het versontloken gras,
Daer zyn harder, zonder kommer,
Op een heuveltje van zoón,
In de bruine en koele lommer
Speelt een' aengenamen toon,
Van zyn lieve harderinne,
Blank van inborft, bruin van vel,
't Eenigft voorwerp zyner minne,
Die hy by een' waterwel
Gaet begroeten en vereeren
Met een' tenen korf vol fruit,
En gebloosde koningsperen,
Of een krans van geurig kruit,
En een tros bewaesde druiven,
Of een neftje, vers geftoort,

Van piepjonge tortelduiven,
 't Geen een tédre maegt bekoort.
 Om de steile zon te ontduiken,
 Keuiert hy door't groene wout,
 Daer in heg of dichte struiken
 Nimmer Sater zich onthout,
 Daer geen Pan wort aengebden,
 Pallas, Ceres, noch Diaen,
 Noch Apollo is beleden,
 Daer geen bloemryke outers staen,
 Daer de bomen, groen van kuiven,
 Niet verfiert zyn, als wel eer,
 Met gansch kostelyke huiven,
 Want die boomdiensft duurt niet meer:
 Maer daer 't eeuwig Opperwezen,
 Schepper der geschapenheên,
 Is te vinden en te lezen
 En te tasten: Godt alleen
 Woont en zweeft hier in de dingen,
 In de schepzels, des wil hy
 Door de schepzels henen dringen,
 Want dan is hy Godt naby.
 Hy vischt vaek met lust en yver,
 Hengelt met de hengelroe,

Werpt zyn viſſchen in den vyver
Stukjes voedzaam koren toe,
Schiets de ſchakels, fyn van garen,
Uit in 't water, jaegt den viſch
In het viſchtuig, bergt ze in karen,
En bewaert ze voor den diſch:
Nero plag zyn goude netten,
Op de viſſchery beluſt,
In het water uit te zetten.
De Muranen, en Auguſt,
Op de viſchvangst fix bedreven,
Viſchten, in een fraje ſtreek,
Tot vermaak van 't buitenleven,
Dikwils mee in vliet of beek.
Als de zon de nachtgardynen
Van haer hemels aenſchyn ſchuift,
Zich met paerlen en robynen
Op gaet tojen, net gekuiſt
En met feeſtgewaed omhangen,
Gaet myn Bouheer, blond van kruin,
Jonge en lekkre knynen vangen
In de natbedoude duin.
Wie kan al de vreugde melden,
Die 's mans welgeſtelt gemoet

Kittelt op de ruime velden?
 Hier vloeit allerhande zoet
 In zyn middelpunt te gader.
 Hier zyn stromen van kristal.
 Daer ontspringt een heilzame ader
 En besproeit het rozedal.
 Hier zyn melk en honigbeken.
 't Groengeboomte siert zyn pruik,
 En men ziet den balssem leken
 Uit den vruchtbren balssemstruik:
 Hier staen groene oranje dreven
 Met goude appels, schoon van kleur,
 Die een fraje schaduw weven.
 Bloemen, aengenaem van geur
 Staen in hof en beemt te pralen.
 't Gras groeit dat het piept. het vee
 Dygter dat het schud. de dalen.
 Gloeien als een goude zee
 Van gezwolle korenairen.
 Daer wascht boekweit, ginder vlas.
 Die een oogst van kruit wil garen.
 Zamel 't nuttige gewas.
 Alles groeit en groent 'er tierig,
 Lonkt en lacht hem aertig aen,

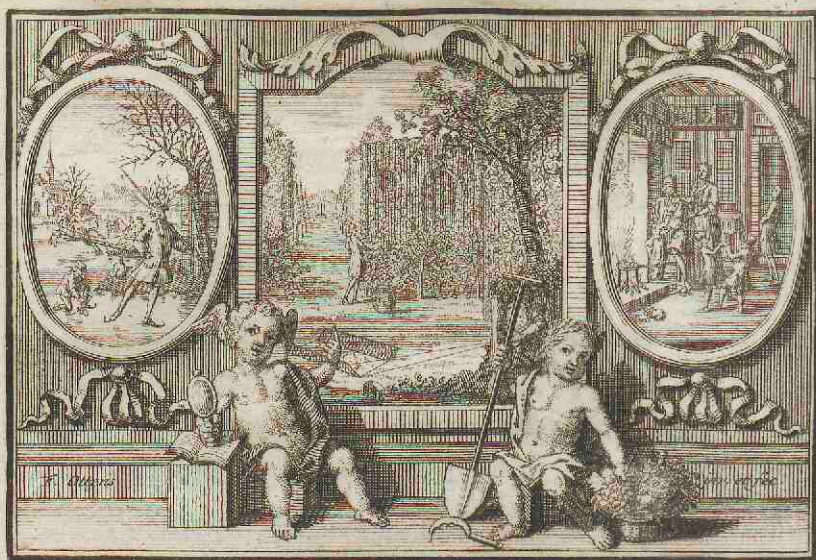
Hangt

Hangt 'er loddrig los en zwierig.
Alles is 'er wel gedaen.
Vink en Leeuwerk doen zich horen
In de ruime vogelvlucht,
En de bladerryke koren
Opgehangen in de lucht.
Wie 'er in een stadt wil leven,
't Velt houdt by myn man zyn prys.
Godt, met enkel licht omgeven,
Heeft wel eer het paradys,
In het oost, met eigen handen,
Voor den eersten mensch geplant:
Daer hy, in die lustwaranden,
Al den wellust van het lant
Van den hemel heeft genoten,
Tot hy, van Godts beelt ontaert,
Uit het Eden is verftoten,
Zulk een heilprieël niet waert.
Abel woonde by zyn schapen.
Mozes hoede 's Vaders vee.
Jakob lag op 't velt te slapen
In een ongestoorde vree,
Toen hy, met zyn sluimrende oogen,
In den droom een ladder zag.

Godt die op de hemelbogen,
 In een' schadunlozen dag
 Ryk van luister is gezeten,
 Sprak met Abraham op 't velt,
 Heeft aldaer met hem geeten
 En zyn ryxgheim vertelt.
 Izak hielt zich by zyn' akker.
 Jakob in zyn lage ftulp.
 Jozef altyt frifch en wakker,
 Die de Godtheit hadt te hulp,
 Konde al mee met vergenoegen,
 Als zyn Vaders, in de wei,
 Zich by 't wollig vee vervoegen
 Op een groen geftikte fprei.
 Jezus, Herder van zyn fchapen,
 Is geboren in een ftal,
 Stierf aen 't kruis, en lag te flapen
 In een' hof, en rozedal,
 Reedt met een' doorluchten wagen
 Van een' berg naer 't paradys,
 Daer hy 't glorygroen moet dragen
 's Vaders heerlykheit ten prys.
 Menfchen van verfcheide ftaten,
 Hebben d' eenzaemheit gekufcht,

Velt- en ryxbewint verlaten,
En in sfilte zacht geruft.
Scipio, befaemt in 't ftryden,
Kon zich naer veel zegedaén
In Kampanie verblyden.
Keizer Diokletiaen
Koos voor kroon en diamanten,
d'Eer en luifter van zyn kruin,
Slechtsop 't lant wat kool te planten,
En te wandlen in zyn tuin.
Epikuur zocht by de bloemen
Al zyn wetenfchap by een.
Kato dorft het raethuis doemen,
En trok naer zyn lanthuis heên.
't Oude orakel heeft dit leven
Met zyn zegenspraek beloont,
Myzon d' uiterfte eer gegeven,
Die op d' akkers heeft gewoont.
Maer ik mocht hier wel wat rusten:
'k Zou dan flus me in 't ruime velt
Der bedryven bet verluften,
Van myn' weêrgalozen helt.

Einde van het Twede Boek.

HET ZALIGE
 LANTLEVEN.
 DERDE BOEK.

Wie zal nu myn toon bestieren?
 Ik gevoel cen nieuwe lust
 Door myn dartele adren zwieren
 Nu myn geest wat heeft geruſt.

Ik bespeur een trek tot zingen.
Laet een ander onder 't groen
Luchtig om den wynkuip springen,
Als men outtyts plag te doen.
Als de Herfft, bedaegt van jaren,
Met een jagthont aen zyn zy,
Opgetoit met wyngaertblaren,
Bol van nieuwen most, en bly,
Zich myn Lantman komt vertonen,
Gaet hy naer zyn boomgaerts heen;
Daer zyn bomen, ront van kronen,
Met hun vruchten, ongemeen
Naer het aertryk nederbukken,
En zich gunstig bieden aen
Om hun vruchten af te plukken
Nu ze schoon en sierlyk staen.
Als hy nieuwe wyn wil drinken,
Neemt hy zich een druiventros.
En wanneer 't hem lust te vinken,
Legt hy by het naefte bosch
't Kunstig vinketoutje neder,
't Vinkje, dat geen list gelooft,
Haelt hy, by het moie weder,
't Netje schielyk over 't hooft.

K

Nu

Nu jaegt hy met vlugge winden
 Over 't vale velt, beluft
 Om een' rappen haes te vinden
 Die vaek in zyn leger ruft :
 Of bekommert voor zyn leven
 Als een schim zweeft over 't lant,
 Alles fchynt voorby te streven,
 Tot hy entlyk overmant,
 Van de honden wort besprongen :
 Remus Broeder reet weleer
 Tot het jagen aengedrongen,
 Als een jager heen en weêr.
 Nu gaet hy weêr strikken hangen
 Aen de takjes van 't geboomt,
 Om 'er lyfters in te vangen.
 En wanneer de Winter koomt,
 Als een grysaert zonder tanden,
 Met de kegels aen den baert
 Hunkren met verkleumde handen
 Als een druipneus naer den haert;
 Valt hy flux aen 't bomen poten:
 Of verwerpt weêr, heufch en bly,
 Al de dartle waterloten.
 In zyn' hof en entery..

En als 't water in de bronnen,
Door de koude en felle vorst
Is verstyft, en 't saemgeronnen,
Tot een kristalyne korst,
Hecht hy, om zyn lust te boeten,
Op de glaze spiegelbrug,
Kromme schaetsen aen zyn voeten,
Yzre wicken, die hem vlug
Als een vogel voort doen snellen;
Daer hy vrolyk wort verzelt
Van de kleppers met hun bellen,
En de knapen van het velt.
Keert hy 's avonts, moe gereden,
Naer zyn huis, hy vint zyn vrou,
Die hem met veel vriendlykheden,
Liefde, en ongeveinsde trou,
Welkom kufft, en komt omarmen,
En in 't hoekje van den haert
Wil verkwicken en verwarmen;
Daer zyn kinders, lief van aert,
Om den hals des vaders hangen,
En der moeder, nimmer moe,
Die van enkle vreugt bevangen,
Staeg elkander lonken toe:

Onder een aenminnig praetje
 Tapt de huisvrouw voor haer' man,
 Lekkre most uit 't versche vaetje,
 Braet kastanjes in de pan.
 Dan begint zyn krooft te springen,
 Braef te danfen om het vuur,
 En gulhartig op te zingen
 't Lietje, flus, by Albertbuur
 Vers uit eigen mont onthouwen:
 Dit verwekt in Lantmans geeft
 Zuivre vreugde, zonder vouwen,
 En een eeuwigdurent feest.
 'd Overdaet, mismaekt van leden,
 Vet van lichaem, dik, en ront,
 Welig, vol brootdronkentheden,
 Lang van hals, en fyn van mont,
 Discht myn Bouheer geen patryzen,
 Geitjes van Ambracia,
 Die Apicius zou pryzen,
 Klencus en kleopatra;
 Want hy haet heur valsche gangen,
 Wil niet dat zy voor zyn' disch
 Zee en bosfchen leeg zou vangen:
 Echter eet hy lekkre visch,

Malsche hoenders, jonge duiven,
Jeugdig moes, en vetten room,
Eiers, en gedroogde druiven;
Doch hy houdt altyt den toom
Van de matigheid in handen:
Dees vorstinne des gemoets,
Knelt hem in vergulde banden,
En voorspelt hem alles goets.
Wacht geen zwarm van hondert knechten
Die de schotels brengen aen
Vol doorluchte dischgerechten,
Hy heeft slechts een knaepje staen,
Dat hem dient, doch niet hovaerdig,
Met wat mirtegroen gehult,
Wiens geschoren hair, gansch aerdig,
Net als een pont kerffen krult.
Neen, hier zal geen wynkop blinken
Van gesteente en gloeient gout,
Daer men Belus uit zag drinken;
Want zyn kroezen zyn van hout,
En de glazen die 'er zweven
Geven juist geen fyn geluit;
Doch de wyn, vol geeft en leven,
Smaekt 'er niet te minder uit.

Zulck een maelyt plag voor dezen
 In out Romes dageraet,
 Wel een bruiloftsmael te wezen:
 D'eerste lieden uit den raet,
 Hadden op geboortedagen
 Nimmer zwynenvleesch gebrek:
 En wat andren mocht behagen,
 Hun behaegden bry en spek.
 Wech dan met Trojaensche zwynen,
 Vogeltongen eel en fyn,
 Ganzelevers en tonynen,
 En met Kalidoonschen wyn.
 Geen Hyrkaensche lekkernyen,
 Noch de welluft, hoe ze ook vleit,
 Zal myn lantgezel hier lyen;
 Want hy kufcht de soberheit.
 Dikwils zit hy in zyn boeken
 Dicht bebolwerkt, om het pit |
 Van de zaken op te zoeken,
 Als het diep verborgen zit.
 D'edle Wysheit, snel van schreden,
 Die de glorykrans verkrygt,
 Om dat zy met fiere treden
 Naer den hogen hemel stygt,

Poogt hy telkens naer te streven:

Hy verliest op deze maegt,

Die, met enkel licht omgeven,

Geest en oordeel met zich draegt:

Als hy haer ten rei ziet stryken

Op den blauwen hemelboog,

Moet hy schier van vreugt bezwyken,

Roept hy: was ik enkel oog!

'k Zou dan al de fyne trekken

Van haer welgeschape ziel

Trachten in haer' aert te ontdekken

Kon ik my op 't zonnewel

Hefsen, 'k zou haer gouden tempel

Dan begluren, en myn voet

Zetten op den marmren drempel,

Om een' gulden redenvloet

Met myne ooren in te drinken,

'k zou haer heerlykheit bespiën,

Die ik nu, hoe zy mag blinken,

Slechts in schets van ver kan zien.

Hy zoekt d' opperstarrekringen

Met een onverdracit gezicht:

Heet van yver in te dringen,

Om 't gezwinde hemellicht:

In zyn orde fix te ontdekken.
 Als de Wiskunft, waert gekroont,
 Hem haer kromme en rechte trekken
 En metalen grontsteen toont,
 Daer zy veilig op durft bouwen,
 Dan wort hy haer kunftgenoot,
 Wil hy haer geheim ontvouwen,
 En grypt passer aen en kloot.
 d' Edle Dichtkunft, wars van teugels,
 Die naer 's hemels blaeuwen trans
 Vliegt met haer gezwinde vleugels,
 Moedig op haer' lauwerkrans,
 Snel hy naer met al zyn krachten,
 Met een fier en groot gemoet,
 En verheve zielgedachten
 Vol verbeelding, vuur en gloet.
 Onder andere oeffeningen
 Die hy vlytig gade slaet,
 En hem allesins omringen
 Met haer wezentlyk sieraet,
 Dryft de Godtsdienst, waert te loven,
 Die hy mint, en hoogst waerdeert,
 Altyt in zyn' boezem boven.
 Laet een ander, schoon verkeert,

Plutoos felle gramfchap pajen,
En bedeeft ten tempel vliên,
Mars een bloedig dier toczwajen,
Jupiter alle eere biên,
En de Koorts, hoe langs hoe ftouter,
Op dat zy geen quaet zou doen,
Offren op 't afgodifch outer;
Of, in 't fombre fchaduwgroen,
Beek-en Boomgodinnen pryzen;
Met de gryze Egiptenaers,
Kruiden Godlyke eer bewyzen,
Boom en froom en geit en vaers;
Of, in 't lant der fpeceryen,
Voor 't gezag van Mahomet
En zyn hemelwetten ftryen,
Om op een welluftig bedt
In zyn paradys te flapen;
Of, met d' aerdsgezinde Joôn,
Zich aen ydelheên vergapen:
Lantman laet zich van die goôn
Niet bezitten, noch belezen;
Want hy mint in zyn gemoet
't Eenig eeuwig Opperwezen
Godt de Bron van 't hoogfte goet,

Schepper der geschape dingen,
Kuscht zyn' zoon, den Middelaer,
Die voor zyne keurelingen,
Met een dorenkroon op 't hair,
Aen het kruishout is gestorven,
Uit het graf is opgewekt,
Hen een heilkrans heeft verworven,
En een kleet gansch onbevlekt.
't Geen myn vroomaert brengt ten offer
Aen de Godtheit, is geen beest,
Geurig reukwerk, duif noch doffer;
Maer een nederige geest,
Gansch verbryzelt en verflagen,
En een dankbaer hart, een gift,
Om zyn naesten te onderschragen
Met den staf des broots, een drift
Om zyn Heilant aen te kleven
Met een' heten liefdebrant,
En des noots zyn lieve leven,
Te bevelen in zyn hant,
Wetende dat Godt die leden
Van dit lyf, tot stof vergaen,
Met meer schoonheit zal bekleden
En verheerlykt op doen staen,

Om een' zegestaet te erlangen
Die uit 's hemels volheit daelt,
En een leven aen te vangen
Door geen eeuw noch tyt bepaelt.
Om den godtsdienst te onderzoeken
En den regel van zyn' plicht,
Kiest hy Godts orakelboeken
Tot zyn Leistar en zyn licht:
Deze kerkkronyk, vol klaerheit,
Zet zyn ziel tot blyfchap aen
Om den Godt der liefde en waerheit,
In zyn deugden naer te gaen,
Zy doet zyn geloof versterken,
Maekt hem wys tot zaligheit,
Spoort hem aen tot goede werken,
Daer Godts Geest den weg toe leit.
Neen, hy is alleen geen hoorder,
Maer een dader van het woort,
Nimmer rust noch vreeverstoorder;
Want de liefde trekt hem voort.
d' Ondeugt, scheel en krom van leden,
Gansch melaets van top tot teên,
Wars van deugt en eerbare zeden,
Haet hy als een vleisfireen:

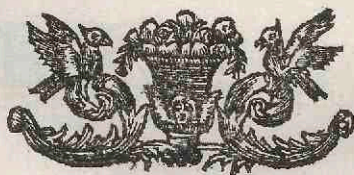
Wil de welluft, mals van wangen,
 Met een' vriendelyken lach,
 Hem in hare netten vangen,
 Hy ziet door dat spinnerach
 Kunstig heên, en schuwt heur paffen
 En heur' aengenamen hof,
 Daer vergiftige appels wasschen
 Onder 't eeuwiggroene lof.
 Waer de schele nyt komt waren,
 Met zyn bleek en scheef gelaet,
 Zwarte slangen in de hairen,
 Afgerecht op heilloos quaet,
 By myn Bouheer, waert te loven,
 Sluipt hy nimmer in 't gemoet;
 Want hy wort altyt verschoven
 Als een heilloos slanggebroet.
 Hy kan twist noch twedracht lyen,
 Die staeg dwarlen onder een,
 Als ontfinde razernyen,
 Want hy leeft altyt te vreên.
 Hete gramfchap, fel ontstoken,
 Wrede wraek, met bloet befmet,
 Haet, ten pekpoel uitgebroken,
 En wat meer zyn treden zet

Naer het ryk der goddeloosheit,
Daer men d' ondeugt kroont, en groet,
Op den zwarten stoel der boosheit,
Wonen niet in 't wit gemoet
Van myn' vromen deugtbezorger,
Die een ander wit bedoelt,
En, gelyk een hemelborger,
In 't eerwaerdige gestoelt
d' Edle en goude deugt wil eren,
Milt begaeft met hemelvier,
Die in fyn gestikte kleren
Praelt met eenen heillaurier:
Dees vorstin, uit Godt geboren,
En met hemellicht omstraelt,
Heeft hy hulde en trou gezworen,
En haer becltenis gemaelt
In zyn hart met schone trekken,
Om dat hy, op 't zoet gezicht
Dezer schone, zich zou wekken
Tot zyn' kristelyken plicht.
Zyn gedrag vertoont den stempel
Van godts heiligheit: hy bout
In zyn borst voor Godt een tempel,
Daer men 't helderblinkent gout

Van zyn' yver in ziet blaken,
't Zilver van zyn blank gemoet
Schittert op het root scharlaken
Van zyns Heilants offerbloet;
Daer hy uit geen kruik noch koffer
Wyn, noch wierook, zout noch graen,
Aen de Godtheit brengt ten offer;
Maer een zucht en hete traen
Vol geloof en vast vertrouwen;
Een gebed, vol gloet; een ziel
Daer de Geest wil feestdag houwen;
Die Godts Zoon al lang beviel;
Die hy met zyn kracht wil sterken;
Daer die grote Hemelprins
Liever woont, dan in de vlerken
Des aelouden Cherubins.
Hy weet, zonder te vertragen,
Voort te gaen van deugt tot deugt,
Zuivre godtsvrucht naer te jagen
Met een kriftelyke vreugt,
Zich in kristus te verblyden,
Zynen wandel naer te gaen,
En den goeden stryft te stryden
Onder zyne liefdevaen.

Hy

Hy bezwykt in geen gevaren,
Want zyn onverschrokt gemoet
Blyft op 's hemels heilkroon ftaren.
Godt is zyn beftendig goet.
Hy fchynt wel beneên te leven,
Maer zyn wandel is nochtans
Boven zon en maen verheven,
In den hoogften hemeltrans,
Daer hy, in dien hof der hoven,
In dat onbeweeglyk ryk,
Eeuwig wenscht zyn' Godt te loven
Met eenftemmig koormuzyk.

E I M T E V E I I

El...
 W...
 H...
 I...
 H...
 I...
 H...
 I...
 H...
 I...
 H...
 I...
 H...

E E R K R O O N

DER VOLMAEKTE

OVERHEDEN.

F E R R O N

D E S V O L M A R K T E

O V E R H E D E N .

EERKROON DER VOLMAEKTE
O V E R H E D E N.

K zing den onverflenschten lof
Der Godtgeheiligde Overheden,
Die hun aenzienlyk ampt bekleden
Naer hunnen last uit 's hemels hof.
Geen Zanggodin op Helikon,
Geen Febus zoon of Hengstebon
Behoeven thans myn geest te wekken:
Het heilig recht en blank gemoet
En andre koningklyke trekken,
Die 'k in myn Staectsiën kan ontdecken,
Bezielen my met geest en gloet.

M 2

Wie

Wie weigert een doorluchte kroon
 Van groene palmen en laurieren,
 Om d' onverlepte kruin te fieren
 Van myne sterffelyke Goón?
 Godt, die zich in zyn licht vermeit,
 Bestraelt hen met zyn heerlykheit,
 Bekroont en zegent al hun pogen:
 Zy zyn 't fierael der burgery,
 In wetenschappen opgetogen,
 De rad'ren van den staet, en d' oogen
 Verkoren tot de heerschappy.

De wysheit, hun verkregen goet,
 Speelt geestig in hun handelingen,
 Weet door de zaken heen te dringen,
 En fiert hun eël en groot gemoet,
 Zy blaeft hen tot verheve daên
 En koningklyke dingen aen,
 Verheft hun eer en waerdigheden
 Al hoger, bout op eer en deugt,
 En op de goddelyke reden,
 Ter liefde van de zuivre zeden,
 En tot der onderdanen vreugt.

Hun fyn en net befchaeft verftant
 Befeft met kracht de goude rechten
 Om twiftgefchillen te beflechten,
 Zy nemen 't wetboek in de hant,
 Slaen 's lants gewoonten vlytig gaë,
 En zien het recht der volk'ren na,
 En willen voor hun outheit waken;
 Zy ftaen voor hunne vryheit in,
 Die zy bekleën met root fcharlaken,
 En om haer' hoet een' eerkrans maken
 En eeren als een koningin.

Zy plegen by de boeken raet;
 En trachten in gefchiedeniffen
 De zuivre waerheit op te viffen
 Tot heil en welftant voor den ftaet;
 Al fpiegels zonder vleiery:
 Leerbeelden die de heerschappy
 Affchetfen involmaekte graden,
 Die 't fier en dapper ftaetsbeleit,
 De deugt en wakkre zegedaden
 Met heillaurieren overladen
 En kronen met onfterflykheit.

Zy binden yders hart en oor
 Aen hunne welbefchaefde fpreuken,
 En rede door geen tyt te kreuken,
 En overmeesteren 't gehoor;
 De bye op honigdauw begaen
 Vliegt van hun lippen af en aen;
 Zy hebben lelyen gegeten,
 En worden, daer zy om 't belang
 Van hunne burgers vierig zweten,
 Gehoorzaemt met een rein geweten,
 En staeg verheerlykt met gezang.

Zy zyn pilaren van het lant,
 En torffen onvermoeit de zwaerte
 Van het groflyvig staetsgevaerte:
 Zy blinken als een diamant,
 En zitten hoog en diep in 't gout;
 Godt heeft hen 't goude recht vertrouwt
 Het geen zy ongekreukt bewaren;
 Hun weegfchael reikt elk 't zyne toe.
 Hun zwaert, voor generlei gevaren
 Angstvallig, zal geen booswicht sparen,
 Maer slaet en velt hem nimmer moe.

Hun luft ten leven, evenwel,
 Staet vaek het strenge recht wel tegen
 En pleit en worstelt om den zegen,
 Al blinkt het slagzwaert noch zoo hel,
 Zy, in wiens wandel 't zichtbre beelt
 Der Oppergodtheit zwiert en speelt,
 Voldoen Godts heilig voorbeeld garen;
 Godt slaet met weerzin, als hy slaet,
 Hy wil den armen mensch bewaren,
 En om het bloet des Kruislams sparen
 En aenzien met een bly gelaet.

Het heidendom heeft zelf weleer
 Den smaet en d' euveldaen vergeven,
 En 't ongelyk gegunt te leven:
 Helt Cezar lei zyn wrackpyl neêr:
 De gunstige Vespaziaen
 Kon niemant dan met weêrzin slaen:
 Jupyn wou noit een mensch verdoemen
 Dan op den raet van al de Goón;
 Dan kon hy d' ondaet noch verbloemen,
 Op datze zyn genade roemen
 En eeren op gelyken toon.

Elk noemt myn goedertierne liên,
 Vervult met vaderlyk meedogen,
 Begaefde Rechters, zonder oogen,
 Om geen perzonen aen te zien:
 Zy hebben ooren voor 't geklag
 Der onderdrukten al den dag;
 Maer heure handen zyn gefloten,
 Zy hebben nimmer van hun' vriend
 Gefchenken noch metael genoten;
 Noch, om gezag of gunft der groten,
 De zuiyre waerheit flinx bedient.

Zy haten 't gelt dat Stratokles
 Vaek in de vierschaer heeft ontfangen,
 En doemen d' ongetrouwe gangen
 En goutzucht van Demoklides:
 Geen Demostheens welsprekentheit
 Geen liefde die aenminnig vleit
 Verstrikt hun ziel oit in haer netten;
 De waerheit is hun koningin;
 Haer stasydochters, d' edle wetten,
 Die willenze op den zetel zetten
 Ten koste van haer vyandin.

De wetten zyn het vuur en zout,
 Bezielde en godtgewyde regels,
 Bekrachtigt met vergulde zegels,
 En op de zuivre deugt gebout:
 Zy achten ze als een helder licht,
 En marm're pylers van 't gesticht
 Van hun regering, naer de reden
 Geschikt tot heil van stat en staet:
 In fyn en dicht metael gesneden,
 Om door alle eeuwen d'edle zeden
 Te pryzen met haer' stommen raet.

Zy volgen zelf in hun gedrag
 De wetten, andre voorgeschreven,
 Als heldre spiegels van hun leven,
 En zetten ze in een' vollen dag:
 Dus wort de heiligheit geëert,
 Het schennis allerbest geweert,
 En 't volk tot zynen plicht verbonden:
 Een levende en bezielde wet
 In 't hart der Oppermacht bevonden,
 Heerscht op onwankelbare gronden,
 Wort noit in haer gezag belet.

Myn Overheit onthoudt geen loon
 Voor fiere en wakkre zegedaden,
 Maer ftrooit een mei met dadel bladen,
 En fchenkt een muur- en legerkroon:
 Of recht, indien 't den helden pafst,
 Eerbeelden op van wit albaft,
 En gloryzuilen, waert te pryzen;
 Op dat d'onfterffelyke deugt
 Mogt aen den hogen hemel ryzen,
 En andre door die eerbewyzen
 Aenprikklen in hun blonde jeugt.

Wat andre doen; myn Oppermacht
 Wil op den godtsdienft zich vertrouwen,
 En daer heur heerlykheit op bouwen:
 De Godtheit, die zy heilig acht,
 Bemint en vreeft zy allermeeft:
 Met eenen nederigen geest:
 Zy waekt voor haer gewyde zalen;
 Verfiertze met des vyants roof;
 Eerteek'nen harer zegepralen:
 En, wie der waerheit af wil dwalen,
 Zy ftryt voor 't heilig kruisgeloof.

Dus sterkt zy het gemenebest,
 En maekt dat al de grote menigt
 Der menschen, in Godts kerk verenigt,
 Het hart op deugt en godtsvrucht vest,
 En, door de heiligheit bekoort,
 Zich nimmer van verbont noch woort
 Ontslaet, maer blyde laet regeren:
 Die 't volk zoo kriftelyk bestiert,
 En het zyn rechten plicht wil leren,
 Bekleet met recht den stoel der eeren,
 En wort gehoorzaemt en geviert.

Wie zou myn schrandre Heerscherin,
 Begaeft met zoo veel deftigheden,
 En welgemaekt van lyf en leden,
 Niet aenzien voor een ryxvorstin?
 Ze is statig van gelaet, bedaegt;
 Ze pronkt met zilver hair, en draegt
 Een goude kroon en ryxgewaden,
 Een bos met roeden, en een hoet,
 Een helm, en andre bysieraden,
 En is ook met een byl beladen,
 En goude ketens, ryk van gloet.

't Bedaegde wezen leert, dat zy
 Is uitgeleert in staetbedryven:
 De kroon, die haer gezag moet slyven,
 Verbeelt hare edle heerschappy:
 Het purper toont haer majesteit:
 De roeden zyn d' eendrachtigheid
 Om buitenlants geweld te keeren:
 De byl speelt op de straf van 't quaet:
 Het gout om 's vyants macht te weren:
 De helm om dapperheit te leren:
 De hoet schetst af den vryen staet.

Waer 't grys vernuft het roer bestiert
 Als een der fierste Palinuren,
 Blyft stat en staet gezegent duren,
 Wort d' Overheit bemint geviert:
 Achillis schilt vol oude liên
 Bebeeltwerkt, die de zaak doorzien
 Vertoont een raet met schrandre leden.
 Wie zich de zonnekoets betrouwt
 Te mennem, dient ervarenheden;
 De jeugt ontglipt den toom der reden,
 En is vermetel, los en stout.

En wie kan het gemenebest,
 Uit steên en volkren vast gebonden,
 Bezorgen, en zyn heil doorgronden,
 Dan die 'er zyn verstant op vest?
 De vryheit heeft den gront gelegd:
 En d' eendracht, billikheit, en 't recht
 Verenigt, hielpen 't krachtig styven;
 De godtsdienft gaf 'er leven aen;
 De grote en dappre krygsbedryven,
 Verkregen lauwers en olyven,
 En doen het noch gezegent staen.

Dient dan het lant met wys beleid,
 Met geest en oordeel niet gesteven,
 Zal 't in dien bloeistaet blyven leven,
 En streven naer d' onsterfelykheit?
 Nu leit het voor gevaren bloor,
 Dan dingt men naer zyn eer en doot;
 Nu zinken zyn beschaefde zeden,
 Dan groeit zyn ramp en onheil aen;
 Nu schynt het op zyn dapperheden
 Verwaent, gelyk een paeu te treden,
 En in zyn voorspoet te vergaen.

Het volk, dat los en wuft bestaet,
 Wort voortgestuwt van dolle driften,
 Weet echt van onecht niet te schiften,
 En pleegt by 't los geruchte raet;
 't Is doorgaens arm en laeg van geest;
 't Wort op de minste ramp bevreesst;
 't Misduyt de koningklykste daden
 Zoo 't ongeluk 't gevolg verzelt;
 De Wellust kan zyn hart verzaden;
 Het jooft gestaeg naer nieuwe raden;
 En veinst de waerheit om het gelt.

Voorzichtigheit, versiert de zy
 Myns Raets, en weet met fraje zwieren
 En orden alles te bestieren;
 Zy is de ziel der heerschappy;
 't Kompas, en anker voor den staet;
 Een licht dat glansryk onder gaet;
 Zy raetpleegt by d' aeloude tyden
 En by den tyt die zy bezit,
 Hoe zy het onheil best zal myden,
 En zich in 't goede werk verblyden
 Haer enig uitzicht en haer wit.

Doch zoo 't voorzichtig staetbestier
 Myn Overheden mogt mislukken
 En hen geen goude vrucht doet plukken
 Zyn ze echter als een leeu vol vier:
 Hun statig wezen en gmoet,
 Hun fier-en edelaerdig bloet
 Wort door geen tegenspoet bewogen:
 De voorspoet maekt hen nimmer trots.
 Dat heet met mannelyk vermogen
 Het vreeslyk onheil onder d' oogen,
 Te zien, te sfaen gelyk een rots.

Geen korte en helsche Razerny,
 Die alles met den voet durft treden,
 Gegront op waerheit noch op reden.
 Speelt onder hunne heerschappy:
 Doch zoo de gramschap hen beroert,
 En tot een groot bedryf aenvoert,
 Steunt ze op godtvruchte en edle gronden,
 Ontstaet 'er vreze in yder een,
 Woet ze op ontmenschte en helsche vonden.
 Slaet zy de boosheit diepe wonden,
 Verwekt zy bloet en naer geweent.

De nyt woont in hun' boezem niet,
En echter durft hy hen verrassen,
Hunne eer en waerdigheên aenbassen
En hun rechtmatig volkgebiet:
Doch hoe hy brieft, en blaest en brult,
En raest, en staert en manen krult,
Hun eerzon zal niet vroeger zinken:
Hunne achtbaerheit blyft even groot:
Hy kan hun' luister niet verminken:
Die blyft met duizent stralen blinken,
En gloeit gelyk het morgenroot.

De wellust zal hen niet verraên,
Noch hun stantvaste ziel besmetten;
Zy kennen zyn verborge netten,
Geweven van vergulde draên:
Zy haten 't frissche mirtegroen,
Waer onder geile duiven broên,
En wenschen noit met vacht noch veren
Gedekt te zyn, noch in een stier
Of zwaen en arent te verkeren,
Een kuifcher drift kan hen beheren
Dan 't kriele en dartel minnevier.

Ze zyn zachtmoedig en gedwee,
 Om met een stil vernoegt geweten
 Den laster gunstig te vergeten,
 Gelyk de Vorst des vredes dee.
 Ze zien van alle wreetheit af:
 En schoon aen hen den gouden staf
 Vertrout is om het volk te leiden,
 Het is een staf der lieflykheit,
 Waer meê zy hunne burgers weiden:
 't Zyn Harders die noit van hen scheiden,
 Ten zy den voorraet is bereit.

't Zyn brave Vaders van den staet,
 Die d' onderdanen als 'er kinderen,
 Op dat 'er nimmer quaet mag hinderen,
 Beschermen, en met bly gelaet
 Aenlagchen, en 't gewenschte goet
 Als met een' hoorn van overvloet
 Toedienen, met een gunstig wezen.

't Zyn Voogden zonder zelfbelang:
 En Artzen die het lant genezen:
 Ja aertsche Goden, waert geprezen,
 Met koormuzyk en feestgezang.

Zy geven met een milde hant
 Geschenken, om door deze blyken
 De milde Godtheit te gelyken.

Toen Alexander Griekenlant
 Verliet, schonk hy zyn goet elk een,
 En hielt de Hoop voor zich alleen:
 Dat 's koningklyk en edelmoedig:

Dat heet zich van het blinkent gout
 Ontdoen, milddadig zyn en goedig,
 't Verkregen goet weêr overvloedig
 Wechschenken, ons ter leen vertrouut.

Zy houden 't wichtig staetbesluit,
 Hun handelingen en verbonden,
 Op dat ze niemant mogt doorgronden,
 Geheim, of voerenze aenstonts uit:
 Out Romes raethuis stont voorheen
 Diep onder d'aerde, op dat elk een
 Hun raetsbesluiten niet zou horen:
 't Geheim vergroot gezag en kracht,
 Spreekt nimmer voor nieuwsgierige ooren:
 Helt Simfons kracht was haest verloren
 Zoo ras ze was aen 't licht gebracht.

De koopmanschap, het duurzaem zout,
 De zenuw van de vrye staeten,
 De kracht der noestige onderzaten,
 Wort door myn Overheên gebout:
 De scheepvaert hebben ze aengequeekt,
 Om 't goet 't geen aen hun' staet ontbreekt
 Uit andre landen af te halen:
 Hun vloten vliegen oost en west,
 En brengen allerlei metalen
 En goedren, naeulyx te bepalen,
 Ten nut van hun gemenebest.

Geen laffe en zachte vleierey,
 Die met een dubbel hart en wezen
 De grote vorften kan belezen,
 Zit immer aen hun rechte zy:
 Ze dryven dat vernist gelaet,
 Die opgesmukte en loze praet
 Ver van hunne ooren af en oogen;
 Ze zien door 't kunstig veinzen heen,
 En stoppen 't oor voor al 't vermogen
 Der ydelheit, en list en logen,
 Van dees verleidende Sireen.

Veel liever laten ze in hun zael
 De goude waerheit binnen treden,
 Verfiert met echte kostlykheden,
 En kuisstren naer heur hemeltael:
 Ze wyen vlytig dees Godin
 Hun hart tot haer verblyfsplaets in,
 Om, door haer' edlen geest gedreven,
 Te spreken 't geen de ziel gebiet,
 Om dus in dit kortstondig leven
 Den Godt der waerheit naer te streven,
 Die yders hart doorzoekt doorziet.

Zy waken voor 't belang van 't lant,
 En werken met bezielde krachten
 Van geest en oordeel en gedachten,
 En houden dus hun' staet in stant.
 De ledigheid verschafft hen werk:
 Nu maken zy hun sterkten sterk,
 Doen kerk- en watertorens stichten:
 Zy plegen by de byen raet,
 Die al den tyt iet nuts verrichten,
 Waer door zy hun geslacht verplichten,
 En hunnen welgeschikten staet.

Indien, tot welstant van 't gemeen,
 'Er eene schatting dient geheven,
 Is 't volk altyt gereet te geven
 Aen zyn welmenende Overheên:
 Het weet, dat naer den tyt en nood,
 Somwyl 's lants schatkift dient vergroot
 Om 't lant met voordeel te bewaken,
 Endat men door 't vermogent gelt
 Kan tot een heilzaam oogmerk raken,
 En 's vyants macht te schande maken,
 Al scheen men in zyn vuift beknelst.

Myn Machten haten 't oorlogszwaert,
 't Geen Godt, Natuur, en d'edle reden,
 Met weerzin, schrik en tegenheden
 Aenschouwen, en met angst vervaert.
 Geen hant met weerloos bloet bekleet
 Is tot Godts tempel oit verstrekt:
 De Godtheit haet het bloetvergieten:
 Zy schiep den mensche naer heur beelt,
 Op dat hy vrede mogt genieten,
 Niet om de wapens aen te schieten,
 Een woede die haer oog verveelt.

Het Oorlog rooft en brant en moort,
 En doet de beste wetten zwygen,
 En alles naer zyn' adem hygen:
 De vrientschap wort in 't stof verfmoot:
 Men trapt den godtsdienst met den voet:
 De heiligheit met brein en bloet
 Beklat, wort derelyk geschonden:
 De lantbou treurt: de koopman zucht:
 d' Onnozelheit krygt duizent wonden:
 En wie kan al het leet doorgronden
 Waer meê dit ondiër is bevrucht!

Doch zoo eene andere Oppermacht
 Myn Overheden wil belagen,
 En hen uit hunne sterkten jagen,
 Om hunne vryheit, hoog geacht,
 Te kneuzen, grypen ze onvervaert,
 Als dappre helden, 't oorlogszwaert,
 En gaen den vyant moedig tegen;
 Verwinnen hem met krygsbelcit;
 En keren met den glorydegen,
 Want Godt gebiet'veeltyts zyn zegen
 Op waerheit, recht en billykheit.

Dan zwygt het yslyk moortgeschreeu:
 't Bebloede zwaert rackt in de schede.
 De blonde en wellekome Vrede
 Vint honig in den doden leeu:
 De wynstok en den vygeboom
 Ontluiken aen den zoeten stroom,
 En kunnen ydereen bekoren:
 De koopmanschap brengt welvaert aen:
 De kunsten bloejen als te voren:
 De blyfchap laet zich vrolyk horen,
 En strengelt vette olyveblaën.

Dan waeit de witte vredevlag
 Door 't wys bestier der fiere Staten,
 Die hun gehoorzame onderzaten
 Doen duiken onder hun gezag.
 Zy maken dat den vruchtbren gront
 Des aertryks met een' dankbren mont
 Hun dienst en deugden hoog waerderen:
 Het volk krygt een gezegent jaer,
 En zyne schatkist aen 't vermeren,
 Groeit telkens aen door 't goet regeren,
 En weet van oorlog nog gevaer.

Dus

Dus wort d' eerwaardige Overheit
 Gevreeft, en d' uitterfte eer bewezen,
 Bemint, verheerlykt en geprezen,

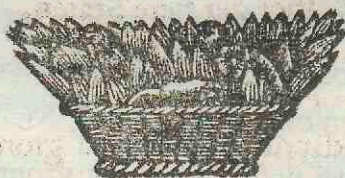
En haren luifter uitgebreit:

Elk noemt haer 't oog van 't vaderlant;

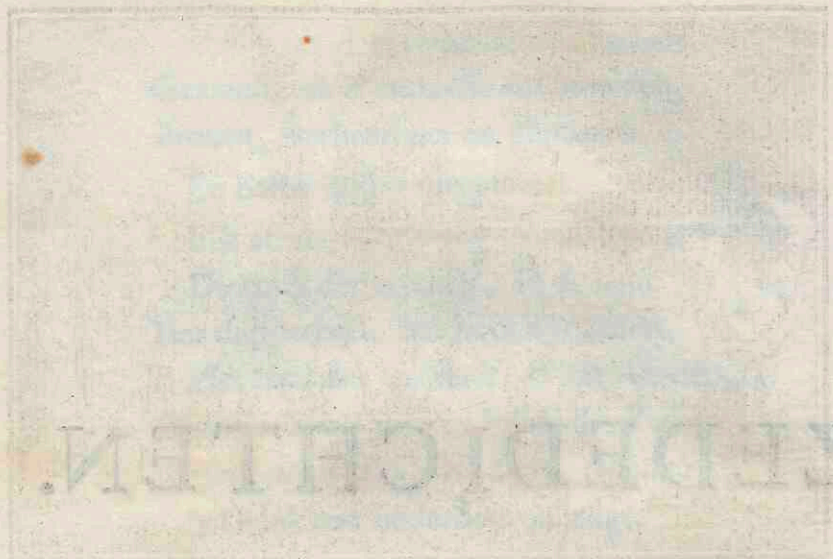
De tong der wysheit, en de hant
 Der dapperheit; het licht der zeden;

Het zout der waerheit; d' eer der deugt;
 Den schrik der bozen; 't heil der steden;

De zuil des rechts, des raets, der reden;
 't Geluk van ouderdom en jeugt.

ZEDEDICHTEN.

1888

F. Oude inv. et fecit.

L U I S T E R
 D E S
 A P O S T E L S C H A P S .

O Rykbegaeft Apostelschap,
 Besneên van harte en ook van ooren,
 Van Godt geheiligt en verkoren,
 En tot den grootsten eretrap,

In Kristus Kerk verhoogt, verheven;
 Daer ge als een star en diamant
 Aen 's Opperkoningks rechtehant
 Uw glans en luister hebt gegeven:
 Gy hebt, 't geen elk niet mogt geschiên,
 Den Kristus zelf in 't vleesch gezien.

Gy zaegt die Heilzon, ryk van gloet,
 Gekroont met fyne hemelstralen
 Vol licht en leven nederdalen,
 En duiken in zyn eigen bloet:
 Gy hebt haer weder op de kimmen
 Verhoogt met meer sieraet en pracht,
 Toen 't heillicht was aen 't licht gebracht,
 Als een zeeghaftig Vorst zien klimmen;
 Dat heet van achtren, slechts geen deel
 Van Godt te zien, maer Godt geheel.

Gy hebt hem met uw hant getast.
 Uw hart raekte aen zyn goude woorden
 Die u als fulpe en zyde koorden
 Bekoorden als aen schakels vast.
 Wat dronkt gy hemellekkernyen
 Door d'ooren, wat al zaligheên!
 Hy leerde u 't reukwerk der gebeên

Toezwajen; voor Godts deugden striyen;
 En noemde u met zyn' eigen naem, *
 En maakte u in uw ampt bequaem.

Gy zyt met een byzondere maet
 Van 's hemels licht en geeft verwaerdigt,
 En door alle oorden afgevaerdigt,
 Daer ge als een goude dageraet
 Van Godts genade en heil quaemt krieken,
 Om 't volk, verduistert in 't verstant,
 Uit zyn verblint stikdonker lant
 Te lokken onder 's Heilants wieken,
 Daer 't balssem voor zyne oogen kreeg,
 En voor uw licht eerbiedig neeg.

Gy zelf, met Kriftus Geest vervult,
 En van uw' Leeraer onderwezen,
 Behoefde voor geen' vorst te vrezen,
 Al waert ge in kennis schaers doorzult:
 Godt lei een koningklyke reden,
 De woorden van zyn heilverbont,
 Bevallig neder in uw' mont,
 En toonde zyn verborgentheden,

* *Apostel der Belydenis.*

De stralen van zyn heerlykheit
In uw godtvruchtig leerbeleit

Gy naemt al staeg in kennis aen;
Doorkroopt de zienders, Godts Profeten,
Om alles uit hun rol te weten,
En zaeide zelf Godts bybelblaên
Met paerlen en gewyde spreuken,
In enkel honigdauw gezult
En met den adem Godts vervult,
Door eeu noch tytverloop te kreuken;
Daer yder woort, geweekt in wyn,
Zyn luifter spreit als een robyn.!

U was de sleutel toevertrout
Der kennis, om den blinden heiden,
Tot Godts gemeenschap in te leiden:
Of hem, als een onsmakelyk zout,
Uit Godts verkore kerk te weren;
De deugt zat aen uw rechte zy
Om Sions lieve burgery
Een vriendlyk aenschyn toe te keren;
Maer d' ondeugt weest ge uw scharpe roé
En uw' verstoorden rugge toe.

Ja 't heugt d' aeloude Godtsftadt wel,
 Hoe gy de zieken langs de straten
 Niet in hun smarte hebt gelaten:

Gy, door den Godt van Israël
 Bekrachtigt, kost de quael genezen

Met uwe schaduw en uw stem,

Waer door ge u in Jeruzalem

Hebt doen beminnen, eren, vrezen,

En uw genadeleer gewis

Als op een rots gevestigd is.

Gy gaeft aen hen, op wien ge uw hant
 In vrede nederlaegt, altevens
 Den Geest des raets, des lichts, des levens.

O zichtbaer wonder! wat verstant
 Kan Godts geheimen recht beseffen?

't Apostelschap maekt met zyn mont

Het krankste lichaem flux gezont,

En weet het van zyn schult te ontheffen:

Ook reikt het met zyn hant, noit moe,

't Gelovig volk den Trooster toe.

Gy predikte met geest en kracht,
 Godts Geest, waer voor het al moet knielen,
 Won op uw lere een' oogst van zielen,

Die

Die in Godts schaepskooi wert gebracht.
 Hoe rezen Salems brede vesten,
 Op 't klinken van uw vreëtrompet!
 Wat trokt ge in 't Evangelinet
 Al visschen op uit oost en westen!
 Wat bracht ge uit 't zuiden en het noort
 Al godtgewyde vruchten voort!

Al wiert uw preck bespot, onteert
 Gehaet, vervolgt en aengeschonnen;
 Gy hebt uw haters overwonnen,
 En met Godts kruis getriomfeert
 Hoe droop uw gulde hemelreden
 Van melk en nektar! wat gedruis
 Verwekte gy met Jezus kruis!
 Godts deugden en zyn heerlykheden,
 Hebt gy aen uwe tong gesnoert,
 En al de werelt omgevoert.

Gy zaegt al 't plechtige gewoel,
 Al d' uitgediende kerkgebaren
 Van Mozes stoel en tempel varen,
 En zwichten voor Godts vredestoel.
 Gy hielt van ram noch olybeken,
 Van altaer, vuur, of offerbloet;

Gy kuschte een nederig gemoet,
En wist de godtsvrucht aen te queken;
Het offer van een dankbaer hart,
't Geen Levys eêlste reukwerk tart.

O uitgekipt Apostelschap!
O Heilbazuin van 't Evangely;
Spierwit, gelyk een zuivre lely,
Verhoogt op een' doorluchten trap!
Gy zult noch eens op twalef tronen
Neêrzitten, om met uwen Heer,
Die u verwaerdigt met deze eer,
Het quaet te straffen, 't goet te lonen,
Als Godt met sterk bazuingeschal
De doón ten oordeel wekken zal.

Z E L F K E N N I S .

O Mensch! die opgevult met waen,
 En moedig op uw hoofdgebreken,
 De Godtheit naer de kroon durft steken,
 Om schendig achter uit te slaen,
 Hoe kunt gy u zoo trots verheffen,
 Daer gy, uit leem en stof bereit,
 Niets omdraegt dan uw sterfelykheit?
 Och! mogt gy eens te recht beseffen
 De gront van uw arglistig hart,
 En 't net waer in gy zyt verwart!

Nu loopt gy als een kemelin,
 Door vuile boosheit omgedreven,
 Verlieft op uw afgodifch leven,
 Al d' afgodtsbosschen uit en in;
 En zwaeit die drekgoon d' offergeuren
 Van ziel en lichaem toe, ten trots
 Van 't gansch aenbidlyk wezen Gods
 Gy doet d' onnoos'le schepfels treuren
 En wie uw wangedrag beweent,
 Uw nek blyft hart, en 't hart versteent.

Wie

Wie zag oit redelozer dier
Dan u, o mensch, begaest met reden,
Bezielt met onregeltheden,
Vervult met onuitbluslyk vier,
Waer meê gy fel wort aengevochten,
Omdat ge uw zelve niet beftiert,
Maer al te los den breidel viert
Aen uwe sterke en dolle tochten,
Die met een' wreden overmoet
U los vertrappen met den voet.

Nu durft ge uit grypende eigebaet,
Uw ziel met weerloos bloet bevrlekken
En met een' eedt die smet bedekken,
Dan weet gy met een streng gelaet
Voor 't overheilig recht te spreken,
Schoon 't onder uwen last verzucht:
De goude waerheit vlied en vlucht
Voor 't schyngout van uw helsche streken,
En voor haer kreuple vyandin,
De leugen, 't voorwerp van uw min.

Och! mogt gy eens ter goeder uur,
Uw zelf, en uwe elende kennen,
En u aen uwen Godt gewinnen;

Mogt ge uw verleidende natuur
 In haren vuilen aert beseffen,
 Met een verlicht en rein gemoet,
 Hoe zoudt ge u tot het Hoogste Goet
 Door al de heem'len heen verheffen!
 Nu kleeft uw ziel, door't vleesch vermaest,
 Aen 't nietig stof der aerde vast.

Op! op! doorzoek al d'innigheen
 Uws harte, peil, doorpeil uw nieren
 Om uwe daden te bestieren,
 En toets u aen den gouden steen
 Der wet, de regel van uw leven,
 Die schone spiegel die niet vleit,
 Zal u uw zonde en nietigheid
 Doen zien, en enen indruk geven,
 Hoe gy, verliest op schendig quaet,
 Godt en uw zelve hebt gehaet.

Doorziet ge uw gruwlyke euveldaen:
 Bely, betreur verfoei ze vaerdig;
 Acht u des hemels wrake waerdig,
 En loop Godt met gebeden aen:
 Verbid, en lenig zynen toren:
 Klop op uw borst: scheur 't hart aen stuk,

En bloos van schaemte; buig en buk
 U voor hem neêr: gryp d' altaerhoren,
 Besprengt met Jezus offerbloet,
 Flux aen met een verliest gemoet.

Wantrou u zelven, steun op Godt,
 En dank hem voor zyn milde giften:
 Besnoei, beteugel uwe driften;
 Kus Godts volmaekt en rein gebodt;
 Versier uw ziel met heiljuwelen,
 Gelove, hope en zuivre min,
 Zoo neemt gy 't hart uws Heilants in,
 Die deze hemelsche gespelen
 Met zyn genade en gunst vervult,
 En met zyn liefdeglans vergult.

Zet in uw' wandel en gedrag,
 Godts grootheit en zyn heerlykheden,
 Uw deugden en uw goude zeden,
 Met luister in den heldren dag.
 Denk om uw broos en sterfelyk leven,
 En dat gy tot d' onsterfelykheit
 (Wie uwe ziel oit lagen leit)
 Van uwen Schepper zyt verheven:
 Zoo dient ge noit de zonde meer:
 Dus kent ge u zelf en uwen Heer.

Q 3

ZELF.

Z E L F V E R L O C H E N I N G .

O Mensch! wat moogt ge dus ontzint
 Uw huis op enen zantgrond bouwen,
 En al uw hoop zoo los betrouwen
 Aen 't weiffent speeltuig van den wint?
 Hoe durft uwe opgeblaze ziel
 Zich zetten op het zonnewiel,
 Om d' opperkringen door te rennen?
 Ge zyt voorwaer te ver misleit;
 Ai fnuik uw zwakke en wassche pennen,
 Verzaak u, hebt ge u leren kennen,
 En breidel uwe dartelheit.

Verlaet uw ydle levenszwier,
 De sleep van uw bedorve zeden:
 Verlochen uw begeerlykheden:
 Demp uit het kriele onkuifche vier.
 Lacht u de poefle welluft aen,
 Op hare friffche rozepaën,
 Laet u haer schoonheit niet bevangen;
 Wantrou heur aengenaem gewest
 En haer verleidende gezangen,
 Want daer heur goude vruchten hangen,
 Schuilt een verschriklyk drakenest.

Versma de grypende afgodin
 Der gierigheid, voor wien ge op 't outer
 Van uw gemoet, hoe langs hoe stouter,
 Het vuur laet branden van uw min;
 Schrik van haer bleek en doots gelaet;
 Roei uit dien wortel van het quaet;
 Verbyt haer gieren en harpyen,
 Die, dorstig naer onschuldig bloet,
 Den vromen om haer beurs bestryen,
 En zich in 't fyn metael verblyen,
 Als in hun allerhoogste goet.

Wat cert ge uw blinde en ydle waen,
 Bezielt met een bedrieglyk oordeel,
 Die niets bedoelt dan eigen voordeel?
 Gy moet die zelfsmin tegenstaen,
 Doch echter zoo niet, of gy meugt
 Verlieven op de schone deugt,
 De luister van het blank geweten;
 Maer alle uwe eigen waerdigheen,
 Die gansch hovaerdig en vermeten
 U vleien, en uw' Godt vergeten,
 Moet gy met uwen voet vertreên.

Bestier den toom van uw gemoet;
 Bestry uw tochten, doot uw leden;
 Weerhou uw struikelende schreden;
 Hou af, kap af uw hant en voet;
 Kruis 't lichaem, draeg uw wichtig kruis

Gewillig

Gewillig, vrolyk; hou u kuifch,
 En volg uw Heilant als Mattheus;
 Verlaet uw mantel, en zwyg ftil,
 Gelyk de blinde Bartimeus;
 Wees mededeelzaam als Sacheus,
 En onderwerp u 's hemels wil.

Wilt gy, gelyk 't een kristen pafst,
 En als een vogel op zyn pennen
 Gezwint in 't heilig renperk rennen;
 Onthef u dan van allen laft.
 Bezwaert u 't zware gout; leg 't af;
 Verwerp uw kroon en gouden ftaf
 Indien ze u hemelloop beletten;
 Ontfla uw hant van ploeg en fpa;
 Begeef uw fchip; verlact uw netten;
 Gehoorzaam Gode en kus zyn wetten,
 En loop uw' Here en Leitsman na.

Zet uw gelove en zuivre min,
 Des Bruigoms waertfte puikgefpelen
 Toch in zyn goude ryxgarelen;
 Zy horen tot zyn hofgezin,
 En moeten hem in lief of leet,
 't Zy hy op fcharpe dorens treet,
 Of lelibladen, noit begeven;
 Zyn kruispadt leit u tot zyn kroon.
 Hy wort ten leven aengefchreven
 In 't boek des levens, die zyn leven,
 Als 't naeut, opoffert aen Godts Zoon.

PRIKKEL

P R I K K E L

D E R

G O D D E L Y K E L I E F D E .

ZOude ik, o Bronaër alles goets!
O eeuwigdurent Godtlyk wezen!
O Zegenhoorn des overvloets!
U niet beminnen, eren, vrezen?
Volmackste Schoonheit, altyt groot!
O Hoogste Goetheit! Licht vol stralen!
Zoude ik u niet tot in den doot
Omhelzen, en myn hart ophalen
In uwen lof! o ja; zoo lang ik 't licht aenschou,
Zweer ik u myne liefde en onbezweke trou.

Ik oog alleen op u, o Godt,
En onderwerp u myne reden:
Ik kus u goddelyk gebodt,
En regel myn genegentheden
Naer uw aenbiddelyk bevel;
Ik buig my neder voor uw voeten;

R

'k Verhef

'k Verhef uw hoog en wys beffel,
 En tracht u, daer ge zyt, te ontmoeten;
 Want niets verheugt my meer, dan uw volzalig licht,
 Dat afftraelt uit uw rein en heilryk aengezicht.

Ik lieve u om uw zelf, om dat
 Uw wezen, al wat schoon kan heten,
 Op een volmaekte wys bevat:
 'k Verlies my in de goude keten
 Van uwe deugden, welker glans
 Het aerderyk met fyne ftralen
 Vergult, en 's hemels oppertrans,
 En 't koor der kunftige koralen,
 Daer uwe heiligheit met eerbiet en ontzag,
 Op een doorluchte wys gezet wort in den dag.

'k Bemin u met een teêr gemoet,
 Als d' enige oorzaak van myn wezen;
 'k Aenbidde u als myn hoogfte goet,
 En wil u met vertrouwen vrezén:
 Uw weldaên op'nen mynen mont:
 De liefde die uw boezem griefde
 Eer 't 't wichtig aertryk was gegront,
 Ontfonkt myn borst in wederliefde:
 Gy gaeft ons, toen we uw haet verdienden, en uw' hoon,
 Uit enkle liefde, o Godt, uw' welgeliefden Zoon.
 O enigfte

O enigste uitzicht myner hoop,
 O toevlucht des geloofs, o quacker
 Der liefde, o kroon om welke ik loop,
 Wat gaen uw heilbeloften zeker!
 Gy hebt me uw liefde toegezeit.
 Nu wil ik u myn levenskrachten
 Toewyden, en met dankbaerheit
 Myn harte opoffren en gedachten;
 Uw lieven zonder ent, om dat ge my bemint,
 Als Efraim, uw' zoon, en teder troetelkint.

'k Verzucht naer uw gemeenschap, Heer;
 'k Wensch mont aen mont met u te spreken;
 Ik dorst naer uw genot, veel meer
 Dan 't hert naer frissche waterbeken!
 Waer zyt ge, o Godtheit? kom, ai kom!
 Waer zet ik myn gewyde treden?
 Ik ga naer 't heilig heiligdom,
 En steek daer 't reukwerk der gebeden
 Godtvruchtig aen; ai steek myn rein vernieut gemoet
 Met d' edle vlammen aen van uwen liefdegloet!

Ik voel den brant al van dat vuur.
 Hoe tracht ik my met kracht te omgorden,
 Om uwe hemelsche natuur

En heiligheit gelyk te worden!
 Bezoekt ge my, als ik misdoe,
 Om myn gebreken te bestormen,
 O Godt, met uw verliefde roê!
 Dan kryg ik eerst de rechte vormen
 Van uw gelykenis, die in myn ziele speelt;
 Want gy polyft my naer uw fchoon en heerlyk beelt.

Om dat de fchoonheit die gy geeft
 Met weergaloze hemeltrekken
 In d' edle ziel myns naesten zweeft,
 Zal ik hem myne liefde ontdekken;
 Doch zoo dit uw bevel verbiet,
 Buig ik daer onder myne fchouders:
 Ik weet dat ge op de zulke ziet,
 Die broeders, kinders, wyf en ouders
 Verlaten; u alleen navolgen waer gy gaet,
 Al wort men om uw' naem gelastert en gefmaet.

Die u bemint, bemint ge mê,
 En alles werkt dien man ten goede:
 Al buldert dan de felle zee,
 Al flaet hem Godt met zyne roede;
 Al fchent de vuile nyt hem aen;
 Al brult de boosheit dol van toren;

Al komt de doot hem tegen gaen,
Nochtans is 't leven hem beschoren:
Hy blyft in Godt die hem heeft kunftig gebootzeert,
En in de palmen van zyn handen gegraveert.

'k Voorfpel hem zegen, zonder druk,
Een heilzaam en voorfpoedig leven,
Een glorykrans voor 't harde juk:
Godt heeft zyn naem al aengeschreven:
Hy zal, ontheft van alle fchult,
In 't noitbedroefde Godtsryk wonen,
En, met de zon des heils vergult,
Zyne onbevlekte liefde tonen,
Tot dat hy entlyk, met Godts volheit overftort,
Wechfmelt in zyne liefde en gansch verflonden wort.

D E

L O F G O D T S .

HOe! zou ik met keur van wyzen,
 En eenstemmig lofgeschal,
 Uwen groten naem niet pryzen,
 Grote Schepper van 't Heelal!
 Zou 'k uw heerlykheit beseffen,
 Uwe werken yder uur,
 En die niet met kracht verheffen
 In den tempel der natuur!
 Zal de borst des hemels zwellen,
 En het uitgespanne ront
 Al uw wonderen vertellen,
 Stil en stom en zonder mont:
 Zullen zy met trek en teken,
 Blinkent beeltwerk, merk en stip,
 Van uw macht en wysheit spreken
 Met een levendig begrip;
 En zoude ik U niet verhogen
 Of gehoorzaam hulde biên;

Nimmer

Nimmer op uw daden bogen :

Ik, met tong en mont voorzien!

'k Zou my van myn' plicht niet quyten;

Ydre star zou vroeg en spâ

My myn los verzuim verwyten;

Yder spruitje wees my na.

Zweet een wolk van hemellingen

In het nieu Jeruzalem

Om uw heiligheit te zingen,

En zal ik myn mont en stem

Aen myn blyde lier niet trouwen!

Al 't gevogelt zingt my voor.

't Lust my dan Godts lof te ontvouwen:

Hemel, luister, leen me uw oor!

Allerheerlykst Opperwezen!

Eeuwig en zelfstandig licht,

Dat, eer berg en heuvels rezen,

Aerde en hemel hebt gesticht!

Moet ik my om hoog verheffen,

En naer 't ryk des hemels vliên,

Om zyn schoonheit te beseffen,

En uw wonderen te zien ?

Daer

Daer de zon, gehult met stralen,
Voort zien rukken aen den trans,
Om als vorst des lichts te pralen
Met een' diamanten krans;
Of de ryxprinfes der vieren,
Op een koets van elpenbeen
Om den hemelkloot zien zwieren,
Daer de starren, een voor een,
Net geregelt om zien rollen;
Of omwent'len aen 't gewelf,
Zonder oit te suizebollen?
Dan verlies ik schier my zelf,
En zou my byna verslingren
Op het heerlyk samenstel,
En het kunstwerk van uw vingren.
Ik gevoel myn snarenspeel
Reets vol blyfchap aen 't bewegen,
Om uw wysheit en uw macht
Zoo veel lofs en eer te geven
Als gy van myn lier verwacht.
Gy gaeft my het zoet vermogen
Door uw vaderlyke gunst,
Om met onbenevelde oogen
Aen te schouwen uwe kunst:

Ik moest met uw beeltnis pronken.

Op dat ik u kennen zou:

Gy hebt my uw' wil geschonken,

Om myn liefde en frische te trou

U gulhartig te bewyzen:

Maer waerom gaeft gy me een mont?

Op dat ik uw' naem zou pryzen

Uit een' ongeveinsden gront.

Stryken myn bespiegelingen,

Schier verbystert van 't sieract,

Neder uit de hemelkringen,

Om het welgevormt gelaet

Van het aertryk te zien pronken:

Dan zie ik het wys beleid

Met doorluchte schittervonken

Van uw macht en godtlykheit,

In de kleinste schepsels pralen:

Yder trek, en stip, en merk,

Toont den schilder, die 't wou malen;

Wyft den schepper van het werk.

d'Aerde is een toneel vol wonderen,

Yders vreugt en boezemwensch,

Die ge, o Godtheit! af woudt zonderen

Voor den redelyken mensch:
Ze is een spiegel van uw grootheit,
Die uw heerlykheit vertoont,
Daer uw macht en goetheit bloot leit,
En uw tedre liefde woont.
Over allerhande dieren
Die men in de weiden vint,
Die door sombre bosschen zwieren,
Gacft ge my het hooftbewint :
Gy schiept in de ruime stromen
Overvloet van lekkre visch;
Gulde vruchten aen de bomen;
Frissche kruiden voor den disch!
Wat ben ik aen u verbonden,
Door de wet der dankbaerheit,
Om uw goetheit te verkonden!
Hoe zal ik uw majesteit
Best verheffen en vereren!
'k Zie een grote zee vol stof
Om uw deugden te waerden
En te weiden in uw' lof.
Als ik d' onnaspeurbre wegen
Zie van uwen wyzen raet;

Hoe vaek yder fchepfel tegen
Uwen wil in 't harnas ftact;
En dat al dees ftrydigheden
Dienen, om uw raetbefluit,
Naer uw oogmerk, en de reden,
Heerlyker te voeren uit:
Als ik u den ftaf zie zwajen,
U, die alles naeu beperkt,
Aerde en hemelen doet drajen,
En in 's koningks harte werkt;
En een luttel tyts blyf ooggen
Hoe gy ryken floopt en fticht;
Wilt vernedren en verhogen,
Dezen zet in 't helder licht,
En den andren zeer vermetel,
Om zyn waen en hovaerdy,
Schriklyk neêrbonft uit den zetel,
En vervoert in flaverny:
Als ik zie dat ge al die dingen,
Die gy kunftig hebt gebout,
In de hoogfte of laegfte kringen
Van de lucht, noch onderhoudt,
Spaert, bezorgt, en wilt bewaren;

Als gy onze treên verzelt,
 En het groot getal der hairen
 Op een yders schedel telt:
 Dan roep ik: wie kan doorgronden
 Al uwe onnafpeurbre macht,
 Of den rykdom net verkonden
 Van uw wysheit, waert bedacht!
 Zal ik nu uw zuivre liefde
 Pryzen, die voor een en tyt
 Al uwe ingewanden griefde,
 Die ge ons flus hebt toegewyt,
 Toen uw Zoon, uw welbehagen,
 Henen gong uit 's vaders huis,
 Om onze euveldaên te dragen,
 En te naglen aen het kruis!
 Dan zou ik my wis vergeten;
 Want wat reedlyk fchepfel zou
 Zulk een lengte en breette meten
 Van uw vaderlyke trou!
 Wie zou oit de diepte peilen
 Van die grondeloze zee!
 Die hier is beluft te zeilen
 Vint geen oever, frant noch reê.

Zoo uw Geest ons aen wil blazen
Met den adem van zyn' mont,
Mogen wy ons wat verbazen,
Nederduiken, om den gront
Dezer liefde te beschouwen,
Maer de bodem zinkt te zeer,
Om haer wonderen te ontvouwen:
Echter wil ik u, o Heer!
Schoon ge onendig zit verheven
Boven allen lof en prys,
U myn dankbaer harte geven:
Op, myn stem, verhef u, rys;
Loof de liefde en trou uws vaders;
Span uw geest en krachten in;
Dat het bloet in al myn aders
Ruische en springe; ziel en zin,
Wil en oordeel, en gewisse,
Looft de Godtheit, zegent haer:
Zwaeit uw dankgedachtenisse;
Dat de klanken van uw snaer
Naer den trans des hemels zwemmen,
En met zinnelyk muzyk
Met al d' Englen t' samen stemmen,

In het onbeweeglyk ryk!
 Doch indien myn lage wyzen,
 By gebrek van geest en vier,
 Niet ten hogen hemel ryzen,
 Nochtans looft u myne lier
 Met haer nederige tonen,
 Voor het ongehoude goet
 Daer gy ons mé woudt bekronen:
 Gy quaemt ons bezwaert gemoet
 Door uw' goeden Geest vertroosten,
 En bescheent ons met het licht
 Uit het morgbarende oosten
 Van uw vriendelyk gezicht.
 Gy verlengt ons tytlyk leven,
 En vermoeit u om een' krans
 Van onsterflyk heil te weven
 In des hemels hogen trans.
 Zou ik dan u lof niet zingen,
 Die uw liefde in 't hart ontsteekt,
 En de godtsvrucht door helpt dringen,
 En een trits van deugden queekt!
 Die myn evenmensch helpt stichten,
 Al myn driften fix bestiert,

Haet en afgunſt flux doet zwichten ,
En met blyſchap zegeviert !
d'Englen luiftren naer de noten
Van een křiſtelyk geluit ,
Helpen zelf de vreugt vergroten ,
Barſten in een' lofzang uit :
En gy zelf, o grote Koning !
Mint de blyſchap in den geeſt ,
Neemt in 't vrolyk harte uw woning ,
En houdt daer gedurig feeſt .
Och ! zag ik nu al myn leden
Eens hervormt in klank en ſtem ,
'k Zou dan van uw heerlykheden
Met veel nadruk, kracht en klem,
Al myn levensdagen zingen !
Hemel ! hoe wou dan myn toon
Door de lucht en wolken dringen
Voor uw' ongenaekbren troon !

GODTVRUCHTIGE KRISTEN.

Z'k Al in een levendig tafreel
 't Gedrag eens waren Kristens malen,
 En dat aenminnig kerkjuweel,
 Dat zoo veel goddelyke stralen
 Van heiligheit alom verspreit,
 In zyne waerde en deugt vertonen.
 Wie my zyn oor en oog ontzeit,
 En myne zedeprint durft honen,
 Geen noodt: indien ik, bly te moe,
 Slechts aen dat vroom geslacht voldoe.

Myn Kristen hoont het heilloos quaet;
 Hy wil zyn' wilden aert besnoejen,
 En tracht dat diepgezonken zaet
 Tot aen den wortel uit te roejen,
 Om, met eene ongestoorde vreugt
 Den weg des levens in te rennen,
 Alwaer d' onsterffelyke deugt
 Met hare vluggewickte pennen
 In't zalig onbenevelt licht,
 De Godtheit vliegt in 't aengezicht.

Doch wort hy eens ter kwader uur
Tot cuveldaden aengeprikkelt

Door zyn verleidende natuur,
Die hem in hare strikken wikkelt,
Flux ziet en voelt hy zyne smart,
Die hy belyt met wenende oogen,
Met een gekneuft en nedrig hart,
Tot Godt, door zyn geklag bewogen,
De tranen van zyne oogen vaegt,
En al de nevelen verjaegt.

Zoo ras d' oranje dageraet
Van Godts genâ begint te krieken,
Ontfront hy zyn bedrukt gelaet,
En klapt, gelyk een zwaen, zyn wieken
Van vreugde in 't zielverkwikkent licht:
Zyn geeft ontylamt in heter yver,
Tot Godts aenbidlyk aengezicht,
En zyne krachten worden styver;
Hy daegt de zonde, al is ze sterk,
Manmoedig uit in 't worstelperk.

Zoo hy, bekranft met lauwerblaên,
In zegepraël mag wederkeren,
Wydt hy zyn dappre zegedaên
Godts zoon, den vorft van 't heir des Heren;

T

Hy

Hy zwaeit in Kriftus naem de vlag
Des heils om hoog, en kuft zyn wetten:

Hy onderwerpt zich zyn gezag,
En wil zyn heerlykheit trompetten:

Hy houdt zich kleen, en duikt in 't ftof,
Al ryft zyn eer aen 't ftarrenhof.

Schoon hy der Godtheit wierook zwaeit
In haer verheve tempelwelfen,

En vaek haer felle gramschap paeit
Met wel te doen, en hy zich zelven

Leert kennen, en zyn vleefch verwint,
Godt lieft met lyfs- en zielsvermogen,

Zyn naeften, als zich zelfs bemint,
De tranen droogt van 's vyants oogen:

Noch meent hy dat hy zynen plicht
Niet naer den eifch der wet verricht.

Hy bout de hageblanke deugt
Een tempel in zyn rein geweten:

De godtsvrucht die zyn ziel verheugt,
Verfiert hem als een goude keten:

Hy ftelt zyn roem in Jezus kruis,
En zal 't in weerwil van zyn ouders,

Ter liefde van hem, en zyn huis,
Met blyfchap torffchen op zyn fchouders,

En hem, waer hy zyn schreden zet,
Navolgen met een fieren tret.

Hy schuwte den weg van 't heilloos rot,
Al leit ze vers bezaeit met rozen ;
Want al zyn' welluft is in Godt ;
Dien heeft hy tot zyn deel verkozen ;
Ontfangt hy iet uit zyne hant,
Hy zal hem danken voor zyn gaven,
En noit het toevertroude pant
In een vergeet'le ziel begraven,
Maer 't in zyn' wandel en gedrag
Gedurig zetten in den dagh.

Zoo Godt zyn zilverblank gemoet
In zynen smeltkroes wil beproeven,
En hem bezoekt met tegenspoet,
Zulx kan myn' Kristen niet bedroeven ;
Hy kust de roede die hem slaet,
En wil ze met gedult verdragen,
En roemt zelfs met een bly gelaet
In 's Vaders nutte liefdeslagen ;
Hy hangt hem des te sterker aen,
En wacht zich meer voor euveldaen.

Schoon hem de snode werelt vleit,

En d' al te ligt bekoorde zinnen
 Verleiden wil tot dartelheit,
 Zy zal myn krygshelt niet verwinnen:
 Hy weet al hoe men d' ondeugt weert,
 En hoe men d' ongetoomde tochten
 Bestiert; hoe 't lichaem dient beheert,
 Wanneer het sterk wort aengevochten,
 En hoe men in een' bozen tyt
 Zyn kriele en dartle leën bestrydt.

Geen ydle waen besmet zyn ziel:
 Hy kan de hoogmoet fix beteug'len,
 Schoon deze naer het zonniewiel
 Wil vlieden met zyn wasse vleug'len.
 De nedrigheit met hemelglans
 Vergult, verfiert het rein geweten
 En d' elpe borst myns vromen mans:
 Hy kan alle ongelyk vergeten,
 Vergeven, wel te vreên en stil,
 Alleen om dat het Jezus wil.

Al kleeft hy eens aen d' aerde vast,
 Vermoeit door zoo veel worstelingen,
 Zyn geeft, hoe zeer door 't vleesch vermaft,
 Weet noch ten hemel in te dringen,

In 't zielopluikent heilsaizoen;
Dat kan men aen zyn liefdewicken,
Bedropen met onsterfelyk groen
Van Edens balsemdreven, rieken,
Als hy met hemelslicht omstraelt,
Weêr in zyn' duiftren kerker daelt.

Als hy de schelle kerkbazuin
En evangelistem mag horen
Van Gerizims en Ebals kruin,
Dan leent hy garen hart en ooren,
En noopt daer toe zyn broedren aen,
Die hy gedurig voor wil lichten
Op d' ongebaende struikelpaên,
En met zyn heilig voorbeeld stichten:
Hy onderzoekt zyn daden streng,
Op 's levens padt, gansch naeu en eng.

Hy staroogt op den friffchen krans,
En loopt 'er om met snelle schreden:
Hy spreekt de tale Kanaäns,
En stoppt zyne ooren voor de reden
Der vleiers; zyne linkerhant
Staet altyt open voor den armen:
Met d' andre zal hy 't vaderlant,
De kerk en 't heilig recht beschermen:
Zyn ziel, die haer in Godt vermeit,
Verlangt en haekt naer d' eeuwigheit.

D E

BESTENDIGSTE BLYSCHAP.

ZEg niet, dartle wereltlingen,
 Dat een Kristen altyt treurt,
 Noit het hoeft ten hemel beurt,
 Daer hy vrolyk op kan springen,
 En zich in zyn' Godt verheugt,
 Als de bronaër van de deugt.

Godt, de Ryxmonarch der werelt,
 Die in 't goutgestarnt gesticht,
 Zich bekleet met enkel licht,
 En met deugden is beperelt,
 Is zyn' Vader die hem vleit,
 En op 't padt des levens leit.

Kristus, d' eer der englekoren,
 In wien 't uitgedrukte beelt
 Van zyn' vader blinkt en speelt,
 Is om zynent wil geboren :
 Spreekt hem moedt en hart in 't lyf,
 Kroont zyn kristelyk bedryf.

Jezus,

Jezus, 't echte krooft des vaders,
Die Godts tuchtroê heeft gekuft,
En zyn torenvuur gebluscht,
Met zyn bloedende offeraders,
Reikt myn Kriften, bly te moê,
Een' olyf- en palmtak toe.

Godt omringt hem met de ftralen
Van zyn liefde en zuivre trou;
Hy besproeit hem met den dou
Van zyn' Geest uit s' hemels zalen,
En belooft hem in zyn' Zoon
d' Eelfte ryx- en levenskroon.

Zou myn Kriften dan noch wenen,
Daer zyn hope zeker gaet?
Neen, zyn versgezalfd gelaet
Dryft die nare droefheit henen,
En de vreugt houdt open hof
In zyn ziel, en zingt Gods lof.

't Eenig eeuwig Opperwezen,
Dat hy in zyn deugden kent,
Schaft hem blyfchap zonder endt;
Dat te dienen en te vrezen,

(Wie

(Wie dit fchat voor flaverny)
Maeht hem waerlyk vry en bly.

Moet hy 't broot der tranen eten;
Dingt men naer zyn goet en eer
En zyn leven; kruis en speer
Ziet hy, met een ftíl geweten,
Voor een kroon en fcepter aen:
Dat heet bly ten grave gaen.

Wie nu dul en uitgelaten,
Vol van wyn en geile min,
Als een dartle wynpapin,
Loopt rinkinken langs de ftraten,
Dat 's een vreugt, die, kort van duur,
Leeft en fterft in yder uur.

Maer de zuivre vrolykheden
Die myn vrome man bezit,
Doelen op een duurzaem wit;
Zyn gegrontveft op de reden:
Zulk een vreugt blyft altyt groen,
Want ze ontspruit uit *wel te doen*.

D E
V E R V O L G D E N
O M
K R I S T U S N A E M

A E N G E M O E D I G T E N V E R T R O O S T .

O Vroom en eël Geslacht, sieraet van Jezus Leden,
 Die met een' zwarten haet, en smaet en bitterheden
 Van uwen vyant, die zyn ziel met wreetheit voedt,
 Vervolgt wort, op een' weg met lillent brein en bloet
 En scharpe dorenen bedekt; daer angst en naerheit
 En schrik, en ach, en wee, de heilzon, ryk van klaerheit
 Met ene zwarte wolk benevlen; dag en nacht,
 Vol rook en duifternis, uw droeve boezemklacht
 Verzwaeren, daer ge alsins, van vrienden en van erven
 Verlaten, balling 's lants, schier langs den weg gaet
 sterven
 En wechdruipt van verdriet; hoe deert me uw ongeval?
 Wie elders huilt en weent, gy zit in 't tranendal,

V

En

En kirt gelyk een duif, van angst en schrik benepen,
 Eer zy in hare vlucht verwoet wort aengegrepen,
 Van enen havik, die, belust op weërloos bloet,
 d'Onnozelheit vervolgt met onbezweken moet
 En snellen vlucht, om haer noch eens van een te scheuren:
 Gy zit, in ene rots verlaten, droef te treuren,
 En hangt uw harp, waer mê gy flus Godts lof ten top
 Verhefte, al zuchtende aen de groene wilgen op:
 Ja klaegt, in diepen rou gedompelt, droef te moede:
 Gy voelt, armzalige, om Godts naem, Godts taje roede,
 En wort gramstorig van 't verbystert kerkgezin
 Gehoont, gelaftert, en gelyk een hoederin
 Des wyngaerts, van de zon der tegenspoet beschenen,
 En moet uwe ooren aen 't gekras der ravens lenen,
 En door een woesteny vol felle slangen gaen.
 Ai my! strak schent u een verwoede tiger aen!
 Waer zult, waer zult gy u in dezen noodt verschuilen!
 My dunkt, ik hoor 't geslacht der wolven, om u huilen;
 De leeuwen brullen, en het boszwyn wet zyn' tant:
 Dat steekt vol moet en vier zyn borstels op, en spant
 Met al den bloetraet in de schorre woestenyen
 Te samer, om uw hoop en leven af te snyen!
 De bleke en magre doot verzelt alfins uw treên!
 Doch schoon de diepe poel des afgronts borst van een,

En niets dan fulfer, vuur en rook, en wrede draken
 Uitspuwde, om, tegen u ontsint, zich op te maken;
 Geef noch den moet niet op, ge stryt voor 's hemels eer,
 Voor d' edle waerdigheid van uw' gekruisten Heer,
 En voor de waerheit van het zalig evangeli.
 Laet vry den dorentuin, o onbesmette Leli!
 U steken, d' edle geur van uwe lytzaamheit
 Riekt lieflyk in den neus der Oppermajesteit.
 Blyf met gebogen wil het kruis uws Heilants dragen:
 Hou moet; al wou men u in stukken laten zagen,
 Of naglen aen een kruis, of delven onder d' aerd,
 Of koken in den pek, of vellen met het zwaert,
 Leer, door Godts Geest gesterkt, de zwaerste pyn uit-
 harden:

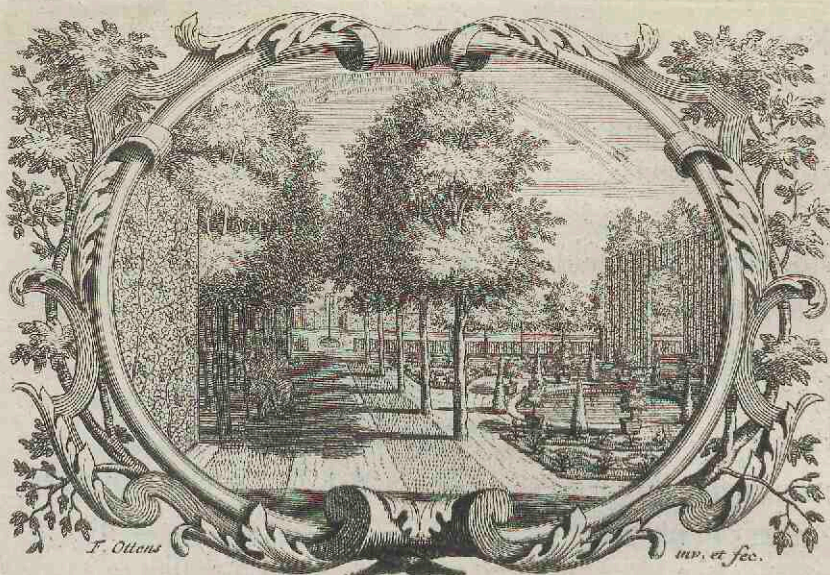
Al scheurden 't dol gespuis der stieren u aen flarden;
 Al sleepte een hollent paert u langs den vuilen gront;
 Al wiert gy met een aep, een adder en een hont
 In eenen zak genaeit, en in de zee gesmeten,
 Of levendig gevilt, en van een raef gegeten;
 Of 't lichaem vastgeboeit, met honig dik besmeert,
 Allengs van horzel en van wesp, vernielt, verteert,
 Of van een grote schaer van wreedaerts aengeschonden.
 Geen noodt; wort 't lyf gewont, de ziel ontfangt geen
 wonden,

Maer wort met eeuwige eer en heerlykheit gekroont,
 En met een koningkryk en gouden staf beloont.
 Zelf 't lyf door 's hemels gunft komt vaek zyn leet te boven,
 En zit, gansch ongezengt, in enen heten oven,
 Alwaer 't Godts wondren roemt in 't gloeienft van de vlam.
 Godt maekt voor Daniel de felle leeuwen tam:
 Bergt Jonas in den vifch, en gunt hem 't lieve leven.

Hoe zalig is 't u dan de Godtheit aen te kleven,
 En haer te minnen met een onbezweken hart!
 Zy, die uw' laft verlicht, neemt deel in uwe fmart.
 Hoe zalig zyt ge, die uw wonden en littekenen,
 Als trekken van Godts beelt, voor uw fieraet wilt rekenen,
 En al de ketenen waer mē ge zyt beknelt,
 Voor halskarkanten en voor armsfieraden telt!
 Hoe zalig zyt ge, die de doornen acht als bloemen,
 En 't kruis in 't vendel voert, en in het kruis durft roemen:
 Ja uwen Heilant volgt op 't water en in 't vuur,
 En het geloofschilt aen den arm hangt; yder uur
 Gereet ftaet op den draek en wreden leeu te treden,
 En al de pylen, die Godt dopt in bitterheden,
 En op den taje boog ten uwen nutte fpannt,
 Slechts aenziet als een roē in 's Vaders lieve hant,
 Om u te tuchtigen, en tot uw' plicht te brengen!

Kruis dan uw' ouden mensch: leer liefdetranen plengen:
Verlochen uw verstant en uw' verdorven wil,
Uw rykdom en uw eer: zit nederig en stil,
En kusch de hant die u uit liefde heeft geslagen:
Hou u gelaten, en leer lyden en verdragen;
Gehoorzaam s' hemels wil: zie op de grote wolk
Der kruisbelyderen, al Godts vrywillig volk,
En weet dat, als gy wort geplaegt in zware tyden,
't Profetendom al mê die smart heeft moeten lyden;
En Kristus, die om u zyn Vaders schoot verliet,
Ontquam der Joden wrok, noch 't zwaert der heid'nen niet;
Hy storf om uwent wil: wat zoudt ge dan op 't bassen
Des grootsten bloethonts en zyn foltertuigen passen?
Neen, Kristus heeft voor u geleden, ly met hem,
En oog met blyschap op het nieuw Jeruzalem,
't Gezicht des vredes, daer ge, naer uw wettig stryden,
Eerlang in zegeprael verheerlykt in zult ryden.

T U I N Z A N G

AEN MYNEN VADER

PIETER SCHIM.

O Vader, die met vreugde en lust,
 In uwen hof u moogt vermeien,
 Daer ge in 't gezicht der bloemlioreien,
 In koele en frissche schaduw rust;
 En in het velt der fraje boeken,
 Op bloempjes van de poëzy

Gelyk

*Gelyk een nyvre honigby,
Den fynsten honig weet te zoeken.
Ai leen uw aendacht en gezicht
Op dit tafreel, myn Tuingedicht.*

Gelukkig flyt die man zyn leven,
Die vrolyk is en vergenoegt,
En zich naer al de zaken voegt
Die telkens om hem henen zweven:
Die zich in zyn beroep wel quyt,
En naer zyn werk wat uit mag rusten,
Zich in zyn lufthof wil verlusten,
En daer zyn ledige uren flyt.

Daer ftil en eenzaam neêrgezeten,
Beschout hy 's werelds ydelheit,
Die menig fterveling verleit,
En kluiſtert aen een goude keten:
En hoe 't verfoeilyk zelfbelang,
Thans groot geworden en vermetel,
Zich durft verheffen op den zetel,
En helder zingt den bovenzang.

Hy ziet het heilig recht steeds dwalen;
 En hoe zyn' fynen evenaer
 Daer gout, gezag en gunst, zoo zwaer,
 De schael neêrdrukken, neêr moet dalen:
 Daer d' ondeugt wort om hoog getilt:
 De deugt, verlaten van hare erven,
 Haer' friffchen rozekrans moet derven,
 Die flus zoo gretig wiert gewilt.

De waerheit kan naeu schermheer vinden:
 De leugen leit men d' ooren in:
 De welluft wort als zielvrindin
 Gestreelt van vreemden en van vrinden.
 Hier bidt men goude en zyde draên,
 De weelde, en hondert dartelheden,
 Zyn buik, in weerwil van de reden,
 Als zyn geliefde Goden aen.

Men zoekt naer d' onstantvaste dingen,
 En zweert der werelt hulde en trou,
 Als waer ze een koningklyke vrou.
 Men tracht door alles heên te dringen.
 Men grypt in kerk en staet al fier,
 Het roer den andren uit de handen,
 Men neemt het alles op de tanden,
 En bast en brult gelyk een dier.

De broedermin wort schaers gevonden:

De liefde wort byna ghaet,
En door de grypende eigenbact,
Gelyk een duifje fel verflonden.
De veinzery heeft d' overhant.
't Oprecht en onbesmet geweten
Wort van het woest gespais verbeteret,
En vint naeu schuilplaets in het lant.

Hoe veel geruster zyn de dagen
Myns mans, die beter leven leit,
Als hy zich in zyn' hof vermeit,
Niet meer beducht voor onweêrvlagen!
De groente lacht hem minlyk toe.
De wint loopt met de groente spelen,
En kuschet de dartele priëlen,
En alles werkt hem mé ten goê.

Hy ziet zyn fraje luffthof bloejen,
Wanneer de blonde jeugt van 't jaer,
De bomen kufft met zwierig hair,
En zyne vruchten telkens groejen:
Hier queekth y deugt en godtsvruchtæen,
Weet echt en onecht fix te schiffen,
Besnoeit zyn bomen en zyn driffen,
En plukt viole- en rozeblaên.

Hy ziet een regenboog van kleuren
 Op zyn gebloemt, ivoir en gout,
 En purper, met een waes bedout,
 En weet niet wat hy uit zal keuren;
 De vorm bekoort, de glans en gloet,
 De bloemen, sprak oit fabel waerheit,
 Zyn met haer' luister en haer klaerheit,
 Gesproten uit der Goden bloet.

Haer geur, die ongevoelig binnen
 Zyn harffens inglyt, en hem bly
 Beleest met zoete tovery,
 Bewierookt teffens hart en zinnen,
 Met geestig reukwerk, eël en fyn;
 Hy wenscht, om op 't gebloemt te staren
 En zyne geesten te bewaren,
 In oog en neus vervormt te zyn.

Nu zit hy vry van allen kommer
 Aen zyn gebloemde vyverkant,
 Met groen en frisch geboomt beplant,
 In d' aengename en koele lommer,
 Alwaer zyn uitgebreide geest,
 Gelyk een vogel op zyn pennen,
 De werelt doorreift en leert kennen,
 En in Godts groot natuurboek leeft.

Hy

Hy fchryft niet om uitheemsche zaden,
 Alwaer de zon de menschen verft,
 Noch steekt zich als zyn vischje sterft
 In zwartgekleurde rougewaden:
 Die aengename uitzinnigheid
 Bekruipt hem niet, die malligheden
 Verwint hy enkel door de reden,
 Die in zyn ziel verborgen leit.

Wie op die zeltzaemheên wil passen,
 Myn man stelt dat vermaeck aen zy,
 En schat de dingen naer waerdy.
 Wat zyn de kunstigste gewassen?
 De vreemste sierfels van een roos?
 Een schaduw die niet lang kan duren:
 Een ydle vreugt van weinig uren:
 Een klene schoonheit, ligt en broos.

De zon vergult zyn wyngaertranken,
 En vult de troffen op met wyn:
 De lucht zweet enkel ambrozyn:
 't Gevogelt zent zyn blyde klanken
 Ten hemel: alle ding ontluikt:
 De hemel druipt: het warme zuiden
 Blaest geest en leven in zyn kruiden,
 Waer van den ganschen hof doorruikt.

De zomer schudt hem fuikerperen,
 En plukt hem allerhande vrucht,
 Gerypt, geschildert door de lucht,
 En komt ze in korfjes hem vereren:
 Hy plant en eet op eigen gront:
 Telt by 't gebloemt zyn levensdagen,
 Leert vruchten by de vruchten dragen,
 En dankt zyn Godt met hart en mont.

Nu zie ik waerom d' oude wyzen
 Bewoonden dees volkmaekte stê;
 Dat hier als in een' diepe vrê
 De wysheit en de deugt verryzen;
 Dat hier veel godtgewyde blaên
 In 't loof der bladren zyn beschreven,
 Dat hier de zedekunst wou leven
 En met natuur ten reie gaen.

Nu ben ik langer niet verwondert,
 Waerom myn man in eenzaamheit,
 In zagte stilte zich vermeit,
 En zich der bezigheid afzondert:
 Hy trachte, met een' verheven stap,
 Gansch onvermoeit van onderzoeken,
 Langs 't brede velt der brave boeken
 Te treên in 't huis der wetenschap.

Hy kruisigt hier zyn aerdsche leden,
En buigt, te vreden in zyn lot,
Zich altyt vrolyk onder Godt,
En 't eël gebruik der rechte reden,
Maer zet nochtans gezwint zyn voet
Op d' ydelheên die hem omringen;
Dus buigen d'onstantvaste dingen
Weêr aertig onder zyn gemoet.

Wie zou die aengename tyden,
Die aerdsche vreugde en zaligheid,
Die in de groente spelemeit,
Myn braven Tuinman niet benyden?
Hy schikt zyn gansche levenswys,
Om zynen Heilant na te treden;
En ziet in dit voorbeeldig Eden
Een schets van 't hemels Paradys.

YDELHEDEN DER WERELT.

WAt veft ge, o Mensch, op 's werelts ydle dingen
 Uw' aandacht noch en uw bespiegelingen?
 't Bedrieglyk goet blyft zelden lang in staat:
 Het klinkent gout wort slechts ter leen gegeven:
 Gezag en eer zyn goedren van dit leven,
 En 's werelts min verkeert in zwarten haet.

De ftaetzucht mag op 't hoog gebergte wonen,
 En ooggen op verfcheide koningkskronen,
 Naer 's vaders ryk en 's broeders leven ftaen,
 Zy zal nochtans, hoe hoog en opgeblazen,
 Neêrtuimeln, en in 't stof op voetsel azen,
 En, ryk van fchande en oneer, haaft vergaan.

Of fchoon 't vermaek met opgefteken ooren,
 Naer 't zoet gefpeel van luit en fleuit mag horen,
 Daer 't in den rei der dartlen henen ftrykt,
 Gekleet in 't groen, gekranft met rode rozen,
 Die aertig by 't ontfronfte wezen blozen,
 Die vreugt verdwynt, die dartelheit bezwykt.

Al fchynt het licht van uw geluk te krieken
 In 't gloeient ooft, het maakt zich aanftonts wicken:

Al's werelts heil, daer menig man op loert,
Is ydel; en het geen ons mogt verquikken,
Wort door een stroom van vloeiende ogenblikken
Al voortgerolt, beroert en wechgevoert.

't Bezielde blos en blank der malsche schoonheit,
't Geen op 't gelaat der blonde jeugt ten toon leit,
Zweemt naar een roos en lely kort van duur,
Naer mist en rook in weinig tyts verdwenen:
De schoonheit glipt in luttel jaren henen,
En smelt gelyk de schoonheit der Natuur.

De werelt tracht door list en kunstig liegen,
Haer' evenmensch schynheilich te bedriegen,
Haer vrientschap steunt op louter zelfbelang,
Haer vryheit slaet en kluijstert ons in boeien:
Zy doet het hart van kriele lusten gloeien,
En woelt en wroet naer onzen ondergang.

Al's werelts glans en allerbeste luister
Wort haest verdooft, en duikt in 't nare duister,
Haer eelste schat is maar een ydle droom:
Haer lustpriëel, de vreugt der dartle menschen,
Kan in een' dag ter quader uur verslensfen,
En zweemt voorwaer naer Jonas wonderboom.

De werelt draegt een vale krans met bloemen:

Wat mag zy dan op hare frisheit roemen?

Zy steekt haer hoofd diep in een' glazen klood,

Een teken van de kortheit harer dagen;

De beurs vol gouts, die ze altyt plag te dragen,

Is ledig, en nu eet ze leugenbroot.

Wat is 'er toch beneên de maen bestendig?

Men zoek vry ront: men vint het al elendig:

En 't zekre, dat hier noch gegrontveft leit,

En oog en hart betovert van de volken,

Zyn schaduw, damp, en dunne morgenwolken,

En lichte wint, en ongestadigheid.

Zie dan, o mensch, zie af, van d' ydelheden;

Verzaek u zelf en doot uwe aerdsche leden,

En streef door al de zichtbre schepsels heên;

Gebruik ze voor uw ladder, om by trappen

Den Godt uws heils verheugt te moet te stappen

Met lofgezag en reukwerk der gebeên.

Wilt ge op iet schoons uw hart en zinnen zetten?

Beschou Godts beelt: omhels zyn zuivre wetten:

En doe zyn wil, dan zal het wisselot

Gansch vruchteloos rontom u henen zweven,

En gy zult stil gezegent blyven leven,

En uw volmactt verlustigen in Godt.

Y D E L H E I T D E R E E R E .

Wie buigt zich noch voor 's werelts Eer,
Als waer ze een Afgodeffe, neêr,
En durft haer hulde bieden?
Wie steunt 'er op bedrieglyk goet,
Een drifzant, louter eb en vloet,
Die schielyk zullen vlieden?
Wie in dit ydle iet zekers vint,
Zoeke in de maen en lossen wint
Naer een bestendig wezen,
Maer laet dit vleient zuikerriet,
Dees lichte schaduw, dit verschiet,
U niet te zeer belezen.

Neen, laet haer geblanket gelaet,
Haer helm en spies en ryxgewaet,
Of wat gy meer mogt vinden,
't Zy frissche lauwren van haer' krans,
Of troonjuwelen, ryk van glans,
U d' oogen niet verblinden.
Maer denk : dees groente en dit gesteent
Zyn my een uurtje slechts geleent,
Waer mag ik dan op brallen:

Y

Op

Op ene winterzonneshyn?
 Hoe hoger 's werelts staten zyn,
 Hoe eer ze nedervallen.

Zaegt gy des trotschen Hamans eer
 Oit schielyk tuimelen ter neêr,
 En Babilon bezwyken;
 Nebukadnezar als een dier
 Gras eten, daer hy flus zoo fier
 En moedig stont te pryken:
 En wenscht gy dan noch dat uw naem
 Op vlugge wieken van de faem
 Den aertkloot om mag zwieren,
 En dat ge uw lokken zaegt belaên
 Met ras verwelkte rozeblaên
 En krakende laurieren?

Och! d' eer is niet dan valsche munt,
 Een smal en steilgevaerlyk punt,
 Al schynt ze schoon te krieken,
 Gelyk de blonde dageraet:
 Haer beste heerlykheit vergaet
 En maekt zich spoedig wieken.
 Wantrou haer ydle loftrompet,
 De goude draden van haer net,

Waer in ze u zoekt te vangen.
Laet, als gy haren hof beschout,
Haer blinkende appelen van gout
Toch aen 't geboomte hangen.

Men wou Godts armgeboren zoon
Vereren met een goude kroon,
En hem een ryk opdragen;
Maer Jezus, wakker van gemoet,
Vertrat den scepter met den voet:
Zoo kost hem d' eer mishagen.
Om d' eer noch staetzucht niet te voên,
Wou hy gering zyn intrê doen,
En op een' ezel ryden,
En op den grootsten zegedag
Die immer aerde of hemel zag
Aen 't kruishout stervent stryden.

Zie dan van purper kroon en staf,
d' Aeloude ryxfieraden, af,
En streef naer hoger dingen:
De weg, die daer wel best toe leit,
Is 't padt der ware nedrigheit,
Zyn godtsbespiegelingen.
Zoo d' eerzucht u naer boven voert,
En van al d' ydelheên ontsnoert,
Durf ik uw keuze pryzen,
En zeggen, dat uwe cerkolom
In 't onbeweeglyk heiligdom
Begint om hoog te ryzen.

Y D L E B E Z I G H E D E N .

W At kiest ge u zoo veel bezigheden,
 O mensch! hoe geeft gy uw verstant,
 Uw oor en oog, uw voet en hant,
 En al de welgeschikte leden
 Uws frisschen lichaems zoo veel werk?
 Nu loopt en worstelt ge in het perk,
 Dan stryft en kampt ge met de pennen,
 Nu zift gy over 't kunstig pleit;
 Dan leert gy lant en volken kennen,
 Nu oeffent ge u in 't staetbeleit.

Dan delft ge om gout in 't hart der aerde,
 Een fyn en wichtig bergmetael,
 De rypste vrucht der zonnestrael,
 En houdt het als uw schat in waerde:
 Nu hebt ge uw' snelgewiekten tyt
 Geheel der koopmanschap gewyt,
 Dan zet ge u op uitheemsche talen;
 't Is goet; indien ge teffens weet

Met

Met vreugde uw' boezem in te dalen,
En uw verplichting niet vergeet.

Uw ziel een red'lyk denkt wezen,
Onsterfelyk geestlyk van natuur,
Een goude Israël vol hemelvuur,
Moest ge immers van heur quael genezen :
Ze wort van 't vleesch vermaft, bezwaert.
Op! op! verhef haer hemelwaert,
Doe haer geloofsbespiegelingen,
Vol godsvrucht en vol pinxtergloet,
Door 's hemels opperkreitsen dringen,
By Godt, haer eer, en hoogste goet.

Wat leit ze op 't aerdsche goet te malen,
Bedeckt met ene wolk van stof?
Op! op! ze moet naer 't hemelhof;
Ze woont hier in al te enge palen;
De hemel is haer vaderlant :
Ze pronkt met kennis en verstant,
En moet zich in Godts heil vermaken :
Godt schonk zyn beelt haer tot een gift;
Hoe past het haer tot hem te blaken
In een volmaekte liefdedrift.

O ziel! tot 's hemels lof bevangen,
Zwaei u bekoorlyk koormuzyk
De Godtheit toe in 't ceuwig ryk,
En spaer uw darte minnezangen:
Verzaek al 's werelts ydle vreugt:
Vermaek u in de goude deugt,
En koop de waerheit, ryk van luister:
Dring door 't vernifte schynschoon heên,
Dan zult ge vry van boei en kluiſter,
Hier naer op lucht en wolken treên.

G O D T E N B E L I A L .

Wie Godt, en Belial, op twe byzondre altaren
In een gewyde kerk

Den wierook zwaeit, en hen verwaent durft famen paren,
Bestaet een heilloos werk.

Wie d' onbevleete deugt, en d' ondeugt, vol van rimpel,
Met zuivre vrientschap dient,

Is warelyk ontaert, verstandeloos en simpel,
En heeft noit Godt ten vriend.

Wie zich in d' Arke Godts, en Dagon kan verblyden;
Het onrecht en het recht

Gelyk ten kansel voert, hinkt zeker op twe zyden,
En handelt veel te slecht.

De dikke duisternis moet voor Godts licht bezwyken
En zwymen voor zyn' gloet:

En wie twe Heren dient, de boze Heer moet wyken,
Want Godt is 't Hoogste Goet.

Doe dan, o ſterveling, doe wech uw vreemde goden,
 En dien uw' Godt alleen;
 Verheug u in zyn heil, gehoorzaam zyn geboden,
 En wy hem uw gebeên.

Keer al de ſchaduwen der wereltſche ydelheden,
 (Nu 't heillicht, bly te moê
 Van Godts genade ſchynt, in 't eeuwigbloecient Eden)
 Gezwint den rugge toe.

Laet Faraöos paleis uw ziel niet meer vermaken,
 Waer op den helvoogt bralt:
 Egiptes vleefch moet nu uw tong niet langer ſmaken,
 Nu 't hemelmana valt.

Verſma de nietigheên beneên de hemelkringen,
 Bewolkt met duifternis,
 Het paft uw vlugge ziel door 't hemeldak te dringen,
 Daer 't heil beftendig is.

Z E D E P R I N T

V A N E E N

S C H Y N H E I L I G K R I S T E N .

HY is een Huichelaer, een ander dan hy schynt,
Met leugens geblanket, een rook die ligt verdwynt;
Een quade star der kerke, een helder valsch gesteente;
Een witgeplacstert graf, vervult met doot gebeente;
Een onecht Kristen, die met een gefronst gelaet
En neêrgebogen hoofd altyt ter kerke gaet,
En diep verzucht naer 't zoet van Godts genadelere:
Hy blackt van yver, en roept telkens: Here! Here!
Met ene fymeltael in zynen neus gesmeect:
Hy draegt Godts heilwet op de randen van zyn kleet;
Niet in een nedrig hart: zyn hart is opgeblazen:
Hy tracht de menschen door zyn godtsvrucht te verbazen:
Hy ziet den hemel aen; neemt deel aen Jezus smart,
Vertreet de werelt, en wydt zyn schynheilig hart

Z

Der

Der Godtheit toe, en naekt haer met onreine lippen:
 Noit laet hy zyne tong een eerloos woort ontslippen;
 Doch, zoo 't den veinsaert van zyn' medebroeder hoort,
 Wort hy flux gemelyk en in 't gelaet verstoort,
 Verdoemt hem, en voorspelt hem een fiool vol plagen.
 Hy rekt zyn smeekgebeên, en vast geheele dagen,
 En laet trompetten, als zyn liefdeloos gemoet
 't Behoeftig volk bedeeft van zyn geleende goet.
 Hy wykt van 't eergeftoelte om 't vaerdiger te krygen:
 Hy fchynt vol aendacht vaek ten hemel op te ftygen
 En hecht zyn vlugge ziel twe wassche vleugels aen:
 Hy zwaeit voor Kriftus ryk d' onbloedige oorlogsvaên:
 Werft krygsvolk; wet het zwaert; ontbloot zyn arm, om
 sterker
 Te ftryden voor 't geloof; maer fchroomt voor boei en
 kerker,
 En voor de kaken van het onbarmhartig graf;
 Des als hem niemant ziet, druipt hy van achtren af:
 En echter meent hy dat hy Sions goude muren
 En heilburgt door zyn' arm en dapperheit doet duren,

En

En dat de kerk, indien hy in het stof neêrviel,
Haer grontsteen missen zou, haer leven, glans en ziel.

Neen, Schyndeugt, neen, ge zyt geheel der kerk ver-
baster,

En maekt dat zy om u gehoont wort en gelastert,

Want schoon gy gansch vermomt uw helsche rolle speelt,

Wy zien door 't grynzen heen 't vernis van 't schurfde beeit.

Uw hovaerdy blinkt uit uw nederige passien.

Uwe eêlste vruchten zyn in Sodoms tuin gewasschen.

't Is ons bekent hoe gy munte en komyn vertient,

Godt uitterlyk, doch noit in geest en waerheit dient;

De ware godtsvrucht in haer schoonheit wilt verdelgen,

En ene mugge uitzygt om kemels in te zwelgen,

Terwyl uw dubbel hart en uw geveinst gelaet

Godt en zyn wet veracht, en uwen naesten haet.

't LIGTVAERDIG OORDELEN
VEROORDEELT.

ZEg fymelaer, trekt gy ook enig nut en voordeel,
Van uw verfoeielyk en gansch ligtvaerdig oordeel,
Dat ge over menig mensch met een verwaent gemoet
Uit enkle glory doet?

Of velt gy 't vonnis om uw geemlykheit te voeden,
En om 't wanschepfel van uwe afgunst uit te broeden.
En vleit gy in uw' schoot een krooft van 't slangezaet,
De zwartgezengde haet?

Zult gy, wanneer ge naeu uws broeders wanbedryven
Bescft, gansch liefdeloos zyn doemschult onderschryven,
En zeggen, als Godts Geest zyn tong doet vrolyk zyn:
Ge zyt vol zoeten wyn.

Heet dat de godtsdienst op Godts rustdag onderdrukken,
Wat korenaiaren voor den honger af te plukken?
Dan staet d' Apostelschaer, die zuivre kristenheit,
Mê schuldig in dat pleit.

Durft gy uw' naesten aen Godts linkerhant verwyzen,
 Dien Godt met droefheit als met tranenbroot wil spyzen,
 En meent ge dat hy hen met enen weezin haet
 Dien hy uit liefde slaet?

Wanneer ge een' adder om uws broeders hant ziet krullen
 Zegt gy dat Godt alrê zyn wrackfool gaet vullen
 Om hem te straffen: neen, hy is zyn lieveling,
 Zyn kroon en fynste ring.

Een zelve lot weêrvaert den bozen, en den vromen:
 De zee doet vroomaerts en godtlozen ommekomen:
 Valt Achab in den kryg in een bebloede zee,
 Jozias sneuvelt mê.

Zeg, wat gevolg is nu uit 's hemels roê te trekken
 o Fynman dat ge uw ziel zoo schendig durft bevlecken,
 En d' ongekreukte naem uws naesten vaek onteert:
 Heeft Kristus zulks geleert?

Gy voert de meesterschap in 's aerdryks hoge kringen,
 En durft u in 't gericht der Godtheit innedringen,
 Daer matigt ge u 't gezag der hoogste vierschaer aen:
 o Reukeloos bestaen!

Gy durft u op den stoel des Hemelrechtters zetten,
 Om 't sterffelyk geslacht naer Godts volmaekte wetten

Te vonnissen; schoon gy u zelf tot quaet gewent,
En hart noch nieren kent.

Gy spreekt hen vry, die voor Godts aengezichte vluchten
Indien ze uwe ooren met gemaekte en diepe zuchten
Vervullen, en gy doemt Godts ongeveinsden vriend,
Die hem in waerheit dient.

Die zulk een oordeel veld leit bloot voor 's hemels plagen,
En om Godts oordeel in zyn' boezem om te dragen,
De wet veroordeelt hem, om dat hy d' edle wet,
Zelf pael en richtsnoer zet.

Wat legt gy op 't bedryf der menschen dus te mikken,
Bedoel uw eigen wit, en leer uw daden wikken,
Veroordeel uwe ziel ze krielt van gruweldaên,
En bidt Godts oordeel aen.

Gy zondigt tegen 't recht, dat wil dat gy uw' broeder
Zult handelen gelyk gy wilt van uwe moeder
Gehandelt worden: zie dan toe, dat gy Godts recht
Niet meer zoo stout bevecht.

Ook dult de liefde niet die flinkste handelingen,
Want die gelooft, verdraegt en hoopt toch alle dingen,
En d' edle nedrigheit stygt denkende aen zich zelf
Aen 't blaauwe stargewelf.

G I E R I G H E I T .

B E R I S P D I C H T .

NEen, Gierigaert, gy hebt in 't koningkryk van Godt
Geen deel noch lot.

Gy hebt het vreemde vuur den Geltgodt aengeftoken,
Dien wilt gy roken.

Gy kreukt het goude recht om luttel klinkent gout,
Daer gy op bout.

Gy duikelt gretig om getakte bloetkoralen
Uit zee te halen,

En ziet ge een oestervrucht, die fchoon is in de zee,
Gy vifcht ze mê.

Gy kruift gants ooften door; doorploegt de ryke ftranden
Der morgenlanden;

Doordelft het ingewant des aerdryks, onvermoeit.
Uw geltzucht gloeit,

Zoo dra de dagbodin des morgens aen de kimmen
In 't gout komt glimmen,

En zengt uw borft noch wen de zon haer vlammen bluff
In 't water ruft.

Gy durft gelyk een wolf een tere kudde aenschennen;
De kuifche pennen

Der wereloze duive uitplukken gansch verwoet,
 Om gelt of goet:
 Maer gy bezit het niet, gy wort 'er van bezeten.
 Een goude keten
 Sleept ge achter na, dat is een zoete schildery
 Der flaverny.
 Noit wort ge uit liefde voor den armen teër bewogen,
 Pest in Godts oogen.
 o Wortel van het quaet, wat zyt ge een bittre well
 Voor Israël!
 Het schrikt van uwe schim en van uw zwarte hairen
 Als gy komt waren,
 Uw uitgeklove lyf, melaets van top tot teen,
 Schuwt yder een.
 Wech, Hydra, uit den poel des afgronts losgebroken,
 En aengeftoken
 Met een' onkuifchen gloet, vertrek, eer gy al 't lant
 Zet in den brant.
 Gy dorft, o snoot misdryf! om dertig zilverlingen
 Uw' Heer bespringen,
 En hem verraden met een' opgeftrukten kus.
 'k Weet hoe gy flus
 't Onnozle Lam aenvielt, 'k zie noch in gintse heggen
 Zyn vlokken leggen,

Gy hebt het, wreetaert, met een' prys des bloets gekogt
En omgebrogd.

Gy geeft den lossen toom aen d' onregeltheden.
't Gezicht der reden

Bedekt ge met een floers. een gier, die roofd en byt,
Bemint ge altyt.

Komt uw berou te spà; een strop zal u verstrikken,
Een rave u pikken,

En 't graf van Judas zal voorwaer naer allen schyn
Uw toevlucht zyn.

Om dat gy d' aerde kust, en wars zyt van den hemel
Zal eer een Kemel

Door 't oog gaen van een naelde, eer gy vol waen
Tot Godt zult gaen.

't Heelal is waerlyk met dat oogmerk niet geschapen,
Om dus te schrapen:

Godt schiep tot ons gebruik dat leeft en zwiert en zweeft
En schubben heeft;

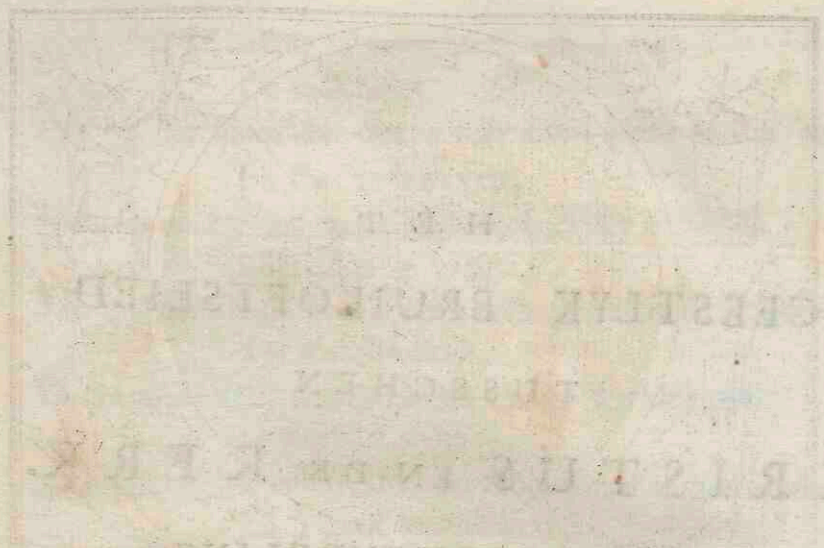
En heeft hy d' ene met meer gout en fyne stenen
Verrykt, beschenen,

't Waer leengoet, op dat elk zou geven van zyn' schat,
Die minder hadt.

Het is grootmoedig, en voortreflyk en uitstekent
Van outs gerekent,

Het gout en zilver te verachten, om dat het
 De ziel belet,
 Om op het spoor der deugt naer enen krans te streven
 En flux te zweven,
 Door al de ronden van den hemel, want dees last
 Hielt hen te vast.
 Elk leg dees ballast af. doch wilt ge schatten zoeken,
 d' Orakelboeken,
 De gout en zilvermyn, Godts zuivre kerkkronyk
 Is waerlyk ryk:
 Daervint men wysheit, die zeer schoon in d' oogen flonkert,
 En 't gout verdonkert,
 De rykdom, eer, en staet heeft ze in haer linkerhant:
 Een dierbaer pant.
 Bevat de rechte, daer is langkheit in van dagen.
 Geen motten knagen,
 Geen roeft verteert dien schat, geendiefsteelt dit kleinoot,
 Dat ons vergood.
 Het maekt ons ryk in Gode, en in 't gelove, en edel,
 En kranst den schedel
 Met eene goude kroon, en geeft ons welgemoet
 Het hoogste goet.

H E T
GEESTLYK BRUILOFTSLIED
T U S S C H E N
K R I S T U S E N D E K E R K .
Of ene uitvoerige VERHANDELING over
K O N I N G K D A V I D S
X L V . H A R P G E Z A N G .

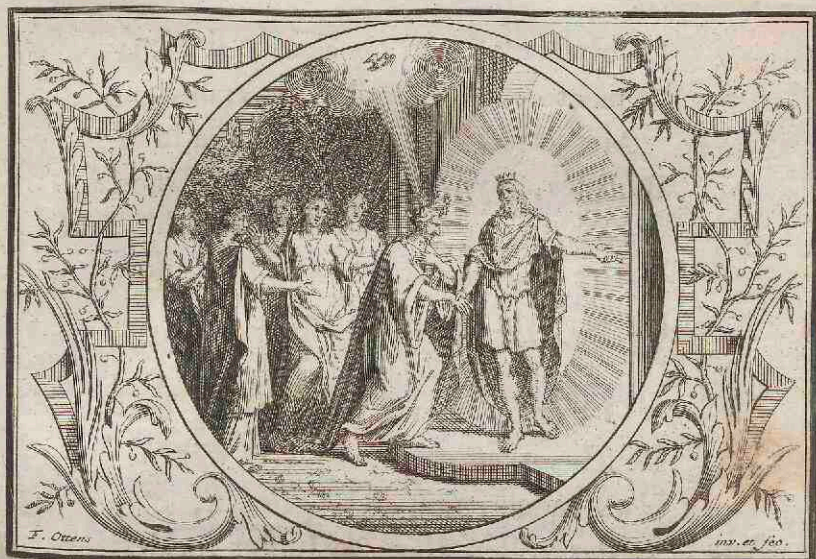

XIV. HARTGEZANG.
KONIG DAVIDS
VON DER STADT KIRCHWALDING

GESSETZLICH BRUNNENSTADT

IN DER STADT

KIRCHWALDING

KONINGK DAVIDS
VYFENVEERTIGSTE
HARPGEZANG.

MYn hart, van heilig vuur aen 't gloeien,
En van een Godtheit aengespoort,
Spreekt door myn' mont een heilzaam woort,
En laet een goede reden vloeien.
Myn ziel springt schier ten boezem uit:

De blyfchap spoort my aen tot danfen;
 Ik moet een Ryxmonarch bekransen
 Met letterloof. wack op, myn luit;
 Barft los, myn tong, in echtgedichten:
 Zeg op, verftrek me een pen, die ftout
 Met gouden inkt gezwint ontvout
 De hereelyke ryxgefchichten.

O Vorft! in wien 't zelfftandig beelt,
 De fchoonheit en het Godtlyk wezen
 Uws vaders, rein en uitgelezen,
 Met vollen glans en luifter speelt;
 Gy hebt een leliwit geweten.
 Uwe onbevleete heiligheit,
 Die hare flonkerftfalen fpreit,
 Hangt aen de koftelyke keten
 Van uwe deugden; uwe macht,
 Alwetenheit en hemelwysheit,
 Uwe onverwelkte en friffche grysheit
 Verduren 't outfte nageflacht.
 O Godt, in heerlykheit verheven!
 Ge zyt met majeffeit bekleet;
 Het aertryk is uw voettapeet,
 Waer op uw beeltgenoten leven.

Schoon 't onbeweeglyk koningkryk
U voor alle eeuwen kost bekoren,
Ge zyt nochtans als mensch geboren,
En uwen broederen gelyk,
Doch onbevlekt en zonder zonden:
Onnozel zyt ge en onbefaet:
Uw ingewant draegt 's vaders wet,
Aen wien uw wil zich heeft verbonden:
Uw Godtheit woont in 't leemgebouw:
Uw ziel blinkt uit in hemelgaven:
Gy weet den dorstigen te laven:
Uw lere druipt, gelyk de douw
Op 't kruit in heetgerootste landen:
Uw wondren, waerdig aengebeên,
Vertonen zich by yder een:
De goetheit breit uw milde handen
Gedurig uit: gy munt alom
In schoonheit uit gelyk een feli,
O Heilbazuin van 't evangeli,
En roem van 't heilig heiligdom!
O Eersieraet van die u baerde!
O Spiegel van de gonde deugt!
Ge zyt de heerlykheit en vreugt,
De kroon van hemel en van aerde.

Uw

Uw vader acht en fchat uw hoog:
 Ge zyt zyn zoon en welbehagen:
 Hy wil u op zyn fchoudren dragen,
 En, als den appel van zyn oog,
 Beminnen; want gy mint zyn wetten,
 En maekt zyn deugden openbaer;
 Geen pyn noch arbeit valt u zwaer
 Om die in heldren dag te zetten.
 O Engel van Godts aengezicht!
 Die d' Engelen ter ere zingen.
 O Hemelspruit! de ftervelingen
 Aenbidden uw volzalig licht.
 O Schilt, en zaligheid des Heren!
 O Godt met ons! o Vrouwezaet!
 O Parel van den hemelraedt;
 Die elk den rechten weg wilt leren!
 O Hoorn des heils! en Morgeftar!
 Fontein des levens! Licht vol ftralen!
 O Wortel Jeffe! Bloem der dalen!
 Uw reuk verspreit zich wyt en ver.
 O Herder der verlore fchapen!
 Die gy met uwen ftaf behoed,
 En in uw vette weiden voed,
 Daer ze op uw tedre voorzorg flapen.

Hoe aertig speelt het blank en root
Op uwe welbesneden kaken;
Uw kuische duivenoogen blaken
Van liefde naer uw' echtgenoot:
Uw zwartgekrulde hairen vloeien
Langs uwen nek: uw hoofd is gout,
En blinkt gelyk een esmerout;
Aen uwe purpre lippen gloeien
Een mei van rozen; uwe hant
Weegt van de fyne ringen neder;
Uw lyfsgestalte is als een ceder
Op Libanons gebergt geplant.
Een nette maet verfracit uw leden:
Uw buik is blank als elpenbeen:
Ge zyt volmaekt van top tot teen,
En rontom vol bekoorlykheden:
Uw wedergade is noit gezien
By al de kinderen der menschen,
Dic als een morgenroos verslenschen,
En als een rook daer henen vliên.
Gy torst, ter liefde van uw leden,
Een eeuwig heerlyk heilgewicht,
En gy bekleet u met het licht;
De menschen zyn slechts duisterheden,

Wat levende asch, beweeglyk stof,
Een enkel niet, gansch onbestendig:
Gy zyt de volheit, die onendig
Verheerlykt zit in 't starrenhof.
Gy zyt een Godt der aertsche goden,
De schoonste Spruit uit uwen stam:
Gy overtreft helt Abraham,
En uw begaefde speelgenoden.
Dat Mozes wyke, en Salomon.
De kerk mag als de maen vry pryken:
Zy moet voor uwen luister wyken,
O ongeschape Hemelzon!
Of schoon uw Bruit, ten troon verheven,
Om hoog zit in haer praelgewaet,
En blinkt gelyk de dageraet;
U moet zy d' overwinning geven:
Gy draegt de schoonste krygsbanier,
En zyt, als d' eer van uwe dagen,
Gekozen om die vlag te dragen.
Ontfang met een de veltlaurier:
Gy hebt gelyk een helt gestreden
Ter liefde van uw lieve kerk:
Gy kreeg de zege in 't worstelperk:
Gy hebt de wynpersbak getreden;

De blauegeschubde draek gedoot;
De felle doot den steek gegeven;
Op dat ge onsterffelyk zoudt leven,
En heerschen als Godts gunstgenoot:
Gy hebt de schulden weggedragen,
O rein en zuiver Offerlam!
O fiere Leeu uit Judaes stam!
Uw ryxrebellien los verslagen,
Het heilig recht aen 't licht gebragt;
En 't wraekvuur uws vergramden vaders
Met uwe bloedende offeraders
Gebluscht, wanneer ge zyt geflacht.
Wie zou myn' Bruigom dan niet wyken,
Die schoeit op zulk een hoge leeft:
Elk moet voor uw' verheven geeft
Eerbiedig duiken en bezwyken:
Ja al wat leeft buigt voor u neêr:
Gezalfde Priesters en Profeten,
En die op tronen zyn gezeten,
Erkennen u als Opperheer.
Gy zyt ten hemel opgevaren,
O allergrootste Godtsgezant!
Verhoogt aen 's vaders rechtehant,
Als Vorst van al de hemelscharen:

Daer juicht uw vader, bly te moê,
En ziet zich blint op d' edle trekken,
Die in uw wezen zyn te ontdekken,
En reikt uw zelf de zege toe.
O Opperleeraer! d' edle woorden,
De heilleer van het nieuverbont
Vloeit uit uw' welbespraekten mont,
Die ketenen en goude koorden
Verbinden 't allerfynft gehoor,
En slepen met een' zoeten vrede
En zacht geweld de menschen mede,
En oopen teffens hart en oor.
Van uwe lieve lilylippen
Laet ge, op den acngenaemften dag
Die u verkore kerk oit zag,
Een beek van melk en honig glippen.
Gy predikt staeg: zyt welgemoet
O zoon! uw zonden zyn vergeven:
Ik wys u 't heilrecht toe ten leven:
Omhels, omhels het hoogste goet:
Went u naer my, ik zal uw wonden
Genezen met myn' zuivren wyn,
En stillen uwe smarte en pyn:
Ik ben als Heilgezant gezonden,

En steek de zilvre vrêtrompet:
 Rivier, en, eilant, leent uwe ooren:
 Gy zult een blyde bootschap horen.
 Het vuur der donderende wet
 Is met myn aenkomst wechgeweken.
 Thans is 'er vrede en geen gevaer:
 Myn lieve en godtgewyde schaer!
 Ik zal van heil en vrede spreken:
 Myn rede vloei als dou op 't kruut:
 't Genadelicht begint te krieken:
 De Heilzon spreit haer goude wieken
 Thans over al den aertboôm uit:
 Myn stem, verhef, verhef u sterker,
 En open 't onbesneden oor:
 Maek dat het den gevangen hoor:
 Barst op, o vastgesloten kerker!
 Breekt los, geketenden, gaet heen:
 Verlaet o bruit uw duistere stede:
 Ik roep uw vryheit toe en vrede:
 Vlie als de vluggebeende rheen:
 Verwissel uwe zware smarte.
 In blyschap: klim met my ten top:
 Van 't godtgeheiligt Sion op:
 Ik zal uw spreken naer het harte,

En, in het zalig meisaizoen,
Het jaer van 's vaders welbehagen,
De lamren op myn schoudren dragen,
En teder queken in het groen:
Ik zal myn harders en myn knapen,
Op een gewenschte legerstê,
Doen spelen voor 't onnozel vee,
Om Israels verstrooide schapen
Te lokken in de zelve wei:
Daer zal ik, als een goude regen,
Neêrdalen, en myn' zuivren zegen
Op 't miltbedoude veltlivrei
Gebieden; hof en beemt doen bloeien;
De schorre en huilende woestyn
Zal strak een vruchtbaer Eden zyn,
Daer palm en cederbomen groeien.
Des heeft Godt in den vrederact
De bron van zyne zegeningen
Voor u, o Hemelvorst! doen springen;
Op dat gy uw gezegent zaet
Zoudt zegenen; in later dagen
Heeft hy u met zyn' Geest vervult,
Uw hoeft met ene kroon vergult,
En u, zyn zoon en welbehagen

Genoemt: en in den gulden tyt
Uw kruin gezalft, en 't lieve leven
Een bly en frisch gelaet gegeven,
En tot Profeet u ingewyt.
Die zegen zal den tyt verduren.
'k Voorfpel u dien, zoo lang de maen
En zon aen 't blaengewelffel staen;
Zoo lang de diamante muren
Van uwe kerk in wezen zyn:
Uw naem is eeuwig en onendig:
Uw dierbaer koningkryk bestendig.
Moet gy, naer luttel leets en pyn,
Ten nutte uws volx den kruisdoot fterven!
Dan zult gy uit dien flaep voorwaer,
Een grote en godtgewyde fchaer
Tot uwe hemelgoedren erven.
My dunkt, ik hoor de velttrompet
Al fteken, en het flagzwaert fcherpen:
Strak zal uw vyant pylen werpen,
Hy heeft zich tot den ftryt gezet.
Gesp 't harnas aen, o Helt! te wapen,
En gord, voor uwe burglary,
Uw fcharp en blinkent zwaert op zy:
Zou Judaës fiere krygsleeu flapen?

Sta op, o Vorst! verstrooi het rot:
 Ontbloot uw' arm, en val aen 't stryden,
 En tref hen die u fel benyden,
 En 't volk dat uw gezag bespot:
 Schiet aen uw purpre praelgewaden:
 Vertoon uw' glans en majesteit,
 Uw' luister en uw heerlykheit,
 En uw verheve zielsieraden,
 Uw groot en koninglyk gemoet,
 Uw goude gaven, uwe zeden
 En deugden, waerdig aengebden;
 De helm des heils; versier uw' hoed;
 En draeg, ten blyk der heerschappye,
 Den scepter op uw schouder: rust
 U tot den kryg, en wort belust,
 Ter liefde van uw burgerye,
 Het volk te dempen, dat u hoont.
 Op! op! wat moogt ge langer dralen?
 Versprei uw koninglyke stralen;
 Ge zyt met heerlykheit gekroont.
 Uw kloekheit schroom geen krygsgevaren:
 Ge zyt van vuur noch wapens schuw:
 De Geest der sterkte rust op u:
 Niets kan uw fierheit evenaren.

Laet slang en listig flangezaet
Uw vreeslyk schieten naer de hielen,
U met hun blaeu fenyn ontzielen,
En uw doorluchtig krygsgewaet
Met brein en lillent bloet bespatten;
Gy zult nochtans zyn' kop en macht
Verbreken, en zyn nageslacht
Tot uwe krygsgevangens vatten.
Uw woort is een scharpsnydent zwaert,
Waer voor de scharpste wapentuigen
Van 't dartle vleesch zich moeten buigen:
Uw woort, met uwen Geest gepaert,
Verbreekt de hoogstgetopte cedren,
En kan het allerhartste hart
Met naberou en droeve smart
Verbryzelen, en diep vernederen
Voor 's koningks voeten, 't wederstreeft
Den bozen, die u wederstreven,
En doet de sterkste helden sneven:
En wat 'er voor den vyant beeft,
Dit woort staet op onwrikbre zuilen,
Het oude-en heilzaem nieuverbont,
Twe goude rotzen, vast gegront:
Schoon zee en felle winden huilen

En ruischen, schoon de helhont bast,
 En d' ongodist het durft bestoken,
 Noit wort zyn sterke macht gebroken,
 Maer staet onwrikbaer altyt vast.
 Op! op! gy moet een velttocht wagen,
 O wakkre Helt! trek voort, breek door,
 De witte zege stapt uw voor:
 Beklim den gouden stafywagen:
 Op! op! ry in uw heerlykheit,
 Niets zal uw hindren noch beletten
 Uw' voet op 's vyants erf te zetten:
 En wie uw' optocht lagen leit,
 Gy zult, in weerwil van de bozen,
 Op 't woort der waerheit, west en oost,
 Ter liefde van 't gezegent krooft,
 Langs enen weg, bestrooit met rozen,
 Voortryden, en die hemelleer
 Zal uw grootmogentheit vertonen:
 Het vorstendom zal zyne kronen
 Voor uwe voeten werpen neêr,
 Door uwe deugden overwonnen,
 En braef en edelherdig bloet:
 Uw heilig recht en zacht gemoet,
 Die als twe heldre hemelzonnen

Uw ziel met ongemeen fieraet
Verfrajen, zullen flus den heiden,

Hoe verre van u afgescheiden,
Bekoren, als de dageraet

Van uw genade zal ontluiken,

En zy aen uwen wellufftroom,

Beschaduw't van den Levensboom,

In friffche koelte nederduiken.

Doch vint ge 'er onder 't heilloos rot,

Die uw zachtmoedigheid verzaken,

En uw rechtvaerdig oordeel wraken,

Dan zal uw gladgeslepe dolk,

Uw kromme fpeer, hen flux ontzielen,

Of hen, in heten overmoet,

Gelyk men den gevangen doet,

Ter koetfe inspannen, om de wielen

Te trekken van uw glorykoets:

Dan zullen zy, hoe wangelaten,

Gewis als willige onderzaten

Uw hulde zweren, en goets moets

Uw rechtehant eerbiedig kuffen,

Die hant, die fix den fabel zwaeit,

En vaek een' oogft van lyken maeit,

Wie 't hete krygsvuur tracht te bluffchen;

Uw hant, in krygskunde uitgeleert,
 Zal midden in het vuur aen 't ftryden,
 Niet eer den gulden vrede inwyden,
 Ten zy ze dapper triomfeert.
 Uw woorden zyn als fcharpe pylen,
 Die met een ongemene vlucht
 Heensnorren door de dunne lucht,
 En naer hun rechte doelwit ylen:
 Zy vlieden als een blixemschicht,
 En durven als uw luchtgezanten
 Zich tegen alle hoogten kanten,
 Die uwe hoogheit staen in 't licht.
 O Godt der wrake! uw felle toren,
 Op recht en reden vast gegront,
 Uw oordeel, blaest gy uit uw' mont,
 En doet het den weêrstrever horen:
 Uw woorden gaen door alles heen,
 Gelyk een ingeslagen nagel;
 Verbryzlen als een fellen hagel
 De harten, harder dan een steen;
 En doen de volken nederbuigen
 Met diepen eerbiet en ontzacht,
 Om in den aengenamen dag
 Voor uwe voeten te betuigen,

Dat ze u erkennen als hun' Heer,
Voor wien zy garen willen ftryden,
En noit iets meer, in kruis en lyden,
Bedoelen, dan uw' lof en eer.
Dit volk heeft voor geen quaet te vrezen,
Schoon 't uit den boom, pas afgeknot,
Zag spruiten een avallig rot,
De vorst, ten oordeel opgerezen,
Zal 't dempen, en in aller yl
Zich met zyn krygsgeweer omringen,
En door het hart zyns vyants dringen
Met enen vreesfelyken pyl:
Hy zal dat flangezaet verbreken,
Uitroeien, en het altemael
Omvoeren in zyn zegeprael,
En zyne gloryvlag opsteken.
Uw troon, uw heerlyk ryxgebiet,
Gaet noit, wie hier mag tegen schreeuwen,
Door enen ring van rollende eeuwen,
O grote Ryxmonarch! te niet:
Die zetel is u voor de tyden,
Belooft in 't eeuwig vrêverdrag:
Gy hebt dien in den groten dag
Van Godts genade, door uw ftryden

Verkregen, als uw eigen goet :
 Nu staet hy vast op deugt en waerheit,
 En heiligheit, vol hemelklacheit,
 En uw vrywillig offerbloet.
 Gy weet uw scepter fix te zwieren,
 O Herder van uw volk! en het
 Of door uw vreeffelyke wet
 Of heilbelofte te bestieren.
 Gy slaet en kneust; gy zalft en bindt;
 Gy wondt, maer uwe handen helen;
 Uw goude en heilige bevelen,
 En uw rechtmatig ryxbewint,
 Zyn uwe schoonste ryxfieraden,
 Gy heerscht met oordeel en verstant;
 Gy zyt der vromen rechtehant;
 De schrik voor die uw volk verraden.
 De zuilen van uw' gouden troon
 Zyn enkele gerechtigheden,
 Gegront op 't heldre licht der reden;
 Des blinkt uw ryxgestoelte schoon.
 Ge schryft uw koningklyke wetten
 Door uwen Geest in ons gemoet;
 Gy wascht ons in uw heilzaem bloet,
 En zuivert ons van d' oude smetten;

Gy liefkooft de gerechtigheit,
Uw lieffte en waertfte gezellinne,
En ongekreukte zielvriendinne;

Gy troetelt, kuscht, omarmt en vleit
Dees maegt, met wit gewaet omhangen,
Verzelt met al heur eersieract;

Gy hebt al in den vrederact,
Die liefde en vrientschap aengevangen,

Toèn gy als Borge en Middelaer,
Het heilig recht uws lieven vaders
Beminde, en uwe bloedende aders

Aenboudt voor d' uitverkore schaer.

Naeu waert ge op aerde neergekomen,
O Leeraer der gerechtigheit!

Of gy waert vaerdig en bereit
Uw offerbloet te laten stromen,

Waer door uw diergekochte kerk,
Nu haer dat recht is toegerekent,
Als Bruit des Heilants, gansch uitstekent,

Verheerlykt zit; nu moogt ge uw werk
En uw gerechtigheit aenschouwen

In uw roemwaerde keurvorstin,

Die, met uw beelt en zuivre min
Verfiert, uw rechtehant mogt trouwen;

Maer

Maer 't boze en godtvergeten rot,
 Dat uwe hoogheit heeft bestreden,
 En u met alle bitterheden
 Vervolgt, en uw gezag bespot,
 Zult gy ten afgront nederstoten;
 Dat draegt ge een' onverzoenbren haet.
 Gy doemt en haet het heerschent quaet,
 Zelf in uw lieve gunstgenoten:
 Zoo eigen is uw 't heilig recht:
 Daerom heeft Godt, o Godt des levens,
 Der eeuwen, en des heils al tevens
 U 't eeuwig godtsryk toegezegt.
 Uw Godt zyt gy deze eer verschuldigt:
 Hy heeft (wie uwe zalving laekt)
 Op Sion u tot vorst gemaekt,
 En in uw heilryk ingehuldigt:
 Hy heeft de kroon u opgezet,
 U heerschappy en eer gegeven,
 En in een koningryk verheven,
 Dat wyt en breet zyn palen zet.
 Ge zyt tot deze waerdigheden
 Gezalft, in 't eeuwig vrêverbont:
 Eer 't wichtig aertryk was gegront,
 Zyt gy, o Godt! als Godt beleden

Van uwen Vader, en den Geest.
De Geest wou toen al gansche vlieten
Van vreugdenoly nedergieten
Om u te zalven op de feest.
Naeu waert gy in der tyt geboren,
Of gy wiert fluks, o Middelaer!
De zalving van Godts Geest gewaer;
Maer allermeest is deze horen
Vol vreugdenoly op uw kruin
Gegoten, toen gy, naer uw stryden,
Verhoogt, ten hemel in gingt ryden,
En zegepraelde in Edens tuin,
Als Godt, en mensch, en Opperkoning,
Die voor uw uitgekeurt geflacht
Het heilig recht hebt aengebragt,
En nu in uwe hemelwoning,
Ver boven al de grote wolk
Van uw gezalfde mêgenoten
Verheven zit als 't Hooft der groten,
En Schermheer van 't verlostte volk:
Alwaer men u, o Vorst der eren,
En Godtbevrediger! beschout;
Gy blinkt alsins van louter gout:
Uw kostelyke koningksklêren,

Bedropen van uw zalving, zyn
 Gansch geurig, rieken naer de kruiden,
 Gegrooit in 't balsamzweetent zuiden,
 En naer den speceryewyn.
 Uw vader ziet uw puikgewaden
 Met zulk een pracht en geur belaën,
 Met aendacht en verwondringe aen,
 En kan 'er zich naeu in verzaden;
 Zyn eige luister blinkt 'er in,
 En uw verkrege heerlykheden,
 Uw deugden, koningklyke zeden,
 En 't heil van 't heilig kerkgezin.
 Uw Kerk mag ook 't gebloemt wel rieken.
 Van uw verdiensten, fraei gestikt
 Op uw gewaet, dat elk verquikt;
 Zoo ras de dag begint te kriecken
 Van uw genade, kykt ze om hoog,
 Of ze ook de koningklyke stralen
 En heilsieraden, niet te malen,
 Kan zien met een gelovig oog.
 Uw Bruid schynt schier te rug te deizen,
 Als gy met uw gezalft gelaet,
 Uw wit en geurig praelgewaet,
 Komt strycken uit uw ryxpaleizen

Van gout en glinstrent elpenbeen
Geficht, met pracht van boufieraden
Verrykt, en kunstig overladen,
En vast gegrontvest op een' steen,
Waer op al meer dan zeven oogen
Staen gluren; al dees heerlykheit,
Die in uw bloet gevestigt leit,
Doet uw verheffen en verhogen.
Gy, die u in uw Kerk verheugt,
En hare gaven wilt waerdenen,
Wilt haer met uwe gunst vereren,
Want in d' onopgepronkte deugt
Wilt ge u, o Bron der deugt! vermaken:
Dat is het elpenbeen en 't gout,
't Geen ge in uw erfdeel lieft beschout:
Dat zyn de kostelyke daken,
Waer onder gy thans gaerne woont;
Of schoon gy in 't volzalig leven
Zit op een' starrentroon verheven,
En met een glorykroon gekroont.
Wie kan uw heerlykheit ontleden?
Een stoet van maegden, frisch en schoon,
Zyn 't eëlste sierfel aen uw kroon,
Hebt ge onder uwe kostlykheden:

't Zyn Ryxprinfessen, uit het bloet
 Der grootste Vorsten voortgesproten,
 Al echte en welgeschape loten,
 In wetenschappen opgevoedt:
 Ze zullen nooit voor u verschynen,
 Dan met een ongefronst gelaet,
 En met een spierwit praelgewaet,
 Gehult met paerlen en robynen;
 Noch schoonder pronkt de Ryxvorstin
 Die ge op uw' zetel woudt verhogen,
 Uw Bruit, de wellust van uwe oogen,
 Uw fiere hals- en bedvriendin,
 De kroon en luister van uw leven,
 De spiegel uwer blonde jeugt;
 Die heldre leistar van de deugt,
 Die gy uw frissche trou woudt geven:
 Uw Bruit, gansch rein en onbesmet,
 Voor wie ge uit liefde zyt gestorven,
 Hebt gy een starrenkroon verworven,
 En aen uw rechtehant gezet:
 Gy hebt uw schone heiljuwelen
 Door uwen Geest haer mēgedeelt,
 En haer verandert naer uw beelt;
 Nu ziet gy al die gaven spelen.

In 't koningklyk en groot gemoet,
Waer in het gout der zuivre zeden,
Der deugt en der gerechtigheden
Haer 's Heilants blinkt met schonengloet.
Uit zulk een' glans en hemelluister,
Die in haer' wandel blackt en viert,
En haer spierwit geweten fiert,
Ontdekt elk een, o Vorst! niet duister
Uw roem en heerlykheit en deugt.
Vaer dus al voort uw Bruit te tojen,
Uw goude gaven uit te strojen,
Tot uwer bontgenoten vreugt.
En gy, o Dochter! blont van hairen,
En in uw levens dageraet,
Besef uw hoogverheven staet,
En tracht die glory te bewaren;
Hoor naer de koningklyke wet,
Het woort des levens, u gegeven,
En met een diamant geschreven,
Op dat ge 'er uwe treên naer zet:
Span toch uwe aendacht telkens styver:
't Geloof wort door 't gehoor gequeekt:
Breng, als de Godtheit tot u spreekt,
Toch toe uw godtvrucht en uw yver;

Zie met het oog van uw verstant
 Godts heilgeheimen tot uw voordeel;
 Wort noit door een benevelt oordeel
 Verduiftert, om dien diamant
 En parel van een grote waerde
 Uw' Heilant gansch voorby te zien:
 Neen, blyf hem eeuwig hulde bien,
 Hy is de Ryxmonarch der aerde:
 Neig staeg uwe ooren, hoor na hem;
 Gehoorzaem uw' getrouwen herder,
 Al schynt hy vaek van u wat verder,
 Leen echter 't oor na zyne stem:
 Vergeet uwe oude nageburen;
 Zie van uw maegschap af en goet,
 En 't huis daer gy zyt opgevoet,
 Wat moogt ge op ydelheden gluren?
 Breek, hoe uw vader smeekt en vleit,
 Toch uit den vastgesloten kerker
 Der zonde los: u trekt een sterker:
 Stop, hoe uw dartle moeder schreit,
 Uwe ooren voor haer klaeglyk kermen,
 Nu u de Hemelkoning vryt;
 Op! op! ga heen: 't is meer dan tyt,
 En val uw Bruidegom in d' armen:

Hy is uwe onvervalschte min
En echte trou dreedubbelt waerdig:
Versier zyn huis en kroon toch vaerdig,

O parel van zyn huisgezin!
Dan zal de Heilvorst zich verlusten

In 't zuiver onvernift sieraet
Van zyn gekogt gezegent zaet,
En in uw poezele armen rusten.

O fiere en miltbegaefde spruit,
Dan zal hy al de schone trekken
Der welgeschape ziel ontdekken

Van u, zyn koningklyke Bruit.
Dan zal hy uit uw minlyk wezen,
De spiegel van uw blank gemoet,
Uw heil en onverderfelyk goet,
En onverlepte liefde lezen.

Hoe wil hy dan in 't zoet gezicht
Van uwe deugden zich vermaken,
En naer uw minlyk byzyn haken!

En zich verliezen in het licht
Van uwe veelvermogende oogen!

Buig u dan voor uw' Heilant neêr;
Hy immers is uw Godt en Heer:
Gy kent zyn godtlyk alvermogen.

Geef

Geef aen uw' man de heerschappy:
 Noit zullen u zyn huisbevelen,
 Die hy gewoon is uit te delen,
 Vervelen; hou zyn wetten vry:
 Zyn juk is zacht, de zwaerste lasten
 Die hy op zyn beminde leit,
 Zyn zacht, en vol van lieflykheit.
 Dees huisheer mint zyn lieve gasten.
 De Bruigom was aen u verlooft,
 En troude u uit genegentheden.
 Uwe onderwerping heeft zyn reden:
 Kom, buig dan neder voor uw Hoofst.
 De fiere Dochter, voortgesproten
 Uit Tirus, die befaemde stat,
 Die al wat heerlyk is bevat,
 Zal mê uw huisgezin vergroten:
 Zy, die weleer uw naem weêrfont,
 Zal nu uw deugden uittrompetten,
 En zich gedragen naer uw wetten,
 En mê tot uw genâverbont
 Genodigt worden van de Ryken,
 Aen wien Godts woorden zyn vertrouwt.
 Hoe wil dan Tirus wichtig gout
 Voor 's hemels goederen bezwyken!

De dochter, en haer gansch geslacht,
 Een grote wolk van edellieden
 Zal u, o Bruigom! ere aanbieden,
 Ja uwe oneindige oppermacht
 Erkennen, en uw huis versieren
 Met diamant en kostlykheên,
 En u den wierook der gebeên
 Met alle plechtigheit toezwieren:
 Zy zal u een gebroken hart
 En een verflage ziel opdragen,
 En, als uw heil begint te dagen,
 Van al haer ydelheên ontwart,
 U brengen allerlei geschenken,
 Om uwen naem, eeu in, eeu uit,
 Gelyk de koningklyke bruit,
 By alle volken te gedenken.
 O krooft van Tirus! aerzel niet:
 Ga uit, ge zult wat schoons beschouwen:
 De Bruit des Lams, 't fieract der vrouwen,
 Het steunsel van zyn ryxgebiet,
 Die Prinsfendochter, waert te roemen,
 Pronkt met geen uiterlyk fieract,
 Maer met een zuiver praelgewaet,
 Gestikt met goude en zilvre bloemen:

Zy pronkt met 's vaders heerlykheit,
 De weerstrael zyner beeltenisse,
 En draegt een ongekreukt gewisse,
 In 't welk Godts beelt verborgen leit:
 De Geest verheerlykt haer bedryven:
 Haer deugden zyn vol hemelvuur:
 Ze is deelgenoot aen Godts natuur,
 De pyler, die zyn kerk moet styven:
 Ze is zonder rimpel, vlek of smet:
 Zy, die uit Godt haer afkomst reket,
 (Wat is haer heerlykheit uitstekent!)
 Is in het bloet des Lams genet:
 Godt deelt aen haer zyn schatten mede,
 En reikt haer zyne goetheit uit,
 Verfiert en trout 'er tot zyn bruit,
 En kroont haer met een' krans van vrede:
 Ze is 't Koningklyke Priesterdom,
 Gekocht, geheiligt en verkregen;
 Deelachtig aen zyn hemelzegen,
 En aen zyn heildifch wellekom:
 Haer wil en driften zyn beteugelt;
 Zy treet de werelt met den voet,
 En haer vernieut verlicht gemoet
 Stygt vaek om hoog, als was 't geyleugelt;

Godt

Godt kiest haer ziel tot zyn paleis:
Godts Geest versiert de binnenzalen,
Op dat zy heerlyk zouden pralen
Met deugt en godtsvrucht naer den eisch.
Verwacht 'er gene Cherubynen,
Geen altaer noch genadestoel;
Dat schaduwachtige gewoel
Van 't oude huis moet thans verdwynen:
Gelove en liefde spreiden hier
Haer witte vleuglen voor den Koning
In zyn bezielde en zuivre woning;
Daer is zyn haert; daer brant zyn vier;
Daer gloeit de deugt als root scharlaken,
Daer schittert niet dan heiligheit;
De waerheit, die heur stralen spreit,
Houdt nimmer op met hel te blaken:
Daer is het ware hemelbroot;
Hier brengt men Godt, uit kruik noch koffer
Geen oly noch voorbeeldig offer;
Maer kruist de leên en slaetze doot:
Hier wort het bloet des Lams gevonden,
En op de zuivre ziel gesprengt;
Al wat men hier den Heilant brengt
Is ware boete voor de zonden.

Haer blinkent spierwit feestgewaed,
Met gout en zilver naer het leven
En konstig beeltwerk net geweven,
Verfraeit haer heil en zegestaet.
Dus overdeftig uitgestreken,
Gelyk 't een Prieststerinne past,
Die zich in 't bloet des Kruislams wafcht,
Vertoont zy 't eêlft genadeteken,
Verbeelt zy de gerechtigheid
Haers bruiigoms, rein en zonder vlekken,
Die ze als een kleet zelf aen gaet trekken,
Om dus, door zynen Geest geleit,
Met een gelovig zielvertrouwen,
Op een gewyde en effe baen,
Naer Godts genadetroon te gaen,
En zyn barmhartigheid te aenschouwen.
Maer om dat deze schone Bruit,
Verfiert met hondert deftigheden,
En een gevolg van goede zeden,
Niet struikle uit schaemte, als zy eens uit
Haer vaderlant en huis moet scheiden,
Om haren Bruidegom en Heer
Te naderen met d' uiterste eer,
Zal haer de feestgenootschap leiden.

De speelgenoten staen gereet:
Godts Geest, de braeffste feestbereider,
En allerbeste bruitgeleider
Zal haer verzellen, waer zy treet:
Hy zent zyn licht en waerheit tevens,
Op dat zy op de levenspaên,
Bestroit met mirte en rozeblaên,
Mogt uitzien naer den Vorst des levens.
Gewis is thans de Bruidegom
Zyn slaepfalet al uitgestreken,
De dag begint al door te breken:
Het heillicht kriekt, de nacht is om.
Neen, neen, hy zal niet langer dralen,
Hy heeft den gouden tabbaert aen,
En is wilvaerdig om te gacn,
Om d' eêlste Schoonheit in te halen.
De fiere maegden, die de Bruit
Eerbiedig volgen, zyn genegen
Des Bruigoms deugden t' overwegen,
En barsten in verwondring uit,
Gelyk de stoet der gezellinnen,
In 't quikste en bloeijen van zyn jeugt,
Die mê uw majesteit en deugt
Erkennen, en uw trou beminnen.

Zoo ras de Bruit en deze rei
 Beginnen vrolyk op te springen,
 En 't heerlyk bruiloftlied te zingen,
 Te spelen op de heilschalmei,
 Hoe wil dan yder een zyne ooren
 Opsteken, om dat nieuwe lied,
 Dat op de Kerk en Kristus ziet,
 Te drinken, en zich onder 't horen
 Verliezen! ja de Bruidegom,
 Verrukt op zulk een galm van stemmen,
 Zal op een lucht van klanken zwemmen,
 En yder heten wellekom.
 Hoe wil die vreugt ook 't hart bevangen
 Van deze Bruit, die allermeeft
 Gevoelt de blyfchap van Godts Geest,
 En 't zuiver zoet der heilgezangen!
 Zy zal met een' gepasten zwier
 Met haer gevolg, gesiert met kranffen,
 Een netbeschaefde maetdans danffen,
 En met de reien, vol van vier,
 Het koninglyk paleis instryken:
 Dan zal 't verwyderde gemoet
 Wechsmelten in een' liefdegloet,
 En schier van ware vreugt bezwyken.

Zy zullen daer den Bruigom zien,
 Verherelykt in zyne heil'gen:
 Hy zal haer van het quaet beveil'gen,
 En zyne liefde en gunste aenbiên:
 Zy zullen eeuwig met hem wonen,
 En erven 't heil van zyn verbont:
 Hy zal hen kuffen met zyn mont,
 En met zyn milde goetheit kronen:
 Zy zullen namaels 't nietig flyk
 Verheugt affchudden van hun voeten,
 Om hem ter goeder uur te ontmoeten
 In 't onbeweeglyk koningkryk.
 Elk fchynt, door zyn bespiegelingen,
 Die eerftelingen van het feest
 Alrê te fmaken in den geest,
 En 's Koningks ryxhof in te dringen.
 Geluk, o Bruigom! met uw Vrou:
 Dat alle heil en zegeningen
 Gedurig uw paleis omringen:
 'k Voorspel u vruchten uit uw trou;
 Schoon d' oude vaders zyn ontfapen,
 Die naer het huwlyk zagen uit,
 Om heilig zaet uit Kristus Bruit
 Te mogen zien, dat gansch rechtschapen
 't Sieraet

't Sieraet zou zyn van zynen troon:
 Gy moogt een ander erfdeel wachten
 Uit hoge aenzienlyke geflachten,
 Gerechtig tot een goude kroon:
 Gy zult veel wakkre zonen krygen,
 Tot pylers van uw koningkryk,
 In alle ding den Vorft gelyk,
 Die op een' eertrap zullen ftygen:
 Gy zult het langbeloofde zaet,
 Dat niemant van uw fchoot zal rukken
 Aen uwe lieve lippen drukken,
 Als vruchten van uw' echten ftaet:
 Gy zult het op uwe armen dragen,
 En uw verheugen als het beelt
 Des vaders in zyn aenschyn speelt,
 En als 't om zyne hulp komt vragen.
 Dees teelt van zonen zal u mé
 Omhelzen en haer' vader eren,
 Zyn liefde en tedre gunft waerderen,
 En in een' ongeftoorden vrê
 U roemen, als de bron van 't leven,
 Uw dienen met een zuivre vreugt,
 Stacg oogen op de blanke deugt,
 En uwen wandel naer gaen ftreven.

En gy, o Prinselyke Vrou!
Wat wacht gy mê doorluchte dagen
Gy zult uw kinderen zien dragen
In uw doorluchtig ryxgebou!
Wel aen, zet al uw poorten open,
Jeruzalem, op dat het volk
Ineengedrongen als een wolk,
Met blyfchap in uw stat mach lopen.
En gy, o Vorst! gy zult uw krooft,
Ten spyt van uwe ryxrebellē,
Tot Vorsten over d' aerde stellen,
En doen regeren west en oost:
Uw krooft, van hogen geest gedreven,
Gezalft van U en uwen Geest,
Voor duivel, hel, noch doot bevreeft,
Zal naer zyn staet grootmoedig leven,
En heerschen met gerechtigheit;
Dan zal elk een uw hoogheit vrezen,
Het aertryk vol van kennis wezen,
Uw ryk volmaekt zyn uitgebreit.
Ik zal uw heilnaem doen gedenken
By al 't gelovig nageslacht;
Uw waerheit zetten in zyn kracht;
Uw deugden, door geen' tyt te krenken,

Gedurig leggen in zyn' mont,
 Uw werken, woorden en uw zeden,
 En uw hoogwaerde heerlykheden,
 Gevloeit uit 't eeuwig vrêverbont:
 Het zal, met een vernieut gewisse,
 Niet meer beschroomt voor uwen toorn,
 Aengrypen uwen altaerhoorn,
 En houden in gedachtenisse,
 Dat gy, ter liefde van uw zaet,
 Uw vaders gramfchap hebt bevredigt,
 Uw bloedende aders gansch geledigt,
 Om het tot koningklyken staet,
 In uw gemeenschap op te leiden:
 Het zal uw' groten naem alom,
 By al 't gezaligt heidendom,
 Met keurlyk koormuzyk verbreiden.
 Zoo lang de zon haer stralen fchiet
 Zal toch uw naem in ere blyven,
 Dien ik in 't hart uws volks zal fchryven,
 Dan zal uw heilig ryxgebiet
 In Salems uitgebreide veften,
 Vol luifter blinken, en het zal
 U roemen met volmaekt gefchal
 Door al de wereltsche geweften:

De volkren zullen u al t'faem
Belyden, uw genade roemen,
En u hun' waren Bondtgodt noemen,
En, uit de liefde tot uw' naem,
U, als hun Koningk hulde zweren,
En eeuwig loven bly van geeft:
Zy zullen uw genadefceft
Met tempelliedereren vereren;
U danken voor het werk, dat gy
Gewrocht hebt voor uw gunftgenoten;
Uw naem verhogen en vergroten;
Uw eeuwig ryk en heerschappy
Door alle d' eeuwen uittrompetten,
Zoo lang hun hart en mont een toon,
Tot heerlykheit van Godt den Zoon
En zyn Beminden kunnen zetten.

KONINGK DAVIDS

I. H A R P G E Z A N G.

W El driemael zalig is de man,
 Die altyt wikt en weegt zyn treden,
 De deugt, en 't hemels Kanaän
 Bedoelt met godtgewyde schreden;
 Of schoon het godtvergeten zaet
 Hem langs een padt, met versche rozen
 Bestrootit, wil lokken in zyn' raet:
 Hy haet de gangen van de bozen,
 Den weg des zondaers, en de ryksstoel en het rot
 Dat met den Oppervorst en zyn' gezalfden spot.

Hy drukt en draegt des Heren wet
 In d' ope borst en ingewanden,
 Om, als Godts gulde kerktrumpet,
 Vol yver in zyn huis, te branden;
 Terwyl het aldoorstralent licht,
 Gezetelt in een' gouden wagen,
 Zyn dagelyksen ren verricht,

Verricht

Verricht hy, zonder te vertragen,
Zyn godtsdienst, waer in hy ook 's nachts zyn' tyt verslyt,
Wanneer de zilvre maen haer elpe koets beryt.

Als ik een boom, in 't lief saizoen
Geplant aen frissche waterbeken,
Gehult zie met onsterfelyk groen,
Wiens vruchten, onder 't loof verfteken,
My zoet en vrolyk lagchen aen;
Durf ik de deugt myns mans gelyken
Met zyne dadels en zyn blaën:
Hy hoeft geen pallemboom te wyken.
Wie hem verdelgen wil: hy ryft in tegenspoet,
Want Godt bekroont zyn werk in alles wat hy doet.

Maer 't geen men aen de bozen ziet
Is dor, onvruchtbaer en bedorven;
't Zyn wilde bomen, anders niet,
Die een- en tweemaal zyn verstorven:
Zy vallen in verzoeking af,
En worden in hun leer en leven,
Gelyk het onstantvaste kaf
Op 't blazen van den wint verdreven:
Zy zullen niet bestaen, als Godt zyn vierschaer spant,
Maer gansch verwezen staen aen zyne linkerhant.

Gewis de reingeoogde Godt
 Gedooft geen ryxweerspannelingen:
 Hy wil niet dat het fchendig rot
 Met zyn verkore kerk zal zingen
 Op d' edle bruiloft van het Lam.
 Dog midlerwyl wil hy zyn zonen,
 Die afgeftamt zyn uit zyn ftam,
 Met een verdubbelt heil bekronen:
 Maer 't wrevelig gefpui (waer of het heen mag vlien)
 Zal ftæg Godts neus vol rook, zyn oog vol vlammen zien.

II. H A R P G E Z A N G.

W Aerom roert het Heidendom
 Dus ontfint en uitgelaten
 Overal de leger trom?
 Hoe krioelt 'er op de ftraeten
 Zulk een menigt? waerom woën
 Joon en Onjoon? yder prevelt:
 Ei! wat is 'er toch te doen,
 Dat men hier dus raelt en revelt?

II. HARPGEZANG.

131

Zou de saemgedronge wolk
Der verwate bloettirannen
Met het scepterzwacient volk
In hun' raetflag samenspannen?
Ja, zy werpen vol gefchals
's Hemels billyke bevelen,
's Koningks heiljuk van hun hals,
En zyn goude ryxgarelen.

Hoe! zou de allervorsten Vorst,
Op een' Jaspistroom verheven,
Noit met vlek of finet bemorft,
Ryxweerstrevers niet weerftreven?
Ja hy zal hen, (hoe ze woên,)
In hun' overleg bespotten,
En de rotten gansch verdoen
Die zoo vreeslyk t' famenrotten.

Dan zal Godt de schrikbazuin,
Door zyn boden flux doen blazen,
Om van Ebals dorre kruin
't Boos geslachte te verbazen:
Hy zal als een fiere leeu
Fel vergrimmen, vreeslyk brullen:
Hoe wil elk met naer gefchreeu
't Hart met angst en schrik vervullen!

'k Heb

'k Heb uws ondanks, hoe gy mort
 Mynen Vorst, dien gy dorst honen,
 Met myn oly overstort,
 En hem plechtig willen kronen:
 Hy zal altyt heusch en bly
 Zynen gouden rykstaf zwajen
 Over Sions burgery,
 Daer de vredevendels wajen.

Ik, de Godtsgezalfde Spruit,
 Zal myn kroonrecht nu verhalen,
 En het goude raetbesluit
 In een tafereel afmalen.

Godt heeft al van eeuwigheit,
 Eer de hoge bergen rezen,
 Myne ryxgrens uitgebreit:
 My een Godtsryk toegewezen.

't Heugt me dat hy zei: myn Zoon!
 Eeuwige eer! myn Uitverkoren!
 Steun en luister van myn kroon!
 Heden zyt ge uit my geboren.
 Uitgedrukt zelfstandig beelt
 Van myn schoonheit, dat myne oogen,
 Als gy voor myn aenschyn speelt,
 Streelt in d' opperhemelbogen!

Wilt ge dat uw ryxgebiet
Dat uw fleuierkrone bloeie,
En dat uw genadevliet
Door de wyde werelt vloeie,
Eifch van my, myn Zoon! ik zal,
Op dat gy u moogt vermeien,
Met een talleloos getal
Volkeren uw ryk uitbreien!

't Zuiden zal u komen zien,
't Ooften zal uw licht waerderen,
't Noorden zal u hulde biên,
't Westen zal u trouwe zweren:
Gy zult met uwe yzre roé
Uw gehoorzame onderdanen
Trouw befchermen, nimmer moé,
Hen den weg des levens banen.

Maer het onverbuigzaam rot,
Onverbetert door de flagen,
Zal het onverdraeglyk lot
Treffen, met verwoede plagen,
Die vermetel durft beftaen
U te lafteren en honen,
Zult ge als aerde vaten flaen,
En hen u vermogen tonen.

Schaer der Vorsten, keer, bekeer!
 Pas geen klacuwten meer te scherpen.
 Leg uw kronen voor hem neer.
 Leer u aen hem onderwerpen.
 Roem zyn roede: draeg zyn kruis.
 Aertsche Rechters! houdt u stille,
 Dient hem, pryft hem in zyn huis,
 Vreeft hem en volbreng zyn' wille.

Kuscht den Zone met ontzag.
 Bint u met zyn liefdebanden
 Op den aengenamen dag:
 Dan zal noit zyn toren branden;
 Maer zyn liefde vuur: indien
 Gy zyn wil en wet leert treffen,
 Zal al 't volk u hulde bién,
 Godt, u op zyn handen heffen.

III. HARPGEZANG.

WAer nu gevluht? myn Godt! waer heen?
 Ik zie myn weérpartyders krielen:
 Hun manschap is al op de been
 Om my uw' armen knecht te ontzielen.
 Zy, heet op myn onschuldig bloet,
 Staen, als ontaerde ryxrebellē,
 My tegen, om my gansch verwoet
 Met hun metale vuist te knellen;
 Zy schreeuwen, juichen, roepen tot
 Myn ziel: hy vint geen heil by Godt!
 Maer, gy o Heer! gy zyt myn schilt,
 Ik vrees geen harde slingerstenen,
 Noch pylen, die myn' vyant spilt:
 Gy zult my uwen krygsarm lenen.
 Nu zie 'k de zegepraël te moet.
 Gy heft myn hoeft, en tooit myn hairen
 Met lauwren, laeu van 's vyants bloet.
 Ik liet het reukwerk opwaerts varen
 Van myn gebet, ik liep hem aen
 En smeekte hem met heet getraen.

Hy hoorde en hy verhoorde my,
 Hy zag myn wierookwolken dryven
 Om Sions heilig spits, daer hy,
 Als op zyn' Godtsberg, wil verblyven:

Hy nam 'tgelovig offer aen,
 En toonde my zyn gunstbewyzen:
 Hy leet me op 'saertryx hoogten gaen
 Langs zoete en frissche paradyzen,
 En heeft, in weerwil van 't geweld,
 My een driedubbelt heil bestelt.

Ik lag my neder wel te vreên,
 De slaep becroop me en sloot zyn vlerken
 Om myn vermoeide leden heen,
 Om myne krachten te versterken:
 'k Ontwaekte frisch en wel gedaen,
 En voelde een Godtlyk krygsvuur blaken:

Al viei my nu myn vyant aen,
 Ik zou, met onverbleekte kaken,
 Hem, met zyn dappre legerliên,
 Kloekmoedig onder d' oogen zien.

Stâ op, o Heer! vertoef niet, kom,
 't Is tyt om u met kracht te omgorden;
 Ontwaek, zie 's vyants legerdrom;
 Of is uw' krygsarm kort geworden?

Myn Bontgodt! help my als wel eer.
 Flus hebt gy 't heilloos rot verflagen,
 Zyn veltmacht los gevelt ter neêr:
 Ei voer my op een' zegewagen!
 Bekroon me, o Heer, en maek me bly,
 En zegen Sions burgery!

IV. H A R P G E Z A N G.

O Godt! als ik de dunne lucht
 Vervul met klagen en gezucht,
 En ik uw oor
 Te leen verg, hoor
 Myn bede dan, neem 't reukwerk waer,
 En leg het op uw' reukaltaer.

In engte hebt ge my geret,
 Myn voet op ruime paên gezet:
 Daerom, o Heer!
 Smeke ik u weêr
 Om uwe gunst die my uw' knecht
 Van eeuwigheit is toegezegd.

Is 't waerheit? stygt myn eer aen 't zwerk,
En blinkt haer luister u te sterk

In 't boos gezicht,
o Mannen! zwicht

En zwygt, en tygt myn goede daên
My tot geen schande of ondeugt aen.

Hoe! mint gy windrige ydelheit,
En rookt ge uw netten? eert en vléit,

En heft ge u zelf
Aen 't blaecugewelf?

Alwaer 't eerzuchtig oog op ziet,
Is wint en rook, en anders niet.

Beurt gy de kreuple vyandin
Der waerheit boven 's hemels tin?

De leugen doet
Ge een' groenen hoet

Van lauw'ren dragen; mannen, och!
Hoe lange zoekt gy 't onrecht noch?

Ja weest vry in uwe oogen groot;
Ik echter ben Godts gunstgenoot:

Ik overschry
De burglary

Der werelt in gezag; want Godt
Kroont my ten spyt van 't heilloos rot.

Als ik den Here uit schultbefef
Aenroep en myne ſtem verhef,
 Leent hy zyn kint
 Het oor gezwint:
Dan vinde ik, hoe myn vyant boogt,
My op een' gloryſtoel verhoogt.
Als d' ene en d'andre tocht verwoet
U aenſchent, u ontſtelt, uw bloet
 Doet zieden, ei
 Vat flux de lei
Der goude reden; zondig niet
Of ziel of 't lyf raekt in 't verdriet.
Wanneer gy op uw leger ruſt,
En van uw zwakheit zyt bewuſt,
 Dan is 't uw tyt
 Een zellefftryt
Te wagen, teugel en beſtier
In 't geil gemoet 't onkuifche vier.
Eer Godt, en vrees hem, doe uw plicht,
Al offert ge in het Godtsgeſicht
 Geen jeugdig lam,
 Hy wil geen ram,
Maer 't offer der gerechtigheit
Behaegt de hoogſte Majesteit.

KONINGK DAVIDS

Veroordeel 't ingekankert quaet,
De werken die uw Koningk haect.

Kneus 't hart van steen,

En doot uw leên,

En slaet, wanneer gy offren moet,
't Gelovig oog op 's Heilants bloet.

Veel zeggen in hun angst misschien:
Wie zal het goede ons toch doen zien?

o Heer! bedou,

Beschyn, beschou

Ons met uw aenschyn, kroon ons werk,
En heilig uw verkore kerk.

Wat wellufft ondervinde ik thans!
Myn zwierende aders aen den dans

Zyn blyder dan

Een akkerman,

Die, als hy most en goutgeel graen
Inoogft, zyn schuur ziet volgelaên.

Op zulk een blyfchap stygt myn ziel
Vry hoger dan het zonnewel;

Zy ziet, o Heer!

Dat gy ze meer

Met uwen zegen overlaed,
Dan 't heilloos en onvruchtbaer zaet.

'k Zal

'k Zal slapen in het heilsaizoen,
Beschaduw't van het wyngaertgroen:

Hoe frisch en zoet

Zal myn gemoet,

In Godt bevredigt, vol van lust,
Reikhalzen naer volmaekter rust!

Uw liefde, u trouw en uw gená

O Heilant! zullen vroeg en spá

My volgen; gy

Alleen zult my

Doen zeker wonen; daerom zal

'k U loven met triomfgeschal.

V. H A R P G E Z A N G.

WAer vliede ik, Here, dan tot U!

Noit waert ge van myn redenschuw:

Dat geeft myn smeekbê ziel en leven.

Ai hoor myn klachten, vat en vang

De klanken van myn treurgezang:

Merk op; ik heb myn stem verheven!

H h

Zoudt

KONINGK DAVIDS

Zoudt gy op uw' genadetroon,
 Gezalfde Ryksvorst, naer myn toon,
 De zuchten van myn ziel, niet horen?
 O ja: ik stort u uit myn smert,
 'k Verlaet my op uw teder hart,
 Uw gunst en uwe opmerkende ooren!

Ik zal, als 't jeugdig morgenlicht
 Ontluikt, uw heilryk aengezicht
 Met ene welgeschikte reden
 Aenspreken; ik zal waken tot
 Ik antwoord kryge van myn' Godt,
 En uitspraek op myn smeekgebeden.

Uw' vyant, daer ge uw vierschaer spant,
 Die altyt tegen u gekant
 Uw wetten wraekt, en u durft honen,
 O sterke Godt! zult gy verflaen:
 Geen boosaert, om zyn euveldaën,
 Kan in uw heilig Godtshuis wonen.

Noit kan het zinneloos gebroet,
 Dat tegen 't zuiver Godtsryk woet,
 Uw fellen torengloet verdragen:
 Wie slechts van ver de schichten ziet
 Die ge uit uw wrekende oogen schiet,
 Leit flux op dat gezicht verflagen.

Hanthaver van uw heiligheit,
Gy kant u tegen 't flinx beleit
Der onrechtwerkers, hunne paden,
Omtuint met doornen, haet ge, o Heer!
Gy doet al hunne windrige eer
Verstuiven, en vervloekte daden.

Gy zult het leugenachtig volk,
Hoe weits getabbert, met uw' dolk
Verderven, derelyk doen sneven;
De goude waerheit, uwe deugt,
Die Sions blank gemoet verheugt,
Zult gy haer glans en luister geven.

O neen: de wrede bloettiran
Zal nimmer voordeel trekken van
Zyn' hogen staet en rykvermogen:
Godts ongekreukt en heilig recht
Ziet Prins noch Koningaen, noch knecht:
Geen mensch ontduikt zyn veerziende oogen.

Hy gruwt van al 't verniff bedrog:
Geveinsde wyk wat, wyk, och, och!
Gy doet Godts neus van gramschap roken:
Maer waer ge vliedt, ge ontvlucht hem niet:
Ge zult met knaging en verdriet
In 't helse vuur uw vuur aenstoken.

Maer ik die altyt op u bou,
 En uwe heerlykheit ontvou,
 Zal in uw heilig huis verschynen,
 En statig naer u henen vliên,
 Om u in ene wolk te zien,
 Beschaduwte van de Cherubynen.

Ik zal, die luister op uw' boog,
 Met een gelovig hart en oog
 My nedrig voor u nederbuigen,
 En uw aenbidlyk aengezicht
 Eerbieden, o eerwaerdig Licht!
 En u myn nietigheid betuigen.

O Heer! bestier, gelei my in
 De paden van uw kerkgezin,
 Myn gangen zyn uw oog bevolen,
 Laet noit myn vyant zeggen, Heer,
 Dat ik in leven en in leer
 Van uw gemeenschap af ga dolen.

O neen: neem al de hoogten wech,
 Vervlak de struikelstenen, flech
 De wegen, baen de kromme paden:
 Dan zal ik, wie my lagen leit,
 De loze strikken, die hy breit,
 Ontkomen, altyt welberaden.

Myn haters smeden my, alweér!
 In 't harte een dootlyk zielgeweer;
 'k Zie 't door hun scharpe tanden blinken:
 Ze zyn met vuiligheit bevrucht:
 Ai my! hun aëm besmet de lucht;
 Want al hun ingewanden stinken.

Hun tongen, vers gedopt in wyn,
 Vergiften met vergult fenyn
 De zielen, die zy listig vleien:
 Zy strelen staeg uw volk en erf;
 Maer doden met dat zoet verderf
 Uw godtgewyde tempelreien.

Verklaer hen schuldig, straf hen, laet
 Hen zelf vervallen in hun' raet,
 Bedek hen gansch met schande en plagen,
 En schop hen uit hun' glorystoel
 Fluks neder in den zwavelpoel,
 Daer noit het levenslicht zal dagen.

Verbly het uitgekipt geslacht,
 Dat troost op uwen hulpe wacht,
 Met een gelovig zielvertrouwen:
 Stort het een vloet van blyfchap in,
 Dan zal 't van Sions oppertin
 Uw lof en heerlykheit ontvouwen.

KONINGK DAVIDS

Ei, laet uw volk, eeu in eeu uit,
 Met zegepralent feestgeluit
 Zyn stem verheffen; laet het zingen,
 En doe het in dien glorystaet
 Met een gezalf en bly gelaet
 In U, zyn Godt, van vreugde opspringen.

Want gy zult uw rechtveerdig volk,
 (Wie 't ook met vuur en zwaert en dolk
 Vervolgen wil) o Heer! bewaren,
 En zegenen met overvloet:
 Gy zult al 't wenschelyke goet
 Voor uwe gunstgenoten sparen.

Uw liefde uw eeuwige genâ
 Zal hen verzellen vroeg en spâ,
 En als een veltrondas omringen;
 Uw gunst bedekt hen als een schilt,
 Waer op de pylen, die men spilt,
 Gansch vruchteloos aen stukken springen,

VI. HARPGEZANG.

NEen, Here! ai straf my niet in uwen toren.
 'k Hoor tot uw volk; 'k ben Sions ingeboren;
 'k Verdien, 't is waer, uwe eeuwige ongenâ;

Maer fla,

Noch plaeg my niet om myne zwaere zonden,
 Schoon ik uw beelt en wetten heb geschonden,
 Kasty my niet in uwe grimmigheên:

O neen:

Maer, kan uw oog het quade niet verdragen,
 Verbeter my met zachte liefdeslagen:
 Dan doet, o Godt! uw vaderlyke tucht

My vrucht.

Genâ, genâ! verschoon myn wanbedryven,
 Genees my toch, help myne krachten styven,
 Herstel my met uw heilzame artzeny:

Ai my!

Ik ben verschrikt, en al myn benen beven;
 Myn zwakke ziel dient wel wat opgeheven,
 Zy is verschrikt, en smeekt tot onderstant,

Uw hant.

Ai

Ai help, en beur haer toch wat op, ze is bange;
d' Onsteltenis bezwaert haer noch; hoe lange
Zal haer verdriet noch duren? red ze toch,

Och! och!

Waer berge ik my met myn benauwt gewisse!
Ik zit alleen in dikke duisternisse,
En Godt, wel eer myn troost, en overleg,
Is wech!

Keer weder, Heer! waer zyt ge heen geweken?
Uw liefde en gunst, voorheen aen my gebleken,
Beschouwe ik niet, ik mis uw aengezicht
En licht!

Keer weder met uw trouwe en uw genade!
Vertoef niet! kom, maer kom toch niet te spade!
Ai! red my uit de strikken en 't gevaer,
En spaer

My in uw gunst! my lust noch 't lieve leven!
Verlos my! wil me uw vreugde wedergeven!
Ai, leg uw roede, uw scharpe roê, toch neer,
O Heer!

Kon ik, kon ik, uw fellen toren stillen,
Myn leven wilde ik graeg ten offer spillen;
Maer wie vertelt uw onverstenen lof

In 't stof!

Of zal de doot uw deugden mê herdenken?
Zal 't hongrig graf uw offerhanden schenken,
Daer 't alles wat het in zyn' kerker vint

Verslint?

Behou my dan, verlos, verlicht myn rampen.
'k Ben zuchtens moede, een stroom van zilte dampen,
Door angst en pyn ten ligchame uitgevloeit,

Vermocit

My 's nachts, en doet me in brakke beken baden.
O neen, ik kan den zwaren last niet laden,
Dien ik, o Godt! moet torsschen, hoe ik steen

En ween.

't Gefronst gelaet vertoont myn droefheit: d' oogen,
Doorknaegt van smart, verbeelden het vermogen
Myns vyants; maer ik hoop, in 't zinkent lot,

Op Godt.

't Gaet wel: ik voel alré zyn hulp ontwaken.
Hy scherpt myn stael: nu zal 't myn' vyant raken:
Sta vast. Of flux velt u myn kromme speer

Ter neêr.

De Heer heeft my naergeestig horen wenen,
En wilde 't oor aen myne smeekbê lenen:
Hy nam 't gebedt, doorzult met heet getraen,

Mê aen.

Ter goeder uur zal Godt my heil beffellen.

Hoe zullen dan d' ontaerde ryksrebellen

Verbleken, als ik, op myn' zegedagh,

De vlag,

De witte vlag, tot haren spyt, zal dragen!

Elk zal verbaest zyn toeleg wis beklagen,

En deizen; en naer zyne hielen zien,

En vliën.

XIX. H A R P G E Z A N G.

DE Hemelen, met hun doorluchte en weidsche bogen,

Vertonen 't groot vermogen

Des groten Bouheers, en vertellen wyt en breed

Dat hy almachtig heet;

En dat zyn luister, in de hoogste starrezalen,

Met duizent duizent sralen,

Uitschittert, om dat hy dat groot gevaert bestiert

En al de kringen zwiert:

Zy melden zynen lof door al de hemelstreken

Met een stilzwygent sprèken,

En tonen elk, die op die schepslen acht wil slaen,

Den waren Schepper aen.

In ydren dageraect, die aen de kim komt krieken,

Of nacht, die met zyn wicken
 't Heelal bedekt, wort, om zyn juiste wisselbeurt,
 Een wyze hant bespeurt;
 Die geeft den sterveling veel stof tot nutte dingen,
 En godtsbespiegelingen,
 Om den onzichtbren Geest, die zich niet laet bespien,
 In zyne kunst te zien.
 Door alle hoeken en de vergelegen oorden
 Verstaet men zyne woorden,
 En tale, die hy met een' diamanten stift
 In 't boek des hemels grift:
 Dan leit hy yder, die het rechte spoor wil weten,
 Met ene goude keten
 En richtsnoer tot Godt op, en redeneert en pleit
 Voor zyn aenwezentheit.
 Dus is de wysheit Godts in tekenen en trekken
 Van beeltwerk klaer te ontdekken.
 Gelyk een bruidgom die uit zyn slaepfalet,
 Gezalfd en rein genet,
 En heerlyk uitgedoft, met pracht van staeykleden
 Zyn bruit met fiere treden
 Gaet halen, en begroet, en al zyn vreugt en lust
 Voor hare kaken kust;
 Zoo komt de gulde zon, voor wie het al moet wyken,
 I i 2 Uit

Uit hare hofent ftryken,
 Met glans en heerlykheit, en fchittrent praelgwaet
 Om met een bly gelaet
 't Gelaet des aertryks te vernieuwen, te doen blozen,
 Met vers ontloke rozen.
 Zy rent met reuzefchreên, gelyk een dapper helt
 Op 't glatgebaende velt
 Van 't morgenbarende ooft naer 't fchemerige weften,
 En geeft haer glans ten beften,
 En kleet naer eifch des tyts, met vacl of tierig groen
 't Vierledig jaerfaizoen.
 Doch fchoon de ware Godt uit deze hemelmerken
 En overdierbre werken
 Gekent wort: wy doorzien zyn grootheit ruim zoo net,
 In zyn volmaekte wet.
 Daer ondervinden wy, dat hy met gloet en luifter
 Ons voorlicht in het duifter,
 En 't rechte pat vertoont, op 't welk wy door zyn' zoon
 Naer zyn' genadetroon
 Heenspoeden, om van hem genade en gunft te erlangen
 En enkel af te hangen
 Van zyn' begaefden mont, die onze ziel bekeert
 En alle dingen leert.
 Dus kan men uit de bron der godtsgeheimeniffen

Genade en waerheit viſſchen;
En d' allerſlechtſte die zich aen dit water leit
Wort wys ter zaligheid.
Godts heilig ryksgebodt en billyke bevelen
Verblyden 't harte, en ſtrelen
Den neêrgebogen rei van Sion, die al ſtil
Opvolgt des hemels wil;
Waer doorzyn zielsoog, met meer glansen lichts omgeven,
Naby zyn Godt kan leven,
Die hy op zynen troon, op 't bloet zyns zoons gebout,
Door 't waer geloof beſchout.
Des heren vreze is rein, zy zuivert onze leden
En zielbegcerlykheden;
Weerhoudt ons van het kwaet, en beurt ons blank gemoet
Om hoog naer 't hoogſte goet,
En wie 'er tegen haer den kam oit op mogt ſteken
Om hare macht te breken,
Zy zal in weerwil van heur haters niet vergaen!
Maer eeuwig blyven ſtaen.
De waerheit blinkt alſins door 's Heren rechten henen:
Die worden ſtaeg omſchenen
Met loutre bilikheit, en yders wanbedryf
Krygt ene roede op 't lyf.
Godts wet, zyn vreze, en recht, verdoven met hun ſtralen

De dichtſte ſtroommetalen,
 En 't fynſte berggeſteent, die dit naer eiſch bevat
 Bezit den rykſten ſchat.
 Die 's Heren wille doet, zyn woort heeft opgegeten,
 Zal hemelmanna eten;
 Waer by geen honig haelt noch d' eelſte honigraet.
 Uw knecht, die dit verſtaet,
 Wil zync gangen naer die zuivre hemellichten
 Tot 's hemels ere richten,
 Wel wetende dat Godt zyn eigen werk bekroont
 En uit genade loont,
 Maer als ik overweeg myn machteloze krachten,
 Myn werken, en gedachten,
 Hoe vaek zy dwalen van het heilſpoor uwer wet;
 Dan ſtorte ik myn gebet,
 Met kinderlyk ontzag, in 't zielopluiKent weder,
 Dus voor uw' heiltroon neder:
 O Heer vergeef my doch myn onbekent misdryf,
 En waſch 't bezoedelt lyf,
 Ei, zuiver myn gemoet van zyn verborge vlekken,
 En wil myn ſchult bedekken,
 Gedoog nietdat ik oit verduſtert in 't verſtant,
 Met opgeheven hant,
 Myn trotſchen aert doe zien; of dat ik ganch vermetel
 Een'

Een' gloryryken zetel
In 't goutgefarnt begere, om naer uw ryk te staen,
Dan zou 't my slecht vergaen!
Neen, hou uw' knecht te rug, bestier zyn struikelschreden,
Demp zyn laetdunkentheden,
En heerschezucht; maer heersch gy, o Here! in myn gemoet
Uw scepter is my goet!
Ei, lateñ uw genade en Geest myn ziel regeren!
Ik zal hen hulde zweren,
En, zonder slinx bedrog, oprecht zyn in myn doen,
Geen hoeftgebreken voèn;
Maer pal staen als men my onnozel aen zal randen
Met horenen en tanden!
Indien uw deze spraek, vers uit myn' mont gehoort,
O Bloetverwant! bekoort,
En d' overdenking van myn harte u kan behagen,
Zal ik myn levensdagen,
Afzondren tot uw' dienst, en uw volmaekt gebodt
Beminnen, o myn Godt!

XXII. H A R P G E Z A N G.

MYn Godt, myn Godt, oneindig alvermogen,
 Aen wien ik my verbinde in mynen nood,
 Terwyl ik vast, met halfbezwegen oogen
 En krachten, leg te worstlen met de doot!
 Hoe treft my 't zwaert van uw verbolgtheden!
 Hoe drukt me uw' toorn! hoe schent uw wraek my aen!
 Wat lyden thans myn leden, om myn Leden!
 Hoe duur komt my myn borgtocht niet te staen!
 Myn sterke Godt, op wien ik blyf vertrouwen,
 Waerom verbergt ge uw lieflyk aengezicht!
 Wel mag ik dan geen ene strael aenschouwen
 Van uwe gunst en alverquikkent licht!
 Gy haet me niet, al schynt ge my te haten,
 O: neen 'k ben van uw liefde en trou bewust.
 Gy weet waerom gy 't Kruislam hebt verlaten,
 En u zyn' smarte en vlekloos offer lust.
 Doch schoon gy 't weet, gy zwenkt my noch de plagen
 En 't zwaer gewicht, van uwe gramfchap toe.
 Dus voel ik, die een anders smart wou dragen,
 Den sellen slag van uw verbolge roe
 Al 't schepsel steent om dat het my hoort stenen,

En

En hoort ge, o Godt! myn diepe zuchten niet?
Hoe komt het, daer ge my zoo droef ziet wenen,
Dat gy dien wyn niet in uw flesschen giet?
Ik roepe nacht en dag of ik u mogt bewegen,
Noch zwygt ge, o Godt! noch houdt ge uw stil en doof!
Wel waerom loopt ge uw enig kint niet tegen;
Ontbreekt het aen de liefde of aen 't geloof?
't Verdriet my hier dus eenzaam om te zwerven.
Aenzie my toch in 't nypen van myn' nood:
Maer neen het kint moet 's vaders wezen derven,
Of schoon het slus noch speelde in zynen schoot.
Neen 't kint mag thans om 's vaders hals niet hangen:
't Is uit voor my; doch niet voor Sions krooft:
Gy vat den galm van zyne lofgezangen
En trooft het; doch gy weigert my uw trooft.
Gy hebt wel eer de Vaders horen klagen
In hun gevaer en zielverlegentheên,
En hen uw licht in uwe gunst doen dagen:
Zy wisten u met vierige gebeên
Ootmoedig en gelovig aen te lopen;
Zy riepen, en gy antwoorde op hun stem,
En zette uw hart en 's hemels poorten open,
En sprackt van vrede uit uw Jerusalem.
Maer ik, och arm! ik, leg hier midlerwylen

Gelyk een steen in 't nietig stof vergruift.
Daer slingert gy; daer werpt ge my de pylen
Uws blixems toe met uw gevreesde vuift!
Ai my! ik leg schier als een doot geraemte
Op 't vlakke velt te wentlen in myn bloet!
Ik kruip gelyk een worm, en bloos van schaemte,
En beef van schrik nu ik u missen moet!
Neen, neen, ik ben geen man gelyk voor dezen;
Myn schoonheit is ontluifert en vergaen!
Dat blank en root van myn aenminnig wezen
Smelt als een roos verdwynt als leliblaën!
Ik ben een smaet, een guichelpel der bozen,
Alom veracht; de zwartgezengde hoon
Drukt op myn hair geen krans van purpre rozen;
Maer ene scharpgepitsste doornekroon!
Men spot met my: men lacht om myne smarte:
Men kwetft myn oor met schamper helsch geluit:
Die schut zyn kop; dees steekt my naer het harte,
En berft verwoet met felle lippen uit:
Hy heeft het flus op zynen Godt gewentelt,
Die help hem nu in zyn' verlegen staet;
Doch 'k zie zyn hoop zyns ondanx omgekentelt,
En Godt draegt hem een' onverzoenbren haet.
Neen, wreedtaerts, neen, Godt zal my niet begeben.

Gy hebt, o Godt! myn levensloop bepaelt,
'k Vertroude op u, gy schonkt my 't lieve leven,
En hebt my met uw vaderliefde omstraelt.
'k Heb van myn jeugt uw altyt aengehangen,
Zelf toen ik noch aen 's moeders borsten lag;
Gy waert myn hoop en enig zielverlangen
Van dien tyt af tot heden dezen dag.
Waer zyt ge nu? waer zyt ge heen gevloten?
Waer zyt gy? och! waer zyt gy? zyt ge wech?
Nu heb ik troost, nu heb ik hulp van noden:
Och! sta me by, myn Raet, en overleg!
Hoe treft de pyn myne afgematte leden!
Hoe droevig staet myn droeven jammerstaet!
Ik moet alleen de zware wynpers treden:
Och! sta me by! ai my! ik weet geen raet.
Nu worde ik van ontzinde empelgroten
Omfingelt, en geworpen in een' kuil:
Zy komen my met hunne horens stoten,
En bulken met een opgespalkten muil,
Als varren, of verwoede Bazans stieren;
Dan schent my weér een felle bosleeu aen,
Die aen zyn drift den lossen toom wil vieren,
Zyn klauwen scherpt, om scherper toe te slaen.
Ai my! 'k bezwyk. myn geesten zyn vervlogen.

'k Ben afgemat: 'k heb enkel bloet gezweet:
Myne aderen zyn uitgebloet, myne oogen
Zyn uitgeweent van 't onverdraeglyk leet:
Myn beendren zyn gefcheiden; myne spieren
En zenuwen zyn flap; myn hart verfmelt
Als wafch voor 't vier, het zwaert dat ik zie zwieren
Heeft Godt gewet voor Judaës vegē Helt!
Myn kracht is als een potscherf los bezweken,
Verdroogt door 't vuur: o alverterent vuur!
Myn tong kleeft aen 't gehemelt, kan niet fpreken!
My dorft: en myn bouvallige natuur
Zal korteling de laetste levensfnikken
Uitademen: de doot ftaet achter my:
't Graf gaept: ik zie alrê de valsche ftrikken
Gespannen; och! ftrak raek ik in de ly:
Ik ben omringt van wrevelige honden,
Een bloetwacht, die gedurig byt en baf;
De bloetraet flaet myn hant en voet vol wonden,
En fpykert my aen enen kruispael vaft:
Daer hange ik dan ter woede der rebellen,
Der bitfe wraek, met uitgerekte leên:
Daer luft het hen myn beenderen te tellen;
Maer tellen noit myn wederwaardigheên!
Noch moet ik zien dat zy myn kledren delen,

En hun krakkeel beslist wort door het lot:
Doch 'k zou my noch dit woeden en dit stelen
Getroosten, had ik slechts uw troost, o Godt!
Nu wees, ai wees met myne smart bewogen!
Versterk my toch, ei bie me uw rechtehant,
En geef dat ik uit innig mededogen
't Gerommel hoor van 's vaders ingewant!
Ik schrik voor 't zwaert, reeds voor myn kruin geslepen.
Daer komt de Hont! waerheen? ai my! waer schuil,
Waer berge ik my? strak worde ik aengegrepen,
Verscheurt van een' bebloeden leeuwenmuil!
Ai! help my toch! wat moogt ge u meer vertoornen!
Verlos my uit de klauwen van de doot!
Verhoor my van het dier, dat met zyn hoornen
My fel bevecht, en in den grafkuil stoot!
Dan zal 'k uw' naem en deugden uittrompetten
In 't Godtsgefficht, by Sions feestgedrang,
En uwen lof en weergaloze wetten
Elk pryzen aen, met heilig koorgezang.
Gy, die Godt vreeft, u past het hem te pryzen:
O Jakobs zaet! erken zyn mogentheên:
Aenbid zyn macht, en roem, met keur, van wyzen,
't Aenminnig heil verkregen voor zyn leên,
En gy, ovolk! dat uit Godts stam geboren,

Zyn gunst geniet, en zyn genade smaekt;
Ai, pas doch naer zyn' wil en wet te horen,
En kus zyn roê, wanneer zyn zwaert ontwaekt.
Ik hebbe zelf veel smarten moeten dragen,
Als een bereit en willig Offerlam,
Doch, als ik riep, verhoorde Godt myn klagen
In 't midden van zyn felste torenvlam.
Hy heeft my uit myn lyden doen herleven,
En 't is my noch, na zoo veel smaet en druk,
Gegunt, verheugt op 's aertryks kruin te treden,
In zegepraël, bevryt van kruis en juk.
Des zal ik uw genade en goetheit zingen
By 't godtgewyde en vers verkregen volk.
Thans lust het my het Godtshuis in te dringen
By deze schare en grote hemelwolk.
Het kerkgezin, ten heildisch aengezeten,
Schier uitgevast naer myn gerechtigheit,
Zal d' offerpys en 't geestlyk manna eten:
Ik heb het zelf een avondmael bereit.
Daer zal het, van myn liefdewyn aen 't spreken,
De deugden Godts verkonden by elk een,
En vrolyk van zyn grote daden preken,
En leven door een' ring van eeuwen heen.
Hoe zullen Jood en Heiden zich niet reppen

Naer 's Levensbron, al zyn ze wyt en ver,
Om water uit de Heilfontein te scheppen!
Hoe zullen zy de gulde Morgenstar
Aenbidden, en zich in zyn' glans verblyden!
Den Ryxmonarch alle eer en hulde biên,
Alsins getrouw in 't allerzwaerfte lyden
Hem kussen, en hem eren en ontzien!
't Gekroonde volk zal mê zyn gunst erlangen,
En eten, om gezwint, na zulk een eer,
Al 't ryxgezag, flus uit zyn hant ontfangen,
Met diep ontzag te werpen voor hem neêr.
Ja, alle die zich diep in 't stof verfteken,
En bukken voor zyn heilryk aengezicht,
Voorspel ik heil en frissche wellustbeken,
En leven, in het onbeschaduwte licht.
Hun zaet zal hem in geest en waerheit eren
En dienen, en op 't eeuwig parkement
Den naemlyst van den Vorst van 't heir des Heren
Geschreven staen tot 's wereits uitterste ent.
Die weldaet zal 't den volkren uitbazuinen,
Die noch vervreemt omzwerven zonder Godt,
En hen Godts heil, van 's aertryks opperkruinen,
Vertellen, en het eeuwige genot
Van zyne gunst en goedertierenheden.

Hoe

Hoe wil dat volk, herboren door die stem,
 Met volle vreugt en trippelende treden
 Toevloeyen naer het nieuw Jeruzalem!

XXIV. H A R P G E Z A N G.

HEt aertryk met zyn pracht en zichtbre heerlykheit,
 En 't geen in 't diep geheim zyns buiks verborgen leit,
 Ook al de redelyke en redenloze dieren,
 Die 't lant bevolken, of door sombre bosschen zwieren,
 En alles dat hy met zyn' ronden ring besluit,
 Is 't kostlyk eigendom van Godt eeu in eeu uit.
 Hy heeft het als een bol rontom met licht omvangen,
 Juist in het middelpunt der luchtvloet opgehangen,
 En 't aertryk aen den zoom der brede zee gelegd,
 Daer 't zonder zakken, noch volwezig, sterk en hecht,
 Tot een toneel verstrekt dat hy zich af wou zonderen
 Tot een aenzienelyk vertoog van zyne wonderen,
 En weergalozе min zyns zeer geliefden Zoons,
 Die zyn verkore kerk wat heilryx en wat schoons
 Beloofd had, en aen wien hy zich wilde openbaren.
 Maer wie wort d'eer gegunt de godtgewyde altaren
 Te naderen in Godts geheiligt heiligdom?
 Terwyl 'er 't heilloos volk, die godtvergete drom,

Dat onbefneên geflacht geweert wort: wie zal klimmen
Op 't afgezonderd spits van Sion, en daer glimmen
In spierwit feestgewaet, gelyk 't een' Priester past?
Die zyn godtvruchte ziel in 't bloet des Krúislams wafcht;
Zyn handen zuiver houdt, en alle onnutte dingen
Veracht, onwaardig keurt voor zyn bespiegelingen,
En nimmer zyn gemoet tot ydelheit verheft,
't Verbont des Heren, en zyn' cedt te recht beeft,
Bedrog en leugen haet, en waerheit aen wil hangen:
Die zal den zegen Godts in zyne gunst ontfangen,
En 't overzoet gevoel van zyn genade en Geest:
Dat is 't geflachte, dat 't voorbeeldig hemelfceft
In uw nabyheit viert, in 's hemels voorportalen:
Dat 's Jakobs krooft, in wiens gemoet gy in wilt dalen,
Als in uw huis, waer in een weêrstrael van uw beelt
En heilig aengezicht met vollen luifter speelt:
Dat zyn ze die naer u en uw gemeenschap vragen,
De heiligmakinge en de vrede Godts naerjagen,
En naer de hoornen van uw' reinen altaer vliên,
Om u door 't waer gelove, o Godt des heils! te zien.
O Poorten! heft omhoog uw hoogverheve schedels:
Schuift uwe fchotdeur op, daer komt wat fchoons en edels:
De Ryxgezalvde komt; d' aenbiddelyke Vorft,
Die d' Opperheerschappy op zyne fchoudren torft!

Zet d' eeuwge deuren op: wind op; verheft uw bogen,
 Op dat de Prins, alrè ten eertrap opgetogen,
 In yder ryk en hart zyns bondvolks d' intrè doe!
 Onthaelt hem: grypt den palm: roept hem Hozanna! toe.
 Wat Koningk is 't? zeg op. Wat Koningk is 't der eren?
 Des hemels eeuwige eer; de Vorst van 't heir des Heren:
 d' Onoverwinbre Helt, die magt op magt vergruift,
 En alle sterkten slecht met zyn gevreesde vuift;
 De kop der slang vertreet met zyne stryfbre hielen,
 Die doot en hel verwint, en op de zegewielen
 Met onverwelkbare eer gekranst is, en verblyt:
 Door starrebogen rent, en 's hemels hof inryt.
 O Poorten! heft omhoog uw hoogverheve schedels:
 Schuift uwe schotdeur op: daer komt wat schoons en edels:
 De Ryxgezalfde komt: d' aenbiddelyke Vorst,
 Die d' Opperheerschappy op zyne schoudren torst!
 Zet d' eeuwge deuren op: wind op; verheft uw bogen,
 Op dat de Prins, alrè ten eertrap opgetogen,
 In yder ryk en hart zyns bondvolks d' intrè doe!
 Onthaelt hem; grypt den palm; roept hem Hozanna! toe.
 Wat Koningk is 't? zeg op. Wat Koningk is 't der eren?
 Des Hemels eeuwige eer; de Vorst van 't heir des Heren:
 D' onoverwinbre Helt, die magt op magt vergruift,
 En alle sterkten slecht met zyn gevreesde vuift;

Den kop der slang vertreet met zyne ſtrytbre hielen,
 Die doot en hel verwint, en op de zegewielen
 Met onverwelkbare eer gekranſt is, en verblyt
 Door ſtarrebogen rent, en 's hemels hof inryt.
 Wat Koningk is 't? zeg op, die met gezalfde hairen
 En lauwerlover pronkt? de Heer der heierscharen,
 Die in het hemelryk zyn' gouden ſcepter zwaeit;
 Wiens zegevendel hier beneden zwicrig zwaeit,
 Daer alle Machten hem ontzien en hulde zweren:
 Die is de Heilant, en de Vorſt van 't heir des Heren.

XXV. H A R P G E Z A N G.

AL zou 't me op aerde qualyk gaen,
 Verkieft myn ziel de hemelbaen;
 Niets kan haer drift beteugelen:
 Zy klimt met een' gezwinden tret
 De ladder op van haer gebet,
 En vliegt op d' edle vleugelen
 Van haer gelove en hope en min,
 Met ſnellen vlucht ten hemel in,
 En laet al d'afgoon varen:
 Zy zweert alle ydle lieden af,
 Om dat gy haer voor doot en graf,
 O Bontgodt! kunt bewaren.

Biet my uw hulpe en onderstant;
Ik leun op uwe rechterhant
Met nederig vertrouwen;
Op dat ik overwinnen mag,
En myne witte zegevlag
Met blyfchap mag aenschouwen.
Of schoon myn vyant my bespringt,
En naer myn bloet en leven dingt,
Laet hy me niet doen blozen;
Gedoog niet dat hy over my
Oit opspring, zoo verheugt en bly
Gelyk 't gebroet der bozen;
Doch 'k heb ter goeder uur gezien,
Dat die naer uwe bystant vliên
En u geduldig wachten,
Noit schaemroot worden, maer altyt
Verwinnaers keren uit den stryt;
Doch zy, die u verachten,
Veracht, beschaemt, verdelgt ge, o Heer!
En smyt hun hoop in 't zant ter neêr:
Gy haet de bloettirannen,
En zult dat wrevelig gespuis,
Dat trouloos handelt, uit uw huis
En uw gemeenschap bannen.

Ei, maek my uwen weg bekend,
De heirbaen daer uw Sion rent
Om heil en zegebladen;
Op dat ik met een blyden tret.
Langs 't richtsnoer lope van uw wet:

Leer my uw levenspaden,
Dan streef ik flux met fiere schreên
Door 's werelts woestenyen heen,
En zie noit achteromme,
Op dat ik u op wien ik boog
Mogt zien met een gelovig oog,
O vuur en Wolkkolomme!

Flus hebbe ik mê op u verbeit,
O Godt van myne zaligheid!

Gelyk ik in myn' handel
Staeg toonde: thans zy u myn spoor
Weêr toegewyt. doorpriet myn oor,
En stier myn levenswandel.

Uw waerheit is myn lust en vreugt;
Myn hoogste doelwit d' edle deugt,
En u alleen te vrezen,

Bewoon, en heersch in myn gemoet:
Ai kom toch; want het is my goet
Naby myn Godt te wezen.

Gedenk aen myne zonden niet,
Die my doorwonden, neen: of giet

Weër oly van genade:

Herdenk uw tedre liefde en trou:

Besproei my met den friffchen dou

Uws heils, op dat ik bade

In uwe fchone welluftbeek:

Geef dat my nimmer stof ontbreek.

Om uw barmhartigheden

Te roemen, die gy 't vroomgeflacht

Van eeuwigheit hebt toegedacht,

En gaest aen uwe leden.

Hoe! zoudt gy aen al d' ydle vreugt.

Van myne licht verleide jeugt

In uwen toorn gedenken?

Neen, neen: maer fchrap myn erffchult uit:

Denk aen uw eeuwig raetsbefluit,

Dan zal me uw ftraf niet krenken.

Beftrael my uit den oppertrans

Des hemels met uw liefdeglans

En doe myn ziele leven;

Gedenk uw goetheit; spaer uw roê;

Vergeet myn ondaên, roep my toe:

Uw zonden zyn vergeven.

Ik ken des Heren goetheit wel,
Zoo vaek betoont aen Ifraël,
Die bron blyft altyt vloeien:
En, of 't fieraet der Majesteit
Zyn heilig recht hier tegen pleit,
't Is vruchteloos vermocien;
Zyn goetheit overwint veelsins,
Zy brengt de zondaers, die nu gins,
Dan herwaerts ommedolen,
Te regt in een welluftig dal,
En laet ze als fchapen van heur stal,
Haer herders aenbevolen.

Kom dring u als in ene wolk
Te famen, o zachtmoedig volk!
Dat alles kunt verdragen
Met een bedaert en ftil gemoet,
Ter liefde van het hoogfte goet
Naer 't welk gy fchynt te jagen:
Godt zal u leiden op de baen
Zyns rechts om veilig heen te gaen,
En u met heil verfieren:
Hy zal u in het worftelperk,
Al is u weêrpartyder fterk,
Verheugt doen zegevieren.

Laet

Laet hy, die zyne treden zet
 In 't effen spoor van 's Heren wet,
 Zyn ziel in weelde baden;
 Want 's hemels goedertierenheit
 Heeft allesins gebloemt gespreit
 Op zyne levenspaden:
 Godts overheilige waerheit treet
 Voor uit, en maekt den weg gereet,
 En wacht u met verlangen:
 Dus ziet ge, o godtgewyde drom
 Van Sion! in Godts Heiligdom
 Zyn koningklyke gangen.

Maek Here, om 't wichtig overwicht
 Van uwe goetheit, dat het licht
 Uws heils my mag ontluiken;
 En doet me in 't heilzaem heilfaizoen,
 In schaduw van het mirtegroen
 Van uwe liefde duiken;
 Op dat ik dus door uw genâ
 Verkwikt, uw heten toorn ontga,
 Dien ik om myne zonden
 Verdiende: o zielarts! stil myn pyn,
 En giet uw blyfchap met uw' wyn
 Al teffens in myn wonden.

Neen,

Neen, neen: 'k heb nimmer noch gehoord
Dat gy u over hen verstoort,
Die uwen name vrezen,
En met een kinderlyk ontzag
U dienen; en den ganschen dag
Uw hoog aenbidlyk wezen
Toezwajen 't geurig wierookvat;
Maer wel, dat gy hen 't regte padt
Met uwe hant zult wyzen,
En hen, al raekten ze onverwacht
Aen 't dolen in een' donkren nacht,
De zon des heils doen ryzen.

Om dat zyn wakkre ziel altyt
Voor 't onverwinlyk godtsryk stryft,
Zal Godt zyn ziel bewaren,
En haer een eeuwigdurent goet,
Een horen vol van overvloet
Doen in zyn gunst ervaren.
'k Voorspel hem een godtvruchtig zaet,
Dat om zyn groten zegenstaet
Het aertryk zal be-erven,
En heerschen over 't wreyle rot,
Wiens heilloos en rampzalig lot
Bestaet in Godt te derven.

KONINGK DAVIDS

Plag Godt, met Abraham gemeen,
Te ontvouwen de verborgentheên

Der Godtsgeheimeniffen;

Met de ze vrientschap trou en vrê
Zal hy het reingeflachte mê

Volkomen vergewiffen:

Hy zal het met zyn' wyzen mont
Vertroosten, en het heilverbont

In zyn natuur befchryven,

En het, als 't nimmer zou vermoên,
Getrou berichten wat te doen

Om in zyn gunft te blyven.

Quelt my myn hater met zyn net
Of met de ftrikken, die hy zet,

Om myne ziel te vangen,

Geen noodt: ik vrees zyn liften niet;
Want Godt, die me altyt hulpe biedt,

Beveel ik myne gangen:

Al raek ik in zyn wand verwacht,
Myn helper zal my zonder fmart

Uitvoeren uit zyn garen.

Om dat ik op hem ftare en boog
Met myn godtvruchtig hart en oog

Schroom ik geen zielgevaren.

Ruk my uit 's vyants sterke klacu,
Die keten is my veel te nacu;
Ontboeit my uit die banden;
'k Heb altyt op uw hulp gebout
En nimmer heeft het my berout;
My heugt, hoe gy de tanden
Gebroken hebt van 't wiltgediert,
'k Heb vaek uw gloryfeest geviert,
Uw daên in top geheven;
Went u na my, ontbloom uw' arm,
'k Ben eenzaam, ei bescherm, bescherm,
Wil my de zege geven.

Strek uwe hant uit over my,
Of anders raek ik wis in ly,
't Onzinnig volk wort sterker,
De duifternis omringt myn' geest;
Te voren waer ik onbevreesft,
Nu vreze ik voor den kerker:
Ik ben van alle hulp ontbloom.
Hoe lelyk grimt de bleke doot
My aen van alle zyden!
Ai help! ai help me! o Helt! of wort
Uw' onverwinbren krygsarm kort,
Verzacht myn bitter lyden.

Tre toe, zie myne elende eens aen;
Of zyn 't myn zonden, die my flaen!

Sla dan haer macht aen stukken;
Werp ze achter uwen rugge in zee;
Dan zal ik onder 't ach, en wee,

Niet meer zoo zwaer gaen bukken.
Beteugel myn weerspanning vleesch.
Besnoei myn driften, en genees.

Myn onbekende kwalen;
Op dat ik weder vranc en vry,
Ontslagen van myn weêrparty,
Mag ruimer adem halen.

Uw schilt bedekt my voor 't gevaer:
Dat my, o Heer! uw beukelaer

Bescherme voor de pylen
Myns vyants, die met helsch venyn
En bittre gal bestreken zyn.

Aenziet toch midlerwylen
Hun groot en 't sacm gerot getal,
Dat telkens aengroeit en myn val
Bedoelt met valsche streken,
Om onder een verbloemt gelaet,
Verzelt met enen wrevlen haet,
Myn hartaêr af te steken.

Vang zelf myn vangers; schut myn leet;
Bewaer, bedek my; want ik weet

Uit uw weldadigheden,
Dat gy me niet verlaten zult
Hoe fel den trotschen woutlecu brult,

Om dat ge myne treden
En wandel met een kostlyk stift
Hebt in uw levensboek gegrift:

Wie op het vleesch wil bouwen,
Ik zoek myn heil by u, o Heer!
Ai red en help my dan, om d' eer
Uws naems in dit benouwen.

Went u naer my, hoort myn gebedt,
En toets eens naer uw reine wet

Den regel van myn leven:
'k Heb een onergerlyk gemoet:
Want nimmer heb ik mynen voet

Op slimme paên begeven:
U heb ik om u zelf bemint.

Ik gaf myn opperzielbewint
De goude deugt in handen:
Vermag d' oprechtheit iet by u,
Behoe my dan, ai wees niet schu

Ontstrikt myn vaste banden.

Zoudt gy, o heilige Israël!
U Israël van zyn gequel
Niet helpen en bevryden
Van zulk een zwaer en lastig lot,
Als 't van het godtvergeten rot
Ter quader uur moet lyden?
Uw ingewant beweegt te sterk:
Verlos dan uw verdrukte kerk,
Hare eer blyve ongeschonden:
Wasch en herwasch haer ziele rein
In d' onbesmette Heilfontein,
Geopent voor de zonden!

XXVI. H A R P G E Z A N G.

REinoogde Rechter! doe my recht,
 Nu ge in uw vierfchaer zyt gezeten:
 Gy kent myn hagelwit geweten,
 Waer op geen vlek van valsheit legt.
 Myn vroom gedrag wort flinks mishandelt.
 De boosheit kant zich tegen my,
 Beticht my fel van veinzery,
 Schoon ik onschuldig heb gewandelt;

O Heer! 'k vertrouwe op u: spreek in myn ziel van vrê;
 Al spreek myn geest me vry, 'k verwacht uw vryfpraak mê.

Gemoetbeproeve! proef myn hart,
 Doorzoek myn binnenfte gedachten:
 Doorlouter, wik en weeg myn krachten,
 Die in geen valftrik zyn verwart,
 Doorzie myn ziel en toets myn nieren,
 Kyk in den oven, of myn gout
 Zyn rechte zwaerte en proef behoudt,
 Op dat ik bly mag zegevieren,
 Want nu ik in my zelf geen quaets nog leets gevoel,
 Beroep ik my te meer op uwen rechterftoel.

Ik

Ik haet de zonde, hoe ze vleit:
 Doch vaek moet ik myn onvermogen
 Belyden met bekreten oogen;
 Maer uwe goedertierenheit,
 Die 'k altyt om my heen zie zweven,
 En myn bedrukt gemoet verheugt,
 Leit me op de heirbaen van de deugt,
 Verzorgt, vernieut myn geefflyk leven;
 Zy flookt de godtsvrucht aen, en maekt dat ik myn tret
 Op 't godtgeheiligt spoor van uwe waerheit zet.

Noit quam ik daer de breede raet
 Der ydle lieden was gespannen,
 Om dat ze deugt en godtsvrucht bannen;
 Of schoon ze my met lief gelaet
 En kunst van uitgekijpte woorden
 Verzochten, neen, ik hadt altyt
 My aen de Godtheit toegewyt:
 Zy trokken my met zachte koorden;
 Doch ik weerftont hen, en ik schuwde als 't snootste ding,
 Hun heilloze ommegang en vloekvergadering.

Om dat myn vyant my besmet,
 En als een bloethont aen durft bassen,
 Zal ik, o Heer! myn handen wassen,

En

En dan, na lyf en ziel genet,
 Gedoft in fyne feestgewaden,
 Op ene gladde en effe baen
 Als Prieftter om uw' altaer gaen,
 Om uw doorluchte glorydaden
 Te melden, en aldaer, tot luifter van uw ryk,
 Te horen hoe men u vereert met lofmuzyk.

Hoeliefhebik uw heiligdom,
 Daer ik uw vrébazuin mag horen!
 Hoe luifter ik met hart en ooren,
 Wanneer ik d' evangelitrom,
 Om een vrywillig volk te werven,
 Hoor roeren! en hoe gaet myn' geeft
 Op hemellekkerny te feeft,
 Als zy, vermoeit van om te zwerven,
 Op d' aerde 't leemgebou voor luttel tyts verlaet,
 En bly ten hemel ftygt, en zich in Godt verzaed.

Neem myne ziel niet wech, o Heer!
 Met d' allerwreetfte bloettirannen.
 Laet my niet fterven als die mannen,
 Die uwen luifter en uwe eer
 Bezwalken met hun wanbedryven,
 Die 't heilig recht met helsch geweld

Verkrommen, en met klinkent gelt
 Omkopen om hun macht te styven;
 Op dat ze my uw' knecht niet stellen onder 't rot
 Dat Godt om gout verkoopt, en met de waerheit spot.

Maer trouwens ik vertrou op u,
 En blyf op uwe hulpe bogen;
 Sla dan goetgunstiglyk uwe oogen
 Eens op myn onschult: help me nu!
 Myn wandel is noch als voor dezen,
 Oprecht en vroom: ik wacht alleen
 Op uw genade, en zet myn treên
 Daer geen gevaren zyn te vrezen.
 Dan zal ik u, o Heer! in Sions blyden rei
 Verherelyken met een heldre loffchalmei.

XLII. H A R P G E Z A N G.

GElyk een hinde, droog van borst,
 In schaduw van de hoge bomen,
 Aemmechtig schreeut naer waterstromen
 Tot lasenis van haren dorst;
 Zoo hygt myn ziel, o ongeschape Zon,
 Naer 't frisch genot van uw genadebron.

Myn geest ziet uit, versmelt, versmacht
 Naer Godt, met teder zielverlangen:
 Ik wensch myn levensvorst te ontfangen;
 Maer 'k heb al lang vergeefs gewacht:
 Wanneer zal ik, in 't heilig godtsgefticht,
 Eens nadren voor zyn vriendlyk aengezicht?

Ik zwaei myn bê naer 't hemelhof,
 En roep: wie zal my 't heilspoor banen!
 Myn spyze en drank zyn brakke tranen;
 Ik duik van droefheit neêr in 't stof,
 Om dat het boos en wispelturig rot
 My telkens vraegt: zeg, waer is nu uw Godt?

Herdenk ik aen den ouden tyt,

N n 2

Toen

Toen ik met d' uitverkore leden
 Godts zuivren tempel in mogt treden,
 Alwaer myn hart myn tong verblyt
 De Godtheit prees met zinlyk feestgeluit,
 'k Stort dan myn ziel in bittre droefheit uit.

Maer hoe, myn neêrgeflage ziel,
 Hoe buigt gy u zoo droevig neder?
 Verhef u als een hoge ceder:

Verhoog u boven 't zonnewiel:
 Werp 't anker van uw hoop, in uw gevaer,
 In d' ope zy van uwen Middelaer.

Wat zyt gy noch onrustig? kom
 Ontdoe u van bekommeringen,
 Godt zal u 't zegeliet doen zingen
 In zyn doorluchtig heiligdom:
 Hy is uw schilt en uw genadeloon,
 En hecht alré de paerlen aen uw kroon.

Hoewel ik thans 't volzalig licht
 Uw gunst en zuivre trou moet derven,
 Terwyl ik balling 's lants ga zwerven;
 Ik hef nochtans myn zielgezicht
 Van Mitsar, en van Hermons fieren top

En Kanaän, o Bontgodt! tot u op.

d' Een afgront gaept, en schreeut en tiert
Den andren afgront toe, onzinnig;
Zy steken staert en vinnen, vinnig,
Om hoog; de zee holt onbestiert:
't Onweder schokt, en schent my vreeslykaen,
En wil zyn klaeu in ene onnoozle slaen.

In zoo veel angst en barenswen;
Zal my des daegs Godts heil verquikken.
Des nachts, geen zwarte wolk verschrikken:
'k Zal Godt het reukwerk der gebeên
Toezwajen, en zyn heerlykheit ten prys,
Verhogen, op een ongemene wys.

'k Zal zingen in dees aklen staet:
O Rotssteen, daer ik op wil bouwen,
O Vreugt, en enig zielvertrouwen,
Vertoon my een verzoent gelaet?
Gedoog niet dat myn vyant, heel verwoet,
Me in 't zwart doe gaen en loere op weerloosbloet!

Wat onderga 'k al pyn: hoe steekt
Die moortpriem in myn treurig harte;
En wat verwekt my zulks al smarte,

Wanneer het volk, dat boosheit queekt,
My toebyt: waer is nu uwe eeuwige Eer,
O fynman, waer is nu uw Godt en Heer?

Maer hoe! myn neêrgeflage ziel,
Hoe buigt gy u zoo droevig neder?
Verhef u als een hoge ceder,

Verhoog u boven 't zonnewel,
En hoop op Godt: dan zult ge onthef van 'tkruis,
Een nieugezang opheffen in Godts huis.

Uw onverlepte hoop zal bly
De tranen van uwe oogen vagen;
Uw rein geloof zal lauwren dragen.

En ik zal, uit de slaverny
Verloft, altytaen 's hemels gunst verplicht,
Haer loven met een kunstig feestgedicht.

XLVI. HARPGEZANG.

GOd, die in zynen Zoon een eeuwig heilverbont
 Met ons wou sluiten, is ons enig zielvertrouwen;
 De toevlucht des geloofs, waer op wy mogen bouwen,
 Een vrystat, op een rots van diamant gegront.

In een stikdonkren nacht van wederwaardigheden,
 Vertrooft hy onze ziel, verlicht hy ons gemoet:
 Hy red ons uit een zee van ramp en tegenspoet,
 En doet ons in triomf op 's aertryks hoogten treden.

Des zyn wy onbevreesd, en vry van angst en schroom.
 Het losgeborste en gansch onstuimig zwarte onweder
 Schende ons geloof vry aen, het staet gelyk een ceder
 En ryft, hoe meer verdrukt, gelyk een dadelboom.

Al wiert het aertryk van zyn vastheit afgereten,
 Het hooggebergte van zyn wortel losgerukt,
 En op den wyden muil des afgronts vastgedrukt,
 Of in het herte van de zee daer heen gesmeten:

Al wiert het stargewelf gesloopt door 's hemels macht;
 Al zagen wy eensklaps de grote hemelsluizen

Opbarsten

Opbarften, en de zee tot aen de wolken bruizen,
En al de bergen zich verheffen uit hun kracht,

Wy zullen door 't geruisch van Godts genadebeken
Verquikt en opgebeurt, verheugt zyn in den geest:
Godt zelf zal in zyn stat op een doorluchtig feest
In 't heilig heiligdom van vrede tot ons spreken.

De Godtheit is by ons, en in ons: zouden wy
Dan wanklen? neen; zy zal den vyant doen verflagen,
En ons, als 't morgenroot des heils begint te dagen,
Verlossen, en ontslaen van al de slaverny.

Wanneer de Heidenen aen 't woeden slaen, en razen,
En het gepurpert volk ons aenvalt, schiet Godts macht
Haer donderkloten uit op 't menschelyk geslacht;
Dan breekt hy hun geweld en doet het al verbazen.

Godt, die zyn schepsels in het kopren harnas zet
En aenvoert, om 't geweld der wrevele rebellen
Te kneuzen, en in 't zant als boosaerts neêr te vellen,
Is met ons; Jakobs Godt heeft ons alleen geret.

Koomt volkren, licht doch eens de schellen van uwe oogen;
Aenschout de daden Godts, die om uwe euveldaên,
Uw machtig ryxgebiet en luister doet vergaen:
Ziet van uw zelve af, kus 's Heren alvermogen.

De schorre krygstrompet moet zwygen als hy spreekt;
 Hy breekt den boog en spies met zyn geduchte handen;
 Hy doet de wagens en al 't kryggeweer verbranden,
 En biedt den vrede onsaen, die zoo veel vruchten queekt.

Laet af, o heilloos rot! ik ben een Heer der Heren,
 Neen, terg myn krachten niet, 'k zal slechts niet byden
 joon

Verheven worden, maer ook myn' doorluchten troon
 Verhogen over al, en 't gansch heelal regeren.

Le Godtheit is by ons en in ons in den druk,
 Versterkt ons in den noodt, en is ons als een toren
 En hoogvertrek, daer zy ons alles goets doet horen,
 En wil verheffen op den stoel van ons geluk.

XLVII. HARPGEZANG.

WAkker, klapt nu in de handen,
Toont ene uitgelate vreugt,
En ontflaet u uit de banden,
Gryze lieden, friffche jeugt:
Joôn en Onjoôn, roert uw fnaren,
Steekt de zilvre heiltrompet,
Laet de fchaduwdienften varen,
Mozes ftoel en harde wet;
Wydt, met kunft en kracht van tonen,
't Jubeljaer der vryheit in:
Luftig, versgezalfdde zonen
Van het nieuwe huisgezin,
Heilgezanten, Hemeltolken,
Roemt uw' Vorft van Sions kruin,
Pryft de Herder van de volken,
Blaeft de heldre vrébazuin;
Want de grootfte Hemelkoning,
Wort, in 't glinftrent hof van gout,

Op den dag van zyne kroning,
Aengebeên van jong en out.
Paff hem nederig te groeten;
 Knielt en buigt u voor hem neêr,
Onder onze en zyne voeten
 Brengt hy al 't fieract en d' eer
Van de volkren en geslachten,
 En doet velen, met ontzag,
Die zyn ryxbewint verachten,
 Uitzien naer den blyden dag,
Die al helder is ontloken.
 Hy verkieft ons 't beste deel,
Even voor zyn' doot besproken,
 't Onwaerdeerlyk heiljuweel,
Jakobs glans en heerlykheden;
 En versiert ons vuil gemoet
Met een' rei van eerbare zeden,
 Afgewasschen in zyn bloet.
Godt, bekrant met zegepalmen,
 Rydt in 't hemelheiligdom
Op een' vloed van blyde galmen,

Onder 't roeren van de trom
En het blazen der trompetten.

Wie helpt nu een' heldren toon
Op de harp en citer zetten,

Om Godts ryxgezalfdén Zoon
Zingende op den troon te voeren.

Zingt u uit den adem; wilt
Luit en fluit en simbel roeren,

Want Godts gramschap is gestilt!
Zingt nu psalmen, laet u horen,

Zingt nu psalmen zonder endt,
Zingt nu psalmen in de koren,

Maekt de vreugde alom bekend.
Godt is Koningk op der aerde:

't Jodendom aenbid zyn staf;
Houdt zyn luister hoog in waerde;

Niemant wykt 'er van hem af:
't Heidendom komt hem vereren

Met een diep en hoog ontzag:
Aerdsche Goden, Opperheren,

Stryken voor myn' Vorst de vlag,

Willen 't kruis in 't vendel voeren,
 En in 't harte, om 't boos geslacht,
 Als het slechts den kam durft roeren,
 Te verpletten met hun macht:
 De gezalfde troongenoten
 Komen met een gansche wolk
 's Heilants koningryk vergroten,
 Willen met het vrye volk
 Al zyn wetten onderschryven.
 Alles luistert naer zyn stem,
 Helpt zyn troon en heilryk styven.
 d' Eervorst van Jeruzalem,
 Voor wien al de vorsten beven,
 Zit zeer hoog in 't gout verheven!

L. H A R P G E Z A N G.

DE Godt der Goden laet zich horen.
 De Godtheit roept met sterkte en kracht
 Al 't broze sterffelyk geslacht
 Der menschen naer zyn beelt geboren,
 Van daer de zon, met gout gepruik't,
 Ten bedde uitryft aen de oostertranssen,

Tot daer zy met haer gloet en glanssen
In 't lentreblazent westen duikt.

Uit Sion, 't oog en zout der schoonheit,
Alwaer de godtsdienst in 't gewoel
Der godtgewyden op den stoel
Verhoogt zit, en haer' glans ten toon leit;
Spreit Godt, omringt met eeuwig licht,
Als met een kleet van diamanten,
Zyn luister uit aen allen kanten,
In yders teer en zwak gezicht.

Gewis de Rechter zal eens komen,
Zyn stem verheffen met beleid:
Door 't zwaert van zyne grimmigheid,
Het bloet der bozen laten stromen.
't Vuur zal voor zyn geducht gelaet
Wechsmelten, als zyn neus zal roken.
Een felle stormwint losgebroke
Zal woeden op het heilloos zaet.

Hy zal den hemel tot getuigen
Opeiffchen, en den aertkloot mé,
Wanneer hy eens ten oordeel ré
Zal staen, en yder een doen buigen

Voor zyne voeten; hemel! hoe
Wil 't ſchepfel dan zyn kruin opſteken,
En van Godts grote daden ſpreken!

En Godt ons zelf dus roepen toe:

Verzamel my myn gunſtgenoten,
Trompetters van myn vrêverbont;
Verkondig hen den vrede in 't ront,
En help myn heerlykheit vergroten;
Om dat ze in 't bloet van mynen Zoon,
Toen hun geloof en liefde blaekten,
't Verbont des vredes met my maekten,
Acht ik ze als paerlen aen myn kroon.

O Godt! de blyde hemelſcharen,
Verhoogt in 't onbenevelt licht,
Staen altyt vaerdig als gy richt,
Om uwe deugden te openbaren:
Gy zelf zyt Richter, Vorſt en Heer,
Wetgever, waert alle eer bewezen:
Voor wien de kleinſte ſchepfels vrezen
En knielen gansch gehoorzaam neêr.

Myn volk, ai luifter na myn reden:

O Iſraël, verſta, en let;

'k Zal u 't geheim zeer klaer en net
Van myn genaverbont ontleden:

Ik ben uw Godt, en sta gereet
U al de goederen te geven,
Indien gy na myn raet wilt leven,
En myn geboôn niet overtreet.

Neen, neen, ik zal u niet kastyden,
Om dat gy luttel rundren brengt,
Geen bloet genoeg op 't outer plengt;
Maer om dat ge in de schaduwtyden
Niet uitziet naer 't volzalig licht,
Noch naer de geestlyke offeranden
Van reine harten, reine handen,
Die 't Vorstlyk Prieststerdom verricht.

'k Heb over d' offers niet te klagen
Die ge aensteekt in myn heilig huis;
Ik hoor 't gereutel en geruisch
Van uwe schapen alle dagen;
Ik eisch geen varren; neen, o neen:
Gy hoeft geen wierookschael te zwajen
Om myne grimmigheid te pajen:
Ik haet uw bokken groot en kleen.

Zoude ik uw koken ledig halen?

't Is alles myn wat in het wout

In dichte struiken zich onthoudt,

't Gedierte op bergen en in dalen

Is zelf myn eigendom al mê:

'k Hoef naer geen vogels te verlangen,

Ik kan al 't pluimgedierte vangen

Als Heer en eigenaer van 't vee.

't Gevogelt, dat op spitse bergen

In 't koele loof der bomen zwiert,

En 't ruime vak der lucht verfiert,

Zoude ik van u vergeefs afvergen:

Ik ken al 't luchtvee; al het wildt

Des wouts komt om my henen zweven,

Ik gaf 't, en hou het noch in 't leven,

Waerom dan zoo veel vee gespilt?

Ik heb geen spys noch drank van noden.

'k Ben vergenoegt, 'k heb geen gebrek:

En kreeg ik tot uw vee eens trek,

'k Zou 't laten slachten braden, zoden.

'k Heb macht en recht tot al wat leeft:

Ik ben der vorsten Opperkoning,

De werelt is myn eige woning:
 't Is myn 't geen in haer omtrek zweeft.

Hoe zou ik stieren vleesch begeren?
 Neen: 'k eet geen vleesch, ik drink geen bloet.
 Ik min de godtsdienst in 't gemoet:
 Die zal ik met myn gunst vereeren.
 Ik haet al 't uitterlyk vertoog;
 Die weidsche en plechtige gebaren
 Vervelen my op myne altaren:
 West elders heen uw hart en oog.

Zoo gy myn felle wraek wilt stillen,
 Zie dan het heilig Kruislam aen,
 Beladen met uwe euveldaen;
 Dat, u ten nut, zyn bloet wou spillen:
 En stem de blymaer, bly te moe,
 Dat uwen Heilant is gestorven,
 En uw verlossing heeft verworven,
 Met een gelovig harte toe.

Kom, offer Godt een rein gewisse,
 Uw ziel en uw genegentheên;
 Verbrei zyn roem by yder een.
 Met lof en dankerkentenisse;
 Zwem in zyn' onverflenschten lof.

Laet zonder vreugt geen uur doorslippen.

Betael de varren van uw lippen

Aen Godt den Vorst van 't hemelhof.

Roep, met gelovig zielvertrouwen,

My aen, als ge in den naren dag

Schier onder 't aklig wee, en ach

Verfmelt: blyf op myn bystant bouwen:

Ik zal u helpen uit het slyk,

Uw naem en eer in hoogte stellen:

Dan zal uw borst van blyfchap zwellen,

En my verheffen met muzyk.

Maer 't rot, dat tegens my durft wryten,

Zal ik met droevige angst en schrik

Vervolgen yder ogenblik,

En het op deze wys toebyten:

Zeg, waerom durft ge myn verbont,

Myn goude en ongekreukte wetten

Met uwen wandel zoo besmetten,

En nemen in uw' vuilen mont?

Daer gy omringt met wanbedryven

Myn woort en ryxgeboden haet,

En myn gevreesde roê versmaet,

Om uwe boosheit bet te styven:

Daer gy myn koninglyke stem,
 Zoo vaek geklonken in uwe ooren,
 Verwerpt, en naer geen raet wilt horen
 Uit Sion noch Jeruzalem?

Ziet gy een dief Godts huis bestelen,
 En met een ongewasschen hant,
 Een boos vernuft, en bitfen tant
 Behandelen myn ryxbevelen;
 Gy loopt met hem in 't zelfde quaet,
 En tracht uw treden te verhaesten,
 Tot nadeel van uw' evennaesten,
 Dien gy vervolgt met wrevlen haet.

Gy durft van myn verbont afwyken;
 Vint smaek in geestelyke overspel,
 Verhart en vleeschlyk Israël,
 En geeft alsins doorslaende blyken
 Van boosheit; als uw mont zich roert
 Vermaekt hy zich in quade reden,
 En is 'er wat bedrogs te smeden,
 Dan is uw tonge niet gesnoert.

Gy, van de ware deugt verbaftert,
 Beklad uw' broeder, en den zoon
 Uws moeders met vervloekten hoon,

En

En hebt d' onnozelheit gelastert:

Ik zie in myn verdraegzaamheit
Dees ontrou aen, maer denk, o snoden!
Dat gy, al zwygt den Godt der goden,
Met hem gelyk staect in uw pleit.

Neen zeker: 'k zal u fel kastyden,
En u cens stellen in 't gezicht,
Het groot verzuim van uwen plicht:
Gy zult om uw verbontsbreuk lyden:
Verbontontheiligent geslacht,
Wil, bidde ik myne reden horen,
Op dat ik u niet, in myn' toren,
Verscheure, en wechstorm met myn macht.

Maer gy, die uw gewyde klanken
My toczwaect, o myn gunstgenoot!
Maek gy voor al uw Bontgodt groot,
En wil my in uw hart bedanken:
Pas naer de waerheit heen te vliên,
Te wandelen in myn geboden:
Dan zal ik u hier na vergoden,
En al myn heerlykheit doen zien.

LXIII. H A R P G E Z A N G.

WAnneer het morgenroot komt zweven
 Door witte wolken, zoek ik u
 O Godt! o Leiftar van myn leven!
 Ai, hou u van uw knecht niet fchuw!
 Myn ziel en myn begeerlykheden
 En vleefch verfmachten fchier van dorft
 Naer uw gemeenfchap: al myn leden
 Slaen aen het quynen; en myn borft
 Wenscht dat gy haer eens milt woudt laven
 Met dat verquiklyk levensnat,
 De wyn van uw genadegaven
 Die uit uw' hemelzetel spat.
 'k Heb eens, op 't fpoor van myne vaderen,
 U in uw heiligdom gezien:
 Och! mogt ik nu weêr plechtig naderen,
 En naer uw' heilstroom henen vliên:
 Mocht ik, door al die offerwolken,
 Door dat voorbeeldig fchaduwwerk,
 't Waerachtig licht, met al die volken,
 Zien blinken, die gy tot uw kerk

Zult

Zult brengen in de latre tyden:

Dan zoude ik, o myn Godt! en Heer!
My in uw heiligheit verblyden,
En uwe sterkte zien en eer.

Niets kan my oit meer gaende maken,
Dan uwe goedertierenheit,
Die ik voor dezen plag te smaken.

Zoudt gy, o hoogste Majesteit!
My die in uwe gunst niet geven!

'k Waerdeer ze in myn verlicht gemoet
Al vry wat hoger dan het leven.

Stort toch den hoorn van overvloet
Eens uit; dan zal ik u verhogen,

En, van een ware hemelvreugt
Geraekt, op uwe liefde bogen,
En pryzen uw genade en deugt!

'k Zal u, in geest en waerheit, eren:

Uw naem met eerbiet en ontzach
Gedurig statig hulde zweren,

En vlytig dienen nacht en dag:
'k Zou u het reukwerk der gebeden

Met hart en handen bieden aen;
Myn ziel, van zulke vettigheden

Verzadigt, zou aen 't juichen slaen:

'k Zou

'k Zou versgedichte heilgezangen
Opzingen, op de bruilofsfeest;
En gy zoudt al myn klanken vangen
En vatten, die ik in den geest,
En by bespiegling my verbeelde;
Want zeker, 'k zie door 't zichtbre heên
En heb de voorsmaek van die weelde:
My dunkt ik die door ziel en leên
Al vrolyk heen en weêr voel zweven.
Zou ik, die al dat heil verwacht,
Niet in Godts zuivre liefde leven;
Aen Godt gedenken in den nacht?
Zou ik u, o myn Godt! vergeten,
In al myn rampen en verdriet?
O neen; myn naeugeprangt geweten,
Dat gy zoo vaek uw hulpe aenbietet,
Wil in de frissche lommer duiken
Van uwe voorzorg; nu ge my
Uw gunst en liefde laet ontluiken
Gelyk een licht. Ik wil nu bly,
Beschaduw't van uw liefdevleugelen,
Een liedt opheffen, u ter eer;
Geen mensch kan thans myn drift beteugelen.

Hoe kleeft myn ziel, o Opperheer!
 U achter aen; zy zal u volgen,
 In weêrwil van den bleken nyt,
 Die gansch doldriftig en verbolgen,
 Op zyne zwarte tanden byt.
 En, zou ik voor myn haters beven,
 Daer gy me ftut met uwe hant,
 My telkens inblaest ziel en leven?
 O neen: ik zal den bitfen tant
 Des volks door u te boven komen:
 Maer 't rot, dat naer myn leven zoekt,
 Is wis, tot vreugde van de vromen
 In 's aertryks diepften kuil vervloekt.
 Gy zult myn' vyant nedervellen,
 O Godt! met uw ontzachlyk zwaert,
 De felle vossen spys bestellen;
 En ik, manmoedig, onvervaert,
 Zal in myn' Bontgodt my verblyden;
 Ik, die met zelf ben overftort,
 Zal op des aertryks tinnen ryden,
 Hoe myn geboeide vyant mort.
 Wie immermeer beftaet te zweren,
 Zweer in den waren Godt alleen,
 Beroem zich in den Heer der Heren;

Want, wie oit leugentael durft smeên,
 Zal voor de waerheit moeten zwygen,
 En schaemroot zyne straf verkrygen.

LXVIII. H A R P G E Z A N G.

Godt, die wel eer in 't vleesch verscheen,
 Godt, met den Geest en Vader een,
 Godt, die om onzent wil wou sterven, zal verryzen
 Als overwinnaer van den doot,
 En met zyn krygsgeweer, noch root
 Van 't versgeplengde bloet, zyn dapperheit bewyzen.

Hy zal zyn vyant gansch verflaen,
 Verstrojen uit de legerbaen,
 En al zyn haters voor zyn aengezicht doen vlieden.
 Gy zult, in hun' ontzinden loop,
 Hen schielyk werpen overhoop,
 Wanneer uw gramfchap als een vreeslyk vuur zal zieden.

Gy zult hen, o zeeghaftig Helt!
 Verdryven uit het oorlogsvelt,
 En met den aëm uws monts verwoet daer henen stormen
 Als ligte rook zeer kort van duur;
 Zy zullen als het wasch voor 't vuur
 Versmelten, en in 't stof verdwynen by de wormen.

Hoe wil dan 't heilig godtsgeflacht,
 Dat op het goet zyns Heilants wacht,
 Niet juichen, als het in verwondring opgetogen,
 De zegeprael zyns Helts aenschout,
 Die op een' troon van zonnegout,
 Eerlang zal zitten op de blaeuwe hemelbogen.

Hoe wil 't zich voor Godts aengezicht
 Verlusten, bakren in zyn licht,
 Met eeuwig groen gehult, van enkle blyfchap springen
 En juichen! wakker roer uw stem,
 O stéjeugt van Jeruzalem!
 En wil een zegeliedt in Sions koren zingen!

Steek, waer uw Helt zyn treden zet,
 De zilvre heil- en vrêtrompet,
 Godt heeft in Kristus zyn beloften al voltrokken:
 Kom, huldig nu uw Ryxvorst in!
 Verhef uw vreugde aen 's hemels tin,
 En zet een krans van gout op zyn gekrulde lokken.

Uw nieuwe godtsdienst, in den geest,
 Zy een gedurig bruilofsfeest
 Vol blyfchap; hoog de weg uws harte voor uw' Koning;
 Roei uit uw zonde en ydlen waen,

Op dat hy langs een gladde baen
Mogt ryden in uw ziel, zyn herelykfte woning.

Verkondig al zyn heerlykheit,
Zyn naem en luister dien hy spreit;
Aenbid hem, prys hem, roem zyn wakkre zgedaden;
Vergeet den tempel, Mozes stoel,
En Levys statelyk gewoel;
Uw Heilant kan uw oog en hart geheel verzaden.

Hy ftrykt de fronsen uit 't gelaet
Van 't ouderloos verlaten zaet,
En wil die fchaer altyt geen weezen laten wezen;
Hy neemt haer in zyn huisgezin;
Befchermt haer met zyn zuivre min,
En helpt haer pyn en fmart verzachten en genezen.

Wanneer zyn bruit als weduwvrou,
Zit diep gedompelt in den rou,
Zal hy op zynen troon, in 't eeuwig ryk der dagen,
Haer onfchult roemen, en haer pleit
Hanthaven; en indien ze fchreit
De brakke tranen van 't neerflachtig wezen vagen.

Of fchoon zyn vrou heel zoet van aert
Hem weinig kinders heeft gebaert;

Godt zal het huis van deze onvruchtbre eens zoo versieren
 Met kindren, als 'er starren aen
 't Beschildert dak des hemels staen,
 En 't huisgezin gelyk een andre tuin doen tieren.

Al raekt ze eens in de boejen vast
 Godt zal, hoe of de helhont bast,
 De kluisters breken en haer ruimte en vryheit geven,
 En roepen: myn verloste schaer!
 Ga uit op 't heuglyk jubeljaer,
 Verlaet de dienstbaerheit voor 't ongebonden leven!

Zy, door Godts vrede en vreugt bekoort,
 Zal een veel aengenaemer oort,
 Dan het afvallig rot van 't Jodendom, bewonen;
 Zy woont in Sarons rozery,
 Haer vyant in de woesteny
 Aen 't zwerven, kan niet meer dan 't rietenhutje tonen.

Flus hebt ge, o Godt! uw volk geleit
 Met teeknen uwer grimmigheit;
 Het aerdryk loeide en beefde, en gaepde naer en yslyk,
 De hemel schoot in 't felle weêr
 Zyn schorre en scharpe donders neêr,
 Wierpt blixems met zyn vuist, en stormde zeer afgryfelyk.

De wilde woesteny zag toen
 Haer frisch en vers ontloken groen
 Verwelken, liet bedroeft de vale lokken hangen:
 En Sinai, hoe trots en fier,
 Smolt wech voor Godts ontzachlyk vier,
 En wiert met angst en schrik benepen en bevangen.

Maer nu die strenge en harde wet
 Van Levy is aen zy gezet,
 En gy, o Godt! en mensch op aerde zyt gekomen,
 De zonde door uw eigen bloet
 Verzoent hebt, laet ge een' hemelvloet
 Van uwen milden Geest op uw gemeente stromen.

Uw heilleer druipt als dou op 't kruit,
 En lokt ons hart ten boezem uit:
 Uw rede vloeit gelyk een vruchtbre zomerregen:
 Uw zaet mag op 't genadefees
 Die blyfchap smaken van uw' Geest,
 En zich verlustigen in uwen milden zegen.

De grote en uitgebreide wolk
 Van uw verkregen heilig volk
 Flus door de dienstbaerheit der oude wet bevangen,
 Hebt gy van zynen last ontfnoert,
 En in de vryheit opgevoert,

Op dat het uwen naem zou pryzen met gezangen.

Gy hebt, door 't klinken van uw stem,
 De stéjngt van Jeruzalem,
 Uw hoop en geestlyk zaet, den wellust van uwe oogen
 Gelokt naer 't zegepraelent kruis,
 En haer, door 't zalige geruisch
 Uws bloets, tot uwen dienst en uwe min bewogen.

Die zaligheid maekt gy alleen
 Aen den elendigen gemeen,
 Die dorsten naer uw heil en op uw goetheit hopen:
 Nu mag de godtgewyde schaer,
 In 't aengename jubeljaer,
 Met een' verheugden tret in 's vaders armen lopen.

O Godt! gy opende den mont
 Der heierschare, om het verbont
 Des heils aen 't Heidendom al juichende te ontdekken:
 De rykdom uwer heerlykheit
 Wiert door alle oorden uitgebreit,
 Om yder tot den dienst des Heilants op te wekken.

Elx tong, bezielt met hemelmoet,
 Ontsteken van een' pinxtergloet,
 En in den wyn geweekt, wiert van Godts wysheit zwanger,
 Sprak

Sprak niet dan enkle hemeltael,
 En van Messias zegeprael,
 Dien onverfaegden Helt en wakkren zielevanger.

De grootste Vorsten, op 't geluit
 Der vreemde blymaer, keken uit,
 En dorsten tegen dit gerucht hun krachten zetten;
 Maer luttel gold hun tegenstant;
 Alwaer Godts standert wiert geplant,
 Mogt Godts gezantendom Godts grote daên trompetten.

Daer mogt men met verwondring zien
 Een zwarm gezalfde Prinsen vliên,
 Die dees bazuin, die nu wat harder klonk dan zachter,
 Vervarelyk in d' ooren scheen:
 Och ja! de Vorsten vloten heen,
 En lieten al hun' beuit den werelozen achter.

De kerk, die zich in diepe rust
 Van Godts gemeenschap bly verlust,
 Vermogt dien vetten roof en milden beuit te delen.
 Zy, d' eer van 's Heilants huisgezin,
 Reed met veel voordeel en gewin
 Door 't ryk van 't Heidendom, op 't woort der waerheit
 spelen.

Doch schoon de zon van haer geluk
 In enen zwarten nacht van druk
 Mogt duiken, hare vreugt herſchappen wiert in wenen,
 En zy, met angſt en ſchrik belaën,
 Eens midden door het vuur moeft gaen,
 Of in twee rygen ſteen beknelt, benaut mogt ſtenen.

Gy zult nochtans, o zuivre Duif,
 Met witte ſchachten, goude kuif
 En zilvre vlerken, rein geloutert in den oven,
 Heenvliegen met een ſnelle vlucht,
 En bly klapwieken in de lucht,
 Om dat gy uw gevaer en rampen zyt te boven.

Hoe wil dan uwe onnozelheit
 Die zulke zuivre ſtralen ſpreit,
 En't gout van uw geloof in 't oog uws Koningks ſchitteren!
 Hoe wil het kleet van uw gemoet,
 Gewaſſchen in het purper bloet
 Des Kruislams, 't nydig oog des vyants niet verbitteren!

Wanneer d' Almachtige de wolk
 Verſtrooit van het gepurpert volk,
 Dat zyne kerk met rook en dampen wil omringen,
 Dan zal ze als Tſalmon, onbevelekt

Met hagelwitte sneeu bedekt
Van heiligheit, het liedt van haer verlossing zingen.

Zy zal, als Bazans vruchtbre streck,
Bewatert met een zilvre beek
Van Godts genade en Geest, zyn liefde en gunst ervaren:
En in het zalig heilfaizoen,
Hoe out, noch blyven vet en groen,
En als die hoge berg staeg naer den hemel staren.

Gebulte bergen, hoe zyt gy
Zoo trots op uwe heerschappy!
Hoe durft ge Sions recht en heerlykheit bevechten!
O Roofgebergt, hoe durft ge alom
By 't Joden- en het Heidendom
In vloekverwantchap treên, om 't ryzig spits te flechten!

Hoe springt gy zoo verwaent en fier,
Met zulk een toetsel en gezwier!
Voorwaer de grontslag van uwe opperheerschappyen,
Leit diep gedoken onder 't slyk:
Zie toe: ik zie uw koningkryk
Al wagglen, en den staf des ryx u reets ontglyen.

Maer Salem, met een yzre muur
Omtrokken, is van langer duur:

't Is op een' rots van gout voor d' eeuwen vast geklonken;
 't Blyft rustig op zyn' wortel staen:
 Komt, Vorsten, rolt uwe oorlogsvaen
 Vry op, en laet de kerk met heillaurieren pronken.

Godt heeft den berg, zyn vreugt en lust,
 Ook uitverkoren tot zyn rust,
 Daer wil hy al zyn' glans en majesteit vertonen:
 Duikt, bergen, duikt voor Sion neêr,
 Verbreekt uw glinstrent kryggeweer;
 Want Godt blyft op dat spits als een Beschermheer wonen.

Godt heeft een talleloos getal
 Van heierscharen, die uw val
 Voorspellen, vlucht, ai vlucht met al uw wapentuigen:
 Vlucht wech: daer komt de Heirvorst aen,
 Met zwaert, en dolk, en spies belaên,
 Nu moet ge uw schedels voor Godts fellen blixem buigen.

Neen, Judaes leeu is nu geen lam,
 Zyn neus blaest enkel vuur en vlam,
 Zyn oogen blinken als de scherpste zonnestralen,
 Zyn kopere armen en gelaet,
 Zyn toorn en aengehitte haet
 Doen al de toppen der verwaende bergen dalen.

De heilkrans die ge u Sion breit
 Ontspruit uit uw gehoorzaamheit,
 En om dat gy, o Godt! om hoog zyt opgevaren,
 Na dat gy eerst waert neêrgedaelt.
 Nu hebt gy braef gezegepraelt
 Op 't witte wolkgespan met kranffen om uw hairen.

Ge zyt, op 't roeren van de trom,
 Gereên in 't hemelheiligdom:
 Ge ontzei de wet haer' eisch, de doot zyn scharpe prikkel,
 De hel haer prooi, de draek zyn macht;
 Gy vingt het koningklyk geflacht,
 Of wierpt het in het stof met uw gevreesde fikkel.

Wat schonkt gy op uw gloryfeest
 Al milde gaven van uw' Geest!
 Daer vlocide een zilvre stroom van uwen hemelzegen;
 Gy reikte aen uw geliefde bruit
 Een' trits van edle deugden uit,
 En daelde in haer gemoet als met een' gouden regen.

Ja, zelf 't weêrhorig huisgezin
 Hebt gy verwaerdigt met uw min,
 En zal het mè tot u in 't ryk der heemlen trekken,
 Zyn hoeft in 't eeuwig meifaizoen
 Versieren met onsterfelyk groen,

En

En met een goude kroon van twalef starren dekken.

Des wil ik u myn lofgezag

Opdragen al myn leven lang,

O Heer! om dat ge ons met uw heil wilt overladen.

Kom, Salems friffche maegdenrei,

Speel met my op de loffchalmei,

En dofeh u rustig uit in witte feestgewaden!

Kom! laet ons toch met koormuzyk

De goedren van Godts koningkryk,

Gerechtigheit en vrede en blyfchap, ons gegeven,

Verbreiden, nu wy vroeg en fpâ

Genade ontfangen voor genâ,

En vrolyk in de fchaeu des Allerhoogften leven.

Gy, die u in u zelf vermeit,

O Godt! zyt onze zaligheit:

Gy hebt de fchult betaelt, wanneer ge zyt geflorven,

En door uw goddelyke kracht

'd Onfterflykheit hebt aengebragt,

En ons de vrientschap Godts verkregen en verworven.

Gy waekt voor ons in tyt van nood:

By u is uitkomst in den doot;

Want gy hebt zelf de doot de hartaer toegenepen,

De hel, en wie u heeft beroert,
 Al zegepralende omgevoert,
 En ons, o blyk van min! uit 's vyants klaeu gegrepen.

Al worden wy zoo nu en dan
 Omsingelt van een' bloettiran,
 Die ons met al zyn macht, ten afgront uitgebroken,
 Bevecht, met horen, klaeu en tant,
 Gy zult dat Hooft van 't grote lant
 Met uw' metalen staf in uwen toorn bestoken.

Gy zult het om zyn euveldaên
 In uwe grimmigheid verflaen,
 Zyn ruigen schedel met uw glinstrent zwaert afhouden,
 En met zyn goddeloos gebroet,
 Besmet met brein en weerloos bloet,
 Een troon in 't middelpunt der helsche vlammen bouwen.

Godt zeide: ik heb dat Hooft al lang
 Gedreigt den zwaerften ondergang;
 Het durft zich tegen myn gezag en almacht zetten;
 En, kost het, 't zou met snellen loop
 Myn heilryk werpen overhoop,
 En in het zant vertreên myn koningklyke wetten.

Ik zal het schoppen van zyn' troon.

En dan myn afgedwacde Joón
Uit Bazans vette wey vergadren in myne armen:
'k Zal uit het diepe pekelnat
De blinde Heid'nen in myn stat
Verzaemlen, en haer met myn yzre vuift beschermer.

Hoe wil uw volk zyn' ftrytbren voet
Dan waffchen in des vyants bloet,
En juichen, als Godts wraek het rot heeft aengeschieden.
De vuilste honden zullen mé
Hun dorst in deze rode zee
Verzaden, en verwoet aanvallen op zyn wonden.

Uw kerk, met uw genâ gekroont,
Hebt gy een fchoon gezicht verthoont
Van uw' doorluchten ftryt en grote zegepralen:
Zy fpoorde op 't klinken van de trom
Uw gangen na in 't heiligdom,
Daer uw verliefde Bruid u plechtig in quam halen.

De blyde zangers gingen voor
Naer Sions hoge tempelkoor,
Om daer het liedt des Lams voor 's Koningks oor te quelen.
Een trommelende maegdenrei
Bevont men midden in 't gelei:
Van achtren quam een fleep met brave fpeelders fpielen.

Met

Met zulk een' statelyken stoet
 Ging u uw tweede ziel te moet,
 O Heirvorst! om uw' naem en deugden uit te meten!
 Zy maekte uw dapperheit bekend;
 Zong zegezangen zonder endt,
 En boude u tempels in het hagelwit geweten.

Kom! loof myn Godt, met stem en spel,
 Die uit de bron van Israël
 Zyn oorsprongk reket, en uit Juda is gesproten:
 Kom! zing uw stem nu schor en heesch;
 Want Godt, geopenbaert in 't vleesch,
 Is als een frissche spruit uit Davids stam geschoten.

Erken hem, o verlostte schaer!
 Voor uwen Vorst en Middelaer:
 Bemin uw bloetverwant, die voor zyn kerk wou sterven:
 Verhef hem, die om uwent wil,
 Gehoorzaam, welgemoet en stil,
 Godts wet voldeet, en u het hemelryk doet erven.

En zoudt ge niet met hart en zin
 De Godtheit loven! Benjamin
 De kleine, die wel eer de volkren mogt gebieden,
 En Judaes purperdragent volk,

Met noch een herelyke wolk (den.
Van Vorsten, komt met vreugt naer uw Beschermheer vlie-

Gy maakte, o Krygshelt ! uwe kerk
Aenzienlyk, heerlyk, machtig, sterk
Om uit te trekken, en uw heilryk voort te planten.
Volmaek 't begonnen werk, o Heer!
Bou Salems muren meer en meer,
En zent een wakkren oogft van fiere kruisgezanten.

Dan zie 'k een' kostelyken stoet
Van Prinzen in uw kerk te moet;
Zy zullen u alleen als Ryxmonarch begroeten;
Zelf paerlen zyn aen uwe kroon,
En nedrig knielen voor uw' troon;
Ja al hun heerlykheit neerleggen voor uw voeten.

Maer och! ik zie van verre alrè
Veel monfterdieren uit de zee
Van 't woefte Heidendom uw koningkryk inrukken;
De leeuwen lopen uit het bosch;
De wrede fieren breken los;
De havik wil 't gewaet van uwe duive uitplukken.

Bestraf en schelt dat wilt gediert,
Dat schriklyk brult en loeit en tiert;

Verschrik, beteugel al zyn vloekvergaderingen:
 Kneus Babels Prins die u versnaet,
 En slechts uit enkele eigenbaet
 En loze veinzery uw kruiskerk by wil springen.

Versla toch dit bloetdorstig rot,
 Dat u bestryt, reinöogde Godt!
 En zyn' verwoeden lust in bloet en brant wil koelen:
 Roei uit dat goddeloos geslacht,
 En laat het eens de felle kracht
 Van uwen kopren arm en yzre roê gevoelen.

Dan zal Egiptes Prinslyk volk
 Dat onder Babels zwaert en dolk,
 En harde heerschappy bedroeft en naer moest zuchten,
 Ontslagen uit de slaverny,
 Zyn Vorst verlaten, en al bly (ten.
 Naer 't geestlyk koningryk des grootsten Koningks vluch-

Hoe wil den zwartgezengden Moor,
 Noch onbesneên van hart en oor,
 Zich doen besnyden, en zich zelf geheel verzaken;
 Aenbidden uwe ryxgeboôn,
 Verheffen uw geduchten troon
 En naerftig voor 't belang van uwen zetel waken.

Hy zal u 't eêlste dat zyn lant
Uitlevert, met een milde hant
Aenbieden, en den lof van uwen naem vermelden:
Wil dan 't gediert, dat zich in 't wout
Of in het ruige riet onthoudt,
Verplettren met uw' staf, en met uw oordeel schelden.

O Koningen, die hier beneên
Als aerdsche Goôn wort aengebeên!
Aenbid uw Opperheer, de godtsgezalfde Koning!
Verbrei zyne eeuwge heerschappy:
Denk dat hy hoger zit dan gy:
De starren zyn de vloer van zyn verheven woning.

Trompet zyn onverflenschten lof:
Hy ryt in 't diamanten hof,
Bestiert het groot heelal op 't wenken van zyne oogen,
Hy geeft de Vorsten kroon en staf:
Wanneer hy dondert, gaept het graf,
Ontroert de onstuime zee, wort al 't gebergt bewogen.

Loopt dan, o Prins en onderdaen!
Uw Ryxvorst met gebeden aen:
Vernedert u, en leert zyn hoogontzachlyk wezen
Ontzien: erkent hem voor uw' Heer

En Heilvorst, geeft hem lof en eer,
Bemint hem, kust zyn staf en wilt zyn oordeel vrezē.

Hy wou zyn Israël voorheen,
Toen 't van zyn haters wiert bestreên,
Met zyne heerlykheit omsinglen, en bewaren:
Hy was de Schutsheer van zyn volk,
Die nu te pryk zit op een wolk,
En noch zyn lieve kerk beveiligt voor gevaren.

Toen gy in 't heiligdom, o Heer!
Verhoogt zat op 't gestoelt van eer,
Schoot uwe heiligheit ontzachelyke stralen:
Thans trooft en streelt gy 't out geslacht,
Dat op uw sterkte en vrientschap wacht.
Des wil 't in uwen lof, o Godt! zyn hart ophalen.

LXIX. HARPGEZANG.

VErlos my, o myn Godt! ai wil myn ziel behoeden,
Die in de sterke vlooden
Zoo fel wort neergedrukt, dat ze in de diepte zinkt,
Daer noit uw heillicht blinkt!
Gy hebt uw' toren op myn' schedel uitgegoten,
En my om laeg verftoten

In vuilen modder, daer myn' voet geen steunfel viant,

Den stroom my schier verslint:

Ik kan niet roepen noch om uwe bystant smeken,

Zoo is myn keel ontfteken

Van 't endeloos geklag; ook mist myn flaeu gezicht

Uw zielverquikkent licht,

Naer 't welke ik in myn' nood gedurig plag te staren;

Doch schoon ge myn gevaren

Niet acnziet, en de zee al telkens hoger wast,

Ik hou me aen 't anker vast

Der uitgestelde hoop: al worden dan myn leden

Gedrukt en fel bestreden,

Ik boog en steun op Godt met ongekreukt gemoet,

In 't midden van den vloet..

De boze menschen, die ontsint en uitgelaten

My in myn onschult haten,

Zyn meer dan het getal der hairen op myn hoofd.

't Rot dat myn blyfchap roofst,

En my gelyk een leeu gramstorig aen durft randen

Met horenen en tanden,

Is machtig, en durft my, die nimmer heb misdaen,

Naer 't lieve leven staen;

En wil dat ik, die noit geen diefftal heb bedreven,

De goedren weér zal geven:

Doch schoon ik nimmermeer myns naestens have nam,
 Zal ik, onnozel Lam,
 Hun schulden dragen, en hun vuile ziel afwasschen
 In d' onbesmette plassen
 Van myne heiligheit: dus geef ik 's vader eer
 En hen den zoenprys weêr.
 Zyn u d' aenvalligheên van myn beproeft geweten,
 O Godt! noch niet vergeten,
 Zoo is u zekerlyk myn dwaesheit mē bewust,
 Zoo ze in myn' boezem rust:
 Ook zyn myn schulden voor uwe oogen, root als kolen,
 Zoo diep noch niet verholen,
 Dat gy ze niet zoudt zien: o neen, gy straft ze in my,
 En spreekt uw Sion vry.
 Neen, maek hen niet beschaemt, die met verliefde klachten
 Uw heil en hulp verwachten,
 O Vorst van 't hemelheir! wiens woort en wyzen raet
 In eeuwigheit bestaet.
 Verzorg, dat die door my naer uw gemeenschap vragen,
 Noit schande tref noch plagen:
 Maer toon hen door 't geloof, de zuivre levensbaen,
 Het ware heilspoor aen,
 Want ik tors schuldeloos d' onlydelykste smarte
 In myn gewillig harte,

Ter liefde van myn volk, dus ere ik zacht en stil,

Gehoorzaam 's vaders wil:

Dus pleit ik voor zyn eer, en buig my laeg en teder

Voor zyne voeten neder.

De felle fchande, die op myn geblooft gelaet

Gedrukt, getekent staet,

Tracht ik om my, o Godt! uw rein gezicht te onttrekken,

Met treurig floers te dekken.

Maer neen: ik wil dat gy myn fchande en zielverdriet

Ganfch zonder dekzel ziet.

Ik draeg om uwent wil de ftraffe van de zonden,

Zulks ziet gy uit myn wonden.

Ai! draeg dan zorg voor my, op dat myn zaet met luft

In die verwachting ruft.

Myn broeders fchamen zich my immer te gedenken,

Zou dat myn ziel niet krenken?

Myn naeftbestaenden staen van verre, fchoon ik ftry

En om hun boosheit ly.

'k Verzaak myn zelve om Godts tuchtroé te onderwerpen.

Schoon ik het zwaert zie fcherpen

Voor mynen vegen hals; ik wacht doch zonder fchult

Den flag af met gedult.

Dus heeft my d' yver van uw huis geheel verflonden:

Dat hebt gy ondervonden,

O vader!

O vader! toen ik my wierp voor uw' voetbank neêr,
 Ter liefde van uw eer.
 Het was myn spyze altyt, de vreugt myns lieven vaders,
 Myn hart en bloedende aders
 Op te offren, om het vuur van zyn ontsteken gloet
 Met dit gewillig bloet
 Tebluffchen, al den smaet, waer mede u 't rot dorst smaden,
 Heb ik op my geladen:
 'k Heb om myn' euvelmoet gezugt, gekermt, gesteent,
 Myne oogen uitgeweent;
 Myn ziel gansch uitgevast; doch schoon myn duivenoogen
 Vervult met mededogen,
 Die daet betreurden, 't was slechts oly in het vuur;
 Zyn wrevele natuur,
 Vereelt in boosheit, wert noch harder dan voorhenen;
 Dit doet my sterker wenen,
 En in myn rouwe een' zak aentrekken tot een kleet.
 Noch bleef zyn spraeklit wreet:
 Het dorst my scharp en bits verguizen, fel toebyten,
 Als hooftman derbandyten.
 't Gerecht, dat op de poort zyn flinxse vierschaer spant,
 Zet mé zyn scharpen tant
 In myn onnozelheit. Die sterke dranken drinken,
 En zinneloos rinkinken,

Zyn

Zyn blyde, en lachen in myn allerzwaerft verdriet,
En zingen my een lied.
Doch schoon men my verdrukt, ik beur gelyk een ceder
In 't zieloplui kent weder,
Myn kruin om hoog, en rys aen Godts genadestroom
Gelyk een pallemboom.
Ik laet myn wicrookwolk op Godts gewyde altaren
Als rechte rookpilaren
Opftygen, o myn Godt! ai zie dit offer aen,
En kom my tegen gaen
Met uw goetdadigheid, wil me in uw hemelkoren
Doch horen en verhoren.
Ik staroog op uw heil, en steun op uw genâ:
Verlos my, help me dra.
Och! ruk my uit het slyk: ik zink: ai vat myne armen,
En wil myn ziel beschermen!
Gedoog niet, dat den vloet met losgelaten toom
My schrylings overstroom!
Ligt zou hy, fel gezweept van losgeborste winden,
My levendig verflinden!
Neen, laet de put zyn' mont niet sluiten over my:
Maer red me, en maek me vry!
O Godt! verhoor my, naer uw goedertierenheden!
Myn moede en love leden,

Schier afgemartelt, zien met een bezweken oog
 Naer uwe gunst om hoog!
 Vertoef niet, kom toch met uw gulde liefdestralen
 In mynen boezem dalen!
 Verberg uw aengezicht nu niet van uwen knecht,
 Die hier te worstlen legt!
 Wat ben ik bang! ai my! ik zwym: ai, vat me, o Vader!
 'k Heb immers niemant nader,
 Dan U, verquik myn ziel, en stort my met uw min
 Wat wyn en oly in!
 Myn vyant knelt my vast in zyn metale boeien:
 Hy tracht my uit te roeien,
 Als een' onnutten boom: verlos my uit zyn klaeu;
 Die engte is my te naeu!
 Al zyn myn haters sterk, o Godt! gy zyt noch sterker:
 Ai! trek my uit den kerker,
 Myn vyant heeft de schaemte en schande, die ik draeg,
 Gelyk een felle vlaeg
 Van hagelstenen op myn lichaem uitgegoten,
 En wrevlig wechgestooten!
 De versgelede smaet, dat ganfch ondraeglyk juk,
 Breckt my het harte aen stuk,
 En doet myn flaeuwe ziel bezwyken onder 't ftryden:
 Ik zag naer medelyden,

Naer hulp en troofsters om: maer och! ik vont 'er geen:
 Myn vrienden waren heen!
 In zulk een barrening van smarte en bitterheden,
 Wert myne smaek bestreden
 Met gal en edik; o verfoeilyk onbescheit!
 Ontaerde onmenschlykheit!
 Laet nimmer spys noch drank hun mager lyf verquikken:
 Dat ze aen hun disch verftikken,
 Tot weêrvergelding, dat een' valstrik hen verniel
 En 't wrede lyf ontziel:
 Hun oog zy blind. Dat angst en schrik hun slibbergangen
 En lendenen omvangen.
 Ontsluit de sluizen van uw gramfchap: giet uw toorn
 Op hun vermeetlen hoorn,
 En harde koppen uit: uw felle wraek aen 't barnen,
 Gryp met haer yzere armen
 Hen razende aen! hun stroom en bergmetael verroeft:
 Hun tempel zy verwoeft,
 Hun tenten onbewoont, om dat ze hem vervolgen
 Op wien gy zyt verbolgen,
 Om dat ze hem, die voor zyn volk ter bresse indrong,
 Verwonden met hun tong.
 Laet plaeg op plage hen den ondergang voorfpellen:
 Noit komen dees rebellen

Daer uw gerechtigheit, daer 't lang verloren beelt

Op nieu wort uitgedeelt!

Wilt hunne namen uit het boek des levens wiffen:

Doet hen het voorrecht missen,

't Geen gy vergunt aen uw rechtvaerdig burgerfchap:

Uw bleke gramfchap ftap

Met reuzefchreden aen, om deze bozen buiten

Uw nieuwverbont te fluiten.

Wat my belangt, o Godt! ik ben vol pyn en finart;

Doch 't uitgemergelt hart

Verwacht, naer zoo veel ftryts, in d' opperftarrezalen

Noch eens te zegepralen,

Ver boven alle kracht en macht en overheit.

Ik zal Godts majesteit,

Zyn naem, de luifter van zyn goude deugden, pryzen,

Met keur van hemelwyzen.

Ik zal hem danken by 't gevleugelt koorgezin

Voor zyne trouwe min:

Dit zal der Godtheit meer dan os of vaers bevallen

Uit Levys offerftallen.

Hoe wil 't zachtmoedig volk, in zynen geest verheugt,

Zyn ongefronfte vreugt

Betuigen, en vol vuur en hemelyver leven,

Als 't zynen Vorft ziet streven

In wit triomfgewaet, met kranssen om zyn hair!
Godt zal de vrome schaer
Gedenken in haer nood; en nimmer hen vergeten
Die met een yzre keten
Om zynen zuivren wil en naem gebonden zyn,
Om alle smarte en pyn
Te dragen: neen hy zal hen uit het stof opbeuren
En voor de zyne keuren.
Laet hemel, aerde en zee, en alles wat 'er is,
Tot Godts gedachtenis,
Een endeloos gezang aenheffen: dat de koren
In tongen en in ooren
Veranderen; want Godt zal Sion, al zyn lust,
In wiens gemoet hy rust,
Verlossen; en vol vreugt de diamante muren
Die nyt en tyt verduren,
Opbouwen; Judaes Steen voltoien voor 't geflacht,
Dat naer dien opbou wacht.
Daer zal het heilig zaet, gerust en zonder kommer,
In Godts genadelommer,
Gansch vreedzaam wonen; en al 't volk dat hem bemint,
Als een rechtaertig kint,
Zal 't daer ter goeder uur in zyne gunst gelukken
Godts eeuwig heil te plukken.

LXXII. HARPGEZANG.

O Godt! geet aen den Oppervorst,
 Die, met een onbepaelt vermogen,
 't Gezag op zyne schoudren torst,
 In top van 's hemels blaauwe bogen,
 Uw rechten en uw ryksbeleit:
 Geef aen den Ryksgezalfden Zone
 Des Koningks uw gerechtigheid;
 Dan zal zyn goude fleuierkrone
 Vol luisters blinken, en zyn volk, aan hem verplicht,
 Zich bly verlustigen in zyn aenbidlyk licht.

Dan zal hy uw gezegent zaet
 Een goet en heilzaem vonnis vellen,
 En met een ongefronst gelaet
 d' Elendige eeuwig heil bestellen;
 Hy zal zyn' vyant uit het lant,
 Zyn zegevierent ryk, verdryven;
 De rotten kluiſt'ren aen een bant.
 Hoe zullen dan de vredeolyven
 Ontluiken, lam en ſchaep, niet meer ten roof gevergt,
 In 't nieuwe heilſaizoen gaen grazen op 't gebergt!

Hoe

Hoe zal 't dan op de heuvels niet
Van allerhande volk kriëlen!

Elk zal, uit Godts genadevliet
Gedrenkt, een nieuwe vreugt gevoelen.

Men zal in kommerloze rust,
In wyngaertlommer neêrgezeten,

Naer 't aengebragte goet beluft,
Verborgen hemelmanna eten,

Terwyl den feestrei, met laurieren om zyn kruin,
Verheugt zal blazen op de schelle vre-bazuin.

Hy zal zyn onderdrukte schaer,
De vromen, die om nooddruft zuchten,

In 't lang gewenschte vredejaer,
Verzaden met de goude vruchten

Van zynen Geest, gelove, en vrê.
De droevige ouderloze wezen.

Zal hy, in al hun ach, en wee,
Vertroosten; hunne smart genezen:

Maer die hen stenigen, zal hy met naer geweên
Doen zinken in de zee gelyk een molensteen.

't Rechtvaerdig volk zal u alsins
Eerbieden, nedrig voor u zwichten,
Als zyn geduchten Hemelprins,

Zoo lang de gulde hemellichten
 Om hunne kringen draien; ja,
 Zoo lang 'er stammen zyn te vinden,
 Zal elk, verliest op uw genâ,
 Zich aen uw goude wetten binden,
 Uw voeten kussen, en gehoorzaam zacht en stil,
 Uitvoeren uw bevel en koninglyken wil.

Hoe wil de Vorst dan met zyn' Geest
 En onuitputtelyken zegen,
 Op het voorbeeldig hemelfeest
 Neêrdalen als een' zomerregen,
 Of frisschen dauw, op 't jeugdig gras,
 En, met zyn milde en' goude gaven,
 Het jonge en malsche veltgewas
 Verkwikken, en zyn' wortel laven;
 Op dat het over al voorspoedig bloeie en tier,
 En het gewenschte graen den akker Godts versier.

Wanneer de Vorst zyn scepter zwaait,
 De wolf komt by de kudde spelen;
 De heilwint door de telgen waait
 Van 's Koningks koelc Hofprieën;
 Zal 't bontvolk, aen den levensstroom
 Geplant, hoe mager eerst en teder,

Opryzen als een dadelboom,
 En wassen als een hogen ceder;
 Ook zal de vrê, zoo lang de maen strykt aen den dans,
 Zyn onverlepte kruin bedekken met een' krans.

De Koningk zal van zee tot zee
 Gebieden, wyt en ver de palen

Zyns ryks, in een gewenschten vrê,

Uitzetten, en zyn volk bestralen;

d' Inwoonders van de woesteny,

Genegen voor zyn' troon te knielen,

Zal hy, vol blyfchap, vrank en vry,

Omvoeren op zyn zegewielen:

Hoe wil de moor, den Vorst ter eer, van 's hemels hof,

Dan d' aerde kussen, en neervallen in het stof!

't Gekroont geslacht van Tharzus zal

Zich naer myn' Ryksgezalfden keren;

Hem zullen eilant, berg, en dal,

Met hun schenkaediën vereren.

't Gepurpert volk van Scheba heeft

Al gout en wierook rede om 't offeren.

De Prins, die op de rykskroon streeft,

Van Seba opent zyne kofferen,

En brengt den Vorst, ten blyk van trouwe, een onderpant

't eêlste dat 'er wast op zyn onvruchtbaer lant.

Ja al 't ontzachlyk vorstendom,
Verheven tot de bruine wolken

Ziet naer den wenk en d' oogen om
Van dezen Herder van de Volken.

De Heid'nen zullen voor zyn' troon
In later dagen nedervallen,

En op zyn' staf en goude kroon,
Die edle ryksjuwelen, brallen,

En met een nedrig hart, voor zyn gezag bevreest,
Hem eren met ontzag, en dienen in den geest.

Geen wonder want de Heilvorst zet,

Wanneer zyn Volk komt aengelopen

Om hulpe en nooddruft, voor 't gebedt
Des armen, hart en ooren open.

d' Elendigen, hoe laeg gebukt,
Indien ze hem uit liefde vrezen,

Laet hy, al zyn ze fel verdrukt,
Verwezen, nimmer weezen wezen;

Want als de werelt hen haer hulpe weigert, dan
Wort hy hen zelve tot een' vader en een man.

Als zyn behoefdig kerkgezin

Van droevige arremoê moet vasten,

Zal hy 't, uit enkle trouwe en min,

Geluk-

Gelukkig van dat kruis ontlasten:

Hy zal zyn leet en scharpe pyn
Met vreugdenoly weêr verzachten,

En met zyn speseryewyn

Verdryven zyne boezemklachten,

En doen gevoelen welk een troost en liefdezee

Het eens te wachten hebbe, in 't eeuwig ryk van vrê.

Hy zal zyn ziel van 't helsch geweld
En 's vyands loze list bevryden.

Het lust hem als een oorlogshelt
In 't perk voor d' eer zyns volks te stryden.

Hy heeft het zwaert op zy gegort,
En zwenkt den triomfant en degen.

Hem, die nu 't bloet der vromen stort,

Voorspel ik enen fellen regen,

En scharpen hagel; want haer bloedstroom ruist verwoet,

En roept en schreeut om wraek en 's hemels toornegloet.

De Koningk zal vol vreugt en lust
Zyn lievelingen lang doen leven,

En hen, die hy uit liefde kust,

Het fynste gout uit Scheba geven,

En voor hen op zyn' reukaltaer

Gedurig zuivren wierook branden,

Als hun verliefden Middelaer,
 Die altyt hart en reine handen
 Tot zynen vader heft, die naer dit offer ziet,
 En fluks zyn zegenhoorn op Sions schedel giet.

Indien men slechts een hant vol graen
 In 't lant ziet op de bergen bloeien,
 Straks zullen de akkers, milt gelaën
 Met zware halmen, welig groeien.
 Indien de Geest, die flus het gras
 Bedoude, door dit graen quam zweven,
 Hoe zou dat goude veltgewas
 Op zynen frisschen adem leven,
 En ruifchen als 't geboomt geplant by ene bron,
 Of als de cedren op den hogen Libanon!

'k Voorzie dat Salems burglary
 Haer groenen vetgezalfden schedel,
 In weerwil van haer weêrparty,
 Door 't bloet des Lams verhoogt en edel,
 Om hoog zal steken als een boom.
 O ja: zy zal, van Godts rivieren
 Bewatert, aen dien frisschen zoom,
 Als 't geurig kruut der aerde tieren,

En haer gewenschten reuk verspreiden hier en daer ,
Gelyk de nardus in het priesterlyke hair.

De naem des koningks blyv' gewis,
Langs ene ring van rollende eeuwen,
By yder in gedachtenis.

Wie tegen zyn bewint durft schreeuwen ,
Of zyn' vermeetlen kam opsteekt,
Zal als een nevel fluks verdwynen.

Godts heilryk, daer de waerheit spreekt,
En 't zuiver recht met glans blyft schynen,
Zal zyne heerlykheit verspreiden wyt en zydt,
Zoo lang de gulde zon om 't blaewgewelffel rydt.

Zyn heilig en verkregen krooft,
Gewoon zyn deugden uit te breiden,
Zal zyne grootheit west en oost
In 't harte van den blinden heiden
Vertonen, en deze arme schaer,
Verdooft op ongebaende wegen,
Zal hem voor haren Middelaer
Erkennen, en in hem den zegen
Ontfangen, om hem met een blyde zegetoon
Te groeten als Monarch met zyn doorluchte kroon

KONINGK DAVIDS

De Godt van Israël zy d' eer,
 Die zoo veel vreemde en wondre dingen
 Verricht heeft. Loof en prys dien Heer
 Voor d' onverdiende zegeningen:
 Hy heeft zyn uitverkore kerk
 Verzamelt uit de boze werelt,
 En haer bestempelt met zyn merk,
 Bewaert, en met zyn beelt beperelt,
 En zyn geliefde Zoon, bekleet met vleesch en been,
 Ter liefde van zyn krooft, gezonden hier beneên.

Den naem van d' Oppermajesteit,
 Blinkt eeuwig in het hof der hoven:
 De naem van zyne heerlykheit,
 Zal Sion zonder einde loven:
 Laet yder een dat koormuzyk,
 Die goddelyke tempelzangen,
 Gequeelt van 't onbeweeglyk ryk
 Des allergrootsten Koningks vangen,
 En d' aerde dreune en splyt van 't sterke lofgeluit
 En barst, Godts ryk ter eer, mé in een lofzang uit.

LXXXIV. H A R P G E Z A N G.

D At al de vorstehoven zwichten,
 Hoe trots van marmèr opgebout,
 En opgepronkt met louter gout,
 Voor 's Heren heilige gestichten.
 Gy wilt in 't plechtige gewoel,
 Beschaduw't van uw Cherubynen,
 In uw doorluchtig huis, verschynen,
 En zitten op uw' liefdestoel:
 Zou me uw paleis dan niet verrukken?
 O Godt! daer ge in een wolke woont,
 En uw genade en gunst ver'toont?
 Maer och! wanneer zal 't my gelukken
 Uw tabernakel in te gaen!
 Myn ziel, van enkle liefde dronken,
 En aen Godts liefde vastgeklonken,
 Zucht u van verre om bystant aen!
 Myn hart en vleesch, schier t' enden adem
 Geroepen, zwymen neêr van rou,
 En druipen wech van tranendou!
 Als ik uw gunst eens blyde omvadem,
 Hoe wil myn ziel dan in haer' schik,

In u haer levenslicht herleven,
 En door het godtshuis henen zweven!
 Maer och! dat zalig ogenblik,
 Dat heiluur schynt noch niet te komen!
 Waerom mag ik 't verquiklyk licht,
 De stralen van uw aengezicht,
 Zoo wel niet zien als al de vromen?
 Ge ontzegt geen klene mussche een huis
 By uw gewyde heilgebouwen:
 Een zwaluw durft 'er 't nest betrouwen,
 En hoort 't gereutel en geruisch
 Van 't offervee by uwe altaren:
 En weert ge uw tortelduive o straf!
 Alleen van uwe woning af!
 Moet zy, van allerlei gevaren
 Omsingelt, zwerven in het wout!
 Gy plagt een teder lam te weiden,
 Een kleengelovige te leiden,
 Of is die eeuw van klinkklaer gout
 Al lang uit myn gezicht vervlogen?
 Zyt gy de zelve Godt niet meer?
 Wel toon u dan gelyk wel eer,
 En vaeg de tranen van myne oogen!
 Hoe zalig is de gansche schaer

Der reine Priesters en Levyten
 Die in uw huis hun dagen slyten,
 En daer uw lof met keel en snaer
 Altyt verheffen en verhogen!
 Hoe zalig is 't bezielt geflacht,
 Dat 's menschen ydle hulp veracht,
 En op Godts heerlykheit blyft bogen!
 Het staroogt naer de levenskroon,
 En stiert, om zulk een gift te ontfangen,
 Op aerde zyn godtvruchte gangen
 Na 's Heren wet: geen schimp noch hoon,
 Geen werelt noch begeerlykheden,
 Verleit het van het hemelspoor;
 Het geeft Godts Geest alleen gehoor,
 Wanneer het door het dal moet treden
 Van angst en zwarte tegenspoet:
 Het vreesst geen dieren, hoe ontzinnig:
 En schoon de magre doot het vinnig
 En hongrig 'aenvalt, 't wykt geen voet:
 Al moest het zelfs van dorst versmachten,
 Het zou, getroost in al die smart,
 En bly met een grootmoedig hart
 Alle aertsche zwarigheên verachten.
 Godt is zyn Leidsman en zyn lust:

Hy zal het met zyn gunst omringen,
 En zyne heilfontein doen springen;
 En als het op zyn voorzorg rust,
 Zal hy een' aengenamen regen
 Doen vloejen, en een' zilvren dou.
 Hy zal zyn' diepgedoken rou
 Verandren in een' hemelzegen.
 Wat zyn de vromen fier van tret!
 Zy lopen met gehele scharen
 En benden naer Godts heilaltaren;
 En, wie haer hemeldrift belet,
 Zy stryken echter even moedig
 Naer Sion heen, daer Godt regeert,
 En haer met zyne gunst vereert;
 Al was de weg dan noch zoo bloedig,
 Ze ontzien geen scharpe dorenpaën,
 Geen hoge en steilgerotste trappen,
 Om Sions heuvel op te stappen,
 En naer Godts heiltoon heen te gaen.
 O Jakobs Godt! kom leen uwe ooren
 Naer myn gebed, en luister toe,
 Hoe thans uw bidder is te moê!
 Ai! wil hem horen en verhoren!
 O Godt! gy zyt in tyt van nood

Gereet om voor ons heen te trekken,
 Een veilig schild, om ons te dekken,
 En te verlossen van den doot!
 Aenschou uit uw verheve woning,
 Daer gy verhoogt zit in het licht,
 Het helderblinkent aengezicht
 Van my, van uw' gezalften Koning!
 Och! mogt ik enen dag by U
 Verkeren in de voorportalen
 Uws heiligdoms en daer de stralen
 Uws heils zien glinstren, die ik nu
 Moet derven! 'k zou 'er duizent dagen
 Voor willen missen; ja ik wou
 Aen Godts ontzachelyk gebou,
 Veel liever ongemak verdragen,
 En een der kleinste dienaers zyn;
 Dan by de bozen in te wonen,
 Die Godts oneindig wezen honen,
 Want Godt wil met den zonneshyn
 Van zyn genade ons hart vermaken:
 Hy is een zon en schild, en geeft
 Aen yder, die zyn wet beleeft,
 Zyn onverdiende trou te smaken.
 Hoe zalig is de mensch, o Heer!
 Die in zyn angst en zwarigheden

Met u mag worstlen in gebeden!
 Gy zult hem met onsterflyke eer
 En heerlykheit, gelyk uw zonen,
 In 't noitbedroefde ryk, bekronen.

LXXXIX. HARPGEZANG.

IK zal eeu uit eeu in de goedertierenheden
 Des Heren zingen, en zyn min
 In Sions geestlyk huisgezin
 Verkondigen: och! zag ik al myn lichaemsleden,
 De krachten van myn ziel hervormt in enkel stem!
 Hoe zoude ik dan uw hemelwaerheit,
 Met geest en kunst en kracht en klaerheit
 Trompetten op den muur van uw Jeruzalem!
 Wat zoude ik van uw trou, wel eer aen my gebleken,
 Vertellen by al 't nageslacht,
 Dat op uw trou en hulpe wacht;
 Wat zoude ik, o myn Godt! van uwe deugden spreken!
 Door uw goetgunstigheid, gegront op louter gout,
 Woudt gy een kruisgemeente sichten,
 Een zuivre kerk die noit zal zwichten,
 Om dat ze op 't offerbloet haers Heilants is gebout:

En

En om dit groot beſtek te beter uit te voeren,
Hebt ge in het hemelſche gewest
De waerheit op een' ſteen geveſt,
Op dat geen ſterveling die immer mogt beroeren.
Gy hebt voorheen gezegt met uw' gewyden mont:
'k Heb flus myn vrêverdrag geſloten
Met d' eer van myne gunſtgenoten;
Ik zwoer by mynen knecht, by 't fluiten van 't verbont,
En ſprak: gezalfde Vorſt, myn David! waert te pryzen,
Bou my geen' tempel; neen, maer laet
Dat over voor uw heilig zaet,
Dat uit uw lend'nen als een ceder ſtaet te ryzen.
Ik zal den zetel van uw ryk by elk geſlacht,
Door enen ring van eeuwen bouwen,
En Davids Zoon, wel waert te aenſchonwen,
Dien yder uit den ſtam des groten Davids wacht,
Als Levys avont valt, zal 's Heren tempel ſtichten;
En Godt zal 't heilig zaet zyns Zoons,
De vaſtigheit zyns gouden troons,
Beveſtigen, en 't huis met heerlykheit verlichten:
Des ſtaen de hemelen verwondert van dit werk!
En al zyn heiren ſlaen aen 't zingen:
Een ganſche ſchaer met keurelingen
Roemt uw getrouwigheit in uw verkore kerk!

Uw vrêtrumpetters en doorluchte boetgezanten
 Bazuinen zich schier uit den aëm,
 Om uwen zegenryken naem
 By al de Heidenen en Joden voort te planten.
 Neen, niemant is 'er in den hemel u gelyk:
 Al d' Englen, als ze uw licht zien krieken
 Van verre, duiken in hunn' wieken,
 En zwymen op 't gezicht van 't eeuwig koningkryk.
 Op d' aerde woont geen man, hoe moedig, sterk en edel,
 Die naer u zweemt in majesteit,
 En onbezwalkte heerlykheit,
 Voorwaer, al 't schefsel buigt voor uwen staf zyn' schedel.
 Wat zyt ge, o Godt! geducht in uwen hemelraet!
 Elk een, om u volmaekt te vrezen,
 Dekt uit eerbiedigheit zyn wezen,
 En valt ootmoedig neêr, uit schaemte, op 't bleek gelaet.
 Hoe groot zyt ge in het licht op uwen stoel verheven!
 Als ge in den ring der grootsten zit,
 En al het heir uw glans aenbid,
 Of wegsmelt voor dien gloet en angstig legt te beven!
 Wie is zoo groot als gy, o zalige Opperheer!
 O Godt, en Vorst der heierscharen!
 Wie kan uw grootheit net verklaren?
 Gy doet dit zelf volmaekt op uw gestoelt van eer:

Daer blinkt uw heldre trou met diamante stralen
Uw gunstgenoten in het oog;
Daer laet ge uw liefde van den boog
Des hemels in het hart van uwe kindren dalen.
Dan heerscht gy met uw' staf in 't midden van de zee:
Wanneer zy dol en opgeblazen,
Verwoet aen 't bruischen slaet en razen,
Kemt gy haer golven glad en maekt haer flux gedwé.
Uw macht heeft Rahab eens ontzenuwt en verbryzelt
Als een verflagen legervoogt,
Die zich uit hovaerdy verhoogt,
En uit laetdunkentheit zyn stoel ten hemel vyzelt.
Als gy het volk verstroot met uwe grimmigheid,
Wat sterfling blyft 'er dan vermetel!
De hemel is uw eige zetel,
Daer gy alleen regeert en uwen luister spreit.
Het aertryk houdt ge voor den voetbank uwer voeten:
De werelt, met uw volk bevolkt,
En uw goetgunstigheid bewolkt
Is uw . het Noorden komt u plechtiglyk ontmoeten.
Gy hebt het Zuiden zelfs geschapen. Thabor juicht
En laet zyn spits in 't westen ryzen.
De berg van Hermon wil u pryzen,
Daer hy in 't oost zyn kruin voor uwe hoogheit buigt.

Ja, yder luchtgewest brengt allerhande zielen
 Voor uwen troon, gevest op 't bloet
 Uws Zoons, en wil thans welgemoet
 Eerbiedig voor den glans van uwen name knielen.
 Gy hebt een arm met macht, geen mensch weerstaet uw
 Uw rechtehant is hoog verheven: (hant.
 Schoon al de koningkryken beven
 Der aerde, uw eeuwig ryk houdt onbeweeglyk stant:
 Het rust op 't heilig recht en op uw rein gerichte,
 Twee diamante rotsen, die
 Den gryzen tyt verduren; wie
 Versmelt niet op het zien van uw gevrees't gezichte!
 Maer 't wrckent oog schiet juist altyt geen blixems; neen,
 Uw trou waekt mē met hondert oogen,
 Zy kan die wreetheit niet gedogen,
 En uwe liefde heeft uw oordeel wel verbeēn.
 Wanneer ge zyt beluft, o Godt! ten stryft te trekken,
 Heeft uwe waerheit, u in 't velt
 En uw goetgunstigheid verzelt,
 Dat zyn twe schilden die uw heilig volk bedekken.
 Hoe zalig zyn ze die met een besneden oor
 Uw vrēbazuinen horen klinken,
 En haer gewyde klanken drinken,
 U statig toegezwaeit in Sions hoge koor!

Hoe zalig zyn ze die in 't licht uws aenschyns wandelen
 Op 't herelyk genadefeest,
 En daer met blyfchap in den geeft
 Van uwe heerlykheit en goude deugden handelen!
 Hoe zalig zyn ze die, met een begaefde ftem,
 Den ganschen dag de heldre galmen
 Der uitgeleze vreugdepfalmen
 Doen zweven door 't geflicht van uw Jeruzalem,
 En zich al juichende in uw' groten naem verblyden!
 Door uw gerechtigheid zult gy
 Ze, ontbonden van de flaverny,
 Verheffen, en verheugt op 's aerdryx kruin doen ryden.
 Gy zyt haer zon en schilt, o trouwe Hemelvoogt!
 Zy willen op uw fterkte bouwen,
 En noit op haren arm vertrouwen,
 Des zien wy onzen hoorn met eersieraet verhoogt.
 Want onze grote Helt, de Vorst van 't heir des Heren,
 Is daer toe al voor een en tyt
 Van zynen vader ingewyt,
 En voorbeschikt om ons een' heilkrans te fchakeren.
 Gy hebt tot onzen trooft in een gezicht gezegt:
 'k Heb een Verlosser uitgevonden,
 Om Sions heilig huis te gronden,
 En zelf dien hoeksteen in myn David lang gelegd.

Ik heb dien vroomaert uit de zondaers uitverkoren,
En in zyn ampten ingehult:
Ik heb de kruin myns knechts vergult,
En dien Rechtvaerdigen gezalft uit mynen horen.
Dien onverbreekbren bant, die 'k met hem heb gemaekt,
Verduurt (wie hier mag tegen schreeuwen)
Den rondon ring der rollende eeuwen.
Wanneer de vyant naer zyn lieve leven haekt,
Zal ik hem met myn' arm opbeuren en versterken;
Ik zal hem met een' kopren muur
Omheinen; 't aengestoken vuur
Uitblusschen, en alsins verydelen zyn werken.
'k Zal zorgen dat de zoon der ongerechtigheit
Hem nimmermeer zal onderdrukken:
Ik zal myn knecht de vrucht doen plukken
Van zyn verdiensten, hem van outs al toegezeit.
Hoe willen hem myn trou en goetheit niet omringen,
Omarmen, vrolyk lonken toe!
'k Zal in myn' naem zyn' hoorn, noit moe;
Verhogen, en hem zelf het zegelied doen zingen.
Ik zal zyn blonde kruin vergulden met een kroon;
De scepter in zyn handen geven:
Hoe wil de zee dan voor hem beven
En trillen, als hy zit op zyn' gevreesden troon!

Hy zal zyn ryxgrens in de kringklende rivieren
 Uitbreiden, en een gansche wolk
 Verkrygen van vrywillig volk,
 Dat hy rechtmatig zal beschermen en bestieren.
 Hoe hoog en diep hy ook mag zitten in het gout,
 Hy zal my zynen vader noemen,
 En op myn gunst en liefde roemen,
 Die 'k hem bewees, eer noch de werelt was gebout.
 Het eerstgeboorterecht zal hy alleen genieten,
 En d' enigste Opperkoningk zyn.
 Ik zal een beek van melk en wyn (vlieten.
 Door 't vreedzaam koningkryk myns lieven Zoons doen
 Myn goedertiërenheit, myn vriendlyk aengezicht
 Zal eindeloos zyn zy verzellen;
 'k Zal hem 't geheim myns raets vertellen,
 En 't heilzaam vrêverbont dat nimmer feilt noch zwicht.
 Ik zal in eeuwigheit zyn geestlyk zaet verhogen;
 Zyn ryxstoel nimmer doen vergaen,
 Maer in zyn' luister doen bestaen,
 Gelyk het groots gesticht der blaauwe hemelbogen.
 Indien zyn kinderen myne onbesmette wet
 Verlaten, en myn reine rechten
 Uit enkle gloryzucht bevechten,
 En die doorluchte schaer myn eël gebod besmet,

Zal ik haer met de roè van myne wraek kastyden,
 En dubbel plagen, om dien hoon,
 Maer nimmer zal ik u, myn Zoon,
 Myn goedertierenheit betwiften noch benyden.
 Myn trou feilt nimmermeer, en myn verbont ftaet vast.
 Zou ik myn David ook bedriegen?
 Of kan de mont der waerheit liegen?
 O neen, myn eedt ftaet als een rots van wit albaft.
 'k Voorfpel zyn vrome ziel, in 't eeuwig ryk der dagen
 Ene onverlepte onfterfkykheit.
 De zetel zynr Majesteit
 Is vry, gelyk de zon van alle wiffelvlagen.
 Ik zal zyn heerlykheit doen fchynen als de maen;
 Zyn huis zal zeker zyn en veilig,
 Geloof my, die dit zegt, is heilig;
 Neem dan de woorden van myn reine lippen aen.
 't Is waer, o Godt! gy hebt vorft David wel verheven,
 Zyn echt en geeftlyk hofgezin
 Verhoogt aen 's hemels blaauwe tin;
 Maer hebt zyn' aerdschen troon een' groten knak gegeven.
 Gy hebt hem om zyn zonde en ongerechtigheên
 Gehaet, verworpen en verftoten;
 Gy hebt uw oordeel uitgegoten
 Op zyn gezalfde kruin, uw vrientschap afgefneên.
't Ver-

't Verbont uws knechts, voorheen voor overlafst beveiligt,
Hebt gy vernietigt, en zyn' troon
Doen wagglen, en zyn goude kroon

Geworpen op den gront, en al haer eer ontheiligt.

Gy wierpt zyn muren om, verbrakt zyn fterkte en macht;
Gy floopte zyn befaemde wallen,
En liet zyn heerlykheit vervallen:

Hy, die noch korts van Godt bemint wiert, en geacht,
Is op den weg berooft van allerhande lieden,
En van zyn' nabuur zelf verfmaet:

Hy, die het oog was van den raet,
Moest voor de rechtehant des weérpartyders vlieden.

Gy hebt zyn' vyant, in het midden van den ftryt,
Een groene krans met gloryblaren
O Godt! gevlochten om de hairen,

En met de zegeprael zyn hart en ziel verblyt.

Het zwaert uws knechts voorheen met voordeel uitgetogen,
Hebt gy zeer haefstig omgekeert:
Zyn gloeient krygsvuur is verteert:

't Sieraet van Ifraël en Juda is vervlogen.

Gy hebt zyn fchoonheit doen verdwynen en vergaen,
Zyn ryxftoel op den gront gefmeten;
Zyn tyt verkort, zyn vreugt verfleten;

En hem een' fleuier der befchaemtheit omgedaen.

Hoe lang o Heer! hoe lang zult gy u dan verschuilen?
 Hoe lang zal uwe grimmigheid,
 Die als een vuur haer vonken spreit
 Noch roken? open u, o diepgezonken kuilen!
 Verberg my voor 't gezicht des Hemelrechers: maer
 Waer zoude ik doch uw oog ontwyken,
 Die door de rotten heen kunt kyken!
 Ik vlucht niet, schoon ik ben omringt met dootsgevaer.
 Ik wil veel liever met berou en hete tranen
 Uw' toorn verbidden: hemel, hoor!
 En neig naer myn geklag uw oor,
 Misschien zal dit gebed my 't padt des levens banen.
 Verschoon en spaer my toch, ik ben een bloem gelyk,
 En rook en damp, zeer haest vervlogen,
 Gy immers kent myn onvermogen,
 Ik ben slechts levende asch en wat beweeglyk slyk.
 Of naemt gy voor, o Godt! den mensch vergeefs te schep-
 Dan is 't met Juda los gedaen, (pen!
 Dan moet de hoop geheel vergaen,
 Om levent water uit de bron des heils te leppen.
 Indien gy aen uw trou wilt denken, noch uw' eedt
 Dien gy eens plechtig hebt gezworen,
 Uw liefde en goetheit zyn verloren.
 Zoo ge uw weldadigheid verzuimt, of gansch vergeet,
 Dan

Dan kan geen David oit den pyl des doots ontvluchten;
 Dan leit hy met zyn nageslacht
 Geketent in den naerften nacht
 Der helfche duifternis, om eeuwig daer te zuchten.
 Maer uw gerechtigheid in Kristus kan alleen
 Die droeve ramp te boven komen!
 Laet dan de vreugt der ware vromen
 Niet smelten, noch haer hoop niet worden afgesneên.
 Gedenk eens aen den smaet van uw gewyde knechten;
 Neem wech die pyn, verdwyn die plaeg,
 Die ik in mynen boezem draeg,
 Men komt de ziel van uw' gezalften staeg bevechten.
 En roept: waer blyft de Vorst van Davids huis zoo lang?
 Maer wy, die in Godts woort geloven,
 Wy komen dat verdriet te boven,
 En zingen welgemoet, een plechtig feestgezag.
 Geloof zyt gy o Heer! o Prins der Englekoren!
 Wy zien u door 't geloof te moet:
 Is 't waerheit? horen wy het bloet
 Des Lams al ruifchen? ja, wy horen 't met onze ooren.

XCII. HARPGEZANG.

Wie wil 'er mê met hart en stem
 Den Oppervorst van 't hof hier boven,
 Den naem des Allerhoogsten, loven?
 O Sion, o Jerufalem!
 Ik wil Godts lof en heerlykheden
 Verheffen met een bly gemoet,
 En met een' godgewyden vloet
 Van galmen, hem te moet gaen treden:
 Ik wy' dit plechtig tempellied
 Der Godtheit toe; en waerom niet?

Hoe past het ons met hemeltael,
 Met kerkmuzyk en edle wyzen
 Uw goedertierenheit te pryzen,
 O Godt! als 't licht met glans en prael
 Des morgens aen de lucht komt kriecken!
 En dat men van uw trouwe zingt,
 Als ons de stille nacht omringt
 Met zyne zwartgeverfde wicken;
 Want dan is onze geest wel best
 Op uwe heerlykheit gevest.

Gy haet geen varren van den mont
 Met plechtigheit u opgedragen:
 Gy luistert naer de fixe slagen
 Der luit, zoo slechts uit 's harten gront
 Den klank verwekt wort, al de noten,
 Die spelen varen door de lucht,
 Doen dan voorwaer de beste vrucht,
 Wanneer ze uw' frisschen lof vergroten:
 Des speel ik bly op harp en fluit,
 En barst in enen lofzang uit.

Want gy, o Heer! hebt my verblyt
 Met uw doorluchte zegedaden;
 Uw zegen quam my overladen
 En kronen midden in den stryt;
 Zoude ik de werken uwer vingeren
 Dan niet, aen 's hemels oppertin
 Verheffen, en eeu uit eeu in
 Op uwe liefde en trou verslingeren?
 O ja: 'k verlies my in 't genot
 Van uwe goetheit, o myn Godt!

Wat sterfelyk mensch is oit in staet,
 Hoe naerftig hy ook op mag merken,
 Om uwe weergaloze werken,

En 't diep geheim van uwen raet
 Volmaekt te kennen en doorgronden!
 Een onvernuftig man doorziet
 Uw heilige gedachten niet:
 Geen dwaes heeft immer die gevonden:
 Uit 's hemels eeuw'ig raetbesluit,
 Sluit Godt voor al de dwazen uit.

Dat al de goddelozen vry
 Gelyk het kruit der aerde groejen:
 De bozen mogen welig bloejen,
 En zwellen vol van hovaerdy:
 Hun groente zal wel haast verbleken;
 De wortel zal met al de blaën
 Verdorren, en door 't vuur vergaen.
 Godt zal hun sterkte ganfch verbreken:
 Want d' allerhoogfte Vorst en Heer;
 Slaet d' ondeugt van haer' zetel neêr.

Al wie uw heiligheit bevecht,
 Leit bloot voor uw' getergden toren.
 Gy zult uw haters los verfmoren,
 Verftrojen, als uw heilig recht
 Het blinkent harnas aen zal fchieten.
 Maer gy, gy zult myn hoorn vol moet,

Gelyk gy des eenhorens doet
Verhogen, en myn kruin begieten
Met oly, op 't genadefeest,
Met goude gaven van uw' Geest.

'k Zal zelf, wanneer ik zegeprael
Door groengevlochte lauwerbogen,
Myn' vyant aenzien voor myne oogen,
En al zyn gladgeslepen stael
Omvoeren tot myn zegeteken;
En horen dat Godt over al
Myn boosaerts heeft gebragt ten val:
Hoe wil ik dan myn hooft opfteken!
Myn hooft, gehult met lauwerier,
En juichen op myn harp en lier.

Gelyk een frissche dadelboom,
Met bloessems, onverwelkbre bladen,
En edle vruchten is beladen,
En, van een' zilvren waterstroom
Bevochtigt, zyn gekransten schedel
Grootmoedig opsteekt in de lucht,
En onder gene zwaerte zucht,
Zoo fier, zoo vruchtbaer, frisch en edel
Is Godts rechtvaerdig volk altyt,
Als 't met zyn weérpartyder stryft.

Dit volk bezit een heldenmoet.
 Een cederboom, om hoog gewasschen,
 Die op géen fellen storm zal passen,
 Hoe wreet hy op zyn takken woet,
 Wort door de worstelende winden
 In't endt vermeestert; maer Godts zaet
 Verduurt de boosheit, hoe ze slaet;
 Geen keten kan Godts erfdeel binden;
 't Is vry, en wort, wanneer het treurt,
 Met 's hemels armen opgebeurt.

Die eens geplant in 's Heren huis,
 Bevestigt met den Geest al tevens,
 Geënt is in den boom des levens,
 Zal met een lieffelyk geruisch
 Den voorhof van Godts kerk vervullen,
 En bloejen als een dadellaer.
 Zelfs als het gryze en zilvre hair
 Zal om zyn magre schoudren krullen,
 Zal hy, wie zyn geluk benyt,
 Noch vruchten dragen op zyn' tyt.

Hy zal volftandig blyven staen
 Als een der edelste pilaren
 Des tempels, en zyn loof bewaren;
 Noit zal zyn heerlykheit vergaen.

Hy zal gewenschte deugden dragen,
 Hoe out, hoe kreupel, krom en styf,
 En groenen als een vrede-olyf,
 Hy zal Godts deugden alle dagen
 Vermelden, en voor al in 't pleit,
 Rechtvaerdigen zyn heiligheit.

CII. H A R P G E Z A N G.

AI, luister, o myn Godt! naer myn bedrukt gebet.
 Laet myn benaut geklag toch in uwe ooren komen:
 Ik ben met rook en damp van tegenspoet omzet,
 En 't zoet gevoel word my van uwe gunst ontnomen.
 Ai, trekt de stralen van uw vriendlyk aengezicht
 Niet in; maer wil myn bê nu horen en verhoren:
 Ontsluit de deuren van het goutgestarntgesticht
 Des hemels, schoon uw oor, in 't hoogste koor der koren,
 Op zinlyker muzyk verzaed wort: hoor myn stem,
 De zuchten myner ziel, d' onzichtbare afgezanten
 Myns boezems, die ge noit in uw Jeruzalem
 Gehoor ontzegt, in 't hof, gebout van diamanten.
 Myn dagen zyn gelyk een' dunnen rook vergaen.
 'k Heb weinig tyt in vrede en ware vreugt gesleten:
 Op korte blyschap volgde een vloet van brak getraen,
 En d' onrust huisde zich in myn beklemt geweten.

Myn beenders zyn van smarte en knaging uitgebrant,
 En uitgeteert als vuur: myn hart is gansch verflagen,
 En quynt niet ongelyk een frisch gewas op 't lant,
 Dat door den sellen storm en scharpe hagelvlagen
 Verwoet gekneust wort en gesmeten op den gront.
 Myn luister flacut: myn kracht en sterkte zyn bezweken.
 'k Heb honger, en 'k ontzeg het broot aen mynen mont.
 Door 't endeloos gezucht en zieluitstortend smeken
 Is 't uitgeteert gebeente aen 't mager vleesch gekleeft.
 'k Hebalseen roerdomp, die in 't wout niet doet dan stenen,
 In aklige eenzaamheit myn' jammerstaet beleeft:
 Nu vluchtte ik op het lant, dan in het wilt daer henen,
 Gelyk een steenuil die geen vaste woning hout:
 Dan sleet ik onverzelt myn nachten en myn dagen,
 Gelyk een musch die zich op 't eenzaam dak betrouet.
 En zeker, wie zoude ik myn zwarte rampen klagen!
 Myn haters smaden en begraeuwen my, ontsint,
 Misbruiken in hunn' eedt Godts heilige eigenschappen;
 En Godt met wien ik flus verkeerde, en schein bevrint,
 Laet nu die vriendschap gansch verflaeuwen en verflappen:
 't Is uit voor my! 't is uit! 'k eet asch in stê van broot:
 'k Vermeng, wanneer ik drink, myn drank met zilte tranen.
 Waer ben ik? nadert my de bleke en magre doot?
 Springt d'afgront los, om my een yslyk pad te banen

Naer

Naer 't diepgezonken hol der geeften? och! waer heen!
Waer loop ik! 'k zie het vuur van 's hemels toren branden;
Zyn kromme blixem zengt myn halfbezweke leên,
En zyne wrack grypt my met haer metale handen.

Flus zat ik hoog en diep als een prinses in 't gout:
Thans legt myn heerlykheit, gelyk een bloem ter neder:
Gy had my, o myn Godt! met uw genâ bedout:
Nu is dat heiluur om: nu valt die hoge ceder.

Gelyk een schaduw die allenx verflaeut en smelt,
Gelyk het friffche gras verzengt door zomerdroogte,
Of als een bloem die op den gront legt neêrgevelt,
Die kortz nog ryzig op haer steel stont in de hoogte:
Zoo zyn de krachten van myn leven mê verspreit.
Wat onderga ik, Heer, al staetveranderingen!

'k Ben enkel stof en asch en onbestendigheit.
Maer gy, ver boven zon en maen en starrekringen
Verhoogt in 't zalig licht, o Godt! gy blyft altyt
De zelfde, uw koningryk is duurzaem en bestendig,
En uwe naem is aen d' onsterflykheit gewyt:
Des hoop ik op uw heil, al leg ik hier elendig
Te worfflen, want gy zult met een vergramt gemoet
Eens opstaen, en uw volk met uwen arm beschermen,
En Sion zal de vrucht haest van uw offerbloet
Genieten, als ge u zult ter goeder uur ontfermen.

De dag des heils genaekt: de blonde dageraet
 Van Godts genade ontluikt tot vreugde van de vromen:
 't Bestemde tytstip, vastgesteld in 's hemels raet,
 Het zielverzoenende uur, is endelyk gekomen.

Bou Salems muren op, en 't langvervallen huis;
 Uw knechten zien voorwaer de versch verstrooide stenen
 Met medelyden aen, en treuren met hun gruis:

O Hemel! wil uw hant tot hun herstelling lenen!

Breng d' oude heerlykheit in 't nieuwe godtsgesticht:
 Verbeter 't oude, en doe 't den roeft des tyts verduren,
 En sluit de stralen van uw eeuwigfchynent licht

En gunst toch binnen in zyn diamante muren:

Dan zal het Heidendom neêrvallen voor uw' troon,
 En uw' doorluchten naem met diepen eerbiet vrezén;

Ja, alle Koningen, beluft om 's Koningkszoon
 't Aenschouwen, zullen dan zyn gansch ontzachlyk wezen
 Aenbidden: en wanneer de Heilvorst Sion bout

En in zyn Majesteit, omringt met Cherubynen,

Op zynen jaspistron gekroont met gloeient gout,
 Bekleet met zonneglans, eerwaardig wil verschynen,

En luistren naer 't gebet van zyn bedrukt geslacht,
 Dat thans in kluisters zit, nu hier, dan daer loopt dwalen,

En telkens op de hulp des Hemelrechters wacht,
 Dan zal men deze gunst op een tafreel afmalen;

Met

Met letteren van gout graveren in een' steen;
En voor het nageslacht in een gedenkboek schryven.

Hoe wil 't herschappen volk, met 's Heren hant besneên,
Zich dan verlusten in de hemelsche bedryven

Van den drieënen Godt! en met een volle vreugt
De Godtheit roemen voor die nieuwe heilbewyzen,

En zich verliezen in den bloessem van zyn jeugt,
Wanneer 't Jeruzalem ziet naer den Hemel ryzen.

't Zal juichen, om dat Godt met een verliest gezicht
De zuivre stralen van zyn teder medelyden

Wou nederkyken uit het goutgestarntgesticht,
Om zyn benaeude schaer te troosten en verblyden.

't Zal juichen, om dat Godt naer 't angstig zielgeklag
Van zyn gevangen volk met aendacht heeft geluistert,

En in een' blyden rei zyn droevig wee, en ach,
Verandert heeft, en uit de slaverny ontkluistert.

't Zal juichen, om dat elk naer Sion op wil gaen,
En naer Jeruzalem, om 's Heren lof te zingen;

Daer Jood en Heiden, op een' weg met rozeblaên
Bestroot, het koningkryk des Heilants innedringen:

Daer d' Opperryxvorst zit verheven op een stoel,
Omsingelt met een stoet van Vorsten, bloetgetuigen

En kruisgezanten, die, in 't midden van 't gewoel
Hem offren, en beschaemt voor zynen zetel buigen.

Maer och! terwyl ik my met Sions maegdenrei
 Verheuge, en bezig ben naer Salem heen te treden,
 Klinkt my een naer geklag, een treurig veltgeschrei
 In d' ooren; zie ik my omstuw't met zwarigheden:
 Godt heeft myn krachten door zyn almacht neêrgedrukt.
 Jeruzalem! ik zag van verre uw poorten open;
 Toen dacht ik, (maer och! och! myn poging is mislukt)
 Nu kan ik regelrecht de heilstat innelopen.
 Zoo wort de blyfchap vaek gestremt door tegenspoet.
 'k Beloofde my een oogst van hemelzegeningen,
 Een eeu van vrede en vreugde, een hoorn van overvloet:
 Maer och! een bruine nacht van rou quam my omringen!
 Myn dagen wierden by gebrek van levenskracht
 Verkort; myn ziel versmolt in ene zee van tranen.
 Toen smeekte ik: o myn Godt! gy hebt my zelfsgebragt
 Op dezen weg, en woudt my 't padt des levens banen,
 Zoudt gy u nu van my ontheffen en ontslaen?
 Och! laet het werk toch nu niet varen van uw handen!
 Maer sterck en help my; want myn hoop zal noit vergaen;
 Al grimt de doot my aen; al wet de hel haer tanden,
 Uw onveranderlyk besluit en eedt staen pal.
 'k Betrou op uwe trou, die nimmer zal bezwyken.
 Gy zyt de Bouheer van het netgevormt heelal.
 Het aerdryk, dat ge met uw' zegen woudt verryken,

Hebt

Hebt ge op het middelpunt der luchtvloet vastgegront.
Gy hebt de heemlen door uwe almacht uitgestreken;
Maer door den tant des tyts, den adem van uw' mont
Zal dit volmaekt gebou bezwyken, stukken breken,
En missen al zyn glans en zinlyk leensieraet:
Het zal, gelyk een kleet, verouden en verminderen,
Veranderen van vorm: maer gy, gy blyft in staet,
O Heilant! Godt met ons! o hoop van uwe kinderen!
Gy zyt eeu uit eeu in de zelfde, die ge zyt:
Uw jaren weten van begin noch endt: uw leven
Is aen d' onsterfelykheit geheiligt en gewyt.
Uw koningryk zal voor geen poort der helle beven;
Dat rust op 't eeuwig en onwrikbaer raetbesluit;
Dat 's op een diamant met hamers vastgeslagen;
Des is de droeve zorg voor 's Heilants kerk nu uit,
Want zy heeft aendeel in uw jaren en uw dagen;
Zy steunt op Gods natuur en onbeweeglykheit.
Triomf! de kindren van Godts knechten zullen wonen
In 't onverganglyk huis door Kristus bloet bereit.
Haer kruiffen zullen zy verwisselen in kronen.
Hun heilig zaet zal voor uw lieflyk aengezicht
Een diepen vrede, rust en zaligheit erlangen;
En voor dien zegen, u in Sions heilgesticht
Verherelyken met doorluchte reigezangen.

CIX. HARPGEZANG.

O Godt myns heils! die my in tyt van nood
Met uwe gunst en liefde plagt te kronen;
Hoe komt nu uw verdraegzaamheit zoo groot
Omtrent het rot dat myne ziel durft honen!
Gy immers zyt van myn bedryf bewust;
Gy weet dat ik uw groten naem wil loven,
En dat ik in uw' wil volmaekt beruft.
't Verdriet my niet dat ik hier ver verschoven
Verstoten worde in een' stikdonkren nacht,
Om schuldeloos eens anders schult te dragen;
Maer dat gy noch op 't hooft van 't boos geslacht
Uw wraekfiool, gevult met felle plagen,
Niet uitgiet, dunkt my wonder; want de maet
Der boosheit loopt by dit gebroet lang over;
Het bast my aen gelyk een hont op straet,
Bedriegt, en liegt, en maekt het telkens grover;
Het dopt zyn tong in giftig slangfenyn,
En spuwt my toe met dien onnutten zwadder;
Ja zelf wanneer het schynt myn vrient te zyn

Dan steekt het my vry feller als een adder;
Het tracht my staeg te vangen op myn woort;
En schoon ik noit ict onrechts heb gesproken,
Dit volk nochtans op myn gedrag verstoort,
Heeft zyne tong aen 't helvuur aengestoken;
Het lastert my, die nimmer heb misdaen;
't Omfingelt my met loos bedachte vonden,
En valt verwoet op 't weerloos kruislam aen,
Gelyk een nest met aengehitste honden.
Voor myne liefde ontfang ik enklen haet;
Myn goet doen wort met boosheit weêr vergolden:
Ja toen ik noch voor dit onzalig zaet
Om hulpe badt, heeft het my selft gescholden:
Des zal ik zelf vergramt ter vierfchaer gaen.
Myn vader wou my 't oordeel overgeven;
Ik nam dat ampt als Rechter vlytig aen,
En zei: nu zal, nu zal myn vyant kleven.
De Satan sta aen zyne rechtehant,
En schryf hem voor ondraeggelyke wetten.
De boosheit zy zyn andre bloetverwant,
En vang hem in haer uitgespreide netten.
Hy ga van voor myn aenschyn schuldig uit:
En zyn gebet, hoe plechtig en uitstekent,
Om dat het uit een valsch geweten spruit,

Zy hem tot zonde en zware straf gerekent.

Godt sny in 't kort den draet zyns levens af,
En wil hem van zyn' zetel nederftoten,

Vertrap zyn eer, verwerp zyn herdersftaf,
En stel hem in 't gedrang der vloekgenoten.

Zyn ouderloos en gansch verlaten zaet,
Ontmoet geen mensch als 't langs den weg loopt ftenen
En beed'len, dan de zwartgezengde haet.

Zyn wyf verflyt haer levenstyt in wenen,

Zit zonder hulp, gelyk een weduwvrou
In eenzaamheit en duifternis verfchoven,

En zonder trooft gedompelt in den rou.

De vreemdeling kome al zyn' arbeit roven.

De Lantvoogt fla vry aen al wat hy heeft.

Dat niemant oit dien bloettiran ontmoette,

Die d' armoë, die hy zuchtende beleeft,

Verfterke, of met den ftaf des broots verzoette.

Dat hy met zyn behoefte krooft verga.

De wraekzucht koom hem allefins aenranden.

Dat Godt al zyn nakomelingen fla,

Uitroeje, en als een stoppel doe verbranden.

Hun boze naem zy eeuwig uitgevaegt,

En noit bekent by late nageflachten.

Zyn vaders, by d' Aertsrichter aengeklaegt,

Behoeven niet dan 's hemels wraek te wachten:

Godt hou de roê voor hun misdryf gereet;
Die wil ook op de rug zyns moeders kleven,
Heur euveldact die naeulux weêrgâ weet
Worde in den tyt noch eeuwigheit vergeven.

Godt zie hem staeg met grimmige oogen aen,
In 't yslyk hol der diepfste duifternisse.

Hy doe zyn eer en waerdigheit vergaen,
En zende een beul in 't schuldige gewisse.

Om dat hy noit met een verliest gemoet
't Behoeftig volk, Godts lieve huisgenoten,
Vertrooft, gekleet, gedrenkt heeft noch gevoet;
Maer wrevelig vervolgt heeft en verftoten,

En toeleg had om deze vrome schaer,
Die Kristus zelf aen zynen disch zou noden,

Te brengen in het uitterste gevaer,
Om haer in 't end' gelyk een dier te doden;
Barst nu de vloek ten zwarten afgront uit,
Omsingelt met verwoede razernyen,

Hy gryp hem vry al razende aen, en sluit
Zyn klauwen in zyn lichaem, scheur zyn dyen
Zyn armen en zyn benen los van een:

De vloek was flus zyn blyfchap ziel en leven,
Laet hy hem nu gelyk een kleet bekleên,

En

En voedsel in zyn dorre beendren geven.

Hy vloei' door al zyn merg en ingewant,
En wil hy iet tot vastheit om zyn lenden,
Hy dien' hem tot een' gordel en een' bant.

Godt wil van hem den zegen wyt verzenden.

Dit zy het loon van dat verwaent gebroet,
Dat my gelyk een leu heeft aengesonden,

Zyn hete lust wou koelen in myn bloet,
En lasterde om myn ziele te doorwonden.

Maer gy, o Godt! myn vreugt en toeverlaet.
Wil toch myn zy met uwe gunst omringen;

En help my, als de boosheit en de haet
My kōmen uit hun hōlen fel bespringen :

Ik heb voorheen de blyken wel gezien
Van uwe trou en goedertierenheden,

Des durve ik naer deze altaerhorens vliēn,
En offren u het reukwerk der gebeden.

Ai my! ik ben een gansch nooddruftig man,
Myn lichaem en myn ziel vol duizent wonden,

Gevoelen dat ge als in een eedtgespan
Getreden zyt tot straf van 's menschen zonden,

Of die 'k och arm! moet dragen en voldoen.
'k Worde als een schaen en sprinkhaen omgedreven,

In 't woeste wout, daer slangen onder 't groen

Verborgen zyn en loeren op myn leven.

Hoe struikelen myn krachteloze kniën!

Wat wort myn vleesch niet mager van dat vasten!

Noch wil de haet het Kruisflam niet ontsien,

Maer naer zyn vacht en ingewanden tasten.

Ik ben een smaet, van alle hulp berooft;

Myn vrienden, en bekende zyn geweken:

En wie my ziet schud over my zyn hoofd,

En roept: nu straft d' Aertsrechter zyn gebreken:

Och! help my, o goethartig Opperheer!

Verlos my, en doe dit myn vyant weten;

Giet, als hy vloekt, uw zegen op my neer,

En wil uw Zoon, o Vader! niet vergeten.

Beschaem het volk wanneer 't myn ziel bevecht;

Maer doe toch nooit myn aengezichte blozen.

o Heer! bevry uw' nederigen knecht,

En strooi hem eens een padt met versche rozen.

Ai, trek den rok der smaet myn vyant aen;

Bekleet hem met den mantel zyner schande;

En laet het hem naer zyn misdryf vergaen,

Op dat hy zy ten spiegel in den lande.

Het ga zoo 't wil 'k zie 's hemels roé te moet.

De wraek is al op weg om hem te treffen.

En Godt zal my haest uit dien diepen vloet

Opbeuren, en aen 't starredak verheffen.

'k Zal door de poort heendringen van den doot;
Ja, zelf de doot ontweldigen zyn fikkel;

En hoe hy my met zynen prikkel stoot,

Ik zal gezwint verftompen dezen prikkel,

En zingen dan een vrolyk feestgezang,

Ik zal myn Godt, myn hulp en Schutsheer loven:

o Kunftig koor vol Englen! vat en vang

Dan myn muzyk in 't hoogfte hof der hoven.

In 't midden van zyn uitverkore kerk

Zal ik Godts lof en heerlykheit vergroten:

Hoe wil myn ſtem, nu zwak en flaeu, dan ſterk

Doorzingen, en Godts lieve gunftgenoten

Opwekken tot een ſtaetlyk zegelied!

Gewis, Godt zal de rechte zy verzellen

Van 't vroom geflacht, dat hem naer d' oogen ziet,

Zyn friffchen lof en deugden wil vertellen.

Hy zal zyn Zoon opwekken uit het ſtof,

En hem een krans in 't noitbedroefde leven

Schakeren van doorluchtig lauwerlof,

En hem het recht tot zynen zetel geven.

CXXX. HARPGEZANG.

DAer 'k in de diepten van den afgront neergezonken,
 In een' stikdonkren nacht, de felle blixemvonken
 Zie vliegen, en 't gewicht der zee myn schouders drukt,
 Daer gaet myn ziel gebukt:

Doch schoon ik uit uw kelk, o Heilant! mé moet drinken,
 Geen nood: nu ik van ver het schemerlicht zie blinken
 Van uwe heilkroon, schep ik moet, en ryft myn stem
 Naer 't nieuw Jeruzalem!

Daer gy verheerlykt in het eeuwig ryk der dagen,
 De diepste zuchten hoort, en naer het angstig klagen
 En kirren uwer duive, als ze uit 'er steenrots steent,
 Uw hart en ooren leent.

Ik roepe u uit den kuil, ai luister! heel myn smarte!
 Verhoor my, o myn Godt! neem myn geschrei ter harte:
 Verdryf de wolken van myn angst en zwarigheên:
 Dan loop ik vlug ter been,

Gelyk een moedig hart op uw gewyde wegen!
 'k Ben Jakobs nageslacht, ik worstel om den zegen;
 Laet my niet varen, want gy hebt my lang gekent
 En in uw stam geënt!

Ik zie den vuilen stroom, waer uit myn plagen vloejen;
 Myn zonden zyn 't, o Godt! die lyf en ziel vermoejen,
 De worteloorzaak dat uw roe my zwaer kastyt,
 En gy myn' vyant zyt.

Doch zoo gy met uw' knecht wilt in uw vierschaer treden,
 En hem vergelden naer zyne ongerechtigheden,
 Is 't gansch met my gedaen! dan vreze ik uwe vuift:
 Die 't wrevlig rot vergruift.

Wie zou het roken van uw neus, de scharpe slagen
 Uws scharpgewetten zwaerts ter kwader uur verdragen?
 Geen sterfeling: daerom vlucht ik van uwen toorn
 Naer uwen altaerhoorn.

Gená! o Heer! gená! verschoon my, spaer myn leven!
 'k Weet dat gy in uw' Zoon myn zonden kunt vergeven:
 By U is heil en trooft, en speceryewyn,
 Voor die gebroken zyn.

Doorzie myn feilen niet met uwe vlamme oogen;
 Maer laet uw ingewant met teder mededogen
 Toch rommelen, en sla een gunstig oog op my,
 En spreek myn ziele vry!

Daer komt het Kruislam aen, op gintse scharpe paden,
 Met uwe gramschap en myn zware schult beladen;

Het offert zich, en wort ten onzen nut geflacht;
Neem zyn spierwitte vacht,

Die blank van onschult is, en vry van alle vlekken,
En laet die myn misdryf en zonden gansch bedekken,
Dop ze in zyn offerbloet, en zie myn euveldaên
Dan in dien Kruishelt aen!

Dan zou me uw heilig recht in 't minste niet doen beven:
O neen; gy zoudt me zelfs den witten keurfteen geven:
Ik val, al wenende, en al biddende om die eer,
Voor uwe voeten neer!

Zyn bloet pleit om genâ: hy heeft de straf gedragen.
Verschoon me om zynent wil, dan zal ik u myn dagen
Toeheiligen, en u veel beter dan ik plag,
Ontzien met diep ontzag.

Ik wacht op u, o Godt! met nederig vertrouwen:
Ik hoop op u, en durf op uw belofte bouwen:
'k Versmelt in myn gedult, vervul myn leeg gemoet
Met uw volzalig goet.

Verlos myn ziel uit haer verwarde dorenstruiken!
Zy wacht op U: ei, laet heur uw genade ontluiken!
Ze ziet vry sterker uit, in heuren jammerstaet,
Naer uw verzoent gelaet,

Als oit de wachters naer het kriecken van den morgen!
Verdryf haer duifternis, verftrooi heur angst en zorgen:
Zy ziet naer 't heillicht uit, in haren donkren nacht,
Gelyk de tempelwacht!

Nu is 'er hoop voor my, en u, o Godtsgezinden!
Godt zal zich in zyn gunft, in vindenstyt doen vinden:
Al fchynt hy ver, dan ftaet hy vaek ter goeder uur,
Regt achter onzen muur.

Hy houdt zich fomtyts doof, al hoort hy onze klachten;
En toeft hy luttel tyts, wanneer wy hem verwachten,
Hy komt nochtans gewis, en red ons uit den nood,
Al is die noch zoo groot.

Uit hem vloeit ene bron van goedertierenheden,
Ten nutte van zyn volk, verliest op goude zeden:
Zyne algenoegfaemheit reikt hy het, bly te moé,
In zyne liefde toe.

Hy zal zyn Ifraël, ten leven aengefchreven,
Verlossen; al zyn schult vergeten en vergeven,
En maken, wie het oit bevecht met klaeu en tant,
Dat het den ftandert plant.

CXXXI. H A R P G E Z A N G.

NEen, myn hart is niet verheven:
 'k Ben niet trots, noch hoog van moet,
 Schoon ik in myn nedrig leven
 Altyt doel naer 't hoogste Goet.

Wie zyn gloriryken zetel
 In de starren bouwen wil,
 O myn Godt! 'k ben niet vermetel,
 Maer ik hou my laeg en stil.

Zoude ik oit op menschen bouwen,
 Of op zelfgerechtigheit?
 Zoude ik op het vleesch betrouwen
 Als het my bekoorlyk vleit?

Neen, o neen, myn nedrige oogen
 Schoeien op een lager leest;
 Kunnen ampt noch staet gedogen;
 Kussen een verflagen geest;

Eren een gebroken harte;
 Zyn met hunnen staet te vreên;
 Roemen in hun leet en smarte;
 En in wederwaardigheên.

'k Streef-

'k Streefde niet naer hoge dingen,
 Van het aertryk hemelwaert,
 Om in 't Godts geheim te dringen,
 't Geen hy voor zich zelf bewaert;

Ja, myn ziel was altyt stille;
 Voerde 't opperste bewint;
 Hield den teugel van myn' wille:
 Droeg haer als een teder kint,

Dat gespeent van 's moeders borsten
 Van geen drift noch lusten weet;
 Ophoudt naer heur zog te dorsten,
 En die melkfontein vergeet.

'k Wilde op uwe bystant bogen,
 Even als een wichtje doet,
 Met verliefde en vriendlyke oogen
 Op zyn voedster die het voed.

Israël wat u gebeure
 In dit wisselvallig ront,
 Dat het noit uw blyfchap steure:
 Hoop op Godt en zyn verbont:

't Zal u altyt wel gelukken:
 Gy zult d'eëlste vrucht verheugt
 Van den boom des Levens plukken,
 En vervult zyn met Godts vreugt.

CXXXIX. H A R P G E Z A N G.

O Godt! gy kunt myn borst doorgronden;
 En zien in 't binnenst van myn hart
 Hoe 't in de werelt is verwart,
 En legt gebakert in de zonden.
 O Hartekenner! die den aert
 Van uwe schepslen kunt beseffen,
 Hun vorm en werking weet te treffen,
 My hebe ge (uw onderzoek niet waert)
 Gekent in myn natuur en wezen,
 Eer's aerdryks hoge heuvels rezen.

In U bewegen wy en leven.
 Gy weet wanneer ik zit of sta;
 Slaet myn gedachten vlytig gâ,
 En hebt my op den weg omgeven:
 Gy hebt een klaer en net gezicht
 Van myn beroep en bezigheden,
 Myn burgerwandel en myn zeden
 Ontdekt ge door het helder licht
 Van uwe goddelyke stralen,
 Die in myn ingewanden dalen.

Zelf eer myn mont noch denkt te spreken,
 Myn tong noch roerloos zit en stil,
 Verstaet ge myn' verborgen wil;
 'k Heb nimmer uwe hant ontweken,
 Want die weêrhoudt my in myn' tret:
 Ge omstuwt my staeg, o Hemelwachter!
 Door uwe voorzorg, voor en achter;
 En alhoewel ik dit niet net
 Begryp, o Vorst! van 't hof hier boven,
 Ik wil het evenwel geloven.

Waer zoude ik oit in vreemde luchten,
 Daer nimmer sterfling is geweest;
 Het alziende oog van uwen Geest,
 En uw alwetenheit ontvluchten?

Waer zou, waer zoude ik henen vlien?
 Zou ik 't de spitse heuvels vergen!
 En roepen: bergen, wilt my bergen!
 Maer och! gy zoudt myn borst doorzien.
 Men zoekt vergeefs in diepe kuilen
 En holen, uw gezicht te ontschuilien.

Indien ik wou ten hemel klimmen,
 Daer gy verhoogt zit op uw' troon,
 Verzelt met uw' gezalfden Zoon,

Daer zou 'k uw aengezicht zien glimmen,
't Affchynfel van uw heerlyk beelt,
Dat met doorluchte schittervonken
Van uw zelfftandigheit beschonken
In 's Heilants godtlyk wezen speelt:
Hoe zou hoe zoude ik daer ftaen kyken,
En voor uw eeuwig licht bezwyken!

Zoo 'k in de helle neêr wou zinken,
Hoe wou my uw gerechtigkeit
Die daer heur blixemstralen spreit,
Niet vreesfelyk in d' oogen blinken.
En schoon de blonde dageraat,
Gewoon in 't gloeient ooft te kriecken,
My zyne goutgepluimde wicken
Wou lenen, om uw hel gelaet
Aen 's werelts uitterste oort te ontvliegen,
Die toeleg zou my mé bedriegen.

Want daer zou my uw hant geleiden,
Uw voorzorg zich geensins ontslaen,
Uw trou en liefde met my gaen,
En uw voorzienigheit noit scheiden.
En schoon ik zeg, de duiffternis
Zal my en myn verhole werken

Met hare zwartgeverfde vlerken
 Bedekken, taft ik deerlyk mis;
 Want in Godts oog heeft licht en duifter
 Een zelve gloet en glans en luifter.

Gy, gy alleen bezit myn nieren;
 Gy heiligt my door uwen Geest;
 Gy trooft my als ik ben bevreeft,
 En weet myn driften te bestieren;
 Gy hebt me in 's moeders buik bedekt,
 En in een teder vel gewonden:
 Wie kan, o Godt! uw kunst doorgronden
 Die over my was uitgestrekt,
 Toen gy me, o heerlyk werk vol wonderen!
 In 's moeders lichaem af woudt zonderen!

Ofschoon ik dit niet kan beseffen,
 Ik loof u echter, want ik weet
 Dat gy my kunstig hebt gekneet:
 Zou ik uw grootheid niet verheffen,
 Daer ge in 't bezielde leemgesticht,
 O Godt! myn beendren geest en leven,
 Hun vorm en sterkte hebt gegeven,
 In 't netbepaelde tytgewricht!
 O ja, ik zal uw roem verbreien,
 En ia uw wonderwerken wciën.

Wat zwier ontdek ik in myn wezen!

Wie heeft myn lichaemsvorm bestuurt,
Gevlochten, geestig geborduurt,
De leden overal met pezen

En zenuwen aen een gehecht,
Gebreit, gessingert en gestrengelt,
Het bloet in d' aderen gemengelt,

En 't lyf ten hemel opgerecht!
Dan Godt, de Bouheer aller dingen?
Die ons wil met zyn gunst omringen.

Hoe kostlyk zyn my uw gedachten!

'k Verluft my in uw wys bestier,
En in den voegchelyken zwier
Van uwe daden: al myn krachten

Bezwyken, als ik eens herdenk
Aen al de hereelyke dingen

Die hun gedaente uit u ontfingen!

'k Verlies my in 't gezicht: ik krenk
Myn zinnen; des wil ik in 't midden
Der schepfelen uw' naem aenbidden.

Zou ik uw kunstgewrochten tellen!

Ik telde liever al het zant;
De groene spruitjes op het lant;

Voorwaer myn borst begint te zwellen
 Van uwen onverfenschten lof,
 Wanneer ik 's morgens, aen de kimmen,
 De goude morgestont zie klimmen,
 Al zit gy hoog in 't starrenhof,
 'K weet dan, met myn bespiegelingen,
 Het huis des hemels in te dringen.

O Opperregter! dempt de bozen,
 En grypt hen in uw gramschap aen:
 Gy mannen, die de gruweldaen
 Tot uw bedryf hebt uitgekozen,
 Wykt van my: 'k ys van al dat bloet,
 Van dat geveinst en ydel spreken:
 Ik haet uw schendige gebreken:
 Gy slaet uw tant in 't hoogste goet,
 En tracht uw naesten op te wekken
 Om mede in uw gareel te trekken.

Zou ik hen minnen die u haten!
 Ik oeffen geen verdraegzaamheit
 Voor 't volk dat zich in 't quaet vermeit,
 En zyn verlosser heeft verlaten:
 Ik zweer die bloetrebellen af:
 Ik paer geen licht en duisternisse:

Ik min de deugt in 't rein gewiffe;

Vertrap der bozen kroon en staf:

Ik haet hen die uw naem verzaken,

En uw ontzachlyk wezen wraken.

Doorgront myn hart en myn gedachten,

O Godt! beproef my, weeg myn tret,

Zie of ik uw volmackte wet

Met al myn ingespanne krachten

Wel navolg: zoo gy iets ontdekt

Het geen uw toets niet kan verdragen,

Verbeter dat met liefdeslagen.

En nu myn hart ten hemel trekt,

Wil myne ziel van 't ydle scheiden,

En op uw eeuwig heilspoor leiden.

CXLV. H A R P G E Z A N G.

IK zal uw naem, o Godt! aen 's hemels blacuwe bogen,
Verheffen en verhogen.

Ik zal, eeu uit eeu in, ontzachlyk Opperheer,

Uw geven lof en eer.

Ik zal, zoo lang ik 't licht op zyn' robyne wagen,

In 't gloecient oost zie dagen

Uw

Uw loven: al myn eer, myn staf en goude kroon
 Neêrleggen voor uw' troon:
 U voor myn Middelaer erkennen en begroeten,
 En statiglyk ontmoeten
 Met offeren des lofs, de varren van den mont,
 Die ge onder 't nieuverbont
 Van uw verlosste kerk, begeert, en wenscht te ontfangen.
 'k Heb reets myn kerkgezangen,
 Om niet te zwymen, noch te struiklen in myn plicht,
 Tot uwen lof gedicht.
 Wat zyt ge groot, o Godt! wie zoude uw heilig wezen,
 Waer voor al d' Englen vrezén,
 Beschouwen, en met een niet smelten voor dien glans!
 Als ge aen den oppertrans
 Des hemels slechts een vonk laet van uw grootheit kyken
 Moet al uw heir bezwyken;
 Des bid het, onder 't loof van Edens lauwerblaén,
 Liefst uwe grootheit aen.
 De late nancef, zoo hy naerftig op wil merken,
 Zal uwe grote werken
 Waerden, en met een, aen 't latre nageflacht,
 Verkonden uwe macht.
 Uw macht die over al wat machtig is kan richten,
 Mag vry een eerzuil stichten,

Zy heeft den trotschen kop des fellen draecks verplet,
Den mont gesnoert der wet,
De zondeaen 't kruis gehecht, den doot den steek gegeven,
De poort der hel doen beven,
En bly gezegepraelt, op 't roeren van de trom,
In 't hemelheilgdom.
'k Zal van uw heerlykheit wel eer aen my gebleken
En heldedaden spreken,
De heldre luister van uw hemelmajesteit
Die zoo veel stralen spreit
Zal ik affchilderen by allerlei geslachten,
Die naer hun Koningk wachten;
Hoe willen zy dan niet met een verbaest gemoet,
Staen kyken voor dien gloet,
Uw vreesfelyke daen met diep ontzach verbreien,
En in uw wondren weien,
Uw oordeel vrezen, en neerknielen voor uw licht,
Als ge in uw vierschaer richt.
Maer zullen zy alleen van uw gezag gewagen?
O neen: als 't licht komt dagen
Van uwe goetheit in het zalig jubeljaer,
Zal deze vrome schaer,
De grootheit uwer liefde uitstorten onder 't spreken,
En melk- en honigbeken

Doen vloeien van haer tong, zy zal met koormuzyk,
Ter eren van het ryk
Haers Koningks zingen, en de waerdigheit ontleden
Van zyn gerechtigheden,
En juichen, bly van zin, met een ontfronst gelaet,
Op dezen trant en maet:
Hoe gunstig is my uw genade voorgekomen,
Aen uwe welluststromen!
Zy lachte me aen, en sprak: myn zoon, zyt wel gemoet.
Een hemellicht en gloet
Omscheen haer, en zy deed d' onsterffelyke stralen
In mynen boezem dalen.
Maer schoon my uw genâ genoeg was, evenwel
Woudt gy uw Israël,
Met uw barmhartigheit vertroosten en beschermen;
Zy quam my teêr omarmen,
Schonk my d' olyfak van den goddelyken vrê.
Toen wou uw goetheit mê
Aen my heur' zachten aert en tederheit vertonen;
Zy droeg een trits met kronen
Aen haren arm, en had een goude zon op 't hoofst,
Die allen glans verdooft:
Zy schein, om my haer trou en goetheit te betuigen,
't Eerwaardig hoofst te buigen;

En goot haer gaven uit een' hoorn van overvloed,
In myn verheugt gemoet.
Maer uw langkmoedigheid, die uwe felle plagen
Weêrhoudt, of doet vertragen,
Vertoonde zich van verre, als in een diep verschiet,
Doch naderde my niet.
Zy zat op enen stoel, en sloeg heur wakende oogen
Naer d' opperstarrebogen,
En hielt als een heldin Godts gramschap, zonder schroom,
Aen een' metalen toom.
Maer wie kan immer uw doorluchte deugden malen,
Uw goddelyke stralen,
De trekken van uw beelt, dien glans, dat glinstrent vuur
Uw heilige natuur
Afschetsen op 't paneel! wie kan uw gunstbewyzen
Naer hunne waerde pryzen!
Uw goetheit breit zich uit op uw' genadetroon
Aen Onjoón en aen Joón.
Ja, al uw werken doet gy uwe gunst erlangen,
En tekenen ontfangen
Van uw barmhartigheid; des loven ze op hun wys,
Uw grote naem ten prys.
Maer beter zullen u uw lieve gunstgenoten
Met hoogverheven noten

Verhogen, als zy al hun kunstig lofmuzyk
 Afzondren, om het ryk
 Des grootften Koningks, in 't gedrang der maegdereien,
 Te roemen en verbreien.
 Dit onbeweeglyk ryk op 's Heilants bloet geficht,
 Dat voor geen vyant zwicht,
 En braef omfingelt is met diamante muren,
 Om d' eeuwen te verduren,
 Verdient wel dat men 't looft: zyn onderdanen zyn
 Gedoft in wit fatyn:
 't Zyn niet dan Koningen en Priesters, uitverkoren,
 En uit Godts bloet geboren.
 O Heiltrompetters! blaest de goude vrébazuin
 Van Sions opperkruin,
 En laet al 't volk de Maer van 't nieuwe heilryk weten,
 Op dat het d' yzre keten
 Der flaverny verwerpe, en toevloei naer den troon
 Van Godts gezalfden Zoon.
 Uwkingryk, o Godt! (wie hier durft tegen schreeuwen)
 Heugt van 't begin der eeuwen,
 En uwe heerschappy, die noit vergaet noch slyt,
 Verduurt den gryften tyt.
 Hoe hoog gy zyt, nochtans wilt gy die op u leunen,
 O Koningk! ondersteunen:

En die al nedervalt, gewont aen lyf en geeft,
 Vertrouft gy allermeest.
 Die onder 't zware kruis en tegenspoeden bukken,
 Zult gy niet onderdrukken:
 Gy zorgt, o Ryxvorft! voor uw teder hofgezin,
 En kroont het met uw min.
 Des komt al 't fchepfel naer uw goetheit heengevloegen;
 En ziet met duizent oogen
 Uw tedre voorzorg aen, en bid u op zyn wys:
 Gy geeft het drank en spys.
 Uw uitgebreide gunft komt dikwils toegelopen,
 En doet haer handen open,
 Verzadigt mensch en vee; ja, met uw eigen bloet
 Hebt gy uw kerk gevoet.
 Gy zyt rechtvaardig, o myn Godt! in al uw wegen:
 Wie staet uw tuchtroê tegen,
 Als ge ons uit liefde slaet, nu uwe goetheit lyt,
 Dat ge ons ten nut kastyt!
 Gy hoort ons als wy u in geeft en waerheit bidden,
 En daelt fomtyts in 't midden
 Van uwe lieve kerk, of staet ter goeder uur,
 Regt achter haren muur.
 Hoe dikmael geeft gy hen, die uwe hoogheit eren,
 Vry meer dan zy begeren:

Gy reikt hen toe uw hant, en helpt hen uit den nood,
Bevryt hen van den doot.

Die u bemint zult gy beschermen en bewaren,
En in uw liefde sparen.

Maer 't volk, dat uw gezag en heerlykheit versnaet,
Verdelgt ge uit enklen laet.

Zou dan myn hart, myn mont niet van uw' lof weêrgalmen?
Zou ik geen vreugdepfalmen

Opdeunen in uw koor? och ja: myn levenstyt
Zy u alleen gewyt.

Hoe wil die grote stoet van Heidenen en Joden,
Als gy hen uit zult noden

In uw gemeenschap, met een uitgelate vreugt,
Uw majesteit en deugt

Trompetten, u een oogst van zuivren wierook branden,
Niet klappen in hun handen,

En mengen ziel en zin, en hart en mont te saem,
Om uw' verheven naem,

Die nimmer Serafin, dan met ontzach, durft noemen,
Eeu in eeu uit te roemen!

CXLVIII. H A R P G E Z A N G.

V Luggewiekte Cherubynen,
Die den hemeltroon omringt,
Als gy met de Serafynen
Van Godts grote daden zingt,
Wilt Godts wonderen Verbreien.
Galmt zyn groten naem ten prys!
Vrolyk juichende Englereien,
Die in 't eeuwig paradys
Door Godts eeuwige priëlen,
Onder 't palmryk paviljoen,
Heenvliegt, roert uw heldre kelen
In het zalig heilsaizoen!
Wakker, zangryk kunstgenootschap
Geef de Godtheit lof en eer,
Want de vreugde en vredebootfchap
Daelde eerst uit den hemel neêr.
Zoudt ge in 't hoogste koor der koren,
't Verschgedichte heilgezag,
Uw muzyk niet laten horen,
Onder Sions feestgedrang!

Ja, gy moet aen d' oppertinnen
Van Godts diamant gebou
Van den waren Godt beginnen
Op te deunen, ryk van trou.
Dat de redenloze dingen,
's Hemels heiren, schel van tael,
Van huns Scheppers grootheit zingen
In de grote starrezael.
Zoudt ge, o zon! die om de bogen
Van het blaegewelffel rent,
En met duizent duizent oogen
Uit uw schitterende tent
Opziet naer het hof der hoven,
Met een goude kroon omringt,
's Hemels Oppervoogt niet loven
Van wien gy uw glans ontfingt!
Ja, die ryxvorstin der dagen
Looft de Godtheit op haer trant.
Prys hem, op uw' elpe wagen,
Zilvre maen, die hant aen hant
Met de glinsterende starren
Vrolyk heenstrykt aen den rei.
Neem 't is thans geen tyt van marren,
Want de heldere schalmei

Klinkt door al de hemelronden,
Om Godts onbepaelde macht
En zyn wysheit te verkonden.
Dat de heemlen uit hun kracht
Zich verheffen met geschater,
Daer de Godtheit zit in 't gout.
Dat het hoogverheve water,
't Zy zich in de laegte onthoudt,
't Zy het d'opperhemelkringen
Met zyn kristalyn bevlœeit,
Ruischende Godts lof help zingen.
Heemlen zingt vry onvermoeit;
Looft de grote naem des Heren,
Want gy kreeg door 's Bouheers wil,
Die u kunstig wou schakeren
Uw gedaente, zit niet stil;
Want van dezen Godt der Goden,
Die u vormde door zyn macht,
Hebt gy onderhoudt van noden;
Want hy zorgt voor zyn geslacht.
d' Orde die hy heeft gegeven,
Zal geen schepsel wederstaen;
Hy bewaert het in het leven,
En zal 't nimmer doen vergaen;

Zelfs wanneer al d'elementen
Met al 't hemelsche fieract,
Zon en maen door 't vuur versmelten,
Zal 't veranderlyk gelaet
Van de schepslen weêr herleven,
Slechts geloutert van hun smet,
Veel volmaekter luister geven;
Om dan endlyk, onbelet,
Met ene onbezwalkte klaerheit,
In den allerjongsten dag,
U, o grote Godt der Waerheit!
Aen te bidden met ontzach.
En, gy die in lager kringen
Op het aertryk woont en zweeft,
Wilt van 's Heren daden zingen,
Tot den adem u begeeft.
Dat de diepstgezonke gronden
Gapen, om Godts heerlykheit
En zyn wysheit te verkonden
Die om laeg verborgen leit.
Laet de glaze zee nu bruiſſchen,
Met haer viſſchen, klein en groot,
Lieflyk in Godts ooren ruiſſchen.
Dat het vuur een fixe noot

Zette op 's hemels wonderwerken.

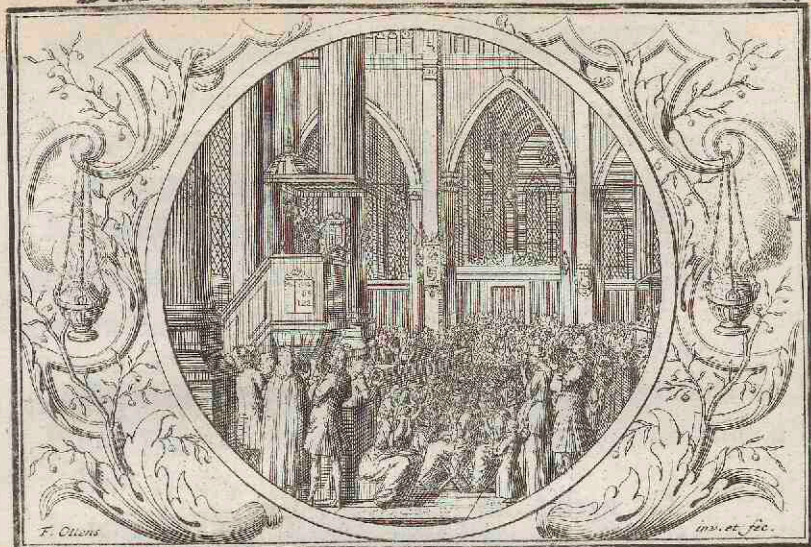
Laet de hagel, damp en kou
Op de wisselstonden merken
Der saizoenen; dat de dou,
Die de versck ontloke kruiden
Zegent, mede uw roem verbrei.
Oosten, westen, noorden, zuiden,
Voegt u aertig aen den rei.
Dat de worstelende winden,
Losgeborsten van hun' toom,
Zich aen 's Heren almacht binden.

Laet de palm- en cederboom
Om den Opperprins te pryzen
Van het netgeschikt heelal,
Door de bruine wolken ryzen,
Hoge heuvels, rozedal,
Breet gebergt, rontom bewasschen
Met een oogst van goutgeel graen;
't Past u met verheugde passien
Naer de Godtheit heen te gaen,
Haer een offer toe te zwieren.
Dat de tiger, beer en leeu,
En de scharpgeklaeude dieren,
Godt verheffen met geschreuc!

Dat de vogels, onder 't kricken
Van den blonden dageraet,
Vrolyk klappen met hun wieken,
En het welgevormt sieraet
Der Natuur, met schelle gorgels
Roemen, en het tamme vee
Wekken met hun levende orgels.
Kleine dieren, koomt al mê,
Schoon gy nedrig kruipt langs d' aerde,
Dankt uw Schepper die u voedt,
Houdt hem altyt hoog in waerde
Voor het goede dat hy doet.
En gy die als aerdsche Goden,
Zit verheven op een' troon!
'k Durf u mede in 't koor uitnoden,
Om het ryk van Godt den Zoon
In zyn' luister uit te meten.
Dat de Rechters, in hun zael,
Met een ongekreukt geweten,
't Recht u in een goude schael
Rein toewegen, en met enen
Juichen over deze gunst.
Dat de ryken, en gemenen
Onder 't volk, met kracht en kunst

Uw eerwaardig wezen roemen.
 Kom, o onbevleete jeugt!
 Tedre telgen, friffche bloemen,
 Heldre spiegels van de deugt,
 Wilt zyn deugden uittrompetten!
 En gy maegden, blont en blank,
 Die uw ziel niet wilt befmetten
 Met de boosheit, zwaeit den klank
 Uwer zuivre hemelzangen
 Naer de Godtheit. Ouderdom,
 Zoudt ge thans uw veël ophangen
 Aen den want? gy moct, hoe krom,
 Met uw gryze en zilvre hairen,
 En uw halfbezweken ftem,
 Stem en vedel t'famen paren.
 Godt kent niemant nevens hem.
 En zyn Zoon, om hoog verheven,
 Boven ftarren, zon en maen,
 Doet de fchaer der Heidnen beven,
 Als hy met zyn roë wil flaen.
 Aerde en hemel zien naer d' oogen
 Van myn' Opperkoningk om.
 Wie zoude u dan niet verhogen?
 Laet het gansche fchepfeldom

Zich in uwen naem verlusten:
Laet het, welgemoet en stil,
Onder uw bevel beruften,
En opvolgen 's hemels wil;
Want gy woudt uw gunstgenoten
Kronen met een' krans van vrê,
Hunne heerlykheit vergroten;
Ja ik zie hun hoorn alrê
Door uw gunst ten hemel ryzen:
Zou het krooft van Israël,
Zyn Verlosser dan niet pryzen
Met zyn harte stem en spel!
Zeker 't bloet ruifcht in zyn aderen,
En zyn hart springt op van vreugt
Als het 's Koningks troon zal naderen.
Koomt dan ouderdom, en jeugt,
Koningen en minder volken.
Aerde, en zee, ja 't gansch heelal,
Zent uw lofzang door de wolken;
Want de Hemelkoningk zal
Zelf in 't midden van uw koren,
Naer uw reigezangen horen.

DANK- VAST- EN BEDEDAG.

Wie leert ons, met vereifcht ontzach,
 En diepen eerbiet, vol betrouwen,
 Deez' Dank- en Vast- en Bededag
 In onze ziel godtvruchtig houwen?
 o Heilant! zuiver ons gemoet;
 Vergeef onze ongerechtigheden,
 En blaes ons aen met geest en gloet;
 Dan zullen onze kerkgebeden
 Opklimmen voor uw' troon, en wy u bly te moe,
 Op onzen dankaltaer 't lofoffer zwajen toe.

Wy

Wy danken U, Alzegenaer,
 Voor d'ongehoude zegeningen,
 Waer mede uw goetheit, jaer op jaer,
 Ons milde en vriendlyk quaemt omringen.
 Gy hebt met een verliest gezicht
 Van outs dit lant al gá geslagen,
 En ons uw zieloplukent licht,
 O Godt! ter goeder uur doen dagen,
 Den hals van 't Spaansche juk ontslagen, en 't gemoet,
 En onze kruin gedekt met enen vryen hoet.

Gy naemt ons lieve vaderlant,
 Als waer 't uw krooft, met mededogen,
 O Vader, teder by der hant,
 En hebt het heerlyk opgetogen,
 Ge ontblootte uw' arm, en greep het zwaert
 Om wakker voor zyne eer te sryden,
 En deet het fier en onvervaert
 Door 's vyants yzre sterkten ryden,
 Op 't weidsche gloriradt; en naer 't geleén gevaer,
 Een lofzang zingen met laurieren om het hair.

Toen moest de dwinglant op de vlucht,
 Of met de boeien aen de benen,
 Gesmeten in een vuil gehucht,

Hoe trots, zyn heerschappy bewenen.

De vryheit, blyde van gelaet,

Vertrapte zyn metale teugels,

Zy pronkte met een wit gewaet,

En snuikte zyne sterke vleugels;

Zy greep den scepter die ze zwaede als heerscherin,

En nam elx harte met haer goude zeden in.

En raekte 't zwaert weêr in de schê,

Fluks zag men alles fraei ontluiken;

Den vrede, wars van oorlogswee,

In schaduw der olyven duiken.

De rust vermackte zich alom:

De godsdienst stak zyn frisschen schedel

Om hoog, en dankte in 't heiligdom

De Godtheit, met zyn hart en vedel,

En naekte heur, daer zy op haer genadetroon

Van vrede sprak, in 't bloet van haer' gekruisten Zoon.

Gy hebt u sedert al dien tyt

Aen ons niet onbetuigt gelaten,

Maer telkens lyf en ziel verblyt:

Hoe dikwils liepen onze vaten,

In 't miltgezegende oogstsaizoen,

Van most en vetten oly over?

Gy deet ons, onder 't zwierig groen
 Des wynstoks, en van 't vygelover
 Verheugt neerzitten in het gras, daer quaet noch leet,
 Of een verborge slang ons naer de hielen beet.

En, hebt gy ons al eens ontrufft,
 De schelle krygstrompet doen steken,
 Gy hebt het twistvuur weêr geblufft
 En uw genade door doen breken:
 Zoo komt de purpre dageraet,
 Als hy de zwarte nachtgardynen
 Verschuift, met een geblooft gelaet,
 Des aerdryks fier gelaet beschynen
 En zegenen, waer op het ooftgeboomte ontspruit,
 En hof en akker tiert met versch ontloken kruit.

Gy doet den opgezwollen stroom
 Zoo fel niet in ons lant inrukken
 Als flus, met losgelaten toom,
 Om 't welig Nederlant te drukken:
 o Neen, gy stremt den overmoet
 Der zee, en sluit haer sterke sluizen,
 Op dat de breidellose vloet
 Niet wechspoel menschen, vee en huizen:
 Dus houdt ge, o grote Godt! voor uw bezielt geslacht,
 Wanneer het luttel waekt, met hondert oogen wacht.

Wy willen uwen naem hier voor
 Met een verwydert hart bedanken,
 En in het godtgeheiligt koor
 Met harp en schelle citerklanken
 U roemen, schoon ge in 't starrenhof
 Zeer diep en hoog in 't gout verheven,
 Zit boven allen prys en lof:
 Doch kunnen we u geen grootheit geven
 O Godt, die alle ding bezit in 't eeuwig licht!
 Wy quyten ons nochtans van onzen zwakken plicht.

En stonden wy noit schuldig aen
 Dit schendig plichtverzuim, o Here!
 En hondert andre gruweldaën,
 Waer mè we uw heiligheit en ere
 Vack quetsten; nimmer hoefden wy
 Beschaemt en treurig u te ontmoeten:
 Nu valt de gansche burgery
 Van Neêrlant neder voor uw voeten,
 Met een vernedert hart: het klopt op heup en borst,
 Want ziel en lichaem bei, zyn derelyk bemorst.

Hoe dikwils hebt gy ons gekroont
 Met uwe goedertierenheden,
 En van uw felle roê verschoont,

Die gy gelegd hebt op de leden
 Van onzen nabuur, daer men vaek
 Een oogft van menschen wech zag sterven?
 Maer om dat uw getergde wraek,
 o Heer! ons noch niet quam verderven,
 Zyn we ongevoelig van die dodelyke smart,
 En 't onverbuigzaam hart blyft als een steen verhart.

Hoe zeer de veepest heeft gewoet,
 Die ons ontzint heeft aengegrepen,
 En met een dollen overmoet
 De hartaer schier heeft toegenepen
 Van 't zuivelryke Nederlandt,
 Noch leerden wy niet door die slagen,
 Wy, tegen uw gezag gekant,
 Verhardden in die droeve plagen,
 En liepen in 't gedrang der pylen, die gy spilt,
 U tegen, met een dik en hoogverheven schild.

Wy hebben uw volmakte wet,
 Die heldre spiegel van ons leven
 Bezwalkt, en onze ziel besmet,
 Als wy, door boosheit aengedreven,
 Gelyk een snelle kemelin
 Den voorgestelden weg verdraeiden.

Gy weet hoe wy, verdoolt van zin,
Ons onkruid onder 't koren zaeiden,
Op dat het goede zaet, dat gy met uwen dou
Verfrist en zegent, in den gront verftikken zou.

De werelt, die in 't boze leit,
Heeft ons met haer twevoudig wezen
Verlokt tot loffe dartelheit:
Wy stopten, als ze ons quam belezen,
Onze ooren noit voor die Sireen,
Maer lieten ons door haer gezangen
Beguichelt, blyde en wel te vreên
In haer verborge strikken vangen,
En hieven, dus geboeit, met een verwaten kop,
In weerwil van Godts ryk, de rode bloetvlag op.

Quam ons de zonde tegen gaen,
Met haer mismackte en dartle leden,
Bekleet met brede vygeblaên,
Bezielt met onregeltheden,
Omflingert met een draek, voorzien
Met fruit, waer mê ze ons wou vergoden,
Die ze ons gulhartig aen komt biên;
Doch die de Godtheit had verboden;
We omhelsden deze hoer, en boden haer de hant,
En sloegen in haer vrucht den dodelyken tant.

Toen heerschte zy in ons gemoet;
 Zy heeft ons schendig aengegrepen,
 Fluks neêrgesmeten in ons bloet,
 En met veel pynelyke nepen
 't Verstant bevochten en verkracht;
 Den zuivren wil geheel verdorven:
 Nu zyn wy onder hare macht
 Gebonden, geestelyk gestorven,
 Vervreemt van 't leven Godts, van top tot tee besmet,
 En walglyk in zyn oog, erffschenders van zyn wet.

Hoe vack dorst d' onregeltheit
 Haer goddelozen tret verhaesten,
 Om, met een heilloos zielbeleit,
 't Verderf te zoeken van heur' naesten.
 Het quaet hitfte ons tot boosheit aen:
 De twedragt quam verdeeltheit stoken.
 De gierigheid met gout belaên,
 Begon den geltgod toe te roken.
 En d' eigeliefde stak haer glori kruin om hoog,
 En wilde dat men voor haer nedrig nederboog.

Nu zyn we elendig en mismiaekt,
 En aen de gruwlen vastgeketent,
 Doorwont, behoefstig, blind en naekt,

Onheilig, wrevlig en onwetend:

De vroomheit houdt zich elders schuil:

De leugen woont in ons geweten:

De waerheit zit in eenen kuil

Verborgten, want zy wort verbeterden,

En, wie 'er naer zyne eerfte en heilige orde leeft,

Den mensch onteert uw wet, waer voor al 't fchepfel beeft.

Gy moet, zoo gy het quaet befchout,

Van 't zelve als een wanfchepfel yzen:

't Is vuil en walglyk, krom en oudt,

En kan nochtans ten hemel ryzen,

't Gaet mank, en grypt het onrecht aen:

Zyn voeten lopen ftaeg ten quade:

't Hoereert en lacht om d' euveldaën;

Leit bloot voor 's Rechters ongenade;

't Is als een beeft voor u, dat vrecflyk woet en brult,

Het hemelryk bevecht, 't heelal met fmart vervult.

Dat ondiert woont in ons gemoet,

En werkt in onze boze driften;

Het verft zyn' muil in weerloos bloet,

Verfmaet al d' aengeboden giften;

De werelt is zyn element:

De duifternis kan 't beft bekoren:

Het wroet uw' wyngaert om, en schent
 Zyn naesten, wil naer niemant horen.
 't Zinkt dikwils neder in den zwarten jammerkolck,
 En klimt 'er uit, omstuwt met ene sulferwolk

De wellust dartel van gewaet,
 Gekranst met rozen om den schedel,
 Heeft met haer geblanket gelaet
 Haer luit en fix gesnaerde vedel
 Ons hart tot overdaet verleit:
 Wy hebben schendig en vermeten
 Verliest op d' ongerechtigheit
 Uw hoog gevreesden naem vergeten.

Wy rookten, dus zaegt gy uw heiligheit getergt,
 Den vreemden Goden op 't afgodische gebergt.

De trotsheit heeft ons staeg bekoort,
 Wy wilden mede in purper glimmen,
 En door de staetzucht aengespoort,
 Een hoge glorystoel beklimmen:
 Wy pronkten altyt zeer parmant
 Met schapenwol en paeuwevederen,
 En wilden onder 's hemels hant
 Ons nimmer nederig vernederen,
 Maer dorsten tegen u, met opgesteken kam,
 Vergrimmen als een leeu, o vreedzaam Offerlam!

Wy hebben met vernift gelaet,
 En afgerecht op loze streken,
 Een schrikdier onder 't schaepsgewaet
 Verborgen, om uw volk te steken.

Dus spant men strikken voor 't gemoet:
 Dus streelt en vecht men met de horens:

Dus vlécht men enen rozenhoet,
 Om scherp te quetsen met de dorens.

Dat heet den evenmensch, wanneer hy 't minst verwacht,
 Vermomt door ydlen schyn te leiden in de gragt.

Hoe dikwils is de schele nyt,
 Gefiert met slangen in de hairen,
 Die d'edle deugt en trou verbyt,
 O Godt! in onze ziel gevaren.

Wy spuwden blaeu fenyn en gal
 Op hen die we onze broeders heten,
 En juichten om zyn ongeval,
 Of klonken hen aen ene keten,
 En reten zelf, toen wy die pylen op zyn kop
 Affschoten, onze ziel en eigen lichaem op.

De waen heeft ons met wint vervult.
 De twist quam ons verwoet bestoken.
 De wrack, bezielt met ongedult,

Deet al ons bloet in d' adren koken,
 En blies ten neuze uit vuur en gloet.
 Wy waren trouloos in onze eden:
 En zогten vaak het hoogste goet
 In ligtvervlogen nietigheden.

Wy kusten 't onrecht, dat verliest op glimpent gout,
 Zyn vierschaer op geweld en zelfbelangen bout.

De fiere en hagelblanke deugt,
 Gewoon met palmen en laurieren
 In hare blonde en frissche jeugt
 Op 't gloryradt te zegevieren,
 Bekoorden noit ons blint vernuft,
 Dat door haer zuivren hemelluister
 Verbystert, altyt dwaelt en suft.

Wy hadden 't akelige duister (zwicht,
 Waer d' ondeugt zich verschuilt, en voor heur schaduw
 Veel liever dan den glans van 't vreugdebarent licht.

De godtsvrucht die des Heren wet
 Meer in het hart dan op de randen
 Der kledren draegt, en 't rein gebed
 Als wierook met gewyde handen
 Der Godtheit aenbietet, hebben wy,
 O Godt! uit ons gemoet verbeteren.

Wy noemden Salems burglary,
 Verfiert met een spierwit geweten,
 Geveinsde huichelaers, en een verwaent geslacht,
 Dat Godt uitwendig dient, en in 't gemoet veracht.

De heiligheit, die 't aengezicht
 Altyt ten hemel heeft verheven,
 En naer het onbeschaduwte licht
 Ontbrant in haer godvruchtig leven,
 Bekoorde nimmer onze ziel.

Zy scheen wel naer wat hoogs te haken,

Haer ydel nest by 't zonnewiel

Gelyk ene adelaer te maken:

Maer dit ontsproot alleen uit enkle gloryzucht,
 Die van de deugt ontaert, de heiligheit ontvlucht.

Het ongekreukt en heilig recht,

Door gunst noch fyn metael bedrogen,

Dat alles in de weegschael legt,

En doorziet met naeukeurige oogen,

Is, schoon het flus in ons gemoet

Zyn goude vierschaer plag te spannen,

O Godt! vertreden met den voet,

En als een balling wechgebannen;

Des moest dees edle telg, die 't onrecht niet kan zien,

Mê met de heiligheit naer 't ryk des hemels vliên.

Wy dorsten vaek de matigheid,
 Die teugels draegt, en heillaurieren,
 En door de reden wort geleit,
 Verpikken als verwoede gieren.
 Wy, wars van leizeel en gebit,
 Zyn door de gulzigheit betovert,
 Die ons, gelyk een zwyn, verhit,
 In 't velt der welluft heeft veroverd.
 Dat is den zelve weg met reiger, struis en kraen,
 Op een ontmenschte wys lafhartig in te slaen.

Wy zyn in 't heilloos quaet vereelt,
 En van de goude deugt verbastert,
 We ontsierden uw doorluchtig beelt,
 En hebben uwen naem gelastert:
 Het vleesch weerstont den geest altyt:
 Een zwarm van tomeloze tochten
 In ons gemoet gedaegt ten fryt,
 Heeft ons gedurig aangevochten.
 Wy zyn melaets, o Godt! en yder, groot en klein,
 Verlegen, staet van verre, en roept: onrein! onrein!

Ja, d' edelen van Nederlant,
 Gewoon met star en schilt te pralen,
 Slaen gansch ootmoedig met de hant

Op hunne heup en borst, en malen
Een spreken schult- en boettafreel.
Ze erkennen, dat zy, te vermetel,
De boosheit trokken met een zeel,
En haekten naer doorluchter zetel:

De heilgezanten staen beschaemt en treuren, want
Zy staen mê schuldig aen de schulden van het lant.

Hoe weinig stemt hun hemelleer
Te samen met hun zondig leven!
Zy hunkren vaek naer menschlyke eer,
Door ydle glory aengedreven:
Hoc luttel staen ze in 't heiligdom
Om vrede en godtsvrucht vast te snoeren,
Men durft om 't vrêverbont, de trom
Des oorlogs, in Godts tempel roeren.

Ai dempt dat twistvuur, dat de ware kerke ontruft,
En 's hemels pinxtervuur op 't heilig ouer bluft.

Wat is er onder 't volk, o Godt,
Een groot verval der goede dingen!
Hier schent men uw gewyt gebodt:
Daer komt men Jezus ryk bespringen.
Met scharp en listig zielgeweer.
Gints durft men zynen Schepper haten,

Zyn naesten doden met een speer,
 En zynen echtgenoot verlaten.
 En, onder schyn van recht, o goddeloos gemoet!
 Zich zelf verryken met een anders erflyk goet.

o Nederlant, uw zonden staen
 Getekent op uw trotsche hoornen!
 Ik zie uw gruwlyke euveldaen
 Veel hoger ryzen dan uw toornen!
 My dunkt ik onder dit gewicht
 Uw grontvest van zyn plaets zie schokken.
 Thans schynt het heldre zonnelicht
 Met dikke nevelen betrokken,
 Beschaemt om u te zien: al 't schepsel voelt de smart
 Van uw doorwonde kruin, en ingekankert hart.

Och! och! d' Aertsrichter rust zich toe,
 Om vreeslyk tegens ons te roken.
 Hy heft zyn felle geesselroë
 En heeft het vuur al aengestoken
 Van zyne gramschap; zwicht, ai zwicht,
 o Nederlant! dat hem dorst tergen,
 Om voor zyn blixement gezicht
 U in een bergspelonk te bergen.
 Neen, loop veel liever naer den heilburgt uwes Godts,
 Die sterke toren heen, ik ken geen beter rots.

Hebt

Hebt gy den goeden weg verdraeit,
Godts recht en wetten overtreden:

Wel aen de Godtheit nu gepaeit
Met zuivren wierook der gebeden.

Zy wil geen graen noch offerbeest;
Zy walgt van 't smeer der vette rammen;

Maer ziet een' nederigen geest
Ontvonkt in godtverliefde vlammen
Goetgunstig aen, en kiest een onbesmet gemoet
Voor olybeken en voorbeeldig offerbloet.

Wel aen, o Godt! wy zyn bereit
Ons harte, en niet ons kleet te scheuren,

En met een diepe eerbiedigheid
Uw troon te nadren, en te treuren

Om onze zonden; om den brant
Uws torens met dit nat te blusschen;

De roé te nemen uit uw hant:

Wy zullen uwen Zone kussen,
Hem hulde biên, en met een kinderlyk berou:
Zyn voeten wasschen met dien zilten tranendou.

O Godt! wil dat boetvaardig nat
In uwe liefdesflesschen vangen,

En laet het op het geurig blat

Van Sarons purpre Roze hangen;
 Het stem tot louter diamant
 En parelen en bloetrobynen;
 Dan zullen wy, gelykerhant
 Dus opgefiert, voor u verschynen;
 U heilig dwingen tot genade, heil en vrê.
 Ai! deel ons dan uw Geest en zyne gaven mê.

We zyn van ons sieraet berooft:
 Wat is ons zwierig hair verwildert!
 Ai zie, hoe droevig hangt ons hoofd!
 De schaemte is op 't gelaet geschildert:
 De handen leggen op de borst:
 Wy durven d' ingezonken oogen
 Vol overspel, en vuil bemorst,
 Niet opslaen naer de hemelbogen;
 Maer onze stem komt ons in dezen nood te stâ,
 En roept: wee onzer! ô myn Godt! genâ! genâ!

Wy hebben 't hoofd in dezen nood
 En 't aengezicht bedekt, en eten
 Thans stof en asliche tot ons broot,
 En mengen deze bittre beten
 Met tranen, dat 's de spys en drank
 Die wy in onze droefheit nutten;

Ons harte is mat, en 't hooft is krank,
 Om dat wy d' eëlste levensstutten
 Ontberen, want de staf des broots is ons ontzeit;
 Ook missen wy, o Godt! den stok der lieflykheit.

Wy hebben 't schepsel los misbruikt,
 En dorsten ons, o wee en schennis!

In Eden, daer uw heil ontluikt,
 Vertaften aen den boom der kennis.

Des willen wy niet als voorheen,
 Het lyf met overdaet vermaften,

Maer liever onze boze leên
 En lusten kruisigen, en vasten:

Op dat de vlugge ziel mogt stygen hemelwaert,
 Niet meer door 't logge vleesch verhindert noch bezwaert.

Wy Vasten dan met smarte en pyn,
 Om dat wy 't dierelyke leven,

O Godt! geheel onwaardig zyn:

Wy willen onzen smaek weêrstreven;

Den scharpen honger tegen staen,
 Die ons affschuwelyk komt naderen,

Zeer bleek, met spys noch drank belaên;

Gansch mager en met bloetloze aderen,

Met een doorluchte huid, verflenschte en droge borst,
 Gefronst van voorhoofst, en van top tot teên bemorft.

H h h

Maer

Maer 't rechte vasten dat gy kiest,
 Is niet het leme huis te slopen,
 Of dat ons lyf zyn glans verliest,
 Maer om de goddeloze knopen
 Te ontknopen met een blank gemoet,
 Een zuiver hart, en reine handen,
 En 't heilloos juk met onzen voet
 Aen stuk te treên, de sterke banden
 Van een te scheuren, en om uit medogentheit
 't Behoeftig volk te kleên, en troosten als het schreit.

Wie zich op zyn gerechtigheên
 Verlaet, wy zuchten om de zonden,
 En lopen met gewyde treên,
 Al quynende met open wonden
 Naer 't kruitinoogstend Gilead.
 o Heilarts, wil ons toch genezen!
 Gy hebt een bloet- en waterbad,
 Een hof daer kruiden zyn te lezen,
 Een kruik met oly, en een fles met wyn; ai! giet
 Die onze wonden in, verzagt ons zielverdriet!

Geef ons den rechten luister weêr,
 Wy zullen 't kriele vleesch beteugelen,
 En waken voor uw ryk en eer:

Bedek ons dan met uwe vleugelen,
 o Zon van Godts gerechtigheit!
 o Vader! spreek tot ons van vrede,
 Of schoon uw wrack hier tegen pleit,
 Steek 't glinstrent zwaert weér in de schede.

Werp onze zonden in de zee, en lach ons aen,
 En laet uw eeuwig heil toch voor ons henen gaen.

Wy weten immers wel dat gy
 Genadig zyt en goet; maer echter
 Vertoont ge u by uw weerpatty
 Als een verstoort en wrekent Rechter,
 In wiens gezicht de gramschap glimt,
 Wiens scharpe neus verwoet kan roken,
 Die als een felle leeu vergrimt
 Die van zyn keten is gebroken.

Des vrezen wy, die u ontcerden, voor den slag,
 En bukken ons voor u met kinderlyk ontzach.

Gena! o Godt! gena! gy zyt
 Barmhartig, en zeer traeg tot toren,
 Uw lytzaamheit vergunt ons tyt
 Om veilig uwen altaerhoren
 Te grypen, leg uw zwaert dan neér.
 Och! mogt het u in 't end geluften

Uw blank en schriklyk wraekgeweer
 In diepen nacht te laten rusten:
 Gedenk aen uwe liefde en onbezweke trou,
 't Berouwe u ons te slaen, wy tonen diep berou.

o Godt! verschoon en spaer uw volk,
 Wil zyn geklag gehoor verlenen:
 Verdryf de dikke en zwarte wolk
 En gaet eens voor zyn aenzicht henen:
 Schiet toch ene aengename strael
 Van uw genade en vriendschap neder,
 Op dat het vrolyk adem hael,
 En in de schaduw van een' ceder
 En vruchtbren vygeboom met een verheven toon,
 Uw deugden pryze, en die van uw' gezalften Zoon.

Aenzie onze onmacht, sla ons niet.
 Herinner uw goetdadigheden;
 Zoudt ge aen een broos en wankel riet
 Uw kracht en sterken arm besteden!
 Neen, weer uw toren van ons af.
 Behoe ons met uw alvermogen:
 Bescherm ons met uw' liefdestaf:
 Beschou ons met medogende oogen,
 Laet uw barmhartigheid die tegen 't oordeel roemt,
 Ons troosten, want wy zyn naer uwen naem genoemt.

Ai hoor, verhoor, vergeef, merk op,
En help ons, want wy ſtaen verlegen;
Schenk ons van Sions heuveltop
Uw goddelyken hemelzegen.

Uw Zoon, om onzent wil gekruift,
Zwaait, ons ten nutte, zyn gebeden,
Zyn heldre bloetſtem roept, en ruiſcht:
o Vader! ſpaert myn lieve leden:

'k Heb aen uw recht voldaan, en voor haer ſchult geboet,
Met myn onnozel en onſchuldig offerbloet.

Laet doch ons knielent zielgeweer,
't Gebed, door 's hemels poorten breken,
U overwinnen: gun ons d' eer
Dat wy de zegevaên opſteken,
En U bewegen in uw' Zoon,
Tot vrede en teder medelyden:

Wat moogt gy uw geleden hoon
Meer wreken en uw volk kaſtyden!

Gy immers hebt geen luſt in 's zondaers door, maer wel,
Dat hy bekere en leve, o Godt van Iſraël!

Zoudt gy ons lant, hoe vuil beſmet,
Als een' onnutten boom uitroeien?
Daer gy Manaffe hebt gered,

Ontslagen uit zyne yzre boeien,
 Wanneer zyn stem ten hemel steeg,
 Zyn tranen langs zyn kaken rolden,
 Die voor zyn ryxkroon, onderweeg,
 Tot fyne diamanten stolden:

Neen Heer, wy weten dat ge uw gramschap spå vertoont,
 En dat een enkle traen van boete ons bloet verschoont.

Zoudt gy ons lant met angst en schrik
 Omringen? mensch en vee doen huilen?
 Daer slechts een kleinen ogenblik
 Uw heilryk aenschyn plag te schuilen?
 Neen Heer, al hebben wy verwoet
 Gedoot en overspel bedreven,
 Vergeef ons dit om Jezus bloet,
 Gy hebt het David wel vergeven;
 Gy blyft de zelfde noch, daerom blyft Jakobs huis
 Bestendig, want gy hebt een weêrzin in zyn gruis.

Zoudt gy het vrye Nederlant
 Verdolgen, van elkander ryten,
 En flux zyn welvereenden bant
 Verscheuren? neen, de Ninivyten
 Hebt ge immers in uw gunst gespaert,
 Hoe fel met uw verschriklyk oordeel

Gedreigt; zyn we ook uw vrientschap waert,
Zy schenke ons dan een luttel voordeel,
En bou ten nutte van den staet en 't heiligdom,
Een heerlyke eerzuil en gekroonde steenkolom.

Laet ons toch uw weldadigheid,
Die in de hemelsche priëlen
Haer handen staeg houdt uitgebreit,
Om zich gulhartig mé te delen,
Verryken met den milden schat
Van hare goude zaligheden;
Zy lave ons uit haer wellustbad,
En wil onze arme ziel bekleden
Met een fynblinkent kleet; zy node ons, afgevaft
Naer Godts gerechtigheit, op hemelbroot te gast.

Gy immers doet aen allen goet,
Schiët dan een straeltje van uw wezen
Een vonkje van uw hemelgloet,
Op ons die uwen name vrezen.
Gy schiept ons naer uw heilig beelt,
Maer wy bemorsten het met vlekken:
Hebt ge u in 't scheppen mêgedeel't,
Herschep in ons ook al de trekken
Van uw gelykenis, en maek ter goeder uur,
Ons deelgenoten van uw hemelsche natuur.

DANK- VAST- EN BEDEDAG.

Als ge uw barmhartigheid vertoont
 Schynt gy van vreugde als op te springen;
 En als ge uw volk met goetheit kroont
 Beginnen d'Engelen te zingen,
 En spelen op de loffchalmei.
 Dan juichen al de Hemelkoren,
 En Salems godtgewyde rei,
 Vangt deze klanken met zyne ooren.
 Bekroon ons dan met uw genade, uw zuivre deugt,
 En wek u zelve en uw koorzang op tot vreugt.

Uw goedertierenheit is groot,
 Zy steekt haer schedel door de wolken
 Ten hemel, in den tyt van nood,
 Breit zy zich uit tot alle volken:
 Zy heeft het aerderyk vervult,
 En met haer heldren hemelluister
 Al 't menschelyk geslacht vergult,
 Dat droef omzwoef in 't nare duister;
 Haer heerschappy strekt door de volgende eeuwen heen;
 Ai! maek ons dan haer goet en heerlykheit gemeen.

Zoudt ge Efraim, uw eersieraet,
 De bloem van uw verliefde telgen,
 Dat heilig en gezegent zaet,
 Met tak en wortel gansch verdelgen?

o Neen, zoo lang uw liefde brant,
Uw heil in 't zielherbarent oosten
Ontluikt, zult gy dat kostlyk pant
Met uw goetgunstigheid vertroosten.
Dit voed noch hoop in ons, die in de zonneshyn
Van uw genâ, wel eer mê lief getroetelt zyn.

Kan ook een vrou haer enig kint
Dat ze onder 't harte heeft gedragen,
En baerde en zoogde, en teêr bemint,
Vergeten? doof zyn voor zyn klagen
En schreien? neen, wie denkt dit oit;
En schoon dit echter mogt gebeuren,
By u, o Godt! gebeurt dit noit,
Want als uw lieve kinders treuren,
Wifcht gy de tranen af van hun bewolkt gezicht,
En lonkt hen vriendlyk toe met uw volzalig licht.

Ontferm u onzer! kom, ai kom!
Ontferm u onzer, o myn vader!
Wy nadren u in 't heiligdom:
Genaek ons mê, wien hebt gy nader
Dan ons? we zyn uw teder krooft,
Om 't welk uw' eigen Zoon wou sterven.
Ai zie hoe 't van zyn bloet noch blooft:

Hy wou het met dat purper verven,
 Op dat het zonder bloet mogt nadren voor uw' troon,
 En namaels heerschen met uw' ryxgezalfden Zoon.

Wel hoe! zoudt gy uw zuivre min,
 Voor ons ter goeder uur niet wekken,
 Daer zy het heilig kerkgezin
 Tot wederliefde weet te trekken?
 O ja, zy is de spil en d' as,
 Waer op zyn liefde wenscht te drajen,
 Zy is zyn noortstar, en kompas,
 En schoon de felle winden wajen,
 De zee ten hemel styg, de liefde vreesft geen last;
 Zy houdt zich aen de hoop, als aen een anker vast.

Wy zullen, zoo ge ons gunstig zyt,
 De zielgebreken wilt genezen,
 U onzen ganschen levenstyt
 Met kinderlyken eerbiet vrezzen,
 En u, met een verliest gemoet,
 Van waen noch hovaerdy bezeten,
 Erkennen als ons hoogste goet;
 Uw wetten in een blank geweten.
 Graveren, en alsins gehoorzaam, zacht en stil,
 Ons schikken naer uw wenk en koningklyken wil.

Och!

Och! ging ons uwe goetheit voor!
 Hoe vaerdig zonden wy haer schreden
 Navolgen, en in 't edel spoor
 Van uwe ryxgeboden treden:

Wy zouden ons geheel ontslaen
 Van zonden, die ons ligt omringen,
 En in die enge hemelbaen
 Naer eer en glorygroente dingen.

Al toeft ze, nochtans heeft ze aen ons haer komst belooft,
 En d' onverwelkbre krans des hemels voor ons hoofd.

Ot zou ze om d' ongerechtigheên
 Waer mê wy hare liefde tergen,
 Haer vette en aengename treên
 Vertragen, en haer' glans verbergen?

Jaegt dan die nevlen op de vlucht,
 o Godt! op dat haer hemelluister
 Zyn stralen in een heldre lucht
 Verspreide, en schyne in 't nare duister.

Wech zonde! hoe wy u voorheen liefkoosden, nu
 Zyn wy van uw gelaet en helsche schaduw schuw.

Hoe zeer ons flus het heilloos quaet,
 o Godt! vermaekte, en kon bekoren,
 Thans dragen wy 't een' diepen haet,
 En breken zynen sterken horen.

Wy haten zelf den rok, die met
 Het vleesch bevekt is: wy verfoejen
 In onze ziel de minste smet,
 En trachten alles uit te roejen,
 't Geen uw genade met een hoorn vol ooft gelaën,
 In hare gunst belet, of in het licht durft staen.

Wech zonde! die Godts beelt onteert,
 Zyn hoogheit quetst, zyn oog verbittert;
 Zyn hart beroert; zyn liefde weert;
 Zyn heillicht, dat met luisster schittert,
 Bewolkt; zyn deugden gansch verzaekt,
 En zyn geduchten toorn doet branden,
 En hem gedurig moede maekt;
 Zyn zoon bevecht met klaeu en tanden;
 Hem kruist: zyn Geest bedroeft, en van zyn vreugt berooft:
 Wech snode! vlucht, vertrek, duik, schrikdier! berg uw
 (hoof:

De nacht is al voorby; de dag
 Des heils is helder doorgebroken;
 Het licht schynt schoonder dan het plag;
 Wat leggen wy dan neêrgedoken
 In enen diepen slaep; wel aen:
 Laet ons met een vernieuwt gewisse,
 Van 't zagtgepluimde dons opstaen;

De werken van de duifternisse
 Afleggen, om ons als een man, die dapper heet,
 Te dekken met het licht, als met een wapenkleet.

De helm op 't hoeft; het zwaert op zy;
 't Geloofs-schild aen den arm; het wapen
 Der waarheit voor de borst, om by

Geen bed, noch legertent te slapen

Daer onze Hemelkoningk rust.

Wie ook zyn kledren wil bevlekken

Met vuiligheit; wy zyn belust,

U zelf, o Jezus! aen te trekken,

En uw gerechtigheid; het kleet dat uw verheugt,

Is 't reine feestgewaet der hagelwitte deugt.

Wy keren 't quaet den rugge toe,
 En willen tot U wederkeren:

Wy zyn de valsche paden moe:
 De deugt zal by ons triomferen;

Wy vesten haer in ons gemoet;
 En luistren naer heur hemelreden;

Verryken ons met al haer goet,
 Dat ze ons ten nutte wil besteden,

En kussen haer gelaet, op welk het echte beeft:

Der Godtheit zwierig en met vollen luister speelt.

Wy werpen ons godtvruchtig zaet,
 Om onzen naesten t' onderschragen
 Op 't water van 't betraent gelaet,
 En kleden hen voor d'onweervlagen
 En ongemakken van de lucht.
 Wy willen, schoon zy 't ons niet vergen,
 Getroffen door hun diep gezucht,
 Hen gaerne by ons herrebergen,
 En troosten in den druk, en met een bly gemoet
 Hun zakken vullen met een milden overvloed.

Ons oog ziet naer Jeruzalem:
 Het oor wil 's Vaders wetten horen:
 En 't hart zy hem gewyt: de stem
 Bazuint zyn lof in Sions koren.
 Het voorhoofd draegt de heiligheit
 Des Heren, 't echte hemelwapen:
 De handen zyn staeg uitgebreit
 Om goet te doen: zyn wy geschapen
 Om U te dienen en te loven, o myn Godt!
 Wel aen, wy schikken ons naer uw volmaekt gebod.

Maer och! al is de geest gereet
 Dees goede dingen uit te voeren,
 Het kriele vleesch, verwaent en wreet,
 Wil vaek het vreedzaam hart beroeren.

Des bidden wy dat ge uwe kracht
In onze zwakheit moogt volbrengen.

o Geeft! betoon hier uwe macht,

En laet uw hemelvlam ons zengen:

Op dat wy door uw gloet ontvonkt, vol moet en sterk

Ons lant verbidden om Godts diergekochte kerk.

Dat alles dan ter goeder uur
Gedye om Jezus lieve panden.

Omhein, gelyk een yzre muur

o Godt! de zeye vrye landen.

d' Ontfronschte welvaert zit altyt

Hier op haer' troon geruſt en zeker.

Zy drink in weérwil van den nyt

In 't loof des wyngaerts uit haer beker

Den aengenamen wyn; en d' oogſt voldoe haer' hoop,

Op dat haer kuip van moſt en oly overloop.

Waek voor de poorten van ons lant:

Verſterk zyn veſten, ſtyf zyn muren;

En leg aen ons te koſt uw hant.

Laet vrede en vryheit lange duren.

De godtsdienſt wone in 't heilig huis;

Voor al in yders blank geweten:

De waerheit bloei: dat ramp noch kruis

Den akker met verwoede beten
 Verscheure, en 't vee verdelge, of uw bezielt geslacht
 Ontfint wechflepe, o Godt! in enen yzren nacht.

Dan zullen we uwen naem, o Heer!
 Met vreugde en schelle loffchalmeien
 Ter liefde van U, en uw eer
 By 't heilig kerkgezin verbreien.
 Wy haken naer dien gulden tyt.
 o Hemel! leen opmerkende ooren!
 o Vader! die daer boven zyt,
 Ai hoor, en wil ons toch verhoren!
 Verander in een rei ons angstig zielgeklag,
 En zegen dezen Dank- en Vast- en Bededag.

JONAS GEBEDEN

In de jaer 1784

REUKWERK

DER

GEBEDEN.

THE
PUBLISHED BY
R E U K W E R K
D R
G E B B E D E N

JONAS GEBED

In den buik van den Visch.

HOen gy my om myn zonde in zee wierpt, gansch
 verbolgen,
 Reinogde Godt! heeft my een zeevisch inge-
 zwolgen,

En ik heb in zyn' buik myn ongehoorzaemheit
 Met diep berou beschreit.

Ik riep in 't zwemment graf, van angst en schrik benepen;

Almachtig Godt! die in geen tempel wort begrepen,

Hou u niet doof voor my, maer antwoord op myn bê,

En spreek tot my van vrê!

Gy hoorde myn gezucht, en zaegt myn tranen rollen,

En deetze op myn gelaet tot fyne paerlen stollen,

En spraekt: al dorst de doot naer uw onrustig bloet,

Myn Jonas, hou toch moet.

Gy wierpt my toornig in de grondeloze gronden

Der worstelende zee: daer wiert ik aengeschieden

Van een' verwoeden stroom, die in myn waterween

Fel barreende om my heen.

Ge ontsloot op mynen kop uw grote waterfluizen:

Daer zag ik toen de zee aen 't bulderen en bruizen;

Maer had de zee alleen haer mont slechts opgespert

En my geknaegt aen 't hert:

K k k 2

Maer

Maer 'k moëft uw wraekfiool de fcharpe blixemflagen
 Uws opgeruiden toorns in myne ziel verdragen:
 Dat was de zwarte zee van ramp en tegenspoet,
 De kerker van 't gemoet.

Toen sprak ik: fchoon uw plage en ongunft aen het woelen,
 My 't aengestoken vuur der gramfchap doen gevoelen,
 En ik verftoten ben van uw aenminnig licht
 En vriendelyk gezicht,
 Zal ik nochtans het oog der wereldfche gebouwen,
 Dat Godtsjuweel, het huis der heiligheit, aenschouwen;
 Want ik bevoel my noch als flus, gezont en frifch
 In 't midden van den vifch.

Myn hope groent en groeit; myn ziel fchept ruimer adem:
 De doot deift achter uit, nu ik Godts gunft omvadem.
 Thans leve ik door 't gelove, en 't is myn vreugt en luft,
 Nu 't op myn Heilant ruft.

Ik zal Jeruzalem betreën met deze voeten,
 En u, o Godt des heils! met dankbaerheit ontmoeten;
 Dan dringt dees eige ftem, waer mede ik klaeg en fteen,
 Door ftat en tempel heen.

De watren hadden my geheel en al omgeven,
 Vervulden my met fchrik, en loerden op myn leven;
 Toen droop myn ziel fchier wech in 't vochtige element,
 Myn driftbre glaze tent.

De visck dook met my in den afgront niet te peilen,
 Ook moest ik in zyn' buik verscheide zéén doorzeilen,
 Myn hoeft was in een bos van slibbig wier verwart,
 En 't hart omringt met smart.

'K was tot de wort'len van de bergen neêrgezonden,
 En d' yzre grendels, aen myn kerker vast geklonken,
 Besloten my, als of voor my in eeuwigheit,
 Geen uitkomst waer bereit.

In zulk ene engte hoopte ik op uw gunstbewyzen:
 Godts almagt, dacht ik, kan me uit dit verderf doen ryzen:
 Myn ziel is wel gemoet, de zinnen zyn gezont,
 En 't lichaem ongewont:

Al ben ik van het licht berooft in dezen kerker,
 Het licht van 's hemels gunst beschynt my telkens sterker,
 De Godtheit is getrou, zy helpt ons uit den nood
 En red ons van den doot.

Neen, nimmer is myn ziel zoo naer geperst, genepen,
 Of heeft, door Godt getroost, gedurig moet gegrepen:
 Al snolt zy wech van rou, zy boogde in 't zinkent lot
 Op uw genade o Godt!

Myn zuchten zweefden door de ruims tempelkoren
 Te Salem; daer woudt gy my horen en verhoren:
 Daer dronkt gy myn gebed en naemt myn heet getraem
 Voor heilig reukwerk aen.

Zy, die op valsche goón in hun gevaer betrouwen,
 Op bygelovigheên en ydelheden bouwen,
 Vergeten 't geen ze flus beloofden in 't gebed
 Wanneer ze zyn gered:
 Maer ik zal myn belofte, aen u gedaen betalen:
 Ik zal geen var noch lam uit Levys stallen halen;
 Maer met een eerbare schaemt myn heilloos wangedrag
 Eens zetten in den dag:
 Ik zal voor uwen troon belyden myne zonden:
 Ik zal uw deugden en uw eeuwig heil verkonden:
 Ik zal uw weldaên diep graveren in myn borst,
 Die naer dat heilmerk dorst.
 'k Zal u dit offer in den Heilant bly toezwieren,
 Myn daden naer uw wet en zuivren wil bestieren,
 En 't heil dat gy me, o Godt! hebt gunstig aengeboôn,
 Neerleggen voor uw troon.

G E B E D.

O Grote Godt! onmeetbre Majesteit!
 Wiens heiligheit volmaekt is, en wiens oogen
 't Heelal doorzien, voor wiens gerechtigkeit
 't Gestarnt verbleekt en 's hemels blaauwe bogen.
 Ik bloos van schaemte, als ik het hagelwit,
 En zuiver schoon van uw volzalig wezen
 Beschouwe, en zie dat ik bezwaddert zit
 Met vuiligkeit den pekpoel uitgerezen.

Gy had me, o Godt! geschapen naer uw beelt,
En met een srael van uw verstant beschenen,
En in uw' Zoon, my als uw kint gestreelt,
Op dat ik 't oor aen 's vaders stem zou lenen:
Gy schreeft my uw doorluchte wetten voor,
En schonkt my heusch den staf des broots en levens;
Gy spraekt van vrede in 't verschbesneden oor,
En gaest me uw troost en uw belofte al tevens,
Maer 'k heb uw wet, dien spiegel van uw deugt
Veracht, en durfde uw goederen misbruiken:
Ik zag uw gunst met luttel blyk van vreugt
Spade in myn ziel herleven en ontluiken.
Ik dong altyt naer windrige eer en lof.
Myn voordeel wist ik vlytig te bejagen.
Ik kroop langs d' aerde, en dook in 's werelts stof,
Dat my belette om naer uw heil te vragen.
De werelt was myn Delila, myn lust;
Haer liefde trok my af van uwe liefde,
En, schoon ik van uw liefde was bewust,
Ene andre was 't die my den boezem griesde.
In stê dat ik in mynen zwaerften nood,
My op uw gunst en toezicht zou vertrouwen,
En rusten in myns vaders arm en schoot,
En enkel op uw tedre voorzorg bouwen,

Hebbe

Hebbe ik my gansch met kommer overlaên,
 En slaeffche vrees, die myn onzalig leven
 Met angst en schrik op myne wandelpaên
 Heeft voortgerukt, en schendig omgedreven.
 Hoe vaek heb ik uit hovaerdy gedwaelt,
 En van het spoor des levens afgeweken,
 Maer uw gezicht, 't geen alles achterhaelt,
 Doorgronde en zag myn binnenste gebreken.
 o Heilige en Rechtveerdige! gy weet
 Myn schultbedryf in woorden en in daden.
 De heiligheit eens kristens, die 'k beleet,
 En die myn borst met zuivere sieraden
 Bezielen moest, bewees ik luttel eer.
 Gy die, o Godt! myn nieren en gedachten
 Beproeft, ik buig my statig voor u neêr:
 Ai! hoor myn stem, verhoor myn boezemklachten!
 Ik heb misdaen; waer mē verzoen ik U?
 Behoeder van de menschen, ik veroordeel
 My voor den stoel uws rechts, waer voor ik gruw;
 En wacht de trooft en voorspraek tot myn voordeel,
 Van uw genade en uw barmhartigheid,
 Naer welkers burch ik my gezwint begeve,
 Op dat het pad, dat naer uw heiltroon leit,
 My opbeure, en ik door uw liefde leve.

o Vader

o Vader der barmhertigheid! ik voel
Een lust en trek door myn gebeente zieden!
Om u een gift op uw genadestoel,
Een nedrig hart ten offer aen te bieden,
Een hart, gekneust door pynlyk zielberou
En door uw' Geest verbryzelt en gebroken,
Geweekt in 't nat van zuivren tranendou,
En uit gelove aen uwe liefde ontstoken,
Geheiligt, en godtvruchtig toegewyt.
Nu mag ik met gelovig zielvertrouwen,
U, o myn Godt! die al myn hope zyt,
Uit d' affche van myn liefdevlam aenschouwen.
Uw licht ontluikt, de dag des heils verschynt,
En uw genâ bestraelt myn ziel van binnen:
De zwarte wolk van 't zondig vleesch verdwynt,
Op dat ik u zou eren en beminnen:
Uw Geest blaest my die hemelvonken in,
Hy trekt my, en zal my het goede leren,
En hoe ik met Godts heilig kerkgezin
Van 't dwaelspoor op uw heilpad weêr zal keren.
Al doolt men eens, gy brengt ons weêr te regt;
En hadden wy, o Vader! niet gezondigt,
Onnodig waer uw Zoon aen 't kruis gehecht,
En vruchteloos ons zyn genâ verkondigt.

De grootheit van onze euveldaet verwekt
 De grootheit weer van uw barmhertigheden,
 En 't grootfte quaet wort met de vacht bedekt
 Des Kruislams, die ons met zyn gunft wil kleden.

'k Heb lang genoeg verhoogt myn trotschen hoorn;
 Uw eer gequetst; uw majesteit geschonden:

Neen, neen, ik terg niet meer uw heten toorn,
 Noch ik verzwaer met ongeloof myn zonden:

'k Wil uw belofte omhelzen; want ik weet,
 Dat, wie gelooft in den gekruisten Here,
 Al was hy doot, zal leven, en noit leet
 Ervaren, maer veel heerlykheit en ere.

'k Gelove, o Heer! ai kom myn ongeloof
 Te hulpe, en doe my vreugde en blyfchap horen:

Verberg u voor myn zonden; hou u doof
 Als ik u terg, maer leen aen my uwe ooren:

Delg uit, roei uit myne ongerechtigheên,
 En geef my toch, terwyl ik my verneder,
 Uw goeden Geest, zoo lang ik leef, te leen,
 En uw genade in mynen boezem weder.

't Is waer, ik draeg de boosheit in myn borst,
 Een snoder doot dan 't lichaem oit kan smaken;
 Maer, door uw gunft, al is de ziel bemorft,
 Voel ik ook 't vuur van uwe liefde blaken,

Het leven van de ziel; vermeer dit vuur,
o Geest! op dat ik door 't gelove leve,
En vlug, naer U verbetert van natuur,
Op vleuglen van gelove en liefde zweve.
Schep, en herschep in my een zuiver hart;
Versier my met een vasten geest inwendig;
De straf van 't quaet naemt gy met uwe smart,
o Heilant! wech, maer zal myn heil bestendig
En zeker zyn, wisch ook de smetten uit
Van myn misdryf en schendige euvel daden;
Want al de schrik die uit myn zonden spruit;
Ontstaet niet uit uw oordeel, neen, de zaden
Der zonden zelf vervullen my met schrik;
De zonde maekt my met haer lelyk wezen
Vervaert, en doet my yder ogenblik
Beschamen, en voor hare straffe vrezen;
Ze klimt en stygt me telkens over 't hoofd,
En is my als een last te zwaer geworden;
Zy heeft my van myn heerlykheit ontroof,
Waer mē ge my voorhenen pleegt te omgorden:
Vrymaker der geketende! gy hebt
Wel eer gezegt: kom herwaerts gy vermoede,
Gevangene, en verdrukte, komt, en schept
Nu uit de bron, die flus voor Sion vloeide.

Ik kom, o Heer! ik kom, vermoeit, belast,
En draeg het jok der ongerechtigheden;

Ei doe my, als een waardig bruiloftsgast,
Nu rusten met uwe uitverkore leden.

Mack my toch vry van al de slaverny
Der zonden, die my lichtlyk komt omringen;

Op dat ik met uw lieve burgery,
In 't renperk naer een glorykrans mag dingen,

Op dat ik staeg mag staren in myn loop,
Op U o Heer! de Leidsman van myn leven,

Voleinder myns geloofs en myner hoop!
En u daer van den lof en eer mag geven:

U die ik met den Vader en den Geest,
Den lof toezwaje, en eeuwig zal verhogen,

Wanneer ge my, op 't eeuwig hemelseest,
Verhogen zult in top der hemelbogen.

G E B E D.

Almachtige Oppergodt, en Vader! die myn voordeel
En heil bezorgt, en my door uw' Apostel zegt,

Dat de barmhartigheid zal roemen tegen 't oordeel;

Ik love u, om dat gy een kennis in my legt,

Die

Die deze godtspraek in heur waerde kan betogen;
 Want zoo ik myn gezicht eens over 't oordeel sta
 Der boze werelt, die met heetvertorende oogen
 Uw eer bevecht, waer aen ik dikmael schuldig sta,
 En echter zie dat gy niet tegen my wilt stryden,
 Maer my een zielevrede inluifert, en myn schult
 Vergeeft, en door 't geloof verzegelt, aen de tyden
 Van uw verdraegfaemheit gedenkt, en uw gedult;
 Zoo worde ik wechgerukt in veel verwonderingen,
 En krachtig aengedaen met nedrigheit en vreugt,
 Om, met gebogen hooft, in 't diep geheim te dringen
 Van uw barmhartigheit, die weêrgaloze deugt,
 En roep: wie kan de zee van uw gena doorgronden!
 Gy zondt uw eige Zoon, o Vader! uit uw' schoot;
 Om my te ontheffen van de heerschappy der zonden,
 En my te maken tot uw min- en gunstgenoot!
 Wie wort 'er niet als in verrukking opgeheven?
 De Hemelkoningk nam zyn vleesch gewillig aen,
 Om my zyn liefde en gunst en zynen Geest te geven:
 Hy stierf, en doet my op het pad des levens gaen!
 Wie smelt niet wech van liefde! uw Zoon, uw welbehagen
 Droeg uwen zwaren toorn op 't afgemartelt lyf:
 Hy moest de dorenkroon; ik zal de heilkroon dragen.
 Wat schâ kan 't, of ik zelf myn doemschult onderschryf?

De Koningk spreekt me vry, en wil myn staet verheffen.
 o Vader! mogt ik nu eens uw barmhartigheid
 Om uw te minnen, in haer waardigheid befeffen,
 Die al te diep voor myn gezicht verborgen leit!
 o Godt van onzen Heer en Heilant! grote Vader
 Der heerlykheit! geef my den Geest der wysheit, en
 Der openbaringe in uw kennisse; open nader
 't Gezicht van myn verstant, op dat ik wete, en ken
 De hoop der roepinge, en der weërgaloze schatten
 Uws heils, en d'erffenis van uw gekochte schaer,
 En welk de grootheit van uw kracht zy, niet te omvatten:
 Maer och! hoe zal ik nu, o lieve Middelaer!
 d'Uitnemenheden van uw tedre min waerdenen,
 En uwe weldaën met een vergenoegt gemoet?
 Ik ben met euveldaën besmet en vuile zweren;
 Maer gy hebt my genet met uw onschuldig bloet.
 Myn zonden, my te zwaer, hebt gy voor my gedragen;
 Ik schaem my, koom ik eens alwaer d' Aertsrechter zit,
 Maer gy hebt myne ziel van deze schult ontslagen,
 Om dat ge uw reukwerk zwaeit, en voormyn zonden bid.
 'k Ben onrechtvaerdig, -maer gy hebt my willen kleden
 Met uw verdiensten, en wat zeg ik? neen ik ben
 Niet onrechtvaerdig, maer rechtvaerdig, en met reden
 Om dat ik niets dan uw gerechtigheid erken,

Nu

Nu ik, o Vader! door 't geloof my mag vermaken
In uw' gekruisten Zoon, ziet gy geen onrecht meer
In myn verlostte ziel, geschikt tot hoger zaken,
Maer niet dan heiligheit en heerlykheit en eer:
'k Ben onberisplyk in uwe oogen, en aenminnig,
Dewyl ik met de wol des Kruislams ben bedekt:
'k Vrees geen beschuldiging, al was ze noch zoo vinnig,
Al was ze noch zoo loos en kunstig uitgerekt;
Uw Zoon rechtvaerdigt my, en gy zult my bekronen
Met geen verganglyke eer, een bloem en droom gelyk,
Maer met een koningsstaf en twalef goude tronen,
En 't hemels eeuwig en volzalig koningryk.
Hoe zalig is hy, die dees vrucht eens zal genieten!
Deze oogst is my beloofd in 't heilzaem heilsaizoen;
Hy rypt al, en ik voel hem in myn ziel opschieten:
Myn hoop verlangt 'er na, al is 't gewas noch groen;
Want de verborge raet van uwe vreze en vrede,
Die 'k in geen klenen maet door uw genâ geniet,
Zweemt naer uw heilryk best, dat tot my naekt, waermede
Gy in myn ziel ontfangt het opperste gebied:
Dees goede en zuivre vrê verzekert my inwendig
Dat gy myn Vader zyt, myn enige Al in Al,
En dat myn zegestaet in Kristus is bestendig,
En 't onbeweeglyk ryk myn erfdeel wezen zal.

Maer

Maer Heer! mitsdien de zonde en 't vleesch noch in my leven,
De hofdrack telkens loert, de werelt my verleit,
En yder hunner tracht den vrê te wederstreven,
 Spoede ik my naer de troon van uw barmhartigheid,
En smeek u, Vredevorst! dat gy de lange tomen
 Van myn genegenheên in eigen handen vat,
Op dat de heerschappy uw' Geest niet worde ontnomen,
 En 't vleesch gehoorzaam zy, en nergens uit en spat;
Maer, door het zaligent gelove, gerechtvaardigt,
 Ook eens geheiligt worde, en al zyn euveldaên
Afsterve, en met het heil uws lieven Zoons verwaardigt
 Mag duiken onder 't loof der frische olyveblaên,
Daer uw gerechtigheit en vrede elkander kussen,
 En gy van vrede spreekt met een verzoent gelaet,
Al 't vuur der yantschap genegen zyt te blusschen,
 En my vervrolykt met den gouden dageraet
Van uw genade, die 'k al in myn ziel voel ryzen.
 Ei, doe het om uw' Zoon, o Godt! den vrêgezant
Die 'k met den goeden Geest met mont en hart wil pryzen
 Zoo lang ik omzwerf in dit wisselvallig lant.

G E B E D.

GY hebt my lief gehad, en in de purpre plassen
 Uws bloets, o Heilant! al myn zonden afgewassen,
 En doet my, dus bekleet met goude en zyde draên
 Van uw gerechtigheit, naer uwen vader gaen.
 Hoe wonderlyk zyn uw aenbiddelyke wegen!
 Hoe groot is uw genâ! wat maekt ze my verlegen,
 Beschaemt, bedroeft, om dat 'er noch veel overschiet
 In myne ziel, 't geen gy met ongenoegen ziet!
 't Herdenken van myne oude en langvoorlede zonden,
 Verwekt een tranenvloet, ja slaet my diepe wonden,
 En 't overwegen van 't aenhoudent wanbedryf,
 Maekt my noch treuriger, en treft myn ziel en lyf.
 'k Ben krachtig aengedaen, dat ik met trotsche hoornen
 Van opgeblazen waen uw hoogheit dorst vertoornen,
 Maer zwaerder treft het, dat myn daeglykse euveldaên
 Uw aengestoken vuur der wrake blazen aen.
 Och! mogt de volle dag van myn verlossing komen!
 Die al de banden van de zonden en de tomen
 Der ongerechtigheit geheel verbreken zal,
 Met al de wolken, die noch in dit tranendal,
 Regt tusschen Godt en my, in 't vak des hemels hangen,
 Die d'offergeuren van myn zielgebeden vangen,

M m m

En

En maken, dat myn geest, door 't zondig vleesch geboeit;
Zich niet verheffe, daer den boom des levens bloeit!

o Leeu uit Judaes stam! voor wien de doot moest bukken,
Gy dorst my uit den muil des zwarten afgronts rukken:

Volvoer de winste van myn dieergekochte ziel,

En voer me eens in triomf op 't heerlyk zegewiel:

Verlos my van de macht der zonden, want de dagen

Van myn verlossing, o myn Middelaer! vertragen,

Zoo lang de zonde heerscht, en ik de zonde dien;

Maer 't einde waerom ge u liet aen de werelt zien,

Was om de zaligheid te schenken aen den Heiden;

En Israël, van uw gemeenschap afgescheiden,

Te lossen van zyn schult: verlos my dan, wel aen;

'k Ben niet te vreên, zoo lang ik van myn euveldaên

Niet ben ontslagen: ei! doe my uw heil genieten,

Want anders kan voor my geen vryheit overschieten!

Ontbint, ontketen my van myne slaverny!

Voltooi 't begonnen werk, en maek me waerlyk vry!

Ontsteek myn pogen en begeerte, doe my blaken

In heilig yveruur, en naer de vryheit haken,

Die in uw' dienst alleen volmacht te vinden is!

Geef dat ik uwe wet en uw getuigenis

Mag zoeken, om my in de ruimte te verquikken.

o Vryheit! die niet weet van banden noch van strikken;

Wat zyt gezoet! gy heerfcht, als ge uw Gods goeden Geest
 Wilt onderwerpen, die uw vleesch dan allermeeft
 Weer onder uwen Geest gehoorzaam neer doet bukken,
 En uw ter goeder uur gewenschte vruchten plukken.
 Al ben ik vry, 'k verzoek de vryheit niet tot een
 Bedekfel van myn schult, neen zeker, neen, o neen:
 'k Wil uw genade in geen ontuchtigheid verkeren,
 Maer wil de flaverny der zonden uit my weren,
 En met de dienstbaerheit van uw gerechtigheit
 Verwiflen, die thans in myn ziel verborgen leit:
 Daer toe bestede ik gansch vrywillig myn gedachten,
 En de vermogens van myn ziel, hoe ryk van krachten,
 En biede en offere U myn rein en heilig hart,
 't Geen Levys reukwerk en zyn offerrundren tart.
 o Godt, en Vader van myn Heilant, en myn Here!
 Gy hebt my door uw' Zoon gekocht, en my met d'ere
 Der heiliging verrykt van uwen Geest, maer ik
 Verlang naer groter heil, en ben niet in myn schik,
 Voor ik volmackter staet en heiligheit verwerve,
 Die ik myns ondanx, en met ongenoegen, derve:
 En vraegt ge wat ik bly verrichte en gaerne doe?
 'k Vergeet dat achter is, en loop my nimmer moê,
 Om naer het wit, den prys der roeping Godts, te doelen,
 Een kroon die niemant, dan met lopen en met woelen

Verkrygt: ai geef, dat ik der roeping waerdig, ren,
Met welke ik door uw Geest' voorheën geroepen ben;
Dan kryg ik wis den prys, en met den prys al tevens
Uw heil, en in dat heil de goude kroon des levens.
Uw rustdag zy myn lust; uw woort myn zielsvermaek;
Uw wil myn regel, en, daer ik wel meest naer hack,
Is, dat ge my toch van myn qualen mogt genezen,
Om recht geheiligt en verherelykt te wezen:
'k Wensch om de heerlykheit, om heiliger te zyn;
'k Verwacht dit heil van u, o Godt! bestrael, beschyn
My met het licht van uw vertroostende genade!
Ai! trek me: ik volg U naer: bekeer my, 'k zal niet spade
Bekeert zyn, en leer my uw welbehagen doen:
Gy immers zyt myn Godt: uw Geest wil my behoën,
En in een effen lant ter goeder uur geleiden:
o Vader! hou my vast, en wil niet van my scheiden,
Voor dat gy 't willen en het werken in my werkt,
En gy my in uw' Zoon en door uw' Geest versterkt.

G E B E D.

O Vader der barmhertigheden!
 Zet ik uw weldaën in den dag,
 En zie ik myn onheusch gedrag,
 Myn wanbedryf en boze zeden,
 Dan komen teffens uit myn hart
 De schaemte en dankbaerheit opryzen,
 Verlegen om die gunftbewyzen
 Te erkennen, daer het zit verwart,
 Gelyk een hert in dichte fruiken:
 Ik mis de schoonheit van uw beelt;
 Ik ben in zonden voortgeteelt;
 Ik blyf noch in de zonde duiken,
 En midlerwylen zie 'k, o Heer!
 Dat, naer de grootheit van myn zonden,
 Uw liefde groter wort bevonden.
 Gy hebt my uw genadeleer,
 Toen ik U haette, liefft doen horen:
 Wie ben ik, Vorft van 't hemelryk!
 Dat gy my opbeurt uit het flyk,
 En tot uw Zuster hebt verkoren!

Wie ben ik? Schepper van 't heelal!
 Dat gy, ten starrentroon verheven,
 Met eeuwige eer en licht omgeven,
 Wilt neêrzien op dit aertsche dal!
 Om my in 't goude ryk der dagen
 Te nemen voor uw troetelkint;
 Dat gy het opperste bewint,
 Een kroon en scepter op wilt dragen!
 Wie ben ik, o getrouwe Godt!
 Dat gy uw Geest my hebt gezonden,
 Die myne snoeren heeft ontbonden,
 En my verzekert van myn lot!
 Gy laet de vrêtrompet al steken,
 En roept: myn kint, zyt wel gemoet
 Ik ben uw heil en hoogste goet,
 En zal van vrede tot u spreken.
 o Wondren van barmhertigheid!
 Hoe zeltzaam hebbe ik dezen zegen,
 o Godt! van uw genâ verkregen!
 Uw Zoon, in wien gy u vermeit,
 Kon naer het zwakke vleesch noch haken,
 En nam, om myne smart begaen,
 Door zynen Geest, een lichaem aen,
 Om my zich zelf gelyk te maken,
 En liet, als een vrywillig knecht,

Zyn harte en heilig oor doorboren,
Om 's vaders wille en wet te horen!
Hy is in 't stof des doots gelegd,
Op dat ik in zyn' doot zou leven!
Hy riep, eer hem den geest begaf,
Myn sterke Godt! myn troost en staf!
Waerom hebt gy my zoo begeven?
Dus heeft hy myne schult betaect!
Hy wou zich in de vlamme zengen
Om my, o Godt! tot u te brengen,
Van wien ik ver was afgedwaelt!
Hy moest de kerkers open breken
Van graf en doot, om als een helt,
Die zonde en doot had neêrgevelt,
Het witte vendel op te steken!
Hy moest, gekroont met diamant,
Door eigen kracht ten hemel stygen,
Den staf uit 's vaders hant verkrygen,
En zitten aen zyn rechtehant,
Om dat hy van 't geweld der zonden
My wilde ontslaen en mè met hem
Opnemen in Jeruzalem,
Waer rou noch droefheit wort gevonden.
De vader der barmhertigheid,
De goede en grote speelt hier onder;

Voegt

Voegt by die wondren noch een wonder,
 Om dat hy in myn ziele leit
 Een net gevoel dier gunstbewyzen;
 Om, naer de grootheit van 't genot,
 Myn goeden, groten, trouwen Godt,
 Met hart en ziel en tong te pryzen!
 Gy sterkt me inwendig door uw' Geest,
 Op dat myn lust en eer en krone,
 Myn lieven Heilant in my wone;
 Want die beminne ik allermecst,
 En ik met een te recht beseffe,
 Met uw geheiligt kerkgezin,
 De breette en lengte van zyn min,
 En diepte, en my om hoog verheffe,
 Om dus met alle volheit Godts
 Bezielt te zyn, en in myn leven
 Godts goude deugden naer te streven,
 En staeg te rusten op dien rots!
 o Godt! op wien ik blyf vertrouwen,
 'k Verwacht in 't onbenevelt licht,
 Wanneer ik eens uw aengezicht
 Zal in gerechtigheit aenschouwen,
 De volle stromen van genâ!
 Och! mogt ik uit die balsenvlieten
 Nu slechts wat druppeltjes genieten,

Op dat myn harte, waer ik ga,
 Vervult met goddelyke liefde
 En dankbaerheit, uw pryze en eer,
 Voor uwe goetheit, die, o Heer!
 Myn ingewanden lang doorgriefde.
 En, daer 'k in alles wat ik zie,
 Uw zuivre liefde kan ontdekken;
 Laet alles ook myn plicht opwekken
 Om U, naer wien ik henen vliê,
 Te erkennen, en U aen te hangen,
 o Godt, die enkel liefde zyt!
 En my, al lang voor eeu en tyt,
 Met uwe liefde woudt omvangen.
 't Is waer, door uwe goetheit ziet
 Uw vyant mé het daglicht krieken;
 De zon met goutgepluimde wieken
 Ten bedde uitftygen, en geniet
 Haer licht en warme levensstralen,
 En heeft het recht tot al wat leeft,
 En 't aertryk uit zyn' boezem geeft:
 Hy mag met blyfchap adem halen,
 En heeft het wezen uit uw hant,
 Zoo wel als 't leven en bewegen;
 Maer ik geniet een groter zegen:
 'k Heb tot de vruchten van het lant

Een groter voorrecht: als ik adem,
 Zweeft uwe liefde door de lucht,
 Waer mē myn ziele wort bevrucht;
 En als ik eet en drink, omvadem
 Ik uwe liefde in uwen Zoon;
 Want gy, die door den Vorst des levens
 Myn ziel en lichaem kocht al tevens,
 Behout ze door zyn arbeidsloon,
 En wilt ze om zynent wil verryken
 Met allerhande tydlyk goet
 En eeuwig heil en overvloet,
 Daer 's werelds schatten voor bezwyken.
 Wat zal ik U vergelden, voor
 Een oogst van weldaën vers genoten?
 Hoe zal ik best het goet vergroten?
 Al had ik in het englekoor
 Godts lof geleert met kunst van wyzen,
 Ik schoot aen geest en stem te kort,
 Om U, die my hebt overstort
 Met goedren, naer waerdy te pryzen.
 Gy gaeft my 't wezen, en gy hebt
 My opgequeekt, en op uwe armen
 Gedragen, om my te beschermen;
 En alles, wat zich roert of rept,

Hebt gy om mynent wil gefchapen:

Gy hebt de ziel en 't lyf vereent,

En van uw licht hun glans geleent:

Ik mogt op uwe voorzorg flapen:

De hulp van uw voorzienigheit

Verzelde my door al myn leven:

Gy hebt my met uw' raet omgeven,

En doet myn ziel met goet beleit

Het grootst gevaer te boven komen:

Gy keerde zelf den vyant af;

Vertrooffte my met uwen staf

o Zielbehouder van de vromen!

Toen ik aen 't vallen was, hielt gy

My staende, met wat mededogen

Waert ge over mynen staet bewogen!

Gy hielpt my uit de flaverny,

En deet my om myn zonden treuren,

Getroffen door uw goeden Geest,

En op uw groot genadeseest,

Myn teder hart aen stukken scheuren.

Gy hielt my af van 't heilloos quaet,

En lokte me onder uwe wicken,

Daer ik myn eeuwig heil zag krieken:

o Aengename dageraet!

Ik denk met blyfchap aen de ftralen,
 Waer mē de goede Godt voorheen
 Myn ziel door zynen Geest beſcheen;
 Die Geest komt my noch ſtaeg onthalen
 Op druiven en verborgen mann':
 Hy wil my trooſten in dit leven,
 En my een' zuivren voorſmaek geven
 Van 't geen 'er waſcht in Kanaän.
 En voor uwe andre zegeningen
 Bedank ik U, om dat ge my
 Berifpt, beſtraft hebt, waer door gy
 Myn ziel naer wakkerheit doet dingen,
 En myn geloof hebt aengequeekt,
 Myn liefde en yver doen ontbranden,
 Om u te vallen in de handen,
 Die altyt voor myn welzyn ſpreekt,
 En my kaſtyt met liefdeſlagen:
 Myn wenfchen, ryk met ongedult
 Bezielt, zyn nimmermeer vervult
 Dewyl ze op ydelheden zagen:
 Dit doet ge om myn genegentheit
 Van 's werelts goedren af te trekken,
 En om de godtsvrucht op te wekken,
 Die ge in myn ziele hebt geleit.

o Opper-arts! myn outste qualen
 Genezen onder uwe hant:
 'k Ben noit zoo vinnig aengerant
 Dat ik geen vaderlyke stralen
 Van teder mededogen zag:
 Uw straf veranderde in een zegen,
 En, op myn nare en duistere wegen,
 Verscheen me een aengename dag:
 Al waer ik myn gezicht heen wende
 Gy geeft, in voor- en tegenspoet
 In hemels of in werelts goet,
 In kommer, droefheit en elende,
 My altyt reden om uw' lof
 Met hart en zinnen te vermelden.
 Maer wat zal ik U toch vergelden
 Ik, nietig asch en zondig stof!
 'k Ben zulk een reex van gunstbewyzen
 Onwaerdig, waer betael ik mé!
 Gy walgt van levys offervee,
 En ziet geen rookpilaer meer ryzen
 Van heilig reukwerk als wel eer:
 Wat zult ge dan van my erlangen!
 Al wat ik heb, heb ik ontfangen
 Van U, wel aen: ik geef 't U weér,

'k Zal, uit een vry gemoet, u wyen
 Myn lichaem, kunstig gebootzeert;
 Door U met ene ziel vereert,
 Die gy verlostte en woudt besnyen:
 En zal altyt met myn verstant
 Gedenken aen uw milde giften,
 En U met myn besnoeide driften,
 Gelegt aen enen naeuwen hant,
 Gehoorzaam zyn, en U behagen:
 Ik zal U pryzen met myn' mont,
 Myn hart, door uwe min gewont,
 Zal U zyn wedermin toedragen.
 Dewyl myn goet niet tot U raekt,
 Maer tot de heiligen op aerde,
 Zal ik ze houden in heur waerde,
 Als myne zusters, zyn ze naekt,
 Ik zal myn Heilant in haer kleden,
 Die my bekleet heeft: zyn ze in nood,
 Ik zal ze spyzen met myn broot,
 Dus voede ik uwe lieve leden,
 o Heilig en verheerlykt Hooft!
 Geef dat ik deze liefdeplichten
 Mag met een dankbaer hart verrichten,
 Gelyk ik heilig heb beloofd!

En wil myn lyf en ziel versterken,
Op dat ik bly den ganschen dag
Uw zegenen en danken mag,
Zoo wel in woorden als in werken!
Myn ziel, verhef uw Oppervoogt!
Myn geest, wil op uw Heilant bouwen!
Hy heeft zyn dienstmaegt willen trouwen,
En om haer nedrigheit verhoogt!
Hy heeft ons in de purpre plassen
Zyn bloets, waer van hy is bespat,
Gezuivert, en ons lief gehad,
En van de zonden afgewasschen!
Gy gaeft ons scepters in de hant,
Om als Vorstinnen te regeren,
Gy wilde ons met een kleet vereren,
Gefiert met gout en diamant,
Om voor uw' Vader te verschynen,
Die heerlykheit en eer en kracht
Eeu in eeu uit zy toegebracht
Van zyn volmaekte Cherubynen!

G E B E E D.

GY zyt, o Godt! alleen volmaekt en goet,
 En waardig om met een verliest gemoet,
 Bemint te zyn, want 's werelts beste dingen
 Zyn wint en rook, en ydle beuzelingen,
 Haer rykdom is een glans die licht verdwynt:
 't Gestoelt van eer veel minder dan het schynt:
 De blyschap sterft, zoo ras ze wort geboren,
 En alles is een korten duur beschooren.
 Het leven zweemt naer 't gras, en gaet zeer snel
 Voorby, en schynt my een bedrieglyk spel,
 Dat bly begint, en eindigt in elende:
 't Was ydelheit waer ik myn oog oit wende;
 'k Heb nergens iet gevonden hier beneên,
 Myn aendacht waert, noch myn genegentheên.
 In stê dat zich myn ziele zou vermaken
 In 't weits gesticht van haer vergulde daken,
 En in 't gedruis verwekt om groot gewin,
 Bevont ze 'er niet dan enkele onlust in.
 Maer gaet een mensch oit ongezenkt op kolen?
 Dus hebbe ik ook, myns ondanks, moeten dolen:
 'k Ben door den stroom der boosheit mêgevoert;
 'k Heb nu en dan op windrige eer geloert,

En had de Geest, de leidsman van myn leven,
My op dat pad, waer op ik liep, begeven,
Ik waer al lang van 't heilspoor afgedwaelt:
Nu worde ik noch met uw genâ bestraelt.
En 't lust U my vol tederheit te minnen.
Waer mê zal ik uw' frisschen lof beginnen?
Verhef ik U, o Heer! om dat ge my
De hant bood in de wilde woesteny?
Of wil ik u eerst om vergeving smeeken,
Om dat ik in de liefde was ontsteken
Der zonde, die myn ziele niet kon voên?
Wel aen, myn Godt, ik zal het teffens doen:
In nedrigheit zal ik uw' lof verkonden
Erkennende myn gruwelyke zonden,
En dat de min-der werelt, toen myn lust,
De liefde noit myns vaders heeft gebluscht,
Helaes! hoe ligt sluipt d' aertsche liefde binnen
In myn gemoet! hoe schielik zyn myn zinnen
Betoovert door den lust tot klinkent gout,
Waer op ik al te dikwerf heb vertrouwt!
Nu worde ik eens door huisbeslommingen
Belet, om u een lofgevang te zingen,
Dan quetste ik weêr uw yver, als ik hen
Niet minde, dien ik voor myn naesten ken,

O o o

En

En dien ge my te lieven had bevolen.
 'k Viel in 't gebruik der fcheps'len aen het dolen,
 Die gy my met uw hant had toegedient:
 Ik maekte my by 't fchepfel zoo bevrient,
 Dat het my van uw liefde wift te lokken:
 Schoon ik door man of kint wiert afgetrokken,
 Van uwe min, ik was niet buiten fchult:
 Myn blyfchap was met dartelheit vervult:
 'k Zocht buiten u myn ruft en myn vertrouwen,
 En dorft zoo op 't bezielde fchepfel bouwen,
 Dat, als het my door 't fterflot wiert ontruikt,
 Ik treurig, als een weduw, ging gebukt,
 En toonde me in myn droefheit wangelatig,
 En in 't verlies der goederen onmatig:
 Zoo zeer nam my de boze werelt in.

Maer Heer! gelyk uwe eindeloze min
 Me omhelsde, eer ik myn liefde u kon doen blyken,
 Zoo blyf, indien myn liefde mogt bezwyken,
 My lieven om de liefde van uw' Zoon!
 Wisch uit myn fchult, dan bloeit uw liefde fchoon!
 Dan zal zy in myn' boezem vruchten dragen:
 Dan zal my niets bekoren, noch behagen
 Dan U alleen! en fchoon my 't fchepfel vleit
 En ftreelt, (aen 't welk ik ook uit dankbaerheit

Verbonden ben) zal ik 't om U beminnen
In mindren rang; want al myn hart en zinnen,
Zyn u, o Godt! zyn u alleen gewyt!
De liefde, die met uwe liefde stryt,
Verbergt zich noit in myn genegentheden,
Dan slechts ter vlucht; op dat als gy myn treden,
Wel eer op 't pad van uw geboôn gevest,
Eens uit het ryk der stervelingen preest,
Zy zonder smart van d' aerdsche dingen scheien
Om endeloos uw liefde te verbreien.
En overmits de schoonste schildery
Der werelt als een schaduw gaet voorby,
En gy niet lang den levensdraect mogt rekken,
Zoo doe, eer we uit het dal der tranen trekken,
Myn liefde in tyts verhuizen, daer gy zyt;
Op dat ze zich van haer verplichting quyt!
Sny af 't geen my aen d' aerde vast doet kleven,
Ai! maek myn tret verhemelt en verheven,
En doe my noit, beneên de losse maen,
Naer dingen zien, die nimmer stille staen,
Op dat myn vreugt op genen zantgront ruste,
Maer zich alleen in uw genot verluste!
Dan zal ik, wie op stof en slyk betrouwt,
Zelf op den rots van uwe min gebout,

In uwen Zoon geruft en veilig wezen:
Daer zal my noit een wereltling belezen:
Daer raekt my niet uw hete fulfergloet:
Daer loop ik vry den aengeschonnen vloet
Uws torens, die de bozen zal doorwonden,
Die hun gesticht op ydelheden gronden.
Neen, geef my noit het onbestendig lot,
't Geen ge in den schoot werpt van het boze rot,
Het welk zyn geest in wellust doet ontblaken,
Naer meerder gouts en goederen doet haken;
En noit de ziel verlost, noch in den noodt
Bevryden kan voor 't slagzwaert van den doot^s
Maer doe my naer de ware hemelschatten
Ontbranden; die in bei myne armen vatten:
Dan hebbe ik geen kleinodiën gebrek,
Wanneer ik sterf, en uit den tyt vertrek!
Verryk myn ziel met uwe liefde en vreze,
Op dat ge myn behoefteheit geneze!
Stort in myn ziel den rykdom der gena!
Ryk Godt! woon in myn hart, ai kom toch dra!
Vervult, vervult al myn genegentheden,
En stel my met uw trouw en gunst te vreden.
Ge zyt myn deel, myn criffenis, myn lot,
Myn inkomst, myn bezit, myn goet, myn Godt!

Men roepe vry: wie zal ons 't goede tonen!
Gy zult ons met het licht uws aenschyns kronen,
Want in uw licht zien wy het eeuwig licht.
Ontlast myn geest, die vack t'angstvallig zwicht
Voor slaeffche zorg, die lyf en ziel kan quellen,
En doe my naer uw zalig heilryk snellen;
Want, die dit vint, en uw gerechtigheit
Wort alles op den aertkloot toegezeit.
En daer ik zit in uw genadelover,
Geef U, o Godt! geef U daer aen my over,
Gelyk ik my zoo lang ik ben, en leef
Van harte aen uwe ontferming' overgeef,
Want niets houde ik in hemel of op aerde,
Behalven U of neffens U in waerde.
o Heer! gy zult my leiden naer uw' raet,
En my hier naer, ver boven allen smaet,
In heerlykheit verhogen en verryken,
Met goedren, die noit smelten noch bezwyken!

G E B E D.

GY quaemt my, o myn Godt! al menigmael omringen
 Met uwe hemelsche en uwe aertsche zegeningen;
 En matigde die vaek met druk en tegenspoet,
 Die 'k onder het getal van myn genoten goet
 Erken; maer ik beken, dat ik 'er naer behoren
 Myn voordeel niet mè deet, en dat ik U myne ooren
 Zoo vry niet onderwierp, als ik wel waer verplicht:
 Ik veste op 's werelts goet te vierig myn gezicht,
 Eer ik befeste of ge in myn' wil zoudt t'samen stemmen,
 Dan of ge myn begeerte en ydlen lust zoudt stremmen.
 Veel dingen torfchte ik ook uit enkel ongedult:
 Ik ben verftomt, en zwyg, en draeg myn eigen schult.
 o Heilant! die zelf in uw grootste zwaarigheden,
 In enen zwarten nacht van rampen, hebt gebeden:
 o Vader! uwe wil geschiede; niet myn wil!
 Streck over my, daer ik ootmoedig zit en ftil,
 Nu uw verdienften uit, en uw gehoorzaam harte,
 Dat alles onderwint, in weerwil van de smarte;
 Want in die goude spreuk, en uw' bereiden geest,
 Bestaet de zware prys van myn verlossing meest.

o Vader

o Vader van myn Heer! myn lust en zielverlangen!
Wil tot een quytbrief dees gehoorzaamheit ontfangen,
En reken ze my toe, als hadde ik zelf voldaan
Voor myne zonden, die op Jezus liepen aen:
Rechtvaerdig my, door zyn gerechtigheit, o vader!
Dewyl zyn voorbeeld en geboge wil my nader
Doen bukken onder U, en dus myn wil zoo bly,
Als Kristus wil, aen U ook onderworpen zy:
Geef dat hy my altyt behage en mag bekoren,
En ik verzekert zy, dat gy naer my wilt horen;
En dat ge my veel meer, dan ik myn zelf, bemint;
Dat gy, zoo goet als wys, uw heilig huisgezin
Niet zult verdrukken, maer veel eer uw taje roede
Verandren zult in heil en zegen, ons ten goede!
Geef dat ik me onderwerpe aen 's vaders wys beleid,
En vrolyk overgeve aen uw voorzienigheit,
Gelyk een kint dat zich gehoorzaam laet regeren.
Laet ik uw trouwe hant, al tuchtigt zy, noit weren!
Maer doe my die, met een gelaten stil gemoet,
Verdragen en u bly toejuichen in den gloet!
Gy zyt de Heer en doet dat goet is in uwe oogen.
Maer wie heeft op zyn geest dat uitterste vermogen
Dat hy zich spene van zich zelve, en zyn waen,
En eigenliefde zich volkomen zou ontslaen;

En alles minnen wat ge ons toezent, en verdragen,
 Al goot gy op ons vleesch een vloekfiool vol plagen!
 Ik weet wel dat, die 't kan, bedoelt een hemelwit,
 En dat hy zyne ziel in lytzaamheit bezit,
 En dat de lytzaamheit geheel ons kan volmaken:

Maer Here! ik sloeg myn hant vergeefs aen zulke zaken!
 Indien uw Geest niet in my werkte, om my geheel
 Te onttrekken van my zelf, en van het liefste deel
 Dat in ons overblyft, al schynt men zich te onttrekken.
 Zoo 'k myn genegentheên tot haren plicht zal wekken
 En schikken naer uw' wil; ai! regel eerst myn wil,
 Dan zal hy wel gemoet en vreedzaam zyn en stil.
 Gy sprackt wel eer: indien uw wysheit mogt ontbreken,
 Kom in 't geloof tot my, ik zal uw vierig smeken
 Verhoren: geef my het gelove, 'k zal myn stem
 Om deze wysheit naer het hoog Jeruzalem
 Opzenden, en van U afbidden dezen zegen;
 Op dat, wanneer gy eens uw vuur- en zwavelregen
 Op mynen schedel stort, ik met die deugt vergult,
 My gansch gehoorzaam quyte, en lyde met gedult.
 En stil zy, als een kint, gespeent van 's moeders borsten;
 Myn driften zullen dan, die flus myn ziel bemorsten,
 Gansch overwonnen zyn, en lopen in 't gareel
 Met myne reden, fluks genegen, om geheel,

Wanneer

Wanneer gy roept, zich aen uw wille te onderwerpen.

Wil dees verheve leer my in den boezem fcherpen,

Dat als uw zuivre wil ook d' onze werd, dat dan

Ook uwe heerlykheit ons nimmer missen kan,

En dat wy in 't genot van uwe goedren delen;

Want gy bemint hen, die uw goude ryxbevelen

Opvolgen, en gereet omhelzen uw gebod.

Och! was 'er in myn ziel geen andre wil, o Godt!

Dan uwe wil, hoe bly zou ze uw geboôn betrachten,

En altyt wel te vreên op uw besluiten wachten!

Der Englen zaligheid, in Edens eeuwig groen

En hunne vreugt, bestaet in uwen wil te doen.

Ai! geef my deel in hun gelukstaet, om al stille

Met lust en wakkerheit uw' ongekreukten wille

Snel uit te voeren, ik ben tot uw' wil bereit,

En heb geen meer belang dan in uw heerlykheit.

Maer om dat myne ziel noch is met vleesch omgeven,

En 't vleesch te zwak is om myn' wandel zoo verheven

Te stellen, smeek ik U, o Vader! dat my geen

Verzoeking tref, dan die ik met myn zwakke leên

Kan torsschen; want gy zult in genen deel gedogen,

Dat iemant lyden zou, ver boven zyn vermogen!

Neen, gy geeft uitkomst die een yder dragen kan.

Paer nimmer plage en straffe in 't heilloos vloekgespan,

Op dat ze mynen wil verhindren, noch beroeren
 Om uwen reinen wil gehoorzaam uit te voeren!
 Doe my de stralen van uw aengenaem gelaet
 Beschouwen, mack uw wil zoo streng niet, dat ge een haet
 Zoudt dragen; neen, hy koom my anders noit voor oogen
 Dan dat hy tekens geeft van vaderlyk medogen:
 Vermeerder myn geloof, en geef in tyt van nood
 My die genade, dat noch leven, hel, noch doot,
 Verdrukking noch gevaer, die is, of noch mogt komen,
 Den gloet uitdove van uw liefde, daer de stromen
 Van wederwaardigheên naer trachten; neen o neen:
 Uw gunst blyve over my, en uw genegentheen,
 Die gy my in uw' zoon, zoo rein en uitgelezen,
 Uit gadeloze min betoont hebt en bewezen.

G E B E E D.

GY hebt my, o myn Godt, en teer bewogen Vader!
 Voor eeu en tyt bemint, en mint my telkens nader,
 En strekt die liefde, my voor d' eeuwen toegezeit,
 Al uit in d' eeuwigheit!
 Wie ben ik! dat ge aen my zoo veel barmhartigheden,
 Beloofte, trouwe en gunst, en liefde wilt besteden!
 Wat is uw goetheit groot en dierbaer, o myn Godt!
 'k Verlies my in 't genot!

Gy woudt my niet alleen naer uw gedaente malen,
En my versieren met de goddelyke stralen
Van uw doorluchtig beelt, maer hebt myn ziel gevoed
Met uw bestendig goet.

En zelf, toen ik uw beelt door een onheilig leven
Misvormde, hebt ge uw' Zoon ten offer willen geven,
Ook heeft uw Zoon, niet min van goddelyken aert,
Zyn leven niet gespaert,
Om my te veiligen uit d' opgesperde kaken
Des doots, en erfgenaem zyns koningkryks te maken,
Te nemen voor zyn Bruit, die hy heeft ondertrout
En opgetooit met gout.

Wie kan de diepte van uw trouwe en wysheit peilen!
De grote zee van uw genade oit overzeilen!
o Liefde zonder end! met welk een liefdedrift
Betael ik deze gift!

Maer dit is zelf een blyk van uw doorluchte liefde,
Dat gy de liefde die myn' zwakken boezem grievede,
Als by erkentenis voor uwe liefde ontfangt,
En daer aen 't zegel hangt!

Wel zou ik U dan niet beminnen, o myn Leven!
Daer gy myn zonden hebt vergeten en vergeven,
Daer gy myn ziele van haer vuile quael geneest,
Op 't groot genadefeest!

Gy kroont my met uw heil, en spyft my met het goede,
 En voelt de flagen van Godts lang getergde roede,
 o Heilant! en gy laet uw kruifigen, al ftill,
 Alleen om mynent wil!

Uw zyde is met een lans doorboort; doorboor myn harte
 Eens met het punt van uwe liefde, zulk een smarte
 Is heilzaam, want die diepe en aengename wond
 Maekt myne ziel gezont!

Gelyk wy in uw licht het heilicht aen zien breken,
 Zoo worden wy door 't vuur van uwe liefde ontfteken,
 Die ons met wederliefde ontfonkt, en ons gemoet
 Zet in een' vollen gloet.

Volmaekte Alwezener! o eerfte en zuivre Schoonheit!
 In wien de ware deugt alleen volmaekt ten toon leit,
 En waardig is, dat ik door 't liefdevuur myn zin
 Opper aen uw min!

Ai my! hoe haek ik om uw deugden bet te kennen,
 En my, o Godt! aen uw volmaektheên te gewinnen;
 En ftonde ik in uw min gewortelt en gegront,
 Hoe vrolyk zou myn' mont

Uw liefde zingen! hoe zou myn verftant zich reppen
 Om water uit de bron van uwe min te fcheppen!
 Myn hart uit liefde wechgerukt, liep dan al bly,
 Zich zelf gewis voorby.

Wat is de heerlykheit des hemels hoog te schatten,
Om dat men U daer kent, en minzaam mag omvatten!
En om dat ik u niet regt ken, noch lief, o Heer!
Mishaegt my 't vleesch te meer.

Doch schoon ik zwanger ga met allerlei gebreken,
Zyn echter myn begeerte en ziel tot U ontsteken,
En tot uw' naem, myn geest, die naer uw sterkte vraegt,
Ziet of uw heil al daegt.

Ik zal U zoeken: maer gy moet myn ziel eerst zoeken
En vinden, eer ik my zoo verre zou verkloeken:
Kom breng my dan tot U, en doe myn euveldaën
Ver van my henen gaen!

Dewyl ik U bemin, zal ik U ook behagen;
En om dit bet te doen, wensch ik uw beelt te dragen
En uw gelyk te zyn, o Bruidegom! wanneer
Schenkt gy my zulk een eer?

Wanneer zult gy my met den nieuwen mensch versieren,
Die met het dichte gout en heldre gloorsaffieren
Van uwe heiligheit in aller oogen pronkt,
En uwe liefde ontvonkt?

Wanneer zal eens die drift door al myn adren spelen,
Om my te tojen met de fyne borstjuwelen
Der liefde en des geloofs, en van een stillen geest?
Wanneer zal ik ter feest

Verfchynen met een blank en opgepronkt geweten,
En met die halskarkant en kostelyke keten
Der deugden? wanneer zal ik dus volmaekt en schoon
Eens nadren voor uw' troon?

Maer trouwens myn gewaet faet thans al vry uitstekent,
Want uw gerechtigheid hebt gy my toegerekent,
Waer mede ik nu voor Godt volmaekt verschyne, en net
Myn kristenwandel zet.

Nu juich ik, want ik ben zeer vrolyk in den Here,
Die my verwaerdigt met dit heil, en met deze ere!
Myn ziel springt op in Godt, om dat hy dit sieraet
Weefde in myn heilgewaet!

Gy hangt den mantel om myn schoudren, ryk beperelt
Met uw gerechtigheid, en trekt my van de werelt
Der boosheit af, en doet my als een reine bruit
Gaen tot myn bruigom uit!

Gy hebt my reets met uw verdiensten willen tojen,
Wou nu uw goede Geest zyn goude gave strojen
In myne ziel, dan drong zy door al 't feestgewoel
Voor uw' genadestoel!

Lact uw gerechtigheid niet slechts, o Heilant! strekken
Tot myn rechtvaerdigheid, maer lact zy ook de vlekken
Afwasschen door uw' Geest, van myn besmet gemoet
In uwen liefdevloet!

De keurlykste ommetrek der geestelyke schoonheit
Is liefde, die in uw verliefde, borst ten toon leit;
Uw liefde is myn banier, waer mē ge my vol prael
Leit in de bruiloftzael!
Mogt dit kenteken van uw min zoo helder blaken
Dat het my U geheel o Godt! gelyk mogt maken,
Dan riep ik, milt bezielt met heilig yvervuur:
’k Heb deel aen Godts natuur!
Hoe zou ik juichen, als ik aen uw liefde kleve:
Ik ben met Kristus thans gekruisigt, en ik leve:
Doch niet meer ik, o neen, maer Kristus leeft in my,
En maekt myn ziele vry!
En ’t geen ik in het vleesch nu leve, is door de liefde
En door het waer geloof myns Heilants, dat my griedde:
Hy lei om mynent wil gerust zyn leven af,
En ruste in ’t nare graf!
Myn grootste hoop is, dat ik haest met U zal wonen
In ’t onbeweeglyk ryk, vervult met goude tronen,
Maer, och! wie weet hoe lang ge, o Heer! noch wel verbeit
Eer gy me in ’t wynhuis leit.
Mogt ik U midlerwyl in d’ opperzael ontfangen,
Myns harte, door uw’ Geest met feesttapyt behangen!
’kBeken de woning is te slecht voor zulk een gast
Die beter praelzael past!

Kom

Kom echter my met uw inwoning toch vereren,
 En help het huis met uw genade en heil stofferen:
 Uw tegenwoordigheid is enkel vuur en gloet
 En 't fierfel van 't gemoet!
 Dat ik in U zy, gy in my, gelyk gy, Vader,
 In uwen Zone zyt, en gy o Zoon! te gader
 In uwen Vader, en ik dus met U gepaert
 Eens met U zy van aert.
 En met uw' Geest die myn verwarde ziele regelt,
 En in myn ziel 't verbond van uwe min verzegelt,
 Drieëne Godt! U zy, in tyt en eeuwigheit,
 Alle ere toegezeit!

G E B E D.

Wanneer ik myn bespiegelingen
 Vest op uw lyfstaffiers,
 o Godt! die uwen troon omringen:
 Ze zyn vol vlammen viers
 Om uw bevelen uit te voeren.
 Als damp, als hagel hoort,
 En wint, dat gy hen wilt beroeren,
 Ze luistren naer uw woort.

Wel

Hoe! zullen sneeu en ryp en regen
Zich quyten van hun' plicht!
En staet 't bezielt geslacht u tegen,
Bestraelt met redenlicht!
o Schande! 'k laet my overtreffen
Van scheps'len, zonder geest
En oordeel, die noit regt beseffen
Waerom ze zyn geweest!
Doch schoon ze 't van me in yver winnen,
Myn min blyft echter groen:
Ik lief U met myn hart en zinnen;
Dit kunnen zy niet doen.
Maer 'k ben begacft met liefde en reden,
Des moest ik ook uw' wil
Met sneller en volmackter schreden,
Volbrengen bly en stil.
Gebrek van liefde is hier van d' oorzaak:
Vergeef my dit misdryf,
En blyf myn hulp en troost en voorspraek,
En spreek my moet in 't lyf.
Dek dit verzuim der liefde, o Vader!
Met uw goetgunstigheid,
En treet met my in 't recht niet nader,
Want dan verlies ik 't pleit.

Verfchoon myn traegheit onder 't horen
Uws woorts, en koele min,
En geef myn' yver toch de sporen,
En wekt myn' geest en zin!
Ik kan myne ondaet niet beseffen
Die uwe deugden hoont:
Noch minder kan ik my verheffen
Daer uwe goetheit woont;
Want die steekt 't hoofd door 's hemels tinnens
Uw waerheit volgt 'er fier,
Want zy zyn lieve gezellinnen
Der Godtheit, éel van zwier.
Uw grote goedertierenheden
Bedecken 't wanbedryf,
En doen de purpre wollekleden
Des Kruislams ons om 't lyf.
Uw waerheit staet op goude zuilen:
Vervul 't beloofde woort,
En doe me in Jezus wonden schuilen,
Daer wort geen vloek gehoord!
Laet ik uw woort altyt bewaren,
En open my den zin,
Om door uw Geest op 't wit te staren
Van uw' volmaekte min!

Doe me om dit woort vol liefde ontbranden
Met enklen hemelgloet,
En laet ik 't met de reine tanden
Herkaeuwen van 't gemoet!
Dit krachtig woort is fcharp van snede,
Als een tweefnedig zwaert,
Het leert ons waerheit, deugt en vrede,
En leit ons hemelwaert:
Het wederlegt de valfche gronden
Der menschen, vreemt van min,
En brengt ons van het pad der zonden
In Kriftus huisgezin:
Het rust ons toe tot goede werken,
En steekt den yver aen,
Om onzen naesten te versterken
Met most en voedzaem graen:
Indien uw Geest my met zyn klaerheit
Verlicht, gelyk ik wensch,
Dan minne ik U, o Godt der waerheit!
En ook myn evenmensch:
Dan ryzen myn bespiegelingen
Door lucht en wolken heen:
Dan zie ik af van d' aertsche dingen
En wil ze los vertreên.

Ik moet de werelt eens verlaten;
 Ook is ze my een last:
 Ze kan myn eeuwig heil niet vaten;
 Wat houde ik haer dan vast?
 Laet los, myn ziel, een beter zegen
 Zie 'k door Godts gunst te moet;
 De Heilant heeft dien my verkregen,
 Door 't storten van zyn bloet:
 Dus groeit myn schat uit Jezus smarte;
 Myn hart is by zyn schat:
 Heer! maeck uw tempel in myn harte,
 En doe my 't wierookvat
 Van heilige genegentheden
 U offren, en de schael
 Van 't geurig reukwerk der gebeden
 In dees gewyde zael!
 Zit tusschen uwe Cherubynen,
 Gelove en liefde, en woon
 En koom daer ryk van glans verschynden
 Als op uw' liefdetroon:
 Dat daer uw wil myn goude regel,
 Uw vrees myn leitsvrouw zy,
 En zet my zelf daer als een zegel
 Op uw gemoet al bly.

Laet uw belofte my vertroosten:
Uw wysheit zy myn raet:
Uw heil krieke uit het blinkent oosten,
Gelyk de dageraet.
o Godt! wil naer de reden horen
Die myne ziele spreekt
In haer gewyde tempelkoren,
En voor uwe ooren preekt:
Dat daer uw naem worde aengebeden,
Uw lof de zael doorklink';
En ik met onbesproke zeden
In 't oog der Godtheit blink'.
Ai! open hen de duistere oogen
Die U niet kennen, noch
Beminnen, en wort eens bewogen,
o Vader, help ze toch!
En heilig hen, in wien ge uw gaven
Der kennis hebt geleit,
En met het bloet uws Zoons woudt laven
Tot uwe heerlykheit!
Bevry uw kerk van ketteryen
En scheuring, want die maegt
Moogt gy om hare deugt wel lyen,
Om dat ze uw' name draegt:

Verfterk uw machteloze kinderen
En koestert ze in uw' ſchoot;
Laet hen ook geen verzoeking hinderen
In enen nacht van nood.
Neem weg den ſmaet van 't evangely,
Die 't door geveinsden krygt;
Op dat uw Bruid gelyk een lely,
Regt naer den hemel ſtygt:
Gedooꝝ niet dat hun heilloos leven,
Met overdaet beklekt,
Uw heilig woort wort toegefchreven,
Noch tot zyn nadeel ſtrekt:
Doe uwe waerheit helder klinken,
En ſchynen als het licht,
En uw gerechtigheden blinken
In Sions hel gezicht!
Bou op de ver vervalte muren
Van uw Jeruzalem,
En doe zyn heil beftendig duren!
Weerhou, o Godt! en ſtem
Het volk van uw genâ verbaftert,
Dat met zyn tong verwoet
U en uw lieve kinders laftert,
En Kriſtus zuiver bloet!

Verpletter, onder uwe voeten
Den duizentkonstenaer,
En wil met uwe gunst ontmoeten
De godtgewyde schaer!
Wanneer zult gy uw ryk vervullen,
En uwe kerk met glans
En onverwelkbre groente hullen
En met een starrekrans!
Wanneer zal haer verlossing komen!
Begin van nu af aen
Uw koningryk in 't hart der vromen
Als op een rots te slaen!
Heur waerdigheit blyve ongeschonden:
Verlos haer van het juk,
De zware dienstbaerheit der zonden
Dat breekt haer hart aen stuk!
Dat valt heur zwaerder dan de boejen
Der felste tirany:
Laet dan die last haer niet vermoejen,
Neen helpt ze en maekt ze vry!
Wy kunnen niet elendig wezen
Indien we heilig zyn,
En zoo we U lieven eren vrezen
Gevoelen we geen pyn.
Verhef ons op de hemeldaken,

Daer

Daer wort ge best bemint;
Daer wilt gy onzen staet volmaken;
Daer geeft ge ons 't ryxbewint.
Help' ons den goeden strydt hier stryden;
Want 't uur is noch niet om,
Om in den hemel in te ryden
By 't zalig geestendom.
Snel aen, o naderende stonden!
Spoei voort, o grote vré!
My dunkt ik zie de doot verslonden:
De glory stapt alrê
Van ver met witte stafyklederen
En palmen in de hant.
Ryk Godt, hoe wil ik my vernederen
Als ik in 't heilig lant
U, en uw' Zone zal ontmoeten!
Ik zal myn glans en eer
En kronen leggen voor uw voeten;
En U, myn Godt en Heer!
Eeu in eeu uit den lof toezingen,
En me in 't volmaekt gesticht
Verliezen in bespiegelingen,
En in uw zalig licht!

KORTE UITBREIDING

Op het Volmaekfte

G E B E D D E S H E R E N.

O Vader! die in 't eeuwigblinkent licht,
 Uw ryxpaleis ter woning hebt geficht;
 Ik hef tot U myn nederig gezicht

Door 's hemels bogen,

En bidde, dat uw naem alfins geëert,
 Gevreeft, geroemt, en in zyn kracht geleert,
 Geheiligt worde; en dat elk een bekeert,

U mag verhogen,

Als hunnen Vorft: uw heilryk koom gezwint;
 Uw krone bloei: elk eer uw hoog bewint,
 En zweer uw hulde, als een regtaertig kint,

En kus uw wetten!

De zege ftap ftraag voor uw glorykoets!
 De Koningk leve! ai ftort op ons goets moets
 Den hoorn des heils, den geeft des overvloets,

En span uw netten,

R r r

En

En vang 'er fluks een' oogst van zielen in!
 Ontfonk ons met een zuivre hemelmin,
 Op dat we als uw gevleugelt hofgezin

Uw' wil volbrengen.

Uw hoog bestier, en uw voorzienigheid
 Aenbidden, en uw koninglyk beleit
 Erkennen, om gewillig en bereit

Ons bloet te plengen!

Indien uw wil 't gewillig offer wil,
 Maek ons altyt gehoorzaem, zagt en stil,
 Om nimmer met de Godtheit in 't geschil

En perk te treden!

Geef heden ons 't vereischte daeglyks broot,
 't Bescheiden deel, voor 't nypen van den nood;
 En wil (want wy zyn arm en naekt en bloot)

Ons lyf bekleeden!

Maer om dat wy met zoo veel schult belaên,
 Onwaardig zyn uw wolle en voetzaem graen,
 Verzoeken wy dat gy onze euveldaên

Ons wilt vergeven:

Gelyk wy doen, of immers moesten doen
 Den evenmensch; ai wil ons toch behoên
 Wanneer de draek op onze ziel wil woên
 En op ons leven!

Bewaer ons voor de strikken die hy spant;
 Bedwing ons vleesch, bescherm ons met uw hant,
 En geef dat wy hem werpen in het zant,

Op dat wy t' samen

Uw eren en verheffen, en uw macht
 En heerlykheit, uw koningkryk en kracht,
 Eeu in eeu uit, aen 't uitgekipt geslacht

Verkonden. Amen.

G E B E D

Voor den eten.

O Grote uitdeler uwer gaven,
 Die d' onbezielde schepfels voed,
 En met uw eigen vleesch en bloet
 Uw kerke spyft en milt wilt laven!
 Versterk ons zwakke leemgebou
 Met uwen staf des broots en levens!
 Dat ons uw zuivre liefde altevens
 Omring' met vaderlyke trou:
 Laet ons het schepfel noit misbruiken:
 Geef niet te luttel noch te veel,
 Maer 't broot van ons bescheiden deel
 Daer we onder onzen wynstok duiken.

DANKZEGGING

Naer den eten.

OM dat gy ons behoefteig leven,
 Uw zorg en toezicht toevertrout,
 o Vader! ryklyk onderhoudt,
 Wort U een dankbaer hart gegeven:
 Wy zeeg'nen U, Alzegenae!
 Voor d' onverdiende dischgerechten:
 Nu willenwe als getrouwe knechten
 U dienen, tot het jubeljaer
 Van uw aenminnig welbehagen
 In 't eeuwig licht begint te dagen.

R E G I S T E R.

Z I N N E B E E L D E N.

M atigheid.	Pag. 1	Gramschap.	27
Wysheit.	8	Ongheoorzaemheit.	31
Rede.	11	Ondankbaerheit.	32
Deugt.	14	Hovaerdy.	37
Gelukzaligheid.	16	Laster.	40
Grootmoedigheid.	19	Zonde.	43
Eendragt.	21	Leugen.	46
Nyt.	23		

Z E D E D I C H T E N.

Het Zalige Lantleven, eerste boek.	49
Het Zalige Lantleven, tweede boek.	60
Het Zalige Lantleven, derde boek.	72
Eerkroon der volmaekte Overheden.	91
Luiſter des Apoftelſchaps.	115
Zelfkennis.	122
Zelfverlochening.	126
Prikkel der Goddelyke Liefde.	129
De Godvruchtige Kriſten.	144
De beſtendigſte blyſchap.	150
De Vervolgden om Kriſtus naem, &c.	153
Twinſang, aen myn Vader P. Schim.	158
Idelheit der werelt.	166
	<i>Idelheit</i>

R E G I S T E R.

Ydelheit der Ere.	-	-	-	Pag.	169
Ydle bezigheden.	-	-	-		172
Goet en Belial.	-	-	-		175
Zedeprint van een schynheilich Kristen.	-	-	-		177
't Lichtvaerdig oordelen veroordeelt.	-	-	-		180
Giergheit. Berispdicht.	-	-	-		183

B Y B E L Z A N G E N.

Koningk Davids 45ste		50 Harpgezang.	293
Harpgezang.	189	63 Harpgezang.	302
1 Harpgezang.	228	68 Harpgezang.	306
2 Harpgezang.	230	69 Harpgezang.	324
3 Harpgezang.	235	72 Harpgezang.	334
4 Harpgezang.	237	84 Harpgezang.	343
5 Harpgezang.	243	89 Harpgezang.	348
6 Harpgezang.	249	92 Harpgezang.	360
19 Harpgezang.	250	102 Harpgezang.	365
22 Harpgezang.	256	109 Harpgezang.	372
24 Harpgezang.	264	130 Harpgezang.	379
25 Harpgezang.	267	131 Harpgezang.	383
26 Harpgezang.	279	139 Harpgezang.	385
42 Harpgezang.	283	145 Harpgezang.	391
46 Harpgezang.	287	148 Harpgezang.	399
47 Harpgezang.	290		

R E G I S T E R.

G E B E D E N.

	<i>Pag.</i>		<i>Pag.</i>
<i>Dank-Vast- en Bededag.</i>	407	<i>Gebed.</i> - - =	478
<i>Jonas Gebed in den buik</i>		<i>Gebed.</i> - - -	482
<i>van den visch.</i>	434	<i>Gebed.</i> - - -	488
<i>Gebed.</i> - - -	446	<i>korte Uitbreiding op het</i>	
<i>Gebed.</i> - - -	452	<i>Gebed des Heeren.</i>	497
<i>Gebed.</i> - - -	457	<i>Gebed voor den eeten.</i>	499
<i>Gebed.</i> - - -	461	<i>Danksegging na den eten.</i>	500
<i>Gebed.</i> - - -	472		

Zinbinderende Drukfeilen dus te verbeteren.

<i>Bladz.</i>	<i>Regel</i>	<i>staet</i>	<i>lees</i>
12	3	.	.
	XI	.	.
25	2	't is eigenschap	't is d' eigenschap
	7	dien	die
	18	dien	die
48	2	goede	goeden
64	15	.	.
70	2	schadunlozen	schaduwlozen
120	12	.	.
137	4	te trou	trou
166	11	neêrtuiml	neêrtuimlen
200	12	heils;	heils
228	9	en het	van het
233	20	treffen;	treffen
246	7	ik zal die luister op u	ik zal die op uw' luister
247	20	dat troost op uwen	Dat op uw troost
256	20	.	.
257	3	ik roepe	'k roep
259	16	empelgroten	tempelgroten
277	14	naer	aen
278	4	naelux	naeulyx
446	20	en	in